

၁၅. တၢ်မၤဘျၢၣ်အစီ - (၂၀၆)

(၁) လုၢ်အိၣ်သရၣ်-

(က) စု

(ခ) ဘု

(၂) တၢ်မၤဘျၢၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒၣ်ဝဲ

(၃) မၤဘျၢၣ်ဆူကီၢ်

(၄) မၤဘျၢၣ်ဆူခဝၣ်ရှၢၣ်

(က) ပုၤတညီခဝၣ်ရှၢၣ်.

(ခ) ဘၣ်ဘၣ်ဝံၣ်.

တၢ်ဝဲၣ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သးအိၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါကီၢ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်.

ကလုးအမံၤ

(က)

(ခ)

(ဂ)

ဆဲးလီၤ

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်စရၢအမံၤ

နံၤသီ -

လံာ်ပရၢအမံၤ

နံၣ်

၁. ကိၢ်အမံၤ
၂. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အမံၤ
၃. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်အမံၤ ...
၄. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိအနီၣ်ဂံၢ်ဖဲန့ၣ်ထီၣ်သီ. (က) မုၢ် - ၈၁.
(ခ) ခွါ - ၈၁.
(ဂ) ခဲလၢ် - ၈၁.
၅. ဒီးဘျၢထံ (က) မုၢ် - ၈၁.
(ခ) ခွါ - ၈၁.
(ဂ) ခဲလၢ် - ၈၁.
၆. နၢ်ဒီးလံာ်
၇. ဘၣ်တူၢ်လိာ်က့ၤ
၈. ဘၣ်ဟီၣ်ထီၣ်ကွဲၣ်
၉. ဟးဒီးလံာ်
၁၀. သံ
၁၁. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိအနီၣ်ဂံၢ်ဖဲန့ၣ်ကတၢၢ် -
၁၂. ကျဲးစးကရၢမုၢ်ခွါခဲလၢ် -
၁၃. ပိာ်မုၢ်ကရၢခဲလၢ် -
၁၄. အိၣ်ဘျဲးနံၣ်တၢ်မၤလိာ်- မုၢ် ခွါ ခဲလၢ်.

၁၅. တၢ်မၤဘျုးအဝီ - (၂ ၀၆)

(၁) လုၢ်အိၣ်သရၣ်-

(က) စု

(ခ) ဘု

(၂) တၢ်မၤဘျုးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒၣ်ဝဲ

(၃) မၤဘျုးဆူကီၢ်

(၄) မၤဘျုးဆူခဝုၣ်

(က) ပုၤကညီခဝုၣ်.

(ခ) ဘၣ်ဘၣ်မံၣ်.

တၢ်ဝဲတၢ်ကျိၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးအိၣ်ဒုးသုၣ်ညါကီၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်.

ကလုးအမံၤ

(က)

ဆဲးလီၤ

(ခ)

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်စရၢအမံၤ

(ဂ)

နံၤသီ -

လံာ်ပရၢအမံၤ

နံၣ်

၁. ကိၢ်အမံၤ
၂. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အမံၤ
၃. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်အမံၤ ...
၄. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိအနီၣ်ဂံၢ်ဖဲန့ၣ်ထီၣ်သီ. (က) မုၢ် - ၈၁.
(ခ) ခွါ - ၈၁.
(ဂ) ခဲလၢ် - ၈၁.
၅. ဒီးဘျၢထံ (က) မုၢ် - ၈၁.
(ခ) ခွါ - ၈၁.
(ဂ) ခဲလၢ် - ၈၁.
၆. နၢ်ဒီးလံာ်
၇. ဘၣ်တူၢ်လိာ်က့ၤ
၈. ဘၣ်ဟီၣ်ထီၣ်ကွဲာ်
၉. ဟးဒီးလံာ်
၁၀. သံ
၁၁. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိအနီၣ်ဂံၢ်ဖဲန့ၣ်ကတၢၢ် -
၁၂. ကျဲးစးကရၢမုၢ်ခွါခဲလၢ် -
၁၃. ပိာ်မုၢ်ကရၢခဲလၢ် -
၁၄. အိၣ်ဘျဲးန့ၣ်တၢ်မၤလိာ်- မုၢ် ခွါ ခဲလၢ်.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အၢဝီၤ(အဒိ)

[illegible]

ပၤလီၤဆၣ်နီၤ, ပၤပၤလီၤဆၣ်နီၤခၢၣ်စး, ပၤကွဲးနီၣ်တၢ်, ပၤပၤစု, ဒီးပၤသမံသမိးစုဒီးစုဝံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ.

လၢကီၢ်ပယီၤပူၤအံၤ ပၤတကလုာ်ဒီးတကလုာ် အတၢ်အိၣ် န့ၣ်တဖၣ် ပၤဖျိၣ်အသးဒီးကဲထီၣ် ပၤတကလုာ်ဒီးတကလုာ်ခဝုၣ်, မ့တမ့ၢ်ခိဖရဲး, မ့တမ့ၢ်ယူနယံၣ်, မ့တမ့ၢ်ကရၢလီၤ. ဒီးအဝဲသ့ၣ် တဖၣ်အံၤပၤဖျိၣ်အသးဒီး ကဲထီၣ်ကီၢ်ပယီၤကျၢထံခဝုၣ် (Myanmar Baptist Convention)လီၤ. ကီၢ်ပယီၤကျၢထံခဝုၣ်အံၤပၤဖျိၣ်အသးဒီး ကျၢထံအတၢ်ကရၢကရိဖးဒိၣ် လၢကီၢ်ဂၤတဖၣ် ဒီးကဲထီၣ်ဟီၣ်ဒိၣ်ဒိ ကျၢထံကရၢဖးဒိၣ် (Baptist World Alliance)လီၤ.

ကီၢ်ပယီၤကျၢထံခဝုၣ် မၤသကိးစုၢ်ကိးကိးဒီး ခရံၣ်ဖိကရၢအ ဂၤတဖၣ် လၢကီၢ်ပယီၤပူၤအံၤ, ဒံဖံထံကရၢဖးဒိၣ် ဒီးဝဲသဒးကရၢဖး ဒိၣ်ဒီးကဲထီၣ် ကီၢ်ပယီၤခရံၣ်ဖိကရၢဖးဒိၣ် (Myanmar Christian Council) ဒီး (World Council of Churches)လီၤ.

✠ ✠ ✠ ✠ ✠ ✠

၇. တၢ်ကရၢကရိ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် မ့ၢ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်ကရၢကရိ အိၣ်ထံးကတၢၢ်တမံၤလီၤ. လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်အပူၤန့ၣ်ဘၣ်အိၣ်ဝဲ, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပုၤ, ပုၤပၤစု, ပုၤကွဲးနီၣ်တၢ်, ပုၤသမံသမိးစုဒီးစုစရိတဖၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအိၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဒ်သိးဖိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤကနၤဝဲအဂီၢ်န့ၣ် အိၣ်စုၢ်ကိးဒီး ပုၤမၤစၢၤသရၣ်, ပုၤပၤစၢၤပုၤပၤစု, ဒီးပုၤမၤစၢၤပုၤကွဲးနီၣ်တၢ်သ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်ညီၣ်အိၣ်ဒီးကမံးတံၢ်တဖၣ်, လၢအကွၢ်ထွဲဒီးသုးကျဲၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်မံးတၢ်မၤတဖၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပုၤတဖၣ် အိၣ်ဖျိၣ်ကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤသကိးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်လီၤ. ကမံးတံၢ်တဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးအပုၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤဒီးအပုၤကွဲးနီၣ်တၢ်လီၤ. ကမံးတံၢ်မုၢ်ဖိၣ်ဘၣ်ကျိၣ်ဗီၤစုဒီးန့ၣ်, ဘၣ်အိၣ်စုၢ်ကိးဒီးအပုၤပၤစု ဒီးအပုၤသမံသမိးစုဒီးစုစရိတဖၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်ဒီးတဖၣ် ပၢ်ဖျိၣ်အသးဒီးကဲထီၣ်ကဝီၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် မ့ၢ်တမုၢ်ကိၢ်ဆၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လီၤ. မၤကဒီးကိၢ်ဆၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် ပၢ်ဖျိၣ်အသးဒီး ကဲထီၣ်ကိၢ်ဒိကိၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်လီၤ. တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အံၤ ဘၣ်အိၣ်ဒီးအတၢ်အိၣ်တၢ်နၢ်တဖၣ်ဒ်လၢ်အံၤအသိးလီၤ.

(၁) ကရၢခိၣ်, (၂) ကရၢခိၣ်ခါးစး, (တၢ်မၤမုၢ်ဝုၤ, အါန့ၢ်တၢ်မၤမုၢ်ဝုၤ) (၃) နံၣ်ရွဲၣ်မ့ၢ်တမုၢ်ပုၤကွဲးလံာ်ဒိၣ် (၄) ပုၤမၤစၢၤနံၣ်ရွဲၣ်မ့ၢ်တမုၢ် ပုၤမၤစၢၤပုၤကွဲးလံာ်ဒိၣ်, (၅) ပုၤပၤစု, (၆) ပုၤသမံသမိးစုဒီးစုစရိ (အပုၤကတၢၢ်ခံၣ်) န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကရၢကရိတဖၣ် ကဘၣ်အိၣ်စုၢ်ကိးဒီးကမံးတံၢ်တဖၣ်လီၤ. ဒီးကမံးတံၢ်တဖၣ်အံၤ ဘၣ်အိၣ်ဒီးအပုၤ

လၢလၢလၢစုဟးထီၣ်န့ၣ် မၤန့ၣ်ဘီၣ်လၢစုဟးထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်ဒီး ပၤ
ဃးဘီၣ်ခဲလၢၣ်တပူၤဃီတက့ၢ်. (အဒိ - ဝဲယုၢ်တဘျီပၤ ၂၀၃)

(၅) တၢ်မၤဘျုးအဝရီတဖၣ်.

(၁) တနံၣ်တဘျီတၢ်မၤဘျုး- ဝရီအံၤမၤတၢ်ကွဲးနီၣ်ဃးတၢ်
အိၣ်ဖှိၣ်မိတၢ်တၢ်တၢ် အတၢ်ဟ့ၣ်မၤဘျုး လၢတနံၣ်တၢ်တနံၣ်
အဂီၢ်လီၤ. ဒီးတၢ်ကွဲးနီၣ်လၢဝရီအံၤအပူၤန့ၣ်. တၢ်လီၤပလီၢ် အသးဒီး
တၢ်ကွဲးနီၣ် လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်မိအဝရီပူၤ, လၢမိၣ်တီမိ (၁၀)အဖီလၢ
န့ၣ်လီၤ. ပပၤဖှိၣ်ပှၤခဲလၢၣ်အတၢ်မၤဘျုးဒီး ပမၤန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီးဖျါ
အတၢ်မၤဘျုးလၢတနံၣ်တၢ်တနံၣ်အဂီၢ်လီၤ.

(၂) အိၣ်ဘျးန့ၣ်မၤဆါဒိတၢ်မၤဘျုး - ကွဲးနီၣ်တၢ်မၤဘျုးန့ၣ်လၢ
တနံၣ်တနံၣ်အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. ဒီးပၤဖှိၣ်လၢတနံၣ်တၢ်တနံၣ်အဂီၢ်
န့ၣ်တက့ၢ်. တၢ်လၢၣ်ဘျုးလၢၣ်စုမၤအိၣ်ဒီး ကွဲးနီၣ်တဘျီတဘျီ
တက့ၢ်. ပၤဖှိၣ်စုဟးန့ၣ်ဒီးစုဟးထီၣ်စုၣ်စုၣ် လၢန့ၣ်တၢ်တက့ၢ်. ဒီး
ပၤဖျါစုအိၣ်လၢန့ၣ်တနံၣ်တၢ်တနံၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.

တၢ်မၤဘျုးတဖၣ် ကြးအိၣ်ဒီးအဝရီဒၣ်ဝဲစုၣ်စုၣ်လီၤ. အဒိ -
အိၣ်ဘျးန့ၣ်မၤဆါဒိတၢ်မၤဘျုး, မၤသၢန့ၣ်ဟါတၢ်တၢ် အတၢ်မၤ
ဘျုး.

(င) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိအဝရီ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိလၢအိၣ်ဆိးလၢလီၤဂၤတဖၣ်န့ၣ် ကွဲးနီၣ်ဃး အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤအကျဲ, လၢတၢ်ကွဲးန့ၣ်အီၤလံာ်ကသုအဂီၢ် န့ၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်လဲလိာ်အတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤအကျဲန့ၣ်, ကွဲးဘျီက့ၤ လၢန့ၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

(စ) တၢ်ဖိတၢ်လံာ်အဝရီ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဖိတၢ်လံာ်တဖၣ် မ့ၢ်မနုၤတဖၣ်လဲၣ်. ဒီးအိၣ် ဆဲးအါလဲၣ်န့ၣ် ကြးဘၣ်တၢ်ကွဲးနီၣ်ဃးအီၤခဲလၢာ်လီၤ.

(ဆ) စုစရီ.

စုစရီလီၤတၢ်လီၤဆဲး ကဘၣ်အိၣ်ဝဲလီၤ. ဒိၣ်တီဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ -
(၁) နံၤသီ, (၂) တၢ်ဝုၢ်တၢ်ကျိၤ, (၃) စုဟဲန့ၣ်, (၄) စုဟးထီၣ်, လၢ ကဘျးပၤ(၁) အခဲဒးန့ၣ်ပၢ်ဖျိၣ်စုဟဲန့ၣ်ခဲၣ်ကတက့ၢ်. စုဟဲန့ၣ်အတၢ် ပၢ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်အံၤန့ၣ် မိၢ်ဒိအီၤဆူကဘျးပၤ (၂) အခဲၣ်တီန့ၣ်ဒီးပၢ် ဖျိၣ်အီၤဃုာ်ဒီးစုဟဲန့ၣ်ခဲလၢာ် လၢကဘျးပၤ (၂) န့ၣ်တက့ၢ်. ကွဲးလီၤ တၢ်ပၢ်ဖျိၣ်အံၤလၢကဘျးပၤ(၂) အခဲဒးန့ၣ်တက့ၢ်. ပမၤဒ်အံၤတက ဘျးပၤဝဲတကဘျးပၤဒီး လၢခဲကတၢ်, လၢန့ၣ်ကတၢ်န့ၣ် စုဟဲန့ၣ် ဒီးန့ၣ်ညါဆဲးအါလဲၣ်န့ၣ် အိၣ်ဖျိၣ်ဝဲလီၤ. စုဟးထီၣ်အဂီၢ်ဝုၢ်ကီး မၤဒ်စုဟဲ န့ၣ်အသီးန့ၣ်တက့ၢ်. လၢန့ၣ်ကတၢ်န့ၣ် လၢစုဟဲန့ၣ်ခဲလၢာ်အဖီလၢာ်န့ၣ် ကွဲးလီၤစုအိၣ်တုၢ် လၢန့ၣ်အပူၤကွဲးတန့ၣ်န့ၣ်ဆဲးအါဒီး ပၢ်ဖျိၣ်စုစခါ အံၤတက့ၢ်. လၢတၢ်ပၢ်ဖျိၣ်အံၤအပူၤန့ၣ် ပထုးထီၣ်ကွဲးစုဟးထီၣ်ခဲလၢာ် ဒီးပမၤန့ၣ်စုအိၣ်တုၢ် လၢန့ၣ်အဝဲအံၤအပူၤဆဲးအါလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တဘျီဃီစုစရီအံၤန့ၣ် ပဘၣ်ပၢ်ရံၣ်ခဲးအလံာ်လီၤ. စုဟဲန့ၣ် တဘျီလၢလၢန့ၣ် ကွဲးန့ၣ်လၢရံၣ်ခဲးအလံာ်အံၤအပူၤတက့ၢ်. ဒီးတဘျီ

န့ၣ်လီၤ.

(ခ) လံာ်မံးတၢ်အဝရီၤ, မုတမုၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလံာ်ပာ်ဖျါ.

ဂရီၢ်အံၤကြးပာ်ဖျါ - ၁. န့ၣ်, ၂. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိအနီၣ်ဂံၢ်
ဖဲန့ၣ်ထီၣ်သီ (က) မုၢ်, (ခ) ခွါ, (ဂ) ခဲလၢာ်, ၃. ဘၣ်ဟီထီၣ်ကွံာ်
(က) မုၢ်, (ခ) ခွါ, (ဂ) ခဲလၢာ်, ၄. ဘၣ်တူၢ်လိာ်က့ၤ (က) မုၢ်,
(ခ) ခွါ, (ဂ) ခဲလၢာ်, ၅. ဒီးဘျာထံ (က) အပျဲၢ်အဘီၣ်အဖိ - မုၢ်,
ခွါ, ခဲလၢာ်. (ခ) သူခိၣ်ဖိ - မုၢ်, ခွါ, ခဲလၢာ်, ၆. ဟးဒီးလံာ်, (က)
မုၢ်, (ခ) ခွါ, (ဂ) ခဲလၢာ်, ၇. န့ၣ်ဒီးလံာ်-၁ (က) မုၢ်, (ခ) ခွါ, (ဂ)
ခဲလၢာ်, ၈. သံ. (က) မုၢ်, (ခ) ခွါ, (ဂ) ခဲလၢာ်, ၉. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
ဖိအနီၣ်ဂံၢ်ဖဲန့ၣ်ကတၢၢ် - (က) မုၢ်, (ခ) ခွါ, (ဂ) ခဲလၢာ်, [အဒိ
စဲယုာ်ကဘျးပာ် ၂၀၅].

(ဂ) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိအဟံၣ်ဖိယိဖိအဝရီၤ.

တသုဖဲအသုန့ၣ် ကွဲးနီၣ်ယးဒုၣ်ဖိထာ်ဖိ တဒုၣ်ဘၣ်တဒုၣ်အမံၤ
တက့ၢ်. ပာ်အမံၤ, မိာ်အမံၤဒီး ဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်အမံၤ, အိၣ်ဖျိၣ်အမုၢ်န့ၣ်
ဒီးအတိၤစုာ်စုာ်, ဖိတဖၣ်အတိၤန့ၣ် ကွံာ်ဘီၣ်ဘၣ်ဟ့ၤအိၣ် တန့ၣ်ဘၣ်
တန့ၣ်တက့ၢ်. ဝရီၢ်အံၤကမၤဂၤပုၤ လၢပကသုၣ်ညါတၢ် ပတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
ဖိတဖၣ် အဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်, ဒီးလၢပကပာ်သ့ၣ်ပာ်သး လီၤဆီလၢ
ပပုၤသ့ၣ်စၢ်သးဘီၣ်ဒီး ဖိဒံဖိယုာ်တဖၣ်အဝုၢ်န့ၣ်အဂီၢ်လီၤ.

(ဃ) ဝရီၢ်ကွဲးနီၣ်တၢ်.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရီၣ် တဘျီဒီးတဘျီန့ၣ် ကွဲးနီၣ်ယး
အဆၢကတိၢ်, အလိာ်အကျဲ, ပုၤဟဲအိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်အမံၤ မုတမုၢ်အ
နီၣ်ဂံၢ်, ဒီးကၢ်ဂုၢ်လၢအဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲ

တၢ်လၢယကမၤလၢနဂီၢ်တက့ၢ်.ဒီးစၢ်အလံာ်ရၢၤစံးဝဲဒၣ်,မိနသးခံ
စးအိၣ်လၢယလီၤတက့ၢ်.

၆. တၢ်ပာ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အစရီပတီၢ်

လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အတၢ်ဖံးတမၤတဖၣ်ကလဲၤအသးလၢအဂ့ၢ်
အကျိၤဒီးလၢတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်,တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ကြးအိၣ်ဒီး
အစရီပတီၢ်လၢအဖီလၢအံၤလီၤ.

(က) တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်စရီ

စရီအံၤကြးအိၣ်ဒီးခိၣ်တိဖိတဖၣ်အံၤ

၁. နီၢ်ဂံၢ် ၂. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိအမံၤ ၃. အိၣ်ဖျၢၣ်အမုၢ်နံၤ

၄. အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲၣ်. ပၢ်အမံၤ ၆. ပၢ်အတၢ်ဘါ

၇. မိၢ်အမံၤ, ၈. မိၢ်အတၢ်ဘါ, ၉. ဒီးဘျၢထံ

(က) မုၢ်နံၤ, (ခ) သရၣ်လၢအဘျၢအီၤ (ဂ) အသးဖဲအဒီးဘျၢထံ

၁၀. အတၢ်မၤဘျၢတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ် (နံၣ်လၢအပိၢ်ထီၣ်ဒ် ၁၉၇၁,

၁၉၇၂ ,၁၉၇၃) ၁၁. အတၢ်စံးဆၢရီခိၣ်လၢတနံၣ်ဘၣ်တနံၣ်

၁၂. အဂ့ၢ်အကျိၤတဖၣ်(လံာ်ဒီးဘၣ်တၢ်စဲယုာ်ကဘျံးပၤ ,၂၀၄)

လၢ (၁၂) န့ၣ်ပကွဲးနီၣ်ယးအတၢ်ပာ်ထီၣ်မုၢ်နံၤ,အတၢ်တူၢ်
လိာ်က့ၤအမုၢ်နံၤ,အဟးဒီးလံာ်အမုၢ်နံၤ,အန့ၢ်ဒီးအမုၢ်နံၤဒီးအသံ
အမုၢ်နံၤန့ၣ်လီၤ.

ဂ့ၢ်လၢပဘျီသီထီၣ်က့ၤစရီအံၤတဘျီလီၤ. လၢပဘျီသီထီၣ်
က့ၤစရီအံၤပျီၣ်ပျီၣ်အသိန့ၣ်ပဟ်က့ၤဟံၣ်ဖိလီၤဖိတဖၣ်တထၢလီၤန့ၣ်
အမံၤတပူၤဃီသ့,ဒီးပထုးထီၣ်ကွံာ်ပှၤသံတဖၣ်ဒီးဟးဒီးလံာ်တဖၣ်
အမံၤဒီးဘျီဘၣ်က့ၤတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိတဂၤဘၣ်တဂၤအနီၣ်ဂံၢ်သ့

(ခ) လံာ်စီဆုံအဆာလာတၢ်လီၤမုၢ်လီၤဖးအဂီၢ်

စံး ၁၂၁.ယကကျထီၣ်ယမဲာ်ဆူကစၢ်ကလိမဲတၢ်မၤစၢၤယၤဟဲဝဲလီၤ.တၢ်
မၤစၢၤယၤန့ၣ်ဟဲဝဲလၢယွၤလၢအတုလီၤမူခိၣ်,ဒီးဟီၣ်ခိၣ်တဂၤအအိၣ်လီၤ.
-တဟ့ၣ်နခိၣ်လီၤတလံာ်ဘၣ်.ပှၤလၢအကွၢ်လီၤနၤတဂၤန့ၣ်တမံဘၣ်ဒီးတ
မံဘၣ်ဝဲဘၣ်.-ကွၢ်ကွၢ်,ပှၤလၢအကွၢ်အိၣ်စရူလးတဂၤန့ၣ်တမံဘၣ်ဒီးတမံ
ခ့ဘၣ်.-ယွၤမ့ၢ်ပှၤလၢအကွၢ်လီၤနၤလီၤ.ယွၤမ့ၢ်နတၢ်ကဒုအိၣ်လၢနစုထွဲဝဲ
ခိလီၤ.-မ့ၢ်တမၤဆါဘၣ်နၤလၢမ့ၢ်ဆါခိဘၣ်.ဒီးလါန့ၣ်လၢမ့ၢ်နၤဘၣ်.-ယွၤ
ကမိးတြိကွံာ်တၢ်အၤလၢနၤခဲလၢာ်လီၤ.ကအံးလီၤကကွၢ်လီၤနသးလီၤ.
-နဟးထီၣ်တၢ်ဒီး,နဟဲက့တၢ်န့ၣ်တုၤအံၤဆူညါယွၤကအံးက့ၤကကွၢ်က
ဝဲလီၤထူလီၤယိာ်လီၤ.

၄ မိၤ ၆:၂၄-၂၆ မိယွၤဆိၣ်ဂ့ၤနၤဒီးကွၢ်က့ၤနၤတက့ၢ်.မိယွၤဒုးကပီၤ
ထီၣ်နၤလၢအမဲာ်,ဒီးဒုးဘၣ်နၤလၢအဘျးအဖိုဉ်တက့ၢ်.-မိယွၤဟံာ်ထီၣ်
အမဲာ်လၢနလီၤ,ဒီးဟ့ၣ်လီၤနၤလထတၢ်ယူတၢ်ဖိးတက့ၢ်.

၁ မိၤ ၃၁:၃၉ တၢ်ဘၣ်ဖိုသံန့ၣ်ယတဟဲစိာ်ဘၣ်ဆူနအိၣ်ဘၣ်.ယလိးက့
ယဲလီၤ.လၢမ့ၢ်ဆါခိမ့ၢ်ဂ့ၤ,လၢမ့ၢ်နၤခိမ့ၢ်ဂ့ၤ,တၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အီၤန့ၣ်
နယုလၢယစုပူၤလီၤ.

၁ ဂျူမူၤ ၂၀ : ၄၂ ဒီးစီၤယိနၤသၣ်စံးဘၣ်စီၤဒၤဝံးန့ၣ်တၢ်မုာ်မုာ်တက့ၢ်
.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤပဆိၣ်တၢ်ခဲဂၤလိာ်လၢယွၤအမံၤ,ဒီးစံးမိယွၤအိၣ်ဒီးယၤဒီးနၤ
ဘၣ်စၢၤဒီးလၢယချံယသၣ်ဒီးနချံနသၣ်အဘၣ်စၢၤလီၤထူလီၤယိာ်တက့ၢ်.
.စီၤဒၤဝံးဂဲၤဆၢထၢၣ်ဒီးဟးဝဲ,ဒီးစီၤယိနၤသၣ်က့ၤကဒါက့ၤဆူဝုၢ်ပူၤလီၤ.

၂ စီၤပၤ ၂:၉ ဒီးတုၤအလဲၤခိကံးဒီး,တၢ်မၤအသးလၢစီၤအုၤလံာ်ယၤစံးဘၣ်
စီၤအလံာ်ရါ,တၢ်တချုးဟံးထီၣ်ကွံာ်ဒီးဘၣ်ယၤလၢနၤဒီး, ယု

စံး.၁၁၉:၃၁. ယဘၣ်တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်န့ၣ် ဂ့ၤဝဲလၢယဝီၤလၢယကမၤလီၤ နတၢ်မၤလီၤအဝုၤလီၤ.

ဖံးလံး. ၄:၁၁-၁၃. တမုၢ်ဘၣ်ယကတီၤတၢ် လၢတၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယၢ်အဝုၤ ဘၣ်. အဝုၤဒ်အံၤ. ဖဲဒၣ်တၢ်မၤအသးလၢယၤန့ၣ်, ဒ်သးယကသ့ၣ်မံ သးမံဒီးယမၤလီၤလံတၢ်လံ.- ယဘၣ်ကၢ်ဆိၣ်လီၤယၤသ့ၣ်ညါ ဒီးယ ဒီးတၢ်အါယသ့ၣ်ညါလီၤ. လၢတၢ်ကိးမံဒီးဒီးလၢတၢ်ခဲလၢ်အပူၤန့ၣ်, တၢ်သိၣ်လိယၤလၢတၢ်အိၣ်ဘျးအိၣ်, ဒီးတၢ်အိၣ်ဝံၤအိၣ်စ့ၤ, လၢတၢ် လၢတၢ်ပွဲၤ, ဒီးလၢတၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယၢ်န့ၣ်လီၤ.- ယမၤတၢ်ခဲလၢ်သုလၢ ပုၤလၢအဒုးဆူၣ်ထီၣ် ယဝံၤယဘိတဂၤအပူၤလီၤ.

မးသဲ ၂၅:၃၆. ယအိၣ်ဘၣ်ဆု, ဒီးသုဒုးကုသုးသီးယၤလီၤ, ယဆူး ယဆါ, ဒီးသုအိၣ်သကိးယၤလီၤ, ယအိၣ်လၢယိၣ်ပူၤ, ဒီးသုဟဲဆူ ယအိၣ်လီၤ.

မးသဲ ၄:၂၃-၂၄. ဒီးယုၣ်ရှူးဟးဝုၤဝီၤတၢ် လၢကၤလံၤလီၤဒီကီၢ်ညါ, ဒီးသိၣ်ကုၤသီကုၤတၢ် လၢဘျီၣ်တျီၣ်တဖၣ်အပူၤ, ဒီးစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ ဘီၤမုၢ်ဒီၤ အတၢ်သးခုအကစီၣ်, ဒီးမၤဘျီကုၤ ကယံၢ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ ဒီးကယံၢ်တၢ်အကုအကွဲၣ် လၢပုၤဂီၢ်ပုၤအကျိၢ်ကိးမံဒီးလီၤ.- ဒီးအမံၤ ဟူထီသါလီၤလၢပူၤရဲဒီကီၢ်ညါ, ဒီးပုၤဟဲစိၣ်ကယံၢ်ပုၤလၢအမၤတကဲ ဘၣ်ခဲလၢ်, ပုၤဘၣ်တၢ်ဆူးတၢ်ဆါ, ဒီးတၢ်ဆိးကုမံနီၤအကလုာ်က လုာ်, ဒီးပုၤလၢတၢ်နါအိၣ်လၢအလီၤ, ဒီးပုၤလၢအပျီၤ, ဒီးပုၤသံတ ခိပၤသ့ၣ်တဖၣ်, ဒီးအဝဲဒၣ်မၤဘျီကုၤအီၤလီၤ.

(ကွၢ်လၢခရံၣ်အသးသမူအပူၤ - တၢ်မၤဘျီပုၤဆါအဝုၤအကျိၢ် တဖၣ်တက့ၢ်. ကွၢ်ဃုထၤဖဲအဘၣ်နသး)

အပျံၤအီၤ, ဒီးမၤပူၤမၤဖျဲးအီၤလီၤ.- လုၣ်ကွၢ်, ဒီးထံၣ်လၢယွၤမ့ၢ်
 တၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ပုၤလၢအသးန့ၢ်အသးလၢအီၤန့ၣ် ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်ဝဲလီၤ.
ရီၤမုၢ်. ၈:၁၈, ၂၈. အဂီၢ်ဒီးအံၤ, ယၢ်ပၤယသးလၢ တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်လၢ
 အကတီၢ်, ဖဲအံၤ, တဂ့ၢ်(ထီၣ်သတြီၤ)ဘၣ်ဒီး တၢ်လၢကပီၤဆူညါ
 လၢအကအိၣ်ဖျိၣ်လၢပလီၤန့ၣ်ဘၣ်.- ဒီးပံသၣ်ညါလၢပုၤလၢအ
 အံၣ်ဖျိၣ်, ပုၤလၢအဘၣ်တၢ်ကိးအီၤ, ဒ်ပတၢ်ကူၣ်ပၢ်အသိးတဖၣ်န့ၣ်,
 တၢ်ခဲလၢာ်မၤယုၢ်အသး, လၢတၢ်ဂ့ၢ်အဂီၢ်လၢအဂီၢ်လီၤ.

မံး. ၁၁:၃. ယွၤကမၤစၢၤအီၤလၢ တၢ်ဆူးတၢ်ဆါအလီၢ်မံၤပူၤလီၤ.
 နကတၢ်ကတီၢ်အလီၢ်မံၤ လၢအဘၣ်တၢ်ဆါအစၢၤမုၢ်လီၤ.

မံး. ၁၀:၃-၄. မ့ၢ်ပုၤလၢအပျံၤ နတၢ်သရူးနတၢ်ကမၤခဲလၢာ်, ဒီးမၤ
 ဘျီက့ၢ်နတၢ်ဆူးတၢ်ဆါကိးအမံၤဒီး,- ဒီးပုၤက့ၢ်နသးသမူလၢတၢ်
 ဟးဂီၢ်, ဒီးဒူးကုၢ်ထီၣ်န့ၣ်လၢ တၢ်ဘျူးတၢ်ဖျိၣ်, ဒီးတၢ်သျှံၣ်အိၣ်သး
 အိၣ်အိၣ်သလုး, ဒီးဒူးမံၤသျှံၣ်မံၤသးနထးခိၣ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်.

ယၢ်ကိၢ် ၅:၁၃-၁၆. ပုၤလၢသုကျါ မ့ၢ်အဘၣ်နးဘၣ်ဖျိၣ် တဂၤဂၤငါ.
 မံၤအဘိထုကဖၣ်တၢ်ကတီၢ်. မ့ၢ်အသျှံၣ်ဖျိၣ်သးညါတဂၤဂၤငါ. မံၤအသးဝံၣ်
 တၢ်တက့ၢ်.- ပုၤလၢသုကျါ မ့ၢ်အဘၣ်တၢ်ဆါတဂၤဂၤငါ. မံၤအကိး
 တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသးပုၤတဖၣ်တက့ၢ်. ဒီးမံၤအဝသ့ၣ်ဖျိၣ်အလီၤလၢသီလၢ
 ကစၢ်အမံၤ ဒီးဘိထုကဖၣ်တၢ်လၢအဂီၢ်တက့ၢ်.- ဒီးတၢ်စုၢ်တၢ်န့ၣ်
 အတၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ်, ကအံၣ်က့ၢ်ခိၣ်က့ၢ်ပုၤဆါ, ဒီးကစၢ်ကဒူးဂဲၤဆါ
 ထၣ်အီၤ, ဒီးအတၢ်ဒီးတး လၢအမံၤတၢ်လံမ့ၢ်အိၣ်ဒီး, တၢ်ကပျံၤကွံာ်
 အီၤလီၤ.- တံၢ်လီၤကျဲၤလီၤလီၤ သုတၢ်သရူးတၢ်ကမၤသကိးသကိး,
 ဒီးဘိထုကဖၣ်လီၤသုဂီၢ်သကိးသကိး, ဒ်သိးသုကဘျီက့ၢ်တက့ၢ်.
 ပုၤအတီၢ်အလီၤအတၢ်ထုကဖၣ်သပုၤအပုၤန့ၣ်, မၤန့ၣ်တၢ်အါမးလီၤ.

စံး. ၄၆:၁၆-၁၈. ယွၢ်မ့ၢ်ပတၢ်ပူၤဖျဲးအလီၤ, ဒီးပဝံၣ်ပတၢ်လီၤ. လၢ
တၢ်မၤကိၢ်မၤဂီၤန့ၣ် ပှၤထံၣ်န့ၢ်အိၣ်လၢတၢ်မၤစၢၤလီၤဆီၣ်ဒၣ်တၢ်လီၤ.-
အိၣ်ယိကလၢ, ဒီးသုၣ်ညါလၢ ယမ့ၢ်ယွၢ်တက့ၢ်. ယကအိၣ်ထီၣ်ထီ
လၢပှၤကလုာ်တဖၣ်အကျါ, ယကအိၣ်ထီၣ်ထီလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢလီၤ.
မးသဲ ၁၁:၂၈-၃၀. ပှၤလၢတၢ်ဘျးအသး, ဒီးဝံၣ်တၢ်ယိးတၢ်ယၢခဲလၢၢ်
သုၣ်သုၣ်, ဟဲဆူယအိၣ်တက့ၢ်. ဒီးယကဒုးအိၣ်ဘျးသုၣ်လီၤ.- ဟံး
ထီၣ်ယနီၣ်ယိးဘိလၢသုၣ်လီၤ, ဒီးမၤလိတၢ်လၢယၢတက့ၢ်. အဝံၣ်ဒ်အံၤ,
ယသးစူၤ, ဒီးယသးဆိၣ်လီၤယသးလီၤ. ဒီးသုၣ်ထံၣ်န့ၢ်တၢ်အိၣ်ဘျး
လၢသုၣ်သးအဂီၢ်လီၤ.- အဝံၣ်ဒ်အံၤ, ယနီၣ်ယိးဘိမ့ၢ်အညီ, ဒီးယတၢ်ဝံ
တၢ်ယိးမ့ၢ်အဖုံလီၤ.

၂ကရံၣ်. ၁၂:၇-၉. ဒီးဒ်သိး ယံသုတပၢ်ထီၣ်ထီယသး ဒိၣ်ကဲၣ်ဆိး,
လၢယထံၣ်တၢ် လၢညါဒိအါအယိတဂ့ၤဒီး, တၢ်ဟ့ၣ်ယၢလၢတၢ်ဆူၣ်
အိၣ်လၢယဖံးယညါအကျါ, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး, မုၢ်ကီၤလံာ်အကလူး
ဒ်သိးအကထိတၢ်ယၢ, ဒ်သိးယသုတပၢ်ယသး ထီကဲၣ်ဆိးတဂ့ၤလီၤ.-
လၢတၢ်န့ၣ်အဝံၣ်, ဒ်သိးအကဟးဖးဒီးယၢဒီး, ယယုကညးကစၢ်သၢ
စူလီၤ.- ဒီးအဝဲဒၣ်စံးတၢ်ယၢ, ယဘျးယဖျိၣ်အါလံာ်လၢနဂီၢ်လံာ်, အဝံၣ်
ဒ်အံၤ, ယဝိယကမီၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်လၢ တၢ်အဝံၣ်စၢ်အဘါစၢ်အမူၤ
လီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, ဒ်သိးခရံၣ်အဝိအကမီၤကအိၣ်ကဆိး လၢယလီၤ
ဒီး, ယသးခုဒီး, ယကပၢ်ယသးကစၢ်လၢ လၢယဝံၣ်စၢ်အဘါစၢ်အယိလီၤ.

စံး. ၃၄:၄-၈. ယယုယွၢ်, ဒီးအဝဲဒၣ်စံးဆၢယၢ,ဒီးမၤပူၤမၤဖျဲးယၢ
လၢကယဲၢ် ယတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ခဲလၢၢ်အပူၤလီၤ.- ပှၤကွၢ်ထီၣ်တၢ်
လၢအိၣ်, ဒီးဒီးတၢ်ကပီၤ, ဒီးအဝဲတဆူးဘၣ်.- ပှၤတၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယၢ
တၢ်အံၤကိးထီၣ်ဝဲ, ဒီးယွၢ်ကန့ၣ်ဝဲ, ဒီးအုၣ်ကုၤခိၣ်ကုၤအိၣ် လၢအတၢ်
ကိၢ်တၢ်ဂီၤအပူၤခဲလၢၢ်လီၤ.- ယွၢ်အကလူးသ့ၣ်ဒဲးတရံး ပှၤလၢ

ဖိၣ်န့ၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဖိလၢအဒိၣ်ထီၣ်လၢသကံာ်ဝဲဝဲ, မံၤဂ့ၢ်သၣ်ဂ့ၢ်, အဲၣ်
ဟံၣ်အဲၣ်ဃီ, သုၣ်ညါဆၢကၢမိၢ်ပၢ်အဘျးလီၤ. မိၢ်ပၢ်ဒီးတၢ်သးခုလၢ
အယီၤဒီး ယွၢ်ဒီးတၢ်လၢကပီၤ လၢအယီၤလီၤ. ဖိၣ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ယွၢ်အ
တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်လူၤပိၢ်အခံတမိၤဒၣ်အီၤလီၤ.

လံာ်စီဆုံအဆၢတနီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးဖိတဖၣ်.

၅မိၤ. ၅:၁၆, ကတိၤ.၁:၈, ၉, ၁၃:၅, ၅, အံးဖး.၆:၁-၃, ၃မိၤ.၁၉:၃-
၄၂, ကတိၤ. ၃:၁-၁၂, ကတိၤ.၄:၁-၁၂, ကတိၤ.၆:၂၀-၂၂, ကတိၤ.
၁၀:၁, ၂၃:၂၄-၂၆, ကတိၤ.၁၅:၂၀, ယိၤ.၁၉:၂၆-၂၇.

၅. တၢ်ဘါလၢဆၢကတီၢ်အဂၤတဖၣ်.

(က) လံာ်စီဆုံအဆၢလၢပုၤဆူးပုၤဆါတဖၣ်အဂီၢ်.

စံး ၂၃. ယွၢ်မ့ၢ်ယပုၤကွၢ်သိ, တၢ်တမိၣ်န့ၢ်ဘၣ်သးလၢတၢ်နီတ
မံၤတၢ်ဒီး- ဒုးကိာ်လီၤယၤလၢအိၣ်ဆၣ်အလီၢ်လါဟ့ၣ်အပူၤ, ဆၢယၤ
လၢတံၢ်ဂၢ်အနံၤလီၤ.- မၤကၤယသး, ဆၢယၤလၢကျဲအတီအလီၤ
တဖၣ်အပူၤ လၢအမံၤအယီၤလီၤ.- တုၤယလဲၤလၢ တၢ်သံအကု
အကစၢ်ကဆူးပုၤဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်, ယတပျံၤဘၣ်တၢ်အဘၣ်. အဂီၢ်
ဒိအံၤ, နအိၣ်ဒီးယၤလီၤ. နနီၣ်ထိးဘိဒီး နနီၣ်ထိးတဘိန့ၣ် မၤမုၢ်ထီၣ်
လၢယၤလီၤ.- နကတံာ်ကတီၢ်စီၤနီၤခိၣ်လၢယဂီၢ် လၢယဒုၣ်ယဒါ
တဖၣ်အမဲၣ်ညါလီၤ. နဖူယခိၣ်လၢသိ, ယလီၤခိတဖျါၣ်ပွဲၤလုာ်ကွၢ်
လီၤ.- ထံဟံၣ်ဂ့ၢ်, ဒီးတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်န့ၣ် ကလူၤပိၢ်ယခံတမိၤဒၣ်ယၤ,
ဒီးယကအိၣ်ကဆိး လၢယွၢ်အဟံၣ်လီၤလဲၤလီၤထီၣ်လီၤ.

(ဂ) မိၢ်ပၢ်အမူအဒါ.

မိၢ်ပၢ်ခံၣ် ဒ်အမူဖိတဖၣ် အတၢ်သန့ၤအလီၢ်အသိးဖိတဖၣ် ကွၢ်ထီၣ်အီၤ တမ့ၢ်ဘၣ်ထဲလၢနီၢ်ခိအတၢ်အံးတၢ်ကွၢ်ငါဘၣ်. မ့ၢ်လၢ သူၣ်လၢသးစ့ၢ်ကိးသတးဒီး, အလီၢ်အိၣ်ဝဲလၢ အကဒုးန့ၣ်အသးပွဲၤဒီး တၢ်ယူတၢ်ဖိ, တၢ်အံၣ်တၢ်ကွဲ, ဒီးတၢ်တံၢ်တၢ်မ့ၢ်အိၣ်တမံၤမံၤ ကြးဟဲ မိၢ်အီၤဆူဟံၣ်ဖိဃီဖိ အတၢ်ဘါအလီၢ်လီၤ. ခံၣ်လီၢ်အတၢ်ဝဲၤပျၢ်လၢ ဟံၣ်ဖိဃီဖိအတၢ်ဘါ, လၢသရိၣ်ပူၤ, ဒီးလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်မိၢ်ပၢ် ခံၣ်အမူအဒါလီၤ. မိၢ်ပၢ်တဖၣ်ကမၤယုၤဖိလံၤ လၢဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်ဘျီ တၢ်ဘါဒီး သိၣ်လိနီၤဟ့ၣ်အတၢ်တၢ်တၢ်န့ၣ်ဆူဖိတဖၣ် ဖဲအဝဲသ့ၣ်ဆဲးဒဲး အခါမ့ၢ်တၢ်လၢအကါဒိၣ်ဝဲလီၤ. မိၢ်ပၢ်အတၢ်တၢ်ကျဲးစး ဒ်သိးဖိကဒိၣ် ထီၣ်လၢနီၢ်ခိ, တၢ်ကူၣ်သ့, ဒီးလၢတၢ်ဘၣ်ယွၤအသး ဒီးပုၤကညီအ သးန့ၣ် မ့ၢ်မိၢ်ပၢ်ခံၣ်အမူအဒါလီၤ.

လံာ်စီဆံၣ်အဆၢတနီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးမိၢ်ပၢ်.

၁တံၤ. ၅:၈, ၅မိၤ. ၆:၄-၇, ကတိၤ. ၂၂:၅, ကတိၤ. ၁၉:၁၇, ၁၇မူၤ ၃:၁၁-၁၄, ကတိၤ. ၂၃:၁၃-၁၅, ကတိၤဒိ ၂၉:၁၇, ကတိၤ. ၁၄:၂၄, အးဖး. ၆:၄.

(ဃ) ဖဲအမူအဒါ.

ဖိတဖၣ်လၢအဘၣ်တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်အီၤလၢ မိၢ်ပၢ်ခရံၣ်ဖိတဖၣ် ဒီးဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအီၤလၢ. တၢ်အံၣ်ထူအံၣ်ယွၤန့ၣ် တၢ်လၢအကမၤ သးခုကျဲၤမိၢ်ပၢ် ထဲသိးဒီးအထံၣ်ဘၣ်က့ၤအဖိတဖၣ် မ့ၢ်ပုၤခုပုၤဆါ, ပုၤနီၤလီၤ, ပုၤဒိကန့ၣ်တၢ်, ပုၤအံၣ်ထူအံၣ်ယွၤန့ၣ်တအိၣ်ဘၣ်. စီၤယီၤ ဟံၣ်သးပုၤစံးဝဲ, “ယတၢ်သးခုဒိၣ်န့ၣ် ယန့ၢ်ဟူလၢ ယဖိတဖၣ်လဲၤ တၢ်လၢတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအပူၤ န့ၣ် တအိၣ်ဘၣ်နီၣ်တမံၤဘၣ်.” ၃ယိၤ. ၁:၄.

လၢအဖိအမါအဂီၢ် ဒီးလၢယွၤအလၢကပီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
လံာ်စီဆုံအဆၢတနီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးဝၤ.

အး. ၅:၂၃,၂၅,၂၈,၂၉,၃၃, ၁ပု:၃:၇. ကလီး.၃:၁၉, အး.၆:၃,
ဝံၣ်တဲၤ.၉:၉, ၁၅မူၤ.၁:၈.

(ခ) မါအမူအဒါ.

သရၢ်မၤတုၣ်လူသၢ်ခံးဝဲ, ယွၤအတၢ်ဟ့ၣ်ဖးဒိၣ်တံၤ မ့ၢ်မါ
တဂၤလၢအအိၣ်တုၣ်အိၣ်ယွၤ, သုအိၣ်ယုအိၣ်ဖိ, ပျံၤယွၤဒီးအိၣ်ယွၤအ
ဟံၣ်, ဒီးအိၣ်ယုၢ်ဆိးယုၢ် လၢတၢ်န့ၣ်န့ၣ်လိာ်အသး လၢလၢပွဲၤပွဲၤ
အပူၤန့ၣ်လီၤ. မါမ့ၢ်ဝၤအခိၣ်သလး, ဝၤအတၢ်မၤဝၤ, ဝၤအဂံၢ်အဘါ,
ဖဲဝၤအသးလီၤဝၤအခါဒၣ်လဲၣ် မ့ၢ်ပုၤလၢအဒုးဆူၣ်ထီၣ် အဝၤအသး
လီၤ. “ဖိတဖၣ်ဝဲၤဆၢထၢၣ်ဆိၣ်ဝၤအီၤ, အဝၤန့ၣ်ခံးထီၣ်ပတြၢအီၤ
လီၤ.” ကတိၤ.၃၁:၂-၈. အတၢ်ပနီၣ်လီၤဆီတခါမ့ၢ်ဝဲ, အဝဲမ့ၢ်ပုၤလၢ
အဟ့ၣ်လီၤအသးဒီး ဟံးန့ၣ်မူဒါလၢအဟံၣ်ဖိဖိမိ ကဒိၣ်ထီၣ်လၢသ့ၣ်
လၢသးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ပုၤလၢအဟံးန့ၣ်မူဒါ လၢဖိတဖၣ်ကဒိၣ်ထီၣ်လၢ
တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, တၢ်သကံးဝဲ, လၢတၢ်သ့ၣ်ညါတၢ်ဖးတၢ်မၤဒီး
တၢ်ဆဲးတၢ်လၢအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဟံၣ်အတၢ်ကယၢကယဲ, အတၢ်သံတၢ်
လၢ, အတၢ်ဘၣ်လီၤဘၣ်ဖး, အတၢ်လၢတၢ်ပွဲၤခဲလၢ်န့ၣ် အိၣ်လၢအစု
ပူၤလီၤ. အကစၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ဖးယွၤအကလုာ်အကယါ ဒီးအတၢ်အိၣ်မူ
လၢ တၢ်ထုကဖၣ်မ့ၢ်တၢ်အဂံၢ်အဘါ လၢအတၢ်အိၣ်မူလၢတနီၤဘၣ်
တနီၤ အတၢ်ဖးတၢ်မၤလၢဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆုံအဆၢတနီၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးမါ.

အး. ၅:၂၂,၂၄,၃၃, တံတူး.၂:၄၅, ၁ပု:၃:၁-၆. ကတိၤ.၁၂:၄,
ကတိၤ. ၃၁:၁၀-၃၀.

၄. ခရံၣ်ဖိဟံၣ်ဖိဃီဖိ.

ခရံၣ်ဖိဟံၣ်ဖိဃီဖိစံးတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိတၢ်ဒုၣ်လၢ အသ့ၣ်
လီၤအတၢ်န့ၣ်လၢခရံၣ်အပူၤ, ဟံၣ်ဖိဃီဖိအိၣ်ဆိးတပူၤဃီ လၢတၢ်ပာ်
ဒိၣ်ယွၤ, အပူၤဟံၣ်ဖိတဖၣ်ဒိၣ်ထီၣ်လၢသကံးပဝး, ဟံၣ်ပွဲၤဒီးတၢ်
သ့ၣ်ဖွံးညီ, တၢ်သ့ၣ်ဂုၤသးဝါ, တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်, တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲ, တၢ်ဂံၢ်
တၢ်ဘါလၢကမၤစၢၤလီၤအသးဒီး မၤစၢၤပူၤလၢအယၢၤ, ဟံၣ်လၢအ
ပွဲၤဒီးတၢ်ယုတၢ်ဖိ, ယၤထီၣ်အစုလၢတၢ်အဲၣ်တူၢ်တံၤတူၢ်တမ့ၤ, ဟံၣ်ဖိ
ဃီဖိယုးယီၣ်ပးကဲအလီၤသး, ဟံၣ်ဖိဃီဖိမ့ၢ်တံၤသကိးအဂ့ၢ်ကတၢၢ်
ဒီးမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အဂံၢ်အဘါလီၤ. ဟံၣ်ဖိဃီဖိတဖၣ်အံၤဒီးသိးကမ့ၢ်
ခရံၣ်ဖိဟံၣ်ဖိဃီဖိနီၣ်နီၣ် ဒီးကဲတၢ်ဒိတၢ်တဲာ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်အဂီၢ်ဒီးမၤ
လၢကပိၤခရံၣ်ကသုအဂီၢ်န့ၣ်, တဂၤဒီးတဂၤ, ဒ်ပစံးတၢ်အသိး, မါ,
ဝါ, မိၢ်, ပၢ်, ဖိတဖၣ်, တဂၤလၢအလီၤဒၣ်ဝဲ ကဘၣ်သ့ၣ်ညါပိာ်ထွဲ
မူဒါလၢအလီၤဘၣ်အိၣ် ဒ်လၢတၢ်မၤဆူၣ်အသိးတမ့ၢ်ဘၣ်, မ့မ့ၢ်လၢတၢ်
အဲၣ်တၢ်ကွဲအပူၤန့ၣ်လီၤ.

(က) ဝါအမူအဒါ

ဝါတဂၤအံၤ မ့ၢ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိအိၣ်လီၤ. ဒ်ဟံၣ်ခိၣ်တဂၤအသိး
တၢ်ယုးတၢ်ယီၣ်ဒီးတၢ်ဖိကမိၤန့ၣ် အိၣ်ဝဲလၢအစုပူၤလီၤ. အဝဲဒၣ်အိၣ်
ဒီးအမူအဒါလၢကဆှၢအဖိအမါတဖၣ် ဆူခရံၣ်ဂီၤထံး, ဆူတၢ်အိၣ်ထူ
အဲၣ်ယွၤလီၤ. ဒ်အအိၣ်ဒီးမူဒါလၢနီၣ်ခိအသိး အမူအဒါအိၣ်စုၢ်ကိးလၢ
ကလုာ်ဒိၣ်ထီၣ်ဟံၣ်ဖိဃီဖိ လၢသးတခါလီၤ. အကစၢ်ဒၣ်ဝဲကဘၣ်ပျဲ
ခရံၣ်အကလုာ်အကထါ အိၣ်ဆိးလၢအပူၤ, အိၣ်မူလၢတၢ်ထုကဖၣ်
ထီၣ်ဒီးသိးကသုအိၣ်မူတီတီလီၤလီၤ, ဖိစိဆုံဆုံ, လၢတၢ်သ့ၣ်တီသးတီ

လံၣ်စီဆံအဆာတနီၤလၢတၢ်ကစးအီၤအဂီၢ်.

စး, ၁၂၇:၁, ယၢၤ ၄:၉-၁၀, ၁၇၂: ၇:၁၂, ၁၈၁: ၅:၁၇-၁၈.

(ဂ) တၢ်စးထီၣ်တၢ်မၤအဂၢၤတဖၣ်.

တၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်ဖံးတၢ်မၤ အတၢ်ဘျီတၢ်ဘၣ်အဝဲအံၤတဖၣ်အံၤ, န့ၣ်တၢ်စးထီၣ်တၢ်မၤအဂၢၤတဖၣ်, ဒိပံးတၢ်အသိး, တၢ်မၤလိမၤဒီး ဖျးထီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, တၢ်ဖံးတၢ်မၤအလီၢ်တခါခါ လၢအစးထီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, အပျဲၣ် တၢ်ဂံၢ်တၢ် လၢကန့ၣ်လီၤဆူတၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ဝဲၤလီၢ်အတၢ်ဖံး တၢ်မၤလၢအစးထီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, စးထီၣ်တၢ်လဲၤတၢ်ကျဲၤမ့ၢ်ဂ့ၢ်, ပုၤကန့ၣ်လီၤ ဆူတၢ်ဒီးစးအပူၤမ့ၢ်ဂ့ၢ် ဒီးအဂၢၤတဖၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ညီၣ်န့ၣ်ပအိၣ်ဒီးတၢ်ဘျီ တၢ်ဘၣ်လၢတၢ်အံၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ, ဒီးပံးတၢ်ဘျီတၢ်ဘၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ် ကျဲၤတခါ မ့ၢ်ဒၣ်ဒိညီၣ်န့ၣ်ပမၤပဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

လံၣ်စီဆံအဆာတနီၤ.

ကတီၤ.၃:၅-၇, ၉, ၁၁. ၅မိၤ. ၂၈:၁၃, ၅မိၤ. ၄:၆-၉, ၅မိၤ. ၂:၇, ၁မိၤ. ၂၈:၁၅, ၁၈-၂၂, ၁မိၤ. ၃၉:၂-၅, ၆. ၄:၁၃, ကလီၤ. ၃:၂၃-၂၅, ကလီၤ. ၃:၁၇, မး. ၆:၃၃, မး. ၆:၂၄, ယံး. ၁၇:၇-၈, စံး. ၁:၁-၃, စံး. ၁၂၈:၁-၂, စံး. ၁၄၄:၁၃-၁၄, ကတီၤ. ၁၆:၃, စံး. ၃၇:၃-၅, စံး. ၉၁:၁၇.

ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်ယုထၢအိၣ် လၢကဘၣ်ခူၣ်လီၤဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ပၢ်လီၤ တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်ထံးတဖၣ်အံၤ အိၣ်ဒီးအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ဒ်ပှၤဆိ ကမိၣ်လၢအဝုၤဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. အဒိတနီၤ မ့ၢ်ဒ်လၢလၢ်အသိးအံၤန့ၣ် လီၤ.

ပှၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ ကကတိၤဖျါထီၣ်ဝဲ - လၢပျၢၤကစၢ်ယွၤ ဝံးဘၣ်စီၤမိၤလူ လၢပှၤပှၤလၢကမၤထီၣ်ဒ်စီဆံၣ် လၢတၢ်လုၢ်တၢ်ပၢ်အဂီၢ်, အမဲၣ်ညါ ဒ်သိးပှၤအံၣ်စရၤလးဖိတဖၣ် ဘူၣ်ဘါယွၤလၢကစၢ်ဝံးထီၣ် အလီၤကသုအဂီၢ်, ဒီးစီၤပၤလူလီၤမိၤဘျီထီၣ် တၢ်လုၢ်လီၤဒီး ကစၢ်ယွၤ ဘၣ်အသးဒိၣ်မးန့ၣ်လီၤ.

ဒ်န့ၣ်အသိး ဒ်သိးကကဲထီၣ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ် လၢတၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ အဂီၢ် လၢပှၤခဲအံၤတစီၤ ဒီးလၢခံတစီၤတဖၣ်အဂီၢ်, မိကစၢ်ယွၤဆိၣ် ဝုၤပတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အံၤ လၢအလၢကပီၤအဂီၢ်တက့ၢ်.

၁. တၢ်သးဝံၣ်.

၂. ဖးလံာ်စီဆံၣ် (၁ကရံၣ်. ၃:၉-၁၇) မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢ လၢ်အသိးတဆၢဆၢ.

၃. တၢ်ထုကဖၣ်.

၄. တၢ်သးဝံၣ်ရီၤ.

၅. တၢ်စံၣ်တံၤတဲလီၤ.

၆. တၢ်ထၢဖျိၣ်တၢ်မၤဘူၣ်ဒီးပၢ်စီဆံၣ်အိၣ်.

၇. လၢ်ဘျီဘၣ်လၢအလီၤ ဘၣ်တၢ်စိးပျၢၤအိၣ်ဒီး လံာ်မဲၣ်ဖျါ, ဒီးကဵု, “လၢပၢ်ကစၢ်, ဖိကစၢ်, ဒီးသးစီဆံၣ်ကစၢ်အမံၤအပူၤန့ၣ်, ပပၢ်လီၤလၢ်အိၣ်ထံးအံၤ လၢယွၤအလၢကပီၤအဂီၢ်လီၤ.”

၈. တၢ်သးဝံၣ်.

၉. ဆိၣ်ဝုၤပျၢ်တၢ်.

လံာ်စီဆှံအဆၢတဖၣ်.

၅၅:၁၀-၁၁, ၃၀:၂၃-၂၄, ယဃ: ၃၄:၂၆, ယိအုလ: ၂:၂၃-၂၄. ဝံၣ်တဲၤ၁၁:၄, ကတိၤ. ၂၄:၂၇, ၂၈:၁၉, ၁မိၤ.၈:၂၂, ၃မိၤ.၂၆: ၃-၆, ၉-၁၂, ၅မိၤ.၂၀:၂-၆, ၈-၁၂. လူၤ.၁၂:၂၁, ကတိၤ. ၂၄:၃၁-၃၄, ၂ကွဲး. ၂၆:၁၀, ဝံး.၁၀၇:၃၇-၃၈.

(ခ) တၢ်သျှၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်.

တၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်ဖဲးတၢ်မုၢ် တၢ်သျှၣ်တၢ်ဘါဘၣ်ဃးဒီး တၢ်သျှၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်အံၤ, မုၢ်တၢ်တမံၤဃီဒီး တၢ်ပၢ်လီၤတၢ်သျှၣ်ထီၣ်အိၣ်ထံး, လၢတၢ်ဘါသရၣ်မုၢ်ဝုၤ, တၢ်မၤလီၤမၤဒီးအကိမုၢ်ဝုၤ, တၢ်သျှၣ်ထီၣ်အဂၤတမံၤဝုၤတမံၤဝုၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သျှၣ်ထီၣ်အိၣ်ထံးအံၤ လီၤဆီန့ၣ်လၢၢ်အဂၤတဖၣ်လီၤ. မုၢ်လၢၢ်ဘျၣ်ဘၣ်ဘျၣ်ဝုၤဘဘျၣ် လၢအလံာ်ဘၣ်တၢ်ဖိးပျၢ် လံာ်မံၤဖျၢ် လၢအမုၢ်န့ၣ်, လၢ, မုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ လၢလၢၢ်အံၤဘၣ်တၢ်ပၢ်လီၤအိၣ်ဒီး ဘၣ်တၢ်ပၢ်လီၤအိၣ်လၢမတၢ်န့ၣ်လီၤ. လၢလၢၢ်အံၤအပူၤတၢ်ဖိးပျၢ် လီၤဟီၣ်န့ၣ်တၢ်လီၤတခါ လၢအတြီၢ်ထဲသ့ၣ်ကအိၣ်ဆဲးဆဲးဖိတခါ လၢအညါပူၤဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်တၢ်သျှၣ်ထီၣ်အံၤ အတၢ်ဝံၣ်စီၤတဲစီၤအဝုၢ်ဒီးတၢ်ဝုၢ်အဂၤလၢအကါဒိၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်သျှၣ်ထီၣ်အံၤ လၢအဘၣ်တၢ်ကွဲးလီၤအိၣ် လီၤတံၢ်လီၤဆဲးဒီး တုၤအဘၣ် တၢ်ဒီးန့ၣ်အိၣ်ဆူသ့ၣ်ကအိၣ်အပူၤဝံၤ ဘၣ်တၢ်ဝဲပနီၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢဘၣ်ဘၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ပၢ်လီၤအိၣ် ဖဲစုထွဲတကပၤ ဖဲပမုၢ်ပၢ်ပမံၤဆူတၢ်သျှၣ်ထီၣ်လီၤလီၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်သျှၣ်ထီၣ်တနီၤ တၢ်အိၣ်ထံးလၢအဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်န့ၣ် မုၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤကွဲးဟီၣ်ခိၣ်အဆိကတၢ် လၢတၢ်အပူၤတပူၤအဂီၢ် လၢ

လၢတၢ်လီၤဖဲးလီၤမၤ အတၢ်ဘျုးတၢ်ဘၢအဂီၢ်, တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်
အိၣ်ဖျိၣ်တြးသ့ၣ်ညါအိၣ်ကတၢၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လွံၣ်မံၤအံၤလီၤ.

၁. ယွၤအတၢ်ဘၣ်တု, န့ဆၢၣ်, တီၣ်ခိၣ်ကပံၣ်, မူခိၣ်တၢ်ဂူၤတၢ်
ကိၢ်, တၢ်ဂီၢ်, ဘျုးမုၢ်ပစီၤတဖၣ်အဝုၢ်.
၂. တၢ်အပီးအလီ, လၢအမုၢ် ယွၤအတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၢ်တဖၣ် လၢအ
ဘၣ်တၢ်သူအီၤလၢပှၤထူၣ်မံၤတဖၣ်အဝုၢ်.
၃. ကၢ်ဘျုးတၢ်ဖျိၣ်လၢပန့ၢ်ဘၣ်လၢကစၢ်ယွၤအအိၣ်. ဒ်အမုၢ်တၢ်
အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ လၢပှၤတညီဒီးဆၣ်မိကိၢ်မိ ပွဲၤဒီးတၢ်ဂံၢ်တၢ်
ဘၢအယီ, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤဝံၤဝဲအဝုၢ်, ဒီးလၢပဒီးန့ၢ်တၢ်စၢ်ကိး
တၢ်ဆၢဂ့ၢ်ကတီၢ်ဘၣ်အခွဲးအယၢအယီ.
၄. လၢပဃုၣ်နီၣ်ထီၣ်ခဲးဘျုးခဲးဖျိၣ်က့ၤကစၢ်ယွၤ.
“တၢ်ဘျုးတၢ်ဘၢအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲ”
၁. ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲ - လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပုၢ်တဂၤ.
၂. အိးထီၣ်ကတၢၢ်.
၃. ခွဲၤယၢၣ်.
၄. ကပျၢၢ်သးဝံၣ်တၢ် - “အိၣ်ဘၢကစၢ်ပစီၤပၤလၢထး”
၅. ဖးလံၣ်စံဆုံ - (ဒ်တၢ်ဂံၢ်ဖျါလၢလံၣ်အသိးတဆၢဆၢ)
၆. ကံၤသးဝံၣ်ရဲ - တၢ်ထၢဖျိၣ်.
၇. လုၢ်ထီၣ်တၢ်မၤတံၣ် - သးဝံၣ် ၅၂၅(သီ), ဖဲတၢ်ထကဖၣ်ပၤ.
၈. တၢ်ခံၣ်တၢ်ကလီၤ
၉. တၢ်ဖးလံၣ်စံဆုံ (ကပျၢၢ်ဆၢထၢၣ်), ၃မိ.၂၆:၃-၉ ဝံၤဘၢထူ
ကဖၣ် လၢတၢ်လီၤဖဲးလီၤမၤအဂီၢ်ဝံၤ ကပျၢၢ်ဆၣ်နီၣ်က့ၤ.
၁၀. သးဝံၣ်ပျဲတၢ်
၁၁. ဆိၣ်ဂ့ၢ်ပျဲတၢ်.

ယၢ်.၄၀:၃၀-၃၁, ယံး.၃:၄, သးသယုာ် ၃:၂၇. ကယး. ၁၆:၆၀, ဒါးဒး-၉:၁၇, မး.၁၉:၂၀, ၁တံၤ.၄:၁၂, ၂ယံၤ.၁:၄, ၃ယံၤ.၁:၄.

(ဂ) လၢသးပှၢ်အဂီၢ်.

ပူၤ၄:၁၅, ပး.၇:၁၉, ၉:၁၄, ရှိ.၄၆:၄, ၃မိၤ.၁၉:၃၁, ၅မိၤ. ၁၃:၂၅, ကတိၤ.၁၆:၃၁, ၁၇:၁၆, ၂၀:၁၉, ယံၤအ.၂:၂၀, ၁မိၤ. ၄၇:၉-၁၀, စံး.၃၇:၂၅, ၉၀:၁၂, ကံတုး. ၂:၁-၂.

၃. တၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်ဘျုးတၢ်ဘၣ်.

(က) တၢ်ထူစံာ်ဒီးတၢ်သျှုၣ်တၢ်ဖျး.

တၢ်န့ၣ်လီၤဆူတၢ်ဖဲတၢ်မၤလၢအတၢ်ထွဲဒီးတၢ်ထူစံာ်ဒီးတၢ် သျှုၣ်တၢ်ဖျးအံၤဂီၢ်န့ၣ်, ဂ့ၤဒိၣ်ဒိၣ်တၢ်တက့ၢ် လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဒီးဖူညါ အိၣ်ဒီးတၢ်ဘျုးတၢ်ဘၣ်, မုၢ်ဒီးအပျဲၤခဲလၢ် ကတိၢ်ဖိၣ်တၢ်တပူၤ ယီ, ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်လၢဆူ တၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤ အသုတစဲၤခံတဂ့ၢ်အဂီၢ် လီၤ.

လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ် အတၢ်န့ၣ်လီၤတၢ်ဖဲတၢ်မၤ အတၢ်ဘျုးတၢ်ဘၣ် အံၤညိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤအိၣ်အဆၢကတိၢ်ဒီးအဖိလၢ်အသးအံၤန့ၣ်လီၤ.

- (၁) တၢ်ကထူလီၤစံာ် ဖဲတၢ်စူၤလီၤသီအဆၢကတိၢ်တဘျီ.
- (၂) တၢ်ကကူးလီၤတု ဖဲတုဂီၢ်ထီၣ်အဆၢကတိၢ်တဘျီ.
- (၃) တၢ်ကထူလီၤသဘျုး, (၃) ဖဲကန့ၣ်လီၤဆူတၢ်ကူးတုအဆၢက တီၢ်န့ၣ်လီၤ. မုၢ်ပာ်ဖိၣ်တၢ်တဘျီယီ ဃုာ်ဒီးတၢ်ကူးလီၤတုအဆၢ ကတိၢ်ဂ့ၢ်စံာ်န့ၣ်လီၤ.

အဝုပုၤအယီၤလီၤ.

(ဃ) ပတြးစံးဘျးယွၤ လၢပဒိၣ်ထီၣ်ဘၣ်ပဝဲလၢ တၢ်အံးတၢ် ကွၢ်အဝုၤ, ဒီးတၢ်ဝးတၢ်ရံးပုၤလၢအဝုၤတဖၣ်အယီၤလီၤ.

(င) ပတြးစံးဘျးယွၤလၢ ပန့ၢ်ဘၣ်အခွဲးလၢ ပသ့ၣ်ညါဘၣ်ဒီး ဝုၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤဘၣ်ခရံၣ် ဒီးပန့ၢ်ဘၣ်သါတၢ်မူအထူအယီၤအယီၤလီၤ.

(စ) ပတြးစံးဘျးယွၤ လၢတၢ်ဝုၤတၢ်ဝါ, တၢ်ဘျး, တၢ်ဆိၣ်ဝုၤ လၢပဒိးန့ၢ်ဘၣ်အိၣ် တုၤလၢပဒိၣ်ဖျၢၣ်ဆၢက့ၤအလီၢ် တနံၤအံၤအ ယီၤလီၤ. (ဖဲအံၤပုၤမၤတၢ်အိၣ်ဖျၢၣ်ဆၢက့ၤအလီၢ်တဂၤ, ဝုၤကွၢ်ယုၤသ့ၣ် ညါက့ၤဒီး ပၢ်ဖျါထီၣ်လီၤ.)

(ဆ) ပတြးစံးဘျးယွၤလၢ အပၢ်မူဒံးပုၤ တုၤလၢခဲကန့ၢ်အံၤ ဒီး - (၁) ဃုၤလၢမၤဘၣ်အသးဒီး ကပၢ်မူဒံးပုၤဆူညါအါန့ၢ်အါ လါ, ဒီး (၂) ပၢ်လီၤပံးသးလၢပကမူလၢအဂီၢ်ဒီး မၤတၢ်ဘၣ်အသး, မၤ လၢကဝီၤအိၣ်အါန့ၢ်ဒီး န့ၢ်လၢအပူၤကွၢ်တဖၣ်န့ၢ်လီၤ.

လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်.

(က) လၢဖိသၣ်အဂီၢ်.

၁မိၤ.၂၁:၅,၈. စံး. ၁၂၇:၃, မးသဲ ၁:၁၈, ၂:၁-၂, ၂၁:၁၅, လူၤ. ၁:၁၄, မၤ. ၁၀:၁၃-၁၅, ယံး. ၁:၅-၇, စံၣ်ညိၣ်. ၁၃:၈, ၁၂- ၁၄,၂၄. ကတိၤ.၂၂:၆, ၂၃:၂၄-၂၅, ၁၅မူၤ.၁:၁၀-၁၁,၂၂-၂၈, ၂:၁၈-၁၉.၂:၂၆, လူၤ.၂:၃၉-၄၉,၅၁-၅၂, ၂၀-၂၄, စံး.၉၀:၁၂.

(ခ) လၢသးစၢ်အဂီၢ်.

၁မိၤ.၃၉:၂,၆, ၁၅မူၤ.၁၇:၃၃- ၃၇, ၅၅-၅၈, ၁မိၤ.၁၈:၁၂. ၂ကွဲး.၁:၈-၁၂, ၂၉:၁-၄, ၃၄:၁၃, စံး.၂၅:၇, ၇၁:၅,၁၇, ၁၁၀:၃, ၁၂၇:၄,၁၄၄:၁၂, ကတိၤ.၁၀:၁, စံၣ်တဲၤ.၁၁:၉-၁၀,၁၂:၁,

တၢ်စံးဘျးစံးဖျိၣ်အတၢ်ဘၣ် လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဝဲအဂၢၤတဖၣ် န့ၣ်မ့ၢ်တၢ်အကလုာ်ကလုာ်, အပျဲၣ်အတၢ်စံးဘျးတန့ၣ်တဘျီ တၢ်စံးဘျး စံးဖျိၣ်အတၢ်ဘၣ်မ့ၢ်ဝဲ, အပျဲၣ်မၤန့ၢ်တၢ်စံးဘျးမၤမ့ၢ်ဝဲ, အိၣ်ဆူၣ်အိၣ် ချဲထီၣ်က့ၢ်မ့ၢ်ဝဲ, မၤန့ၢ်တၢ်သံကွၢ်သံဒီး ဒီးဖျိထီၣ်မ့ၢ်ဝဲ, ထီၣ်တၢ် ဝဲတမံၤတမံၤဝဲ, လၢအပျဲၣ်တဂၢ်အဲၣ်ဒီး စံးဘျးစံးဖျိၣ်တစၢ်ယွၤ လၢအဝဲဒၣ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖျိၣ်ဝဲအယီၤန့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆှံအဆၢတနီၤ.

စံး.၁၀၃:၁-၅. အး.၅:၁၉-၂၁, ဖံ.၄:၆-၇, ၁သး.၅:၁၆-၁၈.
လူၤ.၁၇:၁၁-၁၉. ၅မိၤ.၂:၇. ၁ကရံၣ်.၃:၁၄, ကလီး.၃:၁၇.

၂. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဆၢက့ၢ်အမုၢ်န့ၣ်လံာ်စီဆှံအဆၢတဖၣ်.

တၢ်ခူပပၣ်ဖျါထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဆၢက့ၢ်အမုၢ်န့ၣ် လံာ်စီဆှံအဆၢ တဖၣ်ဒဲးဘၣ်န့ၣ်, ပကြးသ့ၣ်ညါတၢ်အဝဲအခးတဖၣ် လၢဘၣ်ပန့ၣ် လၢပဘၣ်မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဆၢက့ၢ်အမုၢ်န့ၣ်လဲၣ်အဝဲလီၤ.

(က) ပတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဆၢက့ၢ်အမုၢ်န့ၣ် အတၢ်ဘျီတၢ်ဘၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်စံးဘျးစံးဖျိၣ်အတၢ်ဘၣ် အါမံၤအကျိတမံၤ လၢပကြးမၤအိၣ်ဒီး ပမ့ၢ်တမၤပဝဲဘၣ်ဒီး အခးကမၤအသးဒ်ပတသ့ၣ်ညါက့ၢ် တၢ်ဘျး တၢ်ဖျိၣ်လၢယွၤဒးဘၣ်ပတသ့ၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.

(ခ) ပကြးစံးဘျးယွၤ လၢပမိၢ်ဒၢထီၣ်ပုၤဝဲဒၢ ဒီးပအိၣ်ဖျိၣ် ထီၣ်ဘၣ်ဝဲဒၢအယီၤလီၤ. ပုၤတနီၤနီၤတအိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဘၣ် ဝဲဒၢဒီး ဘၣ်သံ, ဘၣ်လီၤအုး, မ့ၢ်ပဝဲပအိၣ်ဖျိၣ်မူဘၣ်ပဝဲအယီၤလီၤ.

(ဂ) ပကြးစံးဘျးယွၤလၢပအိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဘၣ် လၢမိၢ်ဝဲပုၤဝဲ

မၤဖျါတဒိမုၢ်ဒၣ် တၢ်ဘျးတၢ်ဖိၣ်ဒီးတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤ လၢပဒီးန့ၢ်တၢ်လၢ ကစၢ်ယွၤအအိၣ်, ဒီးပယၤထီၣ်တၢ်လံာ်လၢ တၢ်ပာ်ဖျါပူၤအသီး, လၢ ဒီးန့ၣ်ညါအတၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆုံအဆၢတနီၤ -

စံး.၆၅:၁,၉-၁၃, စံး.၁၄၇:၇-၁၄, စံး.၁၅၀:၁-၂, စံး.၁၀၆:၁၂-၁၄, စံး.၅၀:၂၃, စံး.၁၂၆:၅-၆, ၅မိၤ.၈:၁၀,၁၇-၁၈, စံး.၁၀၄:၁,၁၃-၁၅, ၁မိၤ.၂၆:၁၂-၁၄, စံး.၆၇:၆-၇, စံး.၁၄၄:၁၃-၁၅, စံး.၁၂၈:၂, ယဘးတူၢ် ၃:၁၇-၁၈.

(ခ) တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဘျီထီၣ်.

တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်တမံၤတမံၤတမံၤ, ဒ်ပစံးတၢ်အသီး, ဟံၣ်, တၢ်ဘါ သရ် တၢ်မၤလိကျိ, တၢ်ဒီးဘျီထီၣ်လီၤ, ဝဲၤလီၤ, ကျိၣ်လီၤ, ဒီးတၢ်အ ပိးအလီအဂၤ ဒ်ပျီၣ်စီၣ်ခိၣ်, လီၤဆၣ်နီၤ, တၢ်လါဆၢထၢၣ်(ဘံၣ်ဒီး- Almira) ဒီးအဂၤတဖၣ်, ဖဲတၢ်ဘျီအိၣ်တံၢ်လံာ်န့ၣ်, ပညီၣ်န့ၣ်ဒီး တၢ်စံး ထီၣ်ပတြၢအတၢ် ဘါန့ၣ်လီၤ. တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢအတၢ်ဘါအဝဲအံၤ တလီၤဆိဒီး တၢ်ပာ်စီဆုံဟံၣ်, တၢ်ပာ်စီဆုံသရ် ဒီးတၢ်ပာ်စီဆုံ တၢ်သ့ၣ် ထီၣ်အဂၤဒီး တၢ်ပာ်စီဆုံတၢ်အပိးအလီတဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်. ပမၤမၤအီၤ တမံၤလီၤန့ၣ်သ့ၣ်ကိးလီၤ. တၢ်ဘျီတၢ်ဘါအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ မုၢ်ဒ်ပ ညီၣ်န့ၣ်မၤအီၤအသီးန့ၣ်လီၤ.

လံာ်စီဆုံအဆၢတနီၤ-

စံး.၈၄:၁-၄,၉, စံး.၄၈:၉-၁၀, စံး.၂၇:၄, စံး.၁၂၇:၁-၂, ၃မိၤ.၂၇: ၁၄, ယဃုး.၂၈:၂၆, ယး.၂၉:၅-၆, ငၤ.၁:၄-၆.

(ဂ) တၢ်ဝဲၣ်အဂၤတဖၣ်.

- (၁) မူခိၣ်မူဒၢ(ရၢသီဥတု) အတၢ်ဘၣ်ဆိၣ်ဝုၤ.
- (၂) တၢ်ဆၢကတီၢ်အတၢ်ဘၣ်ဆိၣ်ဝုၤ(ထံမုၢ်ကိၢ်ပၤ).
- (၃) တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့အတၢ်ဘၣ်ဆိၣ်ဝုၤ.
- (၄) တၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်ဘၣ်ဆိၣ်ဝုၤအကျဲတဖၣ်.
- (၅) တၢ်အပီးအလီလၢအတၢ်တၢ်သူအိၣ် လၢတၢ်ထူဝံၣ်အပူၤအနီၣ်ဂံၢ် (ကျိၢ်ဒီးတၢ်အပီးအလီအဂၤ).
- (၆) ဟီၣ်ခိၣ်ကဝီၤအလံာ်အိၣ်ဆံးအါ.
- (၇) တၢ်ပူၤဖျးဒီးတၢ်တံၢ်တၢ် ဒီးတၢ်မၤဟးဂီၤထီၣ်ရီၤတဖၣ်.

တၢ်ဝုၢ်တၢ်ကျိၤလၢထးတဖၣ်အံၤ ပမုၢ်ဃုသုၣ်ညါန့ၣ်ပၤအိၣ်လၢပတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ, ဒီးပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်လၢလၢပုၤပုၤ ဖဲတၢ်ဖံးဘျးဝံးဖှိၣ်အတၢ်ဘၣ် အဆၢကတီၢ်အၤန့ၣ် ဝုၤဒိၣ်မးလၢပကသုၣ်ညါဘၣ်ကၤပတၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖှိၣ်ကၤ လၢကဝၢ်ယွၤအအိၣ် မုၢ်ဆံးဒိၣ်ဆံးအါလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တနီၤနီၤ ဘၢတၢ်ဖံးဘျးဝံးဖှိၣ် အတၢ်ဘျၣ်တၢ်ဘၢဒိအမုၢ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒိဖူ အတၢ်ဘၢန့ၣ်လီၤ. ပုၤတနီၤနီၤဘၢဝဲ ဒိအမုၢ်ဒုၣ်ဖိထၢဖိတဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ထူဝံၣ်ဝံၤ တၢ်ဖံးဘျးဝံးဖှိၣ်အတၢ်ဘၢန့ၣ် ပမၤအိၣ်သု, ဖဲပထူဝံၣ်သ့ၣ်ဘုဝံၤအဆၢကတီၢ်(ထွန်တုးပိတ်) ဒီးအဂၤတဘျီပမၤအိၣ်သု ဖဲပကူးဘု, ယီၢ်ဘု, ဂၢ်ဖှိၣ်ဘုဆူသံၣ်ဒီးဖိဒီးဝံၤဝဲအဆၢကတီၢ် တဘျီဝုၢ်ကီးလီၤ. တၢ်ဖံးဘျးဝံးဖှိၣ်အတၢ်ဘျၣ်တၢ်ဘၢ တၢ်မုၢ်မၤအိၣ်ဒိအမုၢ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒိဖူညါ အတၢ်ဖံးဘျးဝံးဖှိၣ်ဒီး ကဝုၤဒိၣ်ကတုၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဖံးဘျးဝံးဖှိၣ်အတၢ်ဘၢ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ပမၤအိၣ်သု ဒိပမၤညီန့ၢ် တၢ်ဘျၣ်တၢ်ဘၢအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအသိး ဒီးတၢ်လၢပကြး

၁၃. သးဝံၣ်ပျၢ်တၢ်.

လံၣ်ဖီဆံၣ်အဆၢတဖၣ် -

၂မိၤ.၂ဝ:၁၂, အံၤ.၆:၁-၄, ၂မိၤ.၆:၆-၉, ကတိၤ.၃၁:၂၈-၃၀.
ကတိၤ.၂၃:၂၂, ၁၅:၆, ကတိၤ.၃၀:၁၇. ယိၤ. ၁၉:၂၆-၂၇. ကတိၤ.
၂၃:၂၅, စံး.၉၂:၁၄-၁၅.

အဆၢဒိၣ် ၃.

တၢ်ဂ့ၢ်အဂ့ၢ်အဂၤတဖၣ်.

၁. တၢ်စံးဘျးစံးဖိၣ်အတၢ်ဘျးတၢ်ဘျး.

(က) ထူဝံၣ်ဝံၣ်.

မ့ၢ်တၢ်တမံၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤထူဝံၣ်ဖိ, ပုၤဖဲးဒုးမၤသံၣ်, သူၣ်
တၢ်ဖျးတၢ်အါတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်ဆၢကတိၢ် ဖဲတၢ်ဂံၢ်ဖိၣ်က့ၤဘု
ဆူဖိပုၤ အဆၢကတိၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂ့ၢ်လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ထူဝံၣ်ဝံၣ်
အတၢ်စံးဘျးစံးဖိၣ်အတၢ်ကိၤအံၤ. ကြံးဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်အိၤ လၢ
ကျဲခဲဘိန့ၣ်လီၤ. (၁) ဘၣ်ထွဲဒီးပုၤတဖၣ် အတၢ်စံးဘျးစံးဖိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်,
ပုၤတဂၤဘၣ်တဂၤအတၢ်စံးဘျးစံးဖိၣ်မ့ၢ်ဂ့ၢ်, (၂) ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်အိၣ်
ဖိၣ်ဒီဖျၢ် အတၢ်စံးဘျးစံးဖိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အဂ့ၢ်အခးလၢတၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ်အိၤလၢ အဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်
ထူဝံၣ်ဝံၣ် အတၢ်စံးဘျးစံးဖိၣ်အံၤမ့ၢ်ဒ်အံၤလီၤ.

အဒါဆူမိၣ်ပၢ်, ဒ်န့ၣ်အသိးစ့ၢ်ကိးမိၣ်ပၢ်တဖၣ် အတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးဖိကြး
ယိၣ်ထီၣ်, ဂ့ၢ်ထီၣ်န့ၣ်အလီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ဖိလၢအအဲၣ်ဒီးမၤလၢမၤကဝီၤ မိၣ်ပၢ်တဖၣ်မ့ၢ်အိၣ်န့ၣ်, မၤတၢ်
ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒ်အဖီလၢအံၤ သုဝဲဒ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးဖိအဆိက
မိၣ်ဝဲလံာ်ကြးဝဲဘၣ်ဝဲ ဒ်အဆိကမိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်သုဝဲလီၤ. မ့ၢ်လိၣ်တၢ်
ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးဒီး င်အကယုန့ၢ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အအိၣ်တက့ၢ်.

“တၢ်မၤလၢမၤကဝီၤမိၣ်ပၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ”

၁. တၢ်ဒုတၢ်အူဆူၤန့ၣ် - မိၣ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်ဟဲထီၣ်. (ကမျၢၢ်ဆၢ
ထၢၣ်) မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီး မိၣ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ပၢ်စၢၤလၢ မိၤမိၤ
ခိၣ်(platform)
၂. ခွဲၤယၢၣ်သးဝံၣ်တၢ်.
၃. တၢ်ထုကဖၣ်.
၄. တၢ်ဖးလံာ်စီဆုံ - ၂မိၤ.၂၀:၁၂, အုး.၆:၁၄.
၅. ကမျၢၢ်သးဝံၣ် - “အဲၣ်လိာ်သုသးတက့ၢ်.” ၅၃၉(လိာ်လံၤ)
၆. တၢ်ကံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
၇. ခွဲၤယၢၣ် / ခွဲၤထဲး.
၈. တၢ်ဟ့ၣ်လၢကဝီၤလၢဖိတဖၣ် ဒီးတၢ်ကတိၤဒိၣ်မိၣ်ပၢ်တဖၣ်
လၢဖိတဖၣ်.
၉. တၢ်ကတိၤဆၢကွဲၤတၢ်လၢမိၣ်ပၢ်တဖၣ်.
၁၀. တၢ်ထုကဖၣ်လၢမိၣ်ပၢ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.
၁၁. တၢ်ထုကဖၣ်လၢမိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.
၁၂. တၢ်ဆၢနီၣ်ထီၣ်ပုၤခ - “ခရံၣ်ဖိတံၣ်ဃီအတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီး
ခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ်”

- ၇. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်ကတိၤဒိၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးစၢ်အကျါတဂၤဂၤ.
- ၈. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤ - ဖိသ့ၣ်တဖၣ်ကတဲာ်ထီၣ်ကဒီးတဘျီဟ့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤဝံၤ ဟ့ၣ်တၢ်ရၢလိာ်စုထွဲ.
- ၉. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်အကျါတဂၤဂၤ ကတဲာ်ဆၢကတၢ်.
- ၁၀. ခွါယၢၣ်.
- ၁၁. တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
- ၁၂. တၢ်ထုကဖၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အဂီၢ်.
- ၁၃. သးဝံၣ်ပျါတၢ်.

လံာ်စီၣ်အဆၢတၢ်နီၤ.

၁သး.၂:၁၉-၂၁, ၁သး. ၅:၁၂-၁၃, ၂သး.၂:၁၃-၁၅, ၁တံၤ.၃:၈-၁၁, ၁တံၤ.၃:၁၂-၁၃, တံတူး ၂:၁-၃, ငါ.၁၃:၁၇, ငါ.၁၃:၂၄, ယူ.၁:၂၀-၂၁, အဲ: ၆:၁၈, ၁ကရံၣ်.၁၆:၁၃-၁၄, ၂ကရံၣ်.၁၄:၁၂.

(ဂ) တၢ်မၤလၢမၤကပီၤမိၢ်ပၢ်.

တၢ်မၤလၢမၤကပီၤမိၢ်ပၢ်အံၤ တၢ်မၤအီၤလၢသရၣ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢဟံၣ်ပူၤဗီၣ်ပူၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, သုဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဃးတၢ်မၤလၢမၤကပီၤ မိၢ်ပၢ်အံၤ, တၢ်မ့ၢ်မၤအီၤ ဖဲမိၢ်အမ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ပၢ်အမ့ၢ်န့ၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, သုဂ့ၤဒိၣ်တက့ၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးပုၤမ့ၢ်ပၢ်ဆၢပၢ်ကတိၤလီၤဆီလၢ တၢ်အံၤတမံၤအံၤအဂီၢ် ဒီးသုစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢမၤကပီၤ မိၢ်ပၢ်အတၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲအံၤ, ကြးဘၣ်ထုၢ်မၤအီၤတုၤဒၣ်လဲၣ် ဖိတဖၣ်အတၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးမိၢ်ပၢ်ကြးဂ့ၤထီၣ်လၢဟံၣ်ယူးယိၣ်ပးကဲမိၢ်ပၢ်, တၢ်အဲၣ်မိၢ်ပၢ်, တၢ်ဒိကန့ၣ်မိၢ်ပၢ်, ဖိအမူ

[ကြးဘၣ်တၢ်မၤလၢကပီၤအဝဲသ့ၣ် ဒ်ပုၤမၤလၢမၤကပီၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အကျဲတဖၣ်စ့ၣ်တီးန့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ် လၢအဘၣ်တၢ်မၤလၢမၤကပီၤအိၣ်တန့ၣ်တဘျီတဖၣ်န့ၣ်, ညီန့ၣ်ပုၤမၤဒ်တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲလီၤလၢလၢအသိး, မ့ၢ်တဖၣ်ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကွၢ်ဝဲ အဂ့ၢ်ကတၢ်လၢအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲဒၣ်ဝဲတက့ၢ်.

တၢ်မၤလၢမၤကပီၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲလီၤ “အဒိတနီၤ”

ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤတဂၤ - (တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်)

၁. တၢ်ဒုတၢ်အူဆၢန့ၣ်အခါ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ဟဲထီၣ်, အခါကမျိၣ်ကဝဲၤဆၢထီၣ်ပၣ်ဖျါတၢ်ယူးယီၣ်ပးကဲ.
၂. အိးထီၣ်တၢ်ဘါလၢတၢ်ထုကဖၣ်.
၃. ခွဲၤယၢ်သးဝံၣ်တၢ်.
၄. ကမျိၣ်တၢ်သးဝံၣ် - (မၤသ့ၣ်တၢ်န့ၣ်)
၅. ဖးလံာ်စိဆံ - ၁တံၤ. ၅:၁၇. တံတူ. ၂:၃-၅, ၁တံၤ. ၆:၁.
၆. တၢ်ဒုတၢ်အူမ့ၢ်တဖၣ်ခွဲၤယၢ်, သးဝံၣ်ကယီၤကယီၤအခါ ဖိသၣ်တဖၣ်ဟဲဟ့ၣ်လၢကပီၤဖိကွီၤ, မ့ၢ်တဖၣ်ဖိကဒိၣ်ဆူ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်အအိၣ် - (တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်အိၣ်အဂၤတဆံဒီးဖိသၣ်ကအိၣ် အဂၤတဆံစ့ၣ်တီးတက့ၢ်. တုၤန့ၣ်တရတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ်ကဝဲၤဆၢထီၣ်, ဖိသၣ်တဖၣ်တချုးဟ့ၣ်လီၤဖိကွီၤမ့ၢ်တဖၣ်ဖိကဒိၣ်, ကရူးလံာ်စိဆံတဂၤတဆၢတဂၤတဆၢ လၢအဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်အတၢ်မၤအဂ့ၢ်ဝဲမး ကဟ့ၣ်ဖိဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်န့ၣ်အအိၣ်တက့ၢ်.)

၁၇. တၢ်ကတိၤသဆၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီးသရၣ်အခံ.

၁၈. တၢ်ထုကဖၣ်လၢသရၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အဂီၢ်.

၁၉. သးဝံာ်ပျၢ်တၢ်.

၂၀. ဆိၣ်ဝုၤပျၢ်တၢ်.

လၢတၢ်ကတိၤဒိၣ်အပူၤ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တြးအိၣ်ဒီး တၢ်အၢၣ်လီၤ အိၣ်လီၤအသး လၢတၢ်မၤဆူညါအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လံာ်ဖီဆုံအဆၢတနီၤ -

၁သး.၅:၁၂-၁၃, ၄၁.၁၃:၇, ၁၅မူၤ.၂:၃၀, ၁တံၤ.၅:၁၇-၁၈.
၁တံၤ.၆:၁.

(ခ) တၢ်မၤလၢမၤကပီၤတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ခိၣ်န့ၣ်.

တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တြးမၤလၢမၤကပီၤစ့ၢ်ကီး အပူၤခိၣ်ပှၤန့ၣ်တဖၣ် ဒ်အမ့ၢ် - တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤကွဲးလံာ်, တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤမၤစ့, တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သးပှၤဒီးသးပှၤမုၢ်တဖၣ်, ဒီးခိၣ်န့ၣ်အဂၤတဖၣ် လၢအတြးဘၣ် တၢ်မၤလၢမၤကပီၤအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်လၢတၢ်ကူၣ်သကိးဖးသကိး ဒီးမဲတၢ်အိၣ်ဖှိၣ် အတၢ်ဖဲတၢ်မၤအိၣ်ဝဲတဘျီလၢလၢ အဝဲသ့ၣ်တၢ်လူၤ ထွဲမၤထွဲ ဒ်သီးတၢ်ဖဲဟံးမၤကကဲထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ခိၣ်န့ၣ် ဒ်သီးအံၤတဖၣ် လၢအမၤတၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ, လၢတၢ် ပှၣ်လီၤအသးနီၢ်နီၢ်အပူၤ, တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တနီၤနီၤ မၤလၢမၤကပီၤအဝဲသ့ၣ်တန့ၣ်တဘျီဒ်လဲၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တနီၤနီၤ မၤလၢမၤကပီၤ အဝဲသ့ၣ်မဲအဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်ပွဲၤထီၣ် ၂၅န့ၣ်မုၢ်ဝုၤ, အန့ၣ်၃၀, ၄၀, ၅၀, မုၢ်ဝုၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဖၣ် လၢအမၤတၢ်ယံာ် ၂၅န့ၣ် ဒီးဆူညါအသိတဖၣ် တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်မုၢ်မၤလၢမၤကပီၤအဝဲသ့ၣ်န့ၣ်,

“တၢ်မၤလၤမၤကပီၤသရၣ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ”

၁. တၢ်ဒုတၢ်အူဆၢန့ၣ်.
၂. ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤအတၢ်ကတိၤ.
၃. တၢ်ထုကဖၣ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၤ.
၄. ခွါယၢၣ် (တၢ်သးဝံၣ်ရဲ).
၅. ကမျၢၢ်ထီၣ်သးဝံၣ်.
၆. ဖးလံၣ်စီဆံ - ငၤ. ၁၃:၇, ၁သး. ၅:၁၂-၁၃, ၁တံၤ. ၅:၁၇-၁၈.
၇. ကတိၤဖျါထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အထူအထံး. (ဒ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ပၢ်ဝဲလၢထးအသိး)
၈. ခွါယၢၣ် (တၢ်သးဝံၣ်ရဲ).
၉. ကတိၤဖျါထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အတၢ်မၤ (ဒ်တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ပၢ်ဝဲအသိး).
၁၀. ခွါယၢၣ် (တၢ်သးဝံၣ်ရဲ).
၁၁. ကမျၢၢ်တၢ်သးဝံၣ်.
၁၂. တၢ်ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
၁၃. ခွါယၢၣ် (တၢ်သးဝံၣ်ရဲ)
၁၄. တၢ်ကတိၤဒိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်လၢကပီၤဒီး တၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါတဖၣ်.
လၢ - (က) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခၢၣ်စး.
(ခ) ကျဲးစးကရၢအခၢၣ်စး.
(ဂ) ပိၣ်မုၢ်ကရၢအခၢၣ်စး.
(ဃ) ကိၢ်အတၢ်ဆၢဂ့ၤဆၢဝါ (မုၢ်အိၣ်).
၁၅. ခွါယၢၣ် (တၢ်သးဝံၣ်ရဲ)
၁၆. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အတၢ်ကတိၤဆၢက့ၤတၢ်.

c. တၢ်တၢ်ထွဲဒီးကိၣ် -

(၁) ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံၣ်, (၂) ကိၣ်ကမံးတံၣ်, (၃) တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖၣ်.

e. တၢ်သကဲၣ်ပဝးလီၤဆီ -

(၁) တၢ်အိၣ်တၢ်ကွဲ.

(၂) တၢ်ဟံးန့ၣ်မူဒါလီၤဆီ.

(၃) တၢ်သးဝဲ (ဝါသနာ)တဖၣ်.

(၄) တၢ်သုၣ်ပူၤသးပူၤ, တၢ်ဆိၣ်လီၤသုၣ်ဆိၣ်လီၤသး, တၢ်သုၣ်ကညီၤတၢ်သးကညီၤဒီးအဂၤ.

ဆ. မၤတၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤယံၣ်ဆံးအါ -

၇. တၢ်မူထီၣ်ဝဲထီၣ်ဆံးအါ -

(၁) ကျဲးစးကရၢ, ပိၣ်မုၢ်ကရၢ, တၢ်ရလိၣ်မုၢ်လိၣ်.

(၂) တၢ်ဘူၣ်တၢ်ဘါ.

(၃) တၢ်မၤဘူၣ်မၤတီၢ်.

(၄) တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အနီၣ်ဂံၢ်.

တၢ်မၤလၢကပိၤ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်အတၢ်ဘါ အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤသဘျုးဒ်အဖီလၢဒ်သးအံၤ, မၤတၢ်အဒိတမံၤ ဒီးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်မုၢ်ကွၢ်ဝဲဒီး ဒ်အထံၣ်ဝဲကြဲးဝဲတၢ်ဝဲအသိး မၤဝဲသုဒ်အတၢ်တၢ်အသးဒ်ဝဲအသိးစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

* ယုထၢထီၣ်ပှၤပၤလီၤဆၢနီၤတဂၤ, ဒီးပှၤကွဲးနီၣ်တၢ်တဂၤတက့ၢ်.

ဒၣ်လဲၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးကျဲၤမၤလၢကပီၤအီၤ လီၤဆီဒၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်လၢအမၤညီၣ်န့ၣ်အသးတခါ တၢ်ဝဲၣ်လၢသရၣ်ဒီးဘၣ် တၢ်မၤလၢကပီၤအီၤန့ၣ်, ဒ်ပဲးလၢသးအသး, လၢအမၤတၢ်ယံာ်ဒီး ဂ့ၤဒီးတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် ဒီးအမံၤဂ့ၤအသၣ်ဂ့ၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဂၤ လၢအကဘၣ် တၢ်မၤလၢကပီၤအီၤန့ၣ်, တၢ်ဝဲၣ်လၢအကြံးဘၣ်တၢ်ကွၢ်ဆိကမိၣ် လၢကဘၣ်တၢ်ပာ်ဖျါထီၣ်အီၤဖဲတၢ်ပာ်လၢပာ်ကပီၤအီၤ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် တမ့ၢ်တၢ်ဝဲၣ်ဒ်အဖီလၢအသးအံၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဝဲၣ်တဖၣ်အံၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်စၢ်ပိၤတဲပိၤအတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ ဒီးတၢ်မၤန့ၢ်အီၤညီၣ်ကဒီးန့ၣ်လီၤ.

“တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဂၤအဝဲၢ်”

- က. မိၢ်ပာ်အမံၤဒီးအိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်အလီၢ်.
- ခ. တၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒီးတၢ်မၤလိမၤဒီး - (၁) တၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့.
(၂) လံာ်စိဆ့ၣ်ကွဲး.
- ဂ. ယွၢ်အတၢ်ကိး.
- ဃ. တၢ်မၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ.
 - (၁) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ကရၢကရိ.
 - (၂) ကွဲးစးကရၢ.
 - (၃) ပိၢ်မုၢ်ကရၢ.
 - (၄) အိၣ်ဘျးန့ၣ်အတၢ်မၤလိ (သးပုၢ်, ဖိသၣ်)
 - (၅) တၢ်သးခုကစိၣ်.
 - (၆) တၢ်သ့ၣ်တၢ်ဖျး, တၢ်ဘျုးထီၣ်ဘျုးဆိ.

“လံာ်စီဆုံအဆၢလၢတၢ်စံာ်တဲၤတဲၤလီၤအဂီၢ်.”

တၢ်စံးထီၣ်ပၤတြၢၤအဂီၢ်.

၁၆:၁၂, ၂၈:၃၄, ၂၈:၃၀-၂၇, နယု. ၈:၉-၁၂, စံး. ၂၉:၁-၂, နယု. ၁၂:၄၃, စံး. ၆၆:၁-၄, စံး. ၆၇:၁-၇, စံး. ၈၉:၁၅-၁၆, စံး. ၉၅:၁-၆, စံး. ၉၆:၇-၁၃, စံး. ၁၀၀:၁-၅, စံး. ၁၂၆:၃-၆, ယရှု. ၁၂:၁-၄.

တၢ်တိၢ်ဆူညါတနံၣ်.

အုး. ၅:၁၉-၂၀, စံး. ၄:၄-၇, ၁သုး. ၅:၁၆-၁၈, ကလိး. ၃:၁၂-၁၇, စံး. ၃:၁၃-၁၄, ၂ပုး. ၃:၁၇-၁၈.

၁၀. တၢ်မၤလၢကပီၤအတၢ်ဘါ.

(က) တၢ်မၤလၢမၤကပီၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်.

ပုၤလၢအကဲထီၣ်. သုခိၣ်ခဲလၢာ်, ဒီးပုၤစီဆုံ ကိးအဂၢၤဒဲးန့ၣ်, ကတိၤဒိၣ်အိၣ်တက့ၢ်. ငၤ. ၁၃:၂၄.

ဖဲဒၣ်အကုၢ်အပုၤလၢအအိၣ်လၢ နီၣ်ယိးဘိအဖီလၢတဖၣ်န့ၣ်, မိၤအပၢ်အကစၢ်တဖၣ်ဒၣ်ဝဲလၢ ပုၤဝုၤဒီးတၢ်လၢကပီၤခဲလၢာ်တက့ၢ်. ၁တံၤ. ၆:၁.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သရၣ်တဂၤ လၢအမၤတၢ်ပွဲၤထီၣ် ၂၅နံၣ်မုၢ်ဝုၤ, အနံၣ် ၄၀ဒီးဆူအဖီခိၣ်မုၢ်ဝုၤ, ညီန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်မၤလၢကပီၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, မုၢ်လၢအမၤတၢ်ယံာ်ဒီးမၤတၢ်ဝုၤ, ဒီးတၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အယိ, ကြးဒီးဘၣ်တၢ်မၤလၢကပီၤအိၣ်ဖိၣ်သရၣ်လီၤ. တဘျီဘျီသရၣ်တဂၤမုၢ်လၢအမၤတၢ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အဂီၢ်ဝုၤဒိၣ်လီၤဆီတုၤ.

“ မုၢ်သ့ ”

ဒ်ယူဘလံၤ မုၢ်န့ၣ်သ့ဖျိအသိး မုၢ်သ့ဒီးဝဲကြးအိၣ်စ့ၢ်ကိးဒီးနီၣ်
ခိအတၢ်သ့ၣ်ဖျိသးညီ ဒ်တၢ်လိာ်ကွဲ, တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢ, တၢ်ကွဲးလံာ်
ဇိၤလဲၤဇိၤ, တၢ်ကလုာ်ကတိၤဒီး တၢ်အဂၢၤလၢအဝုၤဒီး ကြးဘၣ်ဝဲတ
ဖျိလီၤ.

“တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤအဒိလၢတၢ်ဘါအဂီၢ်.”

၁. တၢ်ဒုတၢ်အူဒီးတၢ်သးဝံၣ်ရီ (တဖုဝံၤတဖု)
၂. တၢ်အိးထီၣ်တၢ်ဘါလၢလံာ်စိဆ့ၣ်စ့ၢ်ဆၢ(ကမျၢၢ်ဆၢထၢၣ်)
၃. တၢ်ထုကဖုၣ်ဖျိကိာ်,(ဝံၤကမျၢၢ်ဆ့ၣ်နီၤက့ၤ)
၄. တၢ်ဖးခိဆၢလံာ်စိဆ့.
၅. ကမျၢၢ်ထီၣ်သးဝံၣ်.
၆. တၢ်ထၢဖျိ - တၢ်သးဝံၣ်ရီဒီးတၢ်ဒုတၢ်အူ.
၇. တၢ်ထုကဖုၣ်လုာ်ထီၣ်တၢ်မၤဘျၢၣ် - ကမျၢၢ်သးဝံၣ်ဆီၣ်ထွဲတၢ်
ထုကဖုၣ်.
၈. တၢ်ပံာ်ဖျိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်စံၣ်စိၤတဲၤစိၤဒီးတၢ်တိာ်ဆူညါ.
၉. တၢ်ထုကဖုၣ်ဆီၣ်ထွဲ.
၁၀. ကမျၢၢ်ထီၣ်သးဝံၣ်.
၁၁. ဟံးဖးလံာ်စိဆ့လၢတၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအဂီၢ်.
၁၂. တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
၁၃. တၢ်ထုကဖုၣ်ကျဲၤလီၤက့ၤ.
၁၄. ကမျၢၢ်သးဝံၣ်ဆီၣ်ထွဲတၢ်ထုကဖုၣ်.
၁၅. တၢ်သးဝံၣ်ရီ.
၁၆. ကမျၢၢ်ထီၣ်သးဝံၣ်.
၁၇. တၢ်ဆီၣ်ဝုၤပျၢၢ်တၢ်.

“ပှၤယူဒၤဖိမၤလၢမၤကပီၤယူဘလံၤ”

လၢနံၤသးခုဖးဒိၣ်အဝဲအံၤန့ၣ် * ပှၤယူဒၤဖိမၤလၢမၤကပီၤန့ၣ်အဝဲအံၤလၢကျဲလွံၣ်ဘိန့ၣ်လီၤ.

(က) ပၢ်စီဆှံဝဲအိၣ်ဒီးတၢ်ဘျုးတၢ်ဘျီ, တၢ်ဖံးထီၣ်ပတြၢယွၤ. ၃မိၤ.

၂၅:၂၈.

(ခ) ဘၣ်အိၣ်ဘျုးလၢ တၢ်ဖံးအိၣ်မၤအိၣ်, အတၢ်ဖံးကၢ်မၤခဲလၢ် ၃မိၤ.၂၅:၈.

(ဂ) ဘၣ်ကိးထီၣ်တၢ်ထူၣ်ဖျဲး, ဒ်ပဝံးတၢ်အသိး တၢ်ပျံၣ်ဖျဲးကုၢ်ပှၤ, ဒီးဒုၣ်ကမၢ်တဖၣ်. ၃မိၤ.၂၅:၁၀,၁၃,၃၀.

(ဃ) တၢ်သ့ၣ်ခုသးခု. ၃မိၤ.၂၅:၁၀.

“ပဝဲဒၣ်ဒီးယူဘလံၤ”

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်, ကိၢ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ် ဒီးတၢ်ကရၢကရိအဂၤတဖၣ် တုၤအနံၣ်ပဲၤထီၣ်၂၅န့ၣ်ဂ့ၤ, အနံၣ်၅၀ဂ့ၤ, အနံၣ်၁၀၀ဂ့ၤ, မ့တမ့ၢ် ဘၣ်တၢ်ဆၢကတီၢ်လီၤဆီ ဒ်အဘၣ်အသးဒီးဂ့ၤလၢပဂီၢ်အယိတြးမၤစုၢ်ကိးယူဘလံၤန့ၣ်လီၤ. ဂ့ၤပမၤအီၤလီၤဆီန့ၣ် နံၣ်အဂၤတဖၣ်, ကွဲပှၤလၢလီၢ်အါပှၤ ဒ်သိးကဘျုးသကိးဘိသကိး, ဖံးထီၣ်ပတြၢသကိးယွၤအဘျုးအဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢယူဘလံၤတဘျီအံၤ ဂ့ၤပတီၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးလီၤဆီဒၣ်တၢ် တၢ်လွံၣ်မံၤလီၤ.

(က) တၢ်ဘျုးထီၣ်ဘိထီၣ်ဖံးထီၣ်ပတြၢယွၤ.

(ခ) တၢ်ကွၢ်ကဒါတုၤတၢ်အိၣ်ဖိၣ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်ကရၢကရိအတၢ်ဖံးတၢ်မၤအတၢ်စံၣ်စိၤတဲစိၤ.

(ဂ) တၢ်တိၢ်ပသးဒီးတၢ်ပၢ်စီဆှံပသးဆူညါ.

(ဃ) တၢ်ကွၢ်သကိးဖးသကိးလၢ တၢ်လဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်ဆူညါအဂီၢ်.

၅. လၢပတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအီၤအပူၤ ပကအိၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢ်လၢ မုၢ်န့ၣ်ခံကတၢၢ် ပကထံၣ်လိာ်တၢ်တၢ်ပသးအဂီၢ်, ပကကျဲၣ်စး အိၣ်မူၣ်ဝုၤဝုၤတၢ်တၢ် လၢတၢ်တၢ်သ့ၣ်အသးအပူၤန့ၣ်လီၤ. ယီၤ.၁၄:၃, ဘး.၁၄:၁၃-၁၄, ကတိၤ.၁၀:၇, လူၤ.၁၆:၂၅.
၆. ပကဒုးသ့ၣ်ညါဟံၣ်ဖိယိဖိတဖၣ်လၢ ဖဲအဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်သ့ၣ်နီၣ် အီၤအဖၢမုၢ်, ပုၤလၢအက့ၤတၢ်တဖၣ်စ့ၢ်ကီး, ဝုၤမုၢ်ဝုၤ, အမုၢ် ဝုၤ, သ့ၣ်နီၣ်ပုၤဒီးဆၢဝုၤဆၢဝါတၢ်ပဝဲလၢ အအိၣ်တိၢ်လၢဟီၣ် ခိၣ်ချၢအံၤန့ၣ်လီၤ. လူၤ.၁၆:၂၇-၂၈.

၉. ယူဘလံၤအတၢ်ဘါ.

- (က) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အယူဘလံၤ.
- (ခ) ကိၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အယူဘလံၤ.
- (ဂ) တၢ်ကရၢကရိအဂၤတဖၣ်အယူဘလံၤ.

“ယူဘလံၤအိၣ်ပညိ”

တၢ်ကတိၤ “ယူဘလံၤ” မုၢ်အဲကလံးအတၢ်ကတိၤ လၢအဟံး န့ၣ်ဝဲလၢဒုၤတြၢတၢ်ကတိၤ, “ယူဘဲၣ် (jehel)” အိၣ်ပညိ “သီဖါအနၢၤ,” ဒ်ပဝံးတၢ်အသိး တုၤန့ၣ်အဝဲန့ၣ်ဟဲတုၤဒီး တၢ်ဘိးတၢ်သ့ၣ်ညါပုၤဂီၢ် မုၢ်ခိဖျိတၢ်အူထီၣ်ကွဲၤသီဖါအနၢၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဃးယူဘလံၤန့ၣ်အိၣ် ဖျါဝဲလၢ ၃မိၤ၅၅ အပူၤဒီးပၢ်ဖျါထီၣ်ယူဘလံၤအိၣ်ပညိ မုၢ်တၢ် သၢမံၤလီၤ.

- (က) ယူဘလံၤမုၢ်တၢ်သ့ၣ်သးခု. ၃မိၤ.၂၅:၁၀,၁၁.
- (ခ) ယူဘလံၤမုၢ်တၢ်သ့ၣ်သးခုအကတိၢ်. ၃မိၤ.၂၅:၁၂.
- (ဂ) ယူဘလံၤမုၢ်တၢ်သ့ၣ်သးခုအနံၣ်. ၃မိၤ.၂၅:၂၈.

မ့ၢ်ဘၢယုၤပုၤတၢ်, အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဝံၤတုၤဝံၤလီၤ.

နီၢ်နီၢ်န့ၣ် ဒ်ပမ့ၢ်သရၣ်, ပုၤလၢအဘၣ်သိၣ်လိတၢ်အသိး, ပဘၣ်သိၣ်လိဒီး ဒုးန့ၢ်ပၢၢ်အီၤလၢ ခရံၣ်ဖိအတၢ်သံမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဘၢလၢအတၢ်သံဝံၤအလီၢ်ခံမ့ၢ်ဂ့ၤ, တမ့ၢ်တၢ်ဒ်န့ၣ်အသိးဘၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်, မ့ၢ်ဒ်တၢ်သ့ၣ်နီၣ်တီၢ်အတၢ်ဘၢလီၤန့ၣ်လီၤ. လၢတၢ်အံၤအဂ့ၢ်တၢ်လၢသရၣ်ကွၢ်တၢ် ကဘၣ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤ ဖိလံၤပျဲၤဘိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ -

၁. ပုၤလၢအသံတၢ်တဂၤ, မ့ၢ်နီၢ်ဒီးန့ၣ်ရံၣ်လၢအသံန့ၣ် အသးသမူဟးထီၣ်ကွၢ်လၢအနီၢ်ခိအပူၤဝံၤ က့ၤအိၣ်ဘၣ်က့ၤလံးဒီးကစၢ်လံးန့ၣ်လီၤ. လူၤ.၂၃:၄၃, ၂ကရံၣ်.၅:၈.
၂. ပတၢ်ဘျုးသကိးဘၢသကိးယွၤတၢ်အံၤ တမ့ၢ်လၢပကအိးထီၣ်ကျဲဒီးဆူထီၣ်အီၤဆူမ့ၢ်ခိၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်, ပမၤတၢ်သ့ၣ်နီၣ်က့ၤအီၤဖဲအအိၣ်မုၢ်ဒီးအဆၢကတီၢ် တၢ်လၢပဝံၤတီၢ်နီၣ်တီၢ်ယီၤ ဒီးမၤလိန့ၢ်တၢ်လၢအအိၣ်န့ၣ်လီၤ. ငၤ.၁၃:၇, ၁ကရံၣ်.၄:၁၇.
၃. လၢပသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအီၤအပူၤ, တၢ်လၢအအိၣ်တၢ်ဒီးအီၤလၢအမ့ၢ်တၢ်ဒ်ဂ့ၤတဲာ်ဘၣ်, တၢ်မၤအဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ် ပကဘၢထုကဖျိလၢအသးကလီၤတၢ်လၢပလီၤန့ၣ်လီၤ. ၂စိၤ.၂:၉, ၂တံၤ.၁:၅.
၄. လၢပကံၢ်ဝံၣ်တံၢ်တံၤလီၤ လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် ပုၤလၢအလဲၤတလၢကွၢ် တီၣ်ဒိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်, ပကဆူအဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဆီကမိၣ်ဆူတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ခဲလၢၢ်အကျါ တၢ်သ့ၣ်နီၣ်လၢအဘျုးအိၣ်ဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤပကစၢ်ယုၣ်ဂ္တးန့ၣ်လီၤ. ၁ကရံၣ်. ၁၁:၂၄, ၂၅, လူၤကတၢ် ၂၂:၁၉.

မ့ၢ်လၢပဝဲပုၤကညီၣ်ကျဲၤသံခရံၣ်ဖိ လၢကီၢ်တဘျီအံၤအပူၤတဖၣ်; ကယဲၣ်ပုၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီး ပုၤတၢ်လၢလၢ, လၢကျဲတဘျီတဘျီတဘျီန့ၣ် တုၤအသံသဒၣ်ပုၤဒီး ပညီၣ်န့ၣ်မၤတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအတၢ်ဘၣ်အပူၤ, အါဘျီလၢပဝဲပုၤခရံၣ်ဖိတဖၣ်အပျီ; တၢ်စ့ၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်လၢအဟံးယၢ်ယုၤဒီးတၢ်ဘျီတၢ်ဘၣ်အဂၤတဖၣ် ဟံးန့ၣ်ဆူတၢ်ဘၣ်သကိး ဒ်န့ၣ်အသိးအပူၤတဘျီဘျီလီၤ. အတၢ်ယၢ်ယုၤအသးဟံးဒ်အံၤလီၤ. မ့ၢ်လၢပဘၣ်အိၣ်ယၢ်ယုၤလိာ်ပသးဒီး လၢပပုၤကညီၣ်တကလုာ်အကျါ ပုၤလၢအအိၣ်ဒီးလၢ မိၢ်လုာ်ပလံာ်အကျါအမဲၣ်ညါ, အပျဲၢ်အဘိၣ်တနီၤနီၤ မ့ၢ်ပုၤလၢဟံးထီၣ်လၢမိၢ်လုာ်ပလံာ်အကျါ ဒီးမ့ၢ်ပုၤကဲထီၣ်က့ၤသီသီ အပျဲၢ်အဘိၣ်တဖၣ်အယီ, ဒီးတနီၤကဲထီၣ်အပျဲၢ်အဘိၣ်ယံာ်လံာ်ဘၣ်ဆၣ် တဘျီတၢ်သိၣ်လိာ်ဒုးန့ၣ်ပၢ်အီၤ. လၢခရံၣ်ဖိအတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၣ် လီၤတံာ်လီၤဆဲးဘၣ်အယီ, အါဘျီတုၤအပူၤဟံၣ်ဖိယီဖိ, မ့တမ့ၢ် တံၤသကိးဘူးတံၢ်တဂၤၤသံဝံၤဒီး ပုၤညီၣ်န့ၣ်ယုၤတုၤတနီၤဖဲပုၤတဂၤန့ၣ် သံဝံၤအလီၢ်ခဲန့ၣ်သီပုၤထီၣ်ဒီးဟံၣ်ဖိယီဖိတဖၣ်ကွဲၣ်တုၤယုၤတုၤလီၤ.

ဒ်ညီၣ်န့ၣ်အသိး တၢ်ဘျီတၢ်ဘၣ်ကစးထီၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်သံကွၢ်ဝဲ, မ့ၢ်ဟံၣ်ဖိယီဖိသးအိၣ်ကတိၤတၢ်တမံၤမံၤဇၢ. ဒီးတၢ်စံးဆၢညီၣ်န့ၣ်ဟံးဒ်အံၤ, “သရၣ်ဇၢ, မ့ၢ်လၢပပုၤဟံၣ်ဖိယီဖိတဂၤအံၤသံသဒၣ်ပုၤပုၤထီၣ်န့ၣ်သီအယီ ပကွဲၣ်သရၣ်သမံၤ, ယုၤကုသးပုၤဒီး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိတဖၣ် လၢကဟံးဘၣ်တဖၣ်တၢ်လၢအဂီၢ် ဒ်သိးအသးသုတဘျီတၢ်ထုးယၢ်က့ၤအီၤဆူလီၢ်ခဲမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်တြီၢ်အကျဲသုတအိၣ် လၢကျဲမ့ၢ်ဂ့ၤတမံၤ, မ့မ့ၢ် ကက့ၤဘၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်တက့ၢ်.” ဒီးတၢ်ကတိၤလၢအဂၤတဖၣ်လၢအယၢ်ယုၤဒီးတၢ်စ့ၢ်ကမၣ်န့ၣ်ကမၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲအံၤသရၣ်တနီၤနီၤတမံၤတံာ်တၢ်အသးလၢ တၢ်ကတိၤဒ်လၢအဖီခိၣ်တဖၣ်အသိးဘၣ်.

နတၢ်မၤနၤမၤယၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်.- တၢ်သံအစုကဝဲၤ မ့ၢ်တၢ်ဒဲးဘး၊
ဒီးတၢ်ဒဲးဘးအစိအကမီၤ မ့ၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီလီၤ.- ဘၣ်ဆၣ်ဒီး ဖဲတၢ်
စံးထီၣ်ပတြၤ ယွၤအဘျးအဖျိၣ် လၢအဒုးမၤနၤမၤယၣ်ပှၤလၢပကစၢ်
ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အယိန့ၣ်တက့ၢ်. ၁ကရံၣ်.၁၅:၅၁-၅၇.

(ဖဲအံၤ, သရၣ်ကမၤပှၤစဲၤလီၤ တလၢဆူတၢ်ပူၤတက့ၢ်. မ့ၢ်ဝဲၤ
ဒီးကစံးတၢ်ဒဲးဘး -)

“မ့ၢ်တၢ်ဘၣ်ကစၢ်ယွၤအသးလၢ အကးကံးထီၣ်ကွံၢ် လၢဒဲးဟီၣ်
ခိၣ်အံၤသးသမူ လၢအအိၣ်တုၢ်ဝဲဆိးတုၢ်ဝဲလၢအပူၤသးဒီး, ခဲကန့ၣ်
အံၤ, ပဟ့ၣ်လီၤကဒါက့ၤ တၢ်သံသ့အံၤဆူအသးဟီၣ်ခိၣ်, တုၤလီၤ
လၢပှၤသံကဝဲၤဆၢထီၣ်က့ၤ အိၣ်ဒီးအလၢအ ကမီၤ, ဒီးတၢ်ဘၣ်ဖုံလီၤ
အသးခဲအံၤအိၣ်ဒီး အဝံၢ်စၢ်အဘါစၢ်, ကဝဲၤဆၢထီၣ်က့ၤအိၣ်ဒီး အစိ
အကမီၤ ဒီးတၢ်ဘၣ်ဖုံလီၤအသးနီၢ်မိ ကဝဲၤဆၢထီၣ်က့ၤနီၢ်သး,
ဒ်ယွၤအကလုာ်အကထါအိၣ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ. အမ့ၢ်.”

အန့ၣ်ဒီး သရၣ်ကဘါထုကဖၣ်တၢ်ဝဲၤ, ကပျၢ်လၢတၢ်ဆိၣ်ဝဲၤ
ပျၢ်တၢ်လီၤ.

၈. တၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်အတၢ်ဘျၣ်တၢ်ဘါ.

ဘၣ်ဃးတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် အတၢ်ဘျၣ်တၢ်ဘါအံၤ, ပကွၢ်ယုလၢ
ပဒီပုၤဝဲၤခရံၣ်ဖိလၢ ကိၢ်မုၢ်န့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ကွဲးတဖၣ်အကျိးဒီး ပထံၣ်
ဘၣ်ထဲလၢအဝဲသ့ၣ်မၤတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် ပှၤဒုပှၤယိၤဒီးပှၤလၢအသံ
လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၢ လၢထံကိၢ်အဝီၢ်တဖၣ်လီၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်
ထီၣ်ပှၤတဂၤလၢလၢ, ဒ်ပစံးတၢ်အသး, တၢ်သ့ၣ်နီၣ်ပသရၣ်သမၤ,
မိၢ်ပၢ်ဖဲ, ဒီးဟံၣ်ဖိယိၤဖိလၢအသံသဒၣ်ပှၤတဖၣ် တညီၣ်န့ၣ်အိၣ်ဘၣ်.

တဖၣ်န့ၣ်, သၣ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်တီၢ်လီၤအတၢ်သၣ် လၢအဘၣ်ဃးဒီး
တၢ်မုၢ်တၢ်ဖိးလီၤ. ၄၁.၁၂:၆,၁၁.

ဒီးပသုၣ်ညါလၢ ပှၤလၢအအံၣ်ယွၤ, ပှၤလၢအဘၣ်တၢ်ကိး
အိၣ်, ဒ်တၢ်က့ၣ်ပၢ်အသိးတဖၣ်န့ၣ်, တၢ်ခဲလၢ်မၤယုၢ်အသး, လၢတၢ်
ဝုၤအဝုၣ်လၢအဂီၢ်လီၤ. ၃၂:၂၈.

သုဘၣ်တၢ်ပၤသုလၢယွၤအစိအကမီၤ လၢတၢ်န့ၣ်အယီ, ပၢ်
လၢတၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤ လၢအအိၣ်ကတိၣ်တၢ်အသး လၢအက
ဘၣ်တၢ်လိၣ်ဖျါထီၣ်အိၣ်, ဖဲတၢ်ကတၢ်အဆၢအကတီၢ်လီၤ. - လၢအဝဲ
န့ၣ်အယီသုသုၣ်ဖံးညီ, ဘၣ်ဆၣ်ခဲကန့ၣ်အံၤအလီၢ်မုၢ်အိၣ်ဒီး, သု
သုၣ်အုးသးအုးတစီၢ် လၢတၢ်လုပစိအါဝဲအယီ, - ဒ်သိးသုတၢ်န့ၣ်အ
တၢ်မၤကွၢ်အိၣ်, လၢအမုၢ်တၢ်လုတၢ်ပှၤဒိၣ်န့ၣ်ထူ, လၢအဘၣ်တၢ်
မၤကွၢ်အိၣ် လၢမုၢ်အူသန့ကဒီးဟးဂီၤဝဲန့ၣ်, ကအိၣ်ဖျါထီၣ်လၢတၢ်
ဝဲထီၣ်ပတြၢ, ဒီးတၢ်ယုးတၢ်ယီၣ်, ဒီးတၢ်လၢကပီၤအဂီၢ်, ဖဲယုၢ်စူး
ခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ၁ပုး.၁:၅-၇.

ကွၢ်ကွၢ်, ယဝဲဘၣ်သုလၢတၢ်ခူသုၣ်တမံၤအံၤလီၤ. ပတမံဘၣ်
ကိးဂၢၤဒဲးဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးပကဘၣ် တၢ်လဲက့ၤပသးကိးဂၢၤဒဲး, -
လၢတစီၢ်ဖိ, ပဝဲတဖျးအတီၢ်ပူၤ, ဖဲကွဲၤအကတၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝုၣ်ဒ်
အံၤ, ကွဲၤကသီၣ်ထီၣ်, ဒီးပှၤသံတဖၣ်ကဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤ လၢတၢ်တ
အုၣ်သံဘၣ်, ဒီးပကဘၣ်တၢ်လဲက့ၤပသးလီၤ. - အဝုၣ်ဒ်အံၤ, တၢ်အုၣ်
သံအံၤ, ဘၣ်သိးထီၣ်တၢ်တအုၣ်သံဘၣ်, ဒီးတၢ်သံသုအံၤ, ဘၣ်သိး
ထီၣ်တၢ်သံတသုဘၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်တၢ်အုၣ်အံၤ အသိးထီၣ်တၢ်တအုၣ်
သံဘၣ်, ဒီးတၢ်သံသုအံၤ သိးထီၣ်တၢ်သံတသုဘၣ်ဒီး, တၢ်ကတီၢ်
ကွဲးအသးကလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဝဲ, တၢ်သံလီၤကျၢလံာ် လၢတၢ်မၤန့ၣ်
မၤယုၢ်အိၣ်အပူၤလံာ်. - တၢ်သံဇၢ, နဂုကဝဲၤအိၣ်ဖဲလဲၣ်. ပူၤပူၤဇၢ,

ဒီးပုၤသုၣ်ဝဲၣ်သုၣ်ဝဲၣ်, တဘၣ်ဘၣ်ပသး လၢသုတသုၣ်ညါဘၣ်
ပုၤလၢအမံၤအဝဲၣ်အကျိၤန့ၣ်, ဒ်သီးသုသးသုတအုး, ဒ်ပုၤလၢအတၢ်
မုၢ်လၢတအိၣ်ဘၣ်အသီးန့ၣ်တဝုၤ.- အဝဲၣ်ဒ်အံၤ, ပမုၢ်စုၢ်ကျဲၤန့ၣ်တဝုၤ
လၢယုၣ်ဂ္ၤသံဝဲ, ဒီးဝဲၣ်ဆၢတၢ်ကျဲၤဝဲၣ်ဒီး, ပုၤလၢအမံၤလၢယုၣ်ဂ္ၤအပူၤ
တဖၣ်န့ၣ် ယွၤကဒုးတဲၤတၢ်ထီၣ်အိၣ်လၢအသီး ဒ်န့ၣ်အသီးစုၢ်ကိးလီၤ.
၁၁၁:၄:၁၃-၁၄.

ဒ်တၢ်ပၢ်ပုၤကညိ လၢအကသံဝဲတဘျီ, ဒီးလၢခဲၣ်တၢ်စံၣ်
ညိၣ်, အသီးန့ၣ်, - ၄၁:၉:၂၇.

တဲ, ကုၤကုၤသကိးဆူယွၤအအိၣ်တက့ၢ်. အဝဲၣ်ဒ်အံၤ, အုၣ်ဖှိ
ပုၤဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကမၤကျိၤကုၤပုၤလီၤ. တၢ်ပုၤဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကဘိၣ်တံ
ထီၣ်ပုၤလီၤ. ဟံၤၤ ၆:၁.

ပၢ်တၢ်လၢအဟ့ၣ်လီၤန့ၣ် လၢယွၤအလီၤတက့ၢ်. ဒီးကမၤ
စၢၤန့ၣ်လီၤ. တဟ့ၣ်ဟူးဝးပုၤတီၤပုၤလီၤန့ၣ်နီၣ်တစုၤဘၣ်. ဝဲ: ၅၅:၂၂.

ယွၤတညိကွံာ်တၢ် လီၤထူလီၤယိၣ်ဘၣ်. မၤနးမၤဖှိၣ်တၢ်ဘၣ်
ဘၣ်ဒီး, ကသုၣ်ကညိကသးကညိတၢ် ဒ်အဘျီဒ်အဖှိၣ်အါ အိၣ်ဝဲ
အသီးန့ၣ်လီၤ.- ယွၤအသးတအိၣ် မၤဖှိၣ်မၤနးပုၤကညိဘၣ်. သးသ
ယုၢ်. ၃:၃၁-၃၃.

ယုၣ်ဂ္ၤဝဲၣ်ဆၢတၢ် ဒီးဝဲၣ်ဘၣ်အိၣ်, တၢ်လၢယမၤခဲၣ်န့ၣ်အံၤ, န
တသုၣ်ညါဘၣ်. တၢ်တဖၣ်အံၤအလီၢ်ခဲၣ်ဒီး, နကသုၣ်ညါလီၤ. ယိၤ.
၁၃:၇.

အဝဲၣ်ဒ်အံၤ, ကစၢ်သိၣ်ကုၤသီကုၤပုၤလၢအအဲၣ်, ဒီးဖျၢကယံာ်
အဖိခွါလၢအတူၢ်လိာ်, ကိးအဂၤဒဲးလီၤ.- ဒီးကယံာ်သိၣ်ယိၣ်တၢ်လၢ
အဘၣ်ပုၤအဖၢမုၢ်န့ၣ်, တလီၤဂၢ်ဘၣ်တၢ်သးခုနီၣ်တမံၤဘၣ်, မုမုၢ်
တၢ်သးအုးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးလၢခဲၣ်တၢ်န့ၣ် ပုၤလၢအဒီးအသးညိၣ်န့ၣ်

ဒီးပုၤသျှၣ်ကသးပုၤတၢ်ကတိၤဆၢတၢ်, ဒီးဝံးဘၣ်ယၤ, ပုၤတူ
သးထီၣ်အဆူဝါန့ၣ်, မုၢ်မတုၤတဖၣ်လဲၣ်. ဒီးမုၢ်အဟဲလၢလဲၣ်ဒီးလဲၣ်.-
ဒီးယဝံးဘၣ်အိၣ်, ယကစၢ်ငၢ, နသ့ၣ်ညါနီၤ. ဒီးအဝဲဒၣ်ဝံးဘၣ်
ယၤ, ပုၤတဖၣ်အံၤ မုၢ်ပုၤလၢအဟဲလၢတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်ဖးဒိၣ်အပူၤ, ဒီး
ဆူၣ်အဆူဒီးမၤဝါထီၣ်အိၣ်. လၢသိဖိအသ့ၣ်လီၤ.- မၤသးဒိန့ၣ်ဒီး,
အိၣ်ဝဲလၢ ယွၤအလီၢ်ပစိၣ်အမဲၣ်ညါ, ဒီးမၤအတၢ်လၢ အတၢ်လုၢ်အ
ဟံၣ်ပူၤ, လၢမုၢ်ဆါဆဲးလၢမုၢ်နီၤလီၤ. ဒီးပုၤလၢအဆူၣ်နီၤ လၢလီၢ်
ပစိၣ်အဖီဒိၣ်တၢ်န့ၣ်, ကစၢ်ထီၣ်အဒဲလၢအဖီဒိၣ်လီၤ.- ဒီးတၢ်တ
သ့ၣ်ဝံးလၢဘၣ်အသးဘၣ်, ဒီးတၢ်တသ့လၢဘၣ်အသးလၢထံဘၣ်,
ဒီးမုၢ်တဆဲးဆါလၢဘၣ်အိၣ်ဘၣ်, ဒီးတၢ်တကိၢ်ဘၣ်လၢဘၣ်အိၣ်
နီၤတမံၤဘၣ်.- အဝဲဒၣ်အံၤ, သိဖိလၢလီၢ်ပစိၣ်အသးကံၤပူၤ ကအံၤကုၤ
ကွၢ် ကုၤအိၣ်, ဒီးကဆူၤအိၣ်ဆူၤထံမူထီၣ်ပၢ်အအိၣ်, ဒီးယွၤကထွါကွၢ်
အမဲၣ်ထံ လီၤလၢအမဲၣ်သ့ၣ်တီၣ်အလီၤခဲလၢ်လီၤ. လီၤဖျါ. ၇:၉-
၁၇.

“ဖဲပတုၤလၢတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်အဝဲၤ.”

(ပုၤကပၢ်လီၤပုၤသံအတၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ဒိၣ်အဖီဒိၣ်, ကတိၢ်
ကတိၤအသး အိၣ်ဒီးပျံၤတဖၣ် လၢတၢ်ကစၢ်လီၤဆူတၢ်ပူၤအဂီၢ်, ဝံး
ဒီးသရၣ်ကဖး) -

“မၤသးဒိန့ၣ်ဒီးယုၣ်ရှုးထံၣ်အိၣ်လၢအဟီၣ်ဝဲ, ဒီးပုၤယူဒၤဖိ
ဟဲဒီးအိၣ်လၢအဟီၣ်ဝဲသးဒီး ကအုကစွါထီၣ်လၢအသးကံၤပူၤ, ဒီး
အသ့ၣ်ကိၢ်အသးဂီၤ, ဒီးဝံးဒဲဒဲ, သုပၢ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်ပူၤလဲၣ်. ဒီးအဝဲ
သ့ၣ်ဝံးဘၣ်အိၣ်, ကစၢ်ငၢ, ဟဲကွၢ်တက့ၢ်.- ဒီးယုၣ်ရှုးအမဲၣ်ထံလီၤ
ဝဲလီၤ. ယီၤ. ၁၁:၃၃-၃၅.

မုၢ်လီၤပျီၣ်ကွၢ်ဒီး, ပအိၣ်ဒီးပဟံၣ်လၢအဘၣ်ယးဒီးယွၤ, လၢတၢ်တမၤ
ဘၣ်လၢပဝုဘၣ်, အိၣ်ဝဲလီၤထူလီၤယီၣ်လၢမူဒိၣ်လီၤ. ၂ကရံၣ်. ၅:၁.

အဝုၣ်ဒ်အံၤ, လၢယဝီၢ်ယမူန့ၣ်မုၢ်ခရံၣ်, ဒီးယသံန့ၣ်မုၢ်တၢ်ဘျး
လီၤ.- ဒီးယမုၢ်မူလၢတၢ်ဖံးတၢ်ညၣ်အပူၤဒီး, တၢ်န့ၣ်မုၢ်ယမၤတၢ်
အတၢ်သ့ၣ်, ဒီးယကယုထဲလဲၣ်တမံၤလဲၣ်န့ၣ်, ယတသ့ၣ်ညါဘၣ်.-
အဝုၣ်ဒ်အံၤ, ဟံၣ်သနးထီၣ်ယၤလၢတၢ်ခံၣ်အဘၣ်စၢၤလီၤ. တၢ်မိၣ်
က့ၤယသးဒီးအိၣ်ဒီးခရံၣ်လီၤ. အန့ၣ်မုၢ်အဝုၣ်ဒ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်လီၤ.
ဖဲလံးပံၤ ၁: ၂၁-၂၃.

မုၢ်ဒ်တၢ်ကွဲးအသးအသီးန့ၣ် တၢ်တဖၣ်လၢယွၤကတံၢ်ကတီၤ
ဝဲလၢပုၤအံၣ်အီၤန့ၣ်, မဲၣ်တထံၣ်ဘၣ်, ဒီးနၢ်တနၢ်ဟူဘၣ်, ဒီးတ
ပဲၣ်န့ၣ်လၢပုၤကညီအသးဘၣ်. ၁ကရံၣ်. ၂:၉.

တၢ်န့ၣ်တဖၣ်အလီၢ်ခံဒီး, ယထံၣ်တၢ်, ဒီးကွၢ်ကွၢ်, ပုၤဂီၢ်မုၢ်ဖး
ဒိၣ်လၢပုၤဂီၢ်ထီၣ်တသ့ဘၣ် နီတဂၤဘၣ်န့ၣ်, ဟဲလၢကယဲၣ်ပုၤကလုာ်,
ဒီးကယဲၣ်ပုၤအဒုၣ်, ဒီးကယဲၣ်ပုၤဂီၢ်မုၢ်, ဒီးကယဲၣ်ပုၤကတီၤတၢ်အကျိၣ်
အကလုာ်ကလုာ်အကျါသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဆၢထၣ်လၢလီၢ်ပစိၢ်အမဲၣ်ညါ
ဒီးသိဖိအမဲၣ်ညါ, ကူသီးထီၣ်အဆုၣ်ဝါ, ဒီးအိၣ်ဒီးစူၣ်ပလိၣ်အလၢၣ်လၢ
အစုပူၤ,- ဒီးကိးပသူထီၣ် လၢအကလုာ်သိၣ်ဖးဒိၣ်, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, မိတၢ်
အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤအိၣ်ဒီး ပကစၢ်လၢအဆုၣ်နီၤလၢလီၢ်ပစိၢ်အဖိဒိၣ်,
ဒီးသိဖိန့ၣ်တက့ၢ်.- ဒီးကလူးတဖၣ်ခဲလၢၢ်, ဆၢထၣ်ဝးတရံးလီၢ်ပစိၢ်,
ဒီးပုၤသ့ၣ်ကသးပုၢ်, ဒီးတၢ်အသးလွံဒုန့ၣ်, ထီၣ်လီၤပျီၣ်အသးလၢလီၢ်
ပစိၢ်အမဲၣ်ညါ, ဒီးဘျၣ်ထီၣ်ဘါထီၣ်ယွၤ,- ဒီးစံးဝဲဒၣ်, အၢမုၢ်, တၢ်စံး
ထီၣ်ပတြၢၤ, ဒီးတၢ်လၢကပီၤ, ဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ဒီးတၢ်စံးထီၣ်
ပတြၢၤအဘျးအဖိုၣ်, ဒီးတၢ်ယူးတၢ်ယီၣ်, ဒီးတၢ်မိတၢ်ကမိၤ, ဒီးတၢ်
ဝံၣ်တၢ်ဘါန့ၣ်, မိအိၣ်ဒီးပကစၢ် လီၤထူလီၤယီၣ်တက့ၢ်. အၢမုၢ်.

ယသးဇၢ၊ ဝံးထီၣ်ပတြၢယွၤတက့ၢ်၊ ဒီးကယဲၢ်တၢ်အိၣ်လၢယ
ပူၤဇၢ၊ ဝံးထီၣ်ပတြၢအမံၤစီဆုံန့ၣ်တက့ၢ်.- ယသးဇၢ၊ ဝံးထီၣ်ပတြၢ
ယွၤတက့ၢ်၊ ဒီးအတၢ်မၤဂ့ၤတဖၣ်န့ၣ် မံၤန့ၣ်တသးပုၤနီၣ်နီၣ်တမံၤတ
ဂ့ၤ.- မုၢ်ပုၤလၢအပျါ နတၢ်သရူးနတၢ်ကမၣ်ခဲလၢာ်၊ ဒီးမၤကျိတုၤ
နတၢ်ဆူးတၢ်ဆါကိးအမံၤဒဲး.- ဒီးပုၤက့ၤနသးသမူ လၢတၢ်ဟးဂီၤ၊
ဒီးဒုးကုၢ်ထီၣ်နၤလၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်၊ ဒီးတၢ်သျှၢ်အိၣ်သးအိၣ်အိၣ်
သလုး၊ ဒီးဒုးမံၤသျှၢ်မံၤသးနထးခိၣ်လၢတၢ်ဂ့ၤ.- နဖိၣ်သျှၢ်ခွါထီၣ်က့ၤ
တဒီး ဒ်လံာ်ဇၢထြၢဇၢအသိးန့ၣ်လီၤ. ဝံး.၁၀၃:၁-၅.

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ၊ တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်ဘၣ်ပုၤဘီၣ်သလီၣ်၊ လၢအအိၣ်တ
စိၣ်ဖိအံၤ၊ မၤန့ၢ်ပုၤလၢ တၢ်လၢတၢ်ကပီၤအထူအယိာ် လၢအအါန့ၢ်
ယၢန့ၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်ကလံာ်တက့ၢ်လီၤ.- အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ၊ ပတက့ၢ်ဘၣ်တၢ်လၢအ
အိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်၊ မုၢ်တၢ်လၢအတအိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ၊ တၢ်လၢ
အအိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်အိၣ်တစိၣ်ဖိဇၢလီၤ. မုၢ်တၢ်လၢအတအိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်န့ၣ်၊
အိၣ်ဝဲလီၤထူလီၤယိာ်လီၤ. ၂ကရံၣ်. ၄:၁၇-၁၈.

ဒီးယန့ၢ်ဟူ တၢ်ကလုာ်သိၣ်လီၤ လၢမူခိၣ်ဒီးဝံးဝဲဒၣ်၊ ကွဲး၊ တုၤ
အံၤဆူညါ ပုၤသံလၢအသံဝဲလၢ ကစၢ်အပူၤတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်ဆိၣ်ဂ့ၤ
ဝဲလီၤ. မုၢ်လံာ်၊ သးန့ၣ်ဝံးဝဲဒၣ်၊ ဒ်သိးအကအိၣ်ဘျးဝဲလၢအတၢ်မၤ၊ ဒီး
အတၢ်မၤပိာ်ထီၣ်အခံလီၤ. လိာ်.၁၄:၁၃.

တၢ်ဒုးလၢအဂ့ၤန့ၣ်၊ ယဒုးလံာ်၊ တၢ်ဃုာ်န့ၣ်ယဃုာ်လံာ်၊ ယပၤ
ယာ်တၢ်န့ၣ်န့ၣ်လံာ်.- တုၤအံၤဆူညါ တၢ်တီတၢ်လီၤအခိၣ်သလုးလၢ
ကစၢ်ပုၤမံၣ်ညီၣ်ကွီၢ် အတီအလီၤတဂၤ၊ ကဟ့ၣ်လီၤယၢလၢမုၢ်န့ၣ်န့ၣ်၊
အိၣ်ပာ်လီၤအသးလၢယဂီၢ်၊ ဒီးထဲယၢတဂၤဇၢတမ့ၢ်ဘၣ်. မုၢ်ကယဲၢ်
ပုၤလၢအအဲၣ်ဒီး အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခဲလၢာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ၂တံၤ. ၄:၇-၈.

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ၊ ပသျှၢ်ညါလၢပတံၣ်ဘၣ်ဃးဒီးဟီၣ်ခိၣ်၊ ပဒဲအံၤ၊

အိၣ်လီၤ.- အဝုၣ်ဒံၤအံၤ, သုၣ်ညါပနီၣ်မိလီၤ. သုၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤဝဲလၢ ပမုၢ်ဟီၣ်ခိၣ်အကမူၣ်လီၤ. ဝံး.၁၀၃:၈-၁၄.

ဗဲ, က့ၤက့ၤသကိးဆူ ယွၤအအိၣ်တက့ၢ်. အဝုၣ်ဒံၤအံၤ, အုၣ်ဖျိ ပုၤဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကမၤကျိၣ်က့ၤပုၤလီၤ. တီၢ်ပုၤဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကဘိၣ်တံၢ် ထီၣ်ပုၤလီၤ. ဟီၤရှု ၆:၁.

ယလဲၤသဒၣ်န့ၣ်တစိၣ်ဖိ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ယကထာဖျိၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ် သးကညီၤဖးဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.- မုၢ်ယသးထီၣ်ဖျိးထီၣ်တဘျီသတး ဒီး, ယပၢ်ခူသုၣ်ယသးလၢနမဲၣ်ညါတစိၣ်ဖိလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးယကသး ကညီၤန့ၣ် အိၣ်ဒီးတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ် အထူအယိၣ်လီၤ, တၢ်ပုၤက့ၤန့ၣ်အ ယွၤဝံးဝဲဒၣ်. ရှု. ၅၄:၇-၈.

တုၤန့ၣ်ခိၣ်ထံၣ်န့ၣ်ဒီး, ယကအိၣ်ဒီးန့ၣ်, ဒီးတုၤန့ၣ်ခိၣ် ထံၣ်ပုၤဒီး, တလုၣ်ဘၢဘၣ်န့ၣ်တၢ်. တုၤန့ၣ်ခိၣ်မုၢ်အူဒီး, မုၢ်အူတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် တၢ်, ဒီးမုၢ်လၢတကိၢ်ဆံၣ်ကိၢ်ယိၣ်ဘၣ်န့ၣ်တၢ်. ယရှု.၄၃:၂.

ဒီးစိၣ်မၤန့ၣ်တုၤကးန့ၣ်ပၢ်အသးကမၤကမၤ, ဒီးဝဲၤဆၢထၢၣ် ချဲချဲဒီး ကတိၤတၢ်, ဒီးဝံးဘၣ်အပုၤကူၣ်လိၢ်အသးတဖၣ်န့ၣ်, ပတုၢ် လီၤကွၢ်ပုၤသၢၤ စၢၤအသးလၢမုၢ်အူအကျိၣ်န့ၣ် တမုၢ်ဘၣ်ငါ. အဝဲ သုၣ်ဝံးဆၢတၢ်ဒီးဝံးဝဲ, မုၢ်ယၢ်, စိၣ်ပၤငါ. ဝံးဆၢဝဲဒၣ်ဒီးဝံး, ကွၢ်ကွၢ်, ယထံၣ်ပုၤထူၣ်ဖျိးလွံၣ်ဂၤ, လဲၤတၢ်လၢမုၢ်အူကျိၣ်, ဒီးတဘၣ်တၢ်တၢ် အာနီၣ်တမံၤဘၣ်, ဒီးလွံၣ်ဂၤတဂၤမၤအသးဒ် ကစၢ်အဖိခွါအသးန့ၣ် လီၤ. ဒါ.၃:၂၄,၂၅.

တုၤယလဲၤလၢ တၢ်သံအကဒုအကစၢ်ကဆူး ပုၤဒၣ်လဲၣ်န့ၣ်, ယတပျဲၤဘၣ်တၢ်အၢဘၣ်. အဝုၣ်ဒံၤအံၤ, နအိၣ်ဒီးယၤလီၤ. နနီၣ်ထီၣ် တိးဒီးနနီၣ်ထီၣ်တဘျီန့ၣ် မၤမုၢ်ထီၣ်က့ၤယၤလီၤ. ဝံး.၂၃:၄.

တၢ်ခူသ့ၣ်ခဲလၢၣ်, ဝုၤမုၢ်ဝုၤ, အၤမုၢ်ဝုၤ, ဆူတၢ်စံၣ်ညီၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
စံၣ်. ၁၂:၅(ခ)- ၇,၁၃-၁၄.

၄. လၢအပျဲၤအဘီၣ်တဂၤဝုၤ, တဂၤဝုၤသံအဂီၢ်.

ကစၢ်ယွၤကစံးဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် ယကဒိကန့ၣ်လီၤ. အဝုၢ်ဒ်
အံၤ, ကတိၤတၢ်မုၢ်ဒီးအပူၤဂီၢ်မုၢ် ဒီးအပူၤစီဆံၣ်လီၤ, ဘၣ်ဆၣ်ဒီး မံအဝဲ
သ့ၣ်သုတက့ၤကဒါက့ၤဆူ တၢ်ကလိကလိအပူၤန့ၣ်တဝုၤ. စံး. ၈၅:၈.

ယအိၣ်ဘျီၣ်ကလၢၣ်, ယတအဲးထီၣ်ဘၣ်ယထးဒိၣ်ဘၣ်. အဝုၢ်
ဒ်အံၤ, နမၤနဲလီၤ. စံး. ၃၉:၉.

ယွၤဝုၤ, ပသ့ၣ်ညါလၢန့ၣ်ညီၣ်တၢ်န့ၣ်မုၢ်အဟိၣ်အလီၤ, ဒီးလၢ
နမၤနးမၤဖျိၣ်ယၤန့ၣ် မုၢ်လၢနကလုာ်တီၢ်အယိၣ်န့ၣ်လီၤ. စံး. ၁၁၉:၇၅.

ယွၤတညီၣ်ကွၢ်တၢ်လီၤထူလီၤယိာ်ဘၣ်.- မၤနးမၤဖျိၣ်တၢ်ဘၣ်
ဆၣ်ဒီး, ကသ့ၣ်ကညီၣ်ကသးကညီၣ်တၢ် ဒ်အဘျးဒိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်အိၣ်ဝဲအ
သီးန့ၣ်လီၤ. သး. ၃:၃၁, ၃၂.

ပဒီးန့ၣ်မးတၢ်ဝုၤလၢယွၤအဝုၤ, ဒီးပတဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်အဘၣ်
ငါ. ဘး. ၂:၁၀(ခ)

ယွၤသ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်တၢ်, ဒီးသ့ၣ်ကညီၣ်သးကညီၣ်တၢ်လီၤ.
သးဒိၣ်ထီၣ်ကီ, ဒီးအဘျးအဖျိၣ်အိၣ်အိၣ်အါမးလီၤ.- တသိၣ်ဃီၣ်တၢ်တ
ထံၣ်ဃီၣ်ဘၣ်. တပာ်တၢ်လီၤထူလီၤယိာ်ဘၣ်.- တမၤဘၣ်ပုၤ ဒ်ပတၢ်ဒီး
ဘးအသီးဘၣ်. တဟ့ၣ်ကုၣ်ပုၤ ဒ်ပတၢ်သရူးကမၣ်အသီးဘၣ်.- အဝုၢ်
ဒ်အံၤ, တုၤသီးမူခိၣ်ကစီၤထီၣ်ဝဲလၢ ဟီၣ်ခိၣ်အဖိခိၣ်အသီးန့ၣ် အဘျး
အဖျိၣ်ဒိၣ်ဝဲလၢ ပုၤလၢအပျဲၤအိၣ်အဂီၢ် ဒ်န့ၣ်အသီးလီၤ.- ဒ်မုၢ်ထီၣ်
တခီယံဝဲဒီး မုၢ်န့ၣ်တခီအသီးန့ၣ် နဒုးယံၤထီၣ်ပတၢ်သရူးကမၣ်ဒီး
ပုၤလီၤ.- ဒ်ပာ်သးအိၣ်အဖိအလံာ်အသီးန့ၣ် ယွၤလးအိၣ်ပုၤလၢအပျဲၤ

ကဆိၣ်ဝုၤလီၤအသးလၢအပူၤလီၤ. ကယဲၣ်ပှၤအကလုာ်တဖၣ်, ကစံးထီၣ်ပတြၢအီၤခဲလၢ်လီၤ.- ကစၢ်ယွၤ, အံၣ်စရလးအယွၤ လၢအမၤတၢ်လီၤလးထဲတဂၤငီၤန့ၣ်, မိၤအဘၣ်တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢအီၤတက့ၢ်.- ဒီးအမံၤလၢအသၣ်ကပီၤန့ၣ် မိၤအဘၣ်တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢ လီၤထူလီၤယီၢ်တက့ၢ်. ဒီးမိၤတီၣ်ခိၣ်ဒိၣ်ဘျါအံၤ ပဲၤဝဲဒီးအလၢအကပီၤတက့ၢ်. အၤမ့ၣ်, ဒီးအၤမ့ၣ်.- စီၤယံးရှဲအဖိၣ်ခွါစီၤဒၢဝဲ: အတၢ်ဘါထုကဖၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဝံၤလဲ. စံး. ၇၂:၅,၉,၁၇-၂၀.

အဝုၢ်ဒ်အံၤ, လၢနမ့ၣ်ညါန့ၣ် အန့ၣ်တကထီ မၤသးဒ်မုၢ်ဟါတနံၤဖဲအပူၤကွၢ်အသိး, ဒီးဒ်တၢ်ဆိးသီတတီၤလၢမုၢ်န့ၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.- နစိၣ်ကွၢ်အီၤ ဒ်လၢထံလုၣ်ဘါတၢ်အသိး, အဝဲသ့ၣ်မၤအသး ဒ်တၢ်မံအသိး လၢမုၢ်ဂီၤမၤအသး ဒ်နီၣ်ငီၤမံၤငီၤလၢအဒိၣ်ထီၣ်အသိးလီၤ.- လၢမုၢ်ဂီၤန့ၣ်မဲထီၣ်ဒီးဒ်ထီၣ်ဝဲလီၤ. လၢမုၢ်ဟါန့ၣ်ပှၤကူးကွၢ်အီၤ, ဒီးယုထီၣ်ကွၢ်ဝဲလီၤ.- ပန့ၣ်တဖၣ်အမုၢ်န့ၣ် မုၢ်အန့ၣ်နွံဆံလီၤ. ဒီးလၢတၢ်ဝံၤတၢ်ဘါအသိးန့ၣ် မုၢ်အိၣ်အန့ၣ်ယိးဆံဒီး, တၢ်လၢအဝံၢ်အဘါန့ၣ် မုၢ်တၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤ, ဒီးတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်လီၤ. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ဒံကွၢ်ဝဲ, ဒီးပယူၤထီၣ်ကွၢ်လီၤ. စံး. ၉၀:၄-၆,၁၀.

အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤကညီလဲၤဝဲဆူအဟံၣ်အထူအယိၣ်, ဒီးပှၤဟီၣ်တၢ်ဖိလဲၤတၢ်လၢကျဲပူၤန့ၣ်လီၤ.- ဖဲပျံၤစုတထီၣ်တံၢ်ဒံးဘၣ်, ဒီးသလၢထူတသ့ၣ်ဖးဒံးဘၣ်, ဒီးဖဲအထံစဲၤတဟးဂီၤဒံးဘၣ် လၢထံထီၣ်ပၢ်, ဒီးစဲးတဟးဂီၤဒံးဘၣ်ဖဲထံပူၤအယၢၤဘၣ်.- တုၤန့ၣ်တစုအကမူၢ်တက့ၤဆူဟီၣ်ခိၣ် ဒ်အအိၣ်တုၤဝဲအသိးန့ၣ်, ဒီးအသးကက့ၤဆူယွၤလၢအဟ့ၣ်လီၤအီၤလီၤ.- တၢ်ခဲလၢ်အခိၣ်ကျၢ်န့ၣ် မိၤပန့ၣ်ပူၤတက့ၢ်. ပျံၤယွၤဒီးတိၢ်န့ၣ်အတၢ်မၤလိာ်တက့ၢ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, အဝဲန့ၣ်မုၢ်ပှၤကညီအတၢ်ခဲလၢ်လီၤ.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤကဒုးဟဲကယဲၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဒီး

ကွံာ်, ဒီးပုၤကညီအသးဟးထီၣ်ကွံာ်, ဒီးမုၢ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်. ဒ်ထံဒီးနီၤ
တၢ်မၤလၢနီၣ်ပူၤ, ဒီးထံကျိအထံလၢၣ်ဝဲ, ဒီးလီၤသးကွံာ်အသးန့ၣ်,-
ပုၤကညီမံလီၤ, ဒီးတဝဲဆၢထၢၣ်ဘၣ်, တဖုသံနီၣ်ဘၣ်, ဒီးတမၤဖုသံ
နီၣ်ဘၣ်အီၤလၢအတၢ်မံအပူၤ တုၤလီၤလၢမူခိၣ်တအိၣ်လၢဘၣ်လီၤ.
ဘး. ၁၄:၇-၁၂.

နကဟဲဆူတၢ်သွၣ်ခိၣ်အပူၤ လၢန့ၣ်တုၤပုၤတီၤ ဒ်ဘုတကဒိၣ်
ဘၣ်တၢ်ထၢဖျိၣ်အီၤ လၢအဆၢအကတီၢ်အသးန့ၣ်လီၤ. ယီၤဘး ၅:၂၆.

ဒီးမၤလိာ်အီၤ, ဒီးစံးဘၣ်အီၤ, တၢ်ပၤဖျိၣ်ယၢဒီး ယပုၤဂီၢ်မုၢ်
လီၤ. ခူၣ်လီၤကွံာ်ယၢဒီးယပၢ်တဖုၣ်, လၢတၢ်အိၣ်ပူၤအိၣ်ဝဲလၢပုၤဃုၤ
သးဖိစိၤငၢၤဖရိၣ် အဟီၣ်ခိၣ်တကဝီၤအပူၤ, -လၢတၢ်အိၣ်ပူၤလၢအအိၣ်
ဝဲလၢဟီၣ်ခိၣ်တကဝီၤမးကပုၤလးအပူၤ, လၢအအိၣ်လၢမးမရၢအမဲၣ်ညါ
လၢကီၢ်ကနၤငၣ်အပူၤ, လၢစိၤအၢၤတြၢဟၣ်ပုၤဝဲ အိၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်တ
ကဝီၤန့ၣ် လၢပုၤဃုၤသးဖိစိၤငၢၤဖရိၣ်, လၢတၢ်သွၣ်ခိၣ်အတၢ်ဟံးယၢ်
တက့ၢ်.- ပုၤခူၣ်လီၤကွံာ်စိၤအၢၤတြၢဟၣ်ဖဲန့ၣ် ဒီးအမၤစၢၤရါလီၤ. ပုၤ
ခူၣ်လီၤကွံာ်စိၤအံၤစံးဖဲန့ၣ် ဒီးအမၤနီၢ်ရံးဘကၤ, ဒီးဖဲန့ၣ်ယခူၣ်လီၤ
ကွံာ်နီၤလုၤအၢၤလီၤ. ၁မိၤ. ၄၉:၂၉-၃၁.

ဒီးစိၤဒၢဝဲအမုၢ်န့ၣ်လၢအကသံန့ၣ် သးဘူးအသး, ဒီးမၤလိာ်
အဖိခွါစိၤရူလီၤမိၤ, ဒီးစံးဝဲဒၣ်,- ယပိၢ်ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခဲလၢၣ်အကျဲလီၤ.
ပၢ်ဆူၣ်နသး, ဒီးပၢ်ပိၢ်ခွါနသးတက့ၢ်.- ဒီးစိၤဒၢဝဲမံးဒီးအပၢ်တဖုၣ်
ဒီးပုၤခူၣ်လီၤကွံာ်အီၤ လၢစိၤဒၢဝဲအဝုၢ်ပူၤလီၤ. ၁စိၤပၤ၂:၁,၂,၁၀.

ဒီးမုၢ်, ဒီးလၢအိၣ်ဝဲအဖၢမုၢ်ဒီး, ပုၤကပျံၤနၢအစိၤစိၤယၢ်ယၢ်
လီၤ.- ပုၤပုၤလၢကျိဖိန့ၣ် ကဆုးလီၤအခိၣ်လၢအမဲၣ်ညါ, ဒီးအခုၣ်
အဒါတဖုၣ်န့ၣ် ကလုၣ်ဟီၣ်ခိၣ်အကမူၣ်လီၤ.- အမံၤကအိၣ်လီၤထူ
လီၤယီၢ်, အမံၤကလီၤလၢအစၢၤအသွၣ် လၢမုၢ်အမဲၣ်ညါလီၤ. ဒီးပုၤ

န့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢၣ်အပူၤ, ပမုၢ်ပူၤလၢ အမၤန့ၢ်တၢ်လၢလၢပဲၤပဲၤ, လၢပူၤ
လၢအအိၣ်ပူၤအယီၤလီၤ.- အဝဲၣ်ဒ်အံၤ, ယန့ၢ်လၢတၢ်သံမုၢ်ဝဲၤ, တၢ်မူ
မုၢ်ဝဲၤ, ကလူၤမုၢ်ဝဲၤ, တၢ်အိၣ်အိၣ်မုၢ်ဝဲၤ, တၢ်အစိအကမီၤမုၢ်ဝဲၤ,
တၢ်အိၣ်မုၢ်ဝဲၤ, တၢ်လၢအကအိၣ်မုၢ်ဝဲၤ,- တၢ်လၢထးဒိမုၢ်ဝဲၤ, တၢ်လၢ
လၢဒိမုၢ်ဝဲၤ, တၢ်ဘၣ်တုၤအဝဲၣ်အဝဲၣ်မုၢ်ဝဲၤ, မၤလီၤဖးပူၤဒီးယွၤအတၢ်
အိၣ်တၢ်ကွဲၤ လၢအအိၣ်လၢပကစၢ်ယုၣ်ဂ္တးခရံၣ်အပူၤ, တသ့ဘၣ်လီၤ.
ရီ. ၈:၃၅, ၃၇-၃၉.

သုဝဲသုၣ်အံၤ, သုတသုၣ်ကိၢ်သးဂီၤတဝဲၤ. စ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤယွၤ
ဒီးစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤယၤစ့ၢ်ကိးတၢ်က့ၢ်.- တၢ်အိၣ်အလီၢ်လၢယပၢ်အဟံၣ်
ပူၤန့ၣ်, အိၣ်အါပူၤလီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီး, ယကစံးဘၣ်တဲဘၣ်တုၤသု
လီၤ. ယလဲၤကတိၢ်ကတိၢ် သုလီၢ်တပူၤလီၤ.- ဒီးယမုၢ်လဲၤကတိၢ်
ကတိၢ်သုလီၢ်တပူၤဒီး, ယကစံးက့ၤကဒီးဆူသုအိၣ်လီၤ. ဒီးယကစံး
က့ၤသုဆူယကစၢ်ဒ်ယဲအအိၣ်, ဒ်သိးဖဲယအိၣ်အလီၢ်န့ၣ်, သုကအိၣ်
စ့ၢ်ကိးလီၤ. ယီၤ.၁၄:၁-၃.

ပၢ်ၤ, ဒ်သိးပူၤလၢန့ၣ်လီၤယၤ ကထံၣ်ဘၣ်ယလၢယကစီၤ
လၢန့ၣ်ယၤန့ၣ်ဒီး, ယသးအိၣ်လၢ အဝဲသုၣ်ကအိၣ်ဒီးယၤစ့ၢ်ကိး,
ဖဲယအိၣ်အလီၢ်လီၤ. ယီၤ.၁၇:၂၄.

၄. လၢသးပုၤခိၣ်ဝါသံအဂီၢ်.

အဝဲၣ်ဒ်အံၤ, သုၣ်တထံးမုၢ်ဘၣ်တၢ်ကွဲၤကွဲၤအီၤဒီး, ကမဲထီၣ်က
ဒီး, ဒီးအသုၣ်ပဒၢကဒိၣ်ထီၣ်န့ၣ် မုၢ်လၢတၢ်အလီၢ်အိၣ်ဝဲလီၤ.- အ
ဝဲၣ်မုၢ်လီၢ်လံၤဝဲလၢဟီၢ်ခိၣ်လၢ, ဒီးအခိၣ်ဆၢၣ်မုၢ်သံဝဲလၢ ဟီၣ်ခိၣ်
အလီၤဘၣ်ဆၢၣ်ဒီး,- မုၢ်အအီၤထံကစၢ်ကစၢ်သးဒီး, ကဒီးထီၣ်, ဒီး
အဒုကထီၣ်, ဒ်သုၣ်ဖဲအသိးန့ၣ်လီၤ.- မ့မုၢ်ပူၤကညီသံဝဲ, ဒီးဟးဂီၤ

မၤသးဒီးန့ၣ်ဒီး, မၤမုၢ်ထီၣ်လိာ်သုးသး လၢတၢ်ကတိၤတဖၣ်အံၤတက့ၢ်.
၁သုး. ၄:၁၃-၁၄, ၁၈.

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယပၣ်ယသးလၢတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်လၢအကတီၢ်, ဖဲ
အံၤ, တဂ့ၢ်ထီၣ်သတြီၤဘၣ်ဒီး တၢ်လၢကပိၤဆူညါ လၢအကအိၣ်ဖျိ
လၢပလီၤန့ၣ်ဘၣ်.- အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်ဘၣ်တုၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ် ကထူၣ်ဖျဲးဒီး
တၢ်အုၣ်တၢ်ကျၢၣ်အတၢ်ကဲက့ၢ်, ဒီးကလဲၤန့ၣ်ဆူယွၤအဖိတဖၣ် အတၢ်
ထူၣ်ဖျဲးအလၢကပိၤအပူၤလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပသုၣ်ညါလၢတၢ်ဘၣ်
တုၣ်လၢၣ် ကအုၣ်ကစွၢ်ယုၢ်ဒီးဆိးကဲးယုၢ်, တုၤခဲကန့ၣ်အံၤလီၤ.- ဒီး
ထဲန့ၣ်ငါတမ့ၢ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ်ပုၤအိၣ်ဒီးသးန့ၣ် အတၢ်သၣ်ဆိတဖၣ်, ပဝဲ
ဒ်အံၤ, ပကစၢ်ဒ်ပဝဲဒ်လဲၣ်, ပကအုၣ်ကစွၢ်စုၢ်ကီးလၢပသးကံၢ်ပူၤ,
ဒီးကွၢ်လၢဖိအလီၢ်, (ဒ်ပဝဲတၢ်အသိး), ပနီၢ်ခိအတၢ်ထူၣ်ဖျဲးအကျဲန့ၣ်
လီၤ. ရံၤ. ၈:၁၈, ၂၁-၂၃.

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပသုၣ်ညါလၢပဟံၣ်ဘၣ်ဃးဒီးဟီၣ်ခိၣ်, ပဒဲအံၤ,
မုၢ်လီၤပိုၢ်ကွံာ်ဒီး, ပအိၣ်ဒီးပဟံၣ်လၢအဘၣ်ဃး ဒီးယွၤလၢတၢ်တမၤ
ဘၣ်လၢပစုဘၣ်, အိၣ်ဝဲလီၤထူၣ်လီၤယိာ်လၢမူခိၣ်လီၤ.- အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,
ပကအုၣ်ကစွၢ်လၢအဝဲအံၤအပူၤ, ဒီးပဆၢကူဆၢသိးထီၣ်သပုၢ်ပုၢ် ပဟံၣ်
လၢမူခိၣ်လီၤ.- ပမုၢ်ကူထီၣ်သိးထီၣ်စုၢ်ကီးဒီး, ဟံၣ်တထံၣ်န့ၣ်ဘၣ်ပအိၣ်
ဘၣ်ဆုဘၣ်.- အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပုၤအိၣ်လၢဒဲပူၤပဝဲဒ်အံၤ, ဘၣ်ဝဲတၢ်ဃး
ဒီး, ပကအုၣ်ကစွၢ်တၢ်လီၤ. ဘၣ်ပသးလၢပဘၣ်လီၤကွံာ် တၢ်ကူတၢ်သိး
တမ့ၢ်ဘၣ်. မ့မ့ၢ်ဘၣ်ပသးလၢပကကူသိးတၢ်, ဒ်သိးတၢ်သံသ့အံၤတ
လီၤကျဲၤလၢတၢ်မူလီၤ. ၂ကရံၣ်. ၅:၁-၄.

မုၢ်မတၢ်ကမၤလီၤဖးပုၤဒီး ခရံၣ်အတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံာ်တဂၤလဲၣ်.
မုၢ်တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်, တၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤ, တၢ်မၤအၢမၤနးပုၤ, တၢ်သၣ်ဝံၤ
ပသး, တၢ်အိၣ်ဘၣ်ဆု, တၢ်ပျံၤတၢ်ဖုး, ယဲၣ်ငါနးငါငါ.- မ့မ့ၢ်လၢတၢ်

မၤ. ၁၁:၁၄. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးယုၣ်ဂ္တးထံၣ်ဝဲ ဒီးတဘၣ်ဘၣ်အသးဘၣ်. ဒီးဝဲဘၣ်အံၤ, ပျဲဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဟဲဆူယအိၣ်တက့ၢ်. ဒီးတြီအံၤတဂ့ၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤအဘိဖိမုၢ်ဖိမုၢ်ပုၤဒ်န့ၣ်အသးလီၤ. ယီၤဘး ၁:၂၁. ဒီးဝဲဘၣ်, ယဟံၣ်ထီၣ်လၢ ယမိၢ်အဒၢလီၢ်အပူၤန့ၣ် အိၣ်ဘၣ်ဆု, ဒီးအိၣ်ဘၣ်ဆုန့ၣ် ယကက့ၤက့ၤဖဲန့ၣ်လီၤ. ယွၤဟ့ၣ် လီၤတၢ်, ဒီးယွၤဟံးထီၣ်ကွံၣ်တၢ်, ဖိယွၤအမံၤဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤအံၤ တက့ၢ်.

၂. လၢပုၤဒ်တုၢ်သံအဂီၢ်.

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပမုၢ်ပုၤတခီတီမုၢ်ဖိလၢနမဲၣ်ညါ, ဒီးပုၤတမံၤဒ်ပ ပါခဲလၢၢ်အသးန့ၣ်လီၤ. ပမုၢ်န့ၤတဖၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤ မၤသးဒ် တၢ်ကဒုအသး, ဒီးတၢ်မုၢ်လၢတၢ်တအိၣ်ဘၣ်. ၁ကွဲး.၂၉:၁၅

ယွၤဒၤ, ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါယၤလၢယကတၢ်, ဒီးယမုၢ်န့ၤတဖၣ် အတၢ်ပုၤအံၤပုၤန့ၤ မုၢ်အဆံးအါလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ယသးကလၢၢ်အက တီၢ်ဖဲလဲၣ်ဖဲလဲၣ်, တၢ်မိၣ်သ့ၣ်ညါယသးလီၤ. ဝဲး. ၃၉:၄.

အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယသ့ၣ်ညါလၢနကဆၢယၤဆူတၢ်သံအအိၣ်, ဒီးဆူ ဟံၣ်လၢတၢ်ပာ်ဝဲလၢပုၤမူခဲလၢၢ်အဂီၢ်လီၤ. ယီၤဘး ၃၀:၂၃.

တုၤန့ၤတရု အကမူၣ်ကက့ၤဆူဟီၣ်ခိၣ် ဒ်အအိၣ်တုၢ်ဝဲအသး န့ၣ်, ဒီးအသးကက့ၤဆူယွၤလၢအဟ့ၣ်လီၤအံၤလီၤ. ဝဲး. ၁၂:၇.

ဒီးပုၤသ့ၣ်ဝဲသ့ၣ်ဒၤ, တဘၣ်ဘၣ်ပသးလၢ သုတသ့ၣ်ညါဘၣ် ပုၤလၢအမံၤအဂ့ၢ်အကျိၤန့ၣ်, ဒ်သိးသုသးသုတအုး, ဒ်ပုၤလၢအတၢ် မုၢ်လၢတအိၣ်ဘၣ်အသးန့ၣ်တဂ့ၤ.- အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပမုၢ်စူၤက့ၤန့ၣ်က့ၤ လၢယုၣ်ဂ္တးသံဝဲ, ဒီးဝဲဆၢထၢၣ်က့ၤဝဲဒီး, ပုၤလၢအမံၤလၢယုၣ်ဂ္တးအပူၤ တဖၣ်န့ၣ်, ယွၤကဒုးဟဲက့ၤထီၣ်အံၤ လၢအသးဒ်န့ၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.-

ဖဲအအိၣ်ဂၢ်ဆိးကျၢၤအခါန့ၣ် မ့ၢ်ထဲတၢ်ကလိကလိၤလီၤ.

၂၆၁.၄:၁၈-၂၆. ဒီးတုၤဖိသၣ်ဒိၣ်ထီၣ်ဒီး, ဘၣ်လၢမုၢ်တနံၤ တၢ်မၤ
အသးလၢအလဲၤထီၣ်ဆူအပၢ်အအိၣ်, ဆူပုၤကူးဘုဖိတဖၣ် အအိၣ်
လီၤ.- ဒီးစံးဘၣ်အပၢ်, ယခိၣ်, ယခိၣ်, ဒီးစံးဘၣ်ဖိၣ်သၣ်ခွါတဂၤ,
လဲၤဖိၣ်အီၤဆူအမိၢ်အအိၣ်တက့ၢ်.- ဒီးဟံးန့ၢ်အီၤ, ဒီးစိၣ်ဝဲဆူအမိၢ်
အအိၣ်, ဒီးဖိသၣ်ဆုၣ်နီၤလၢအဟုးလၢ တုၤမုၢ်တူၣ်, ဒီးသံဝဲလီၤ.-
ဒီးလဲၤထီၣ်, ဒီးပၢ်လီၤအီၤ လၢယွၤအပုၤကညီအလီၢ်မံအဖိခိၣ်,
ကးတံၢ်ယၢ်တြီၤ, ဒီးဟးထီၣ်ဝဲလီၤ.- ဒီးကိးထီၣ်ဆူအဝၤ, ဟ့ၣ်ယုၢ်
န့ၢ်လၢယၤ လၢဖိၣ်သၣ်ခွါတဂၤ, ဒီးကသုၣ်ယီၤတဒု, ဒ်သိးယကယုၢ်
ဆူယွၤအပုၤကညီအအိၣ်, ဒီးဟဲကုၤန့ၣ်တက့ၢ်.- ဒီးစံးဝဲဒၣ်, နက
လဲၤဆူအအိၣ် လၢမုၢ်မဆါတနံၤအံၤ မ့ၢ်အဘၣ်မနုၤလဲၣ်. လါထီၣ်
သီနံၤတမုၢ်ဘၣ်, မုၢ်အိၣ်ဘုးနံၤတမုၢ်ဘၣ်. ဒီးစံးဝဲဒၣ်, တၢ်မုၢ်တၢ်ဖိး
လီၤ.- ဒီးဂီၤကၢ်ကသုၣ်ယီၤ, ဒီးစံးဘၣ်အခုအပုၤ, နီၣ်ဒီးလဲၤတၢ်
တက့ၢ်. ယမုၢ်တမၤလိာ်ဘၣ်နၤဒီး, မၤစၢ်လီၤနီၣ်တၢ်တဂ့ၤ.- ဒီး
လဲၤတၢ်, ဒီးဟဲကုၤဆူယွၤအပုၤကညီအအိၣ် လၢကစၢ်ကၢ်မုၢ်လးလီၤ.
ဒီးတုၤယွၤအပုၤကညီ ထံၣ်ဘၣ်အီၤလၢအယံၤဒီး, တၢ်မၤအသးလၢ
အစံးဘၣ်အခုအပုၤ, စီၤကုၤယစံ, ကွၢ်ကွၢ်, ပုၤဂ္ဂုၤန့ၣ်ဖိတဂၤန့ၣ်လီၤ.-
ခဲကနံၣ်အံၤ, ယုၢ်သဂၢ်အီၤ, ဒီးစံးလၢအီၤ, နအိၣ်မုၢ်စုၢ်ကိးငါ, နဝၤ
အိၣ်မုၢ်စုၢ်ကိးငါ ဖိသၣ်န့ၣ်အိၣ်မုၢ်စုၢ်ကိးငါန့ၣ်တက့ၢ်. ဒီးစံးဝဲဒၣ်, အိၣ်
မုၢ်ဝဲလီၤ.

ယံး. ၃:၁၅. ယွၤစံးဒ်အံၤ, တၢ်အသိၣ်ဟူထီၣ် ဝဲလၢရၢမါအပူၤလီၤ.
ဟီၣ်တၢ်ယၤတၢ်, ဒီးဟီၣ်ပသုဟီၣ်ပသီတၢ်လီၤ. နီၢ်ရၢယုလးဟီၣ်
ဝဲလၢအဖိတဖၣ်အယိ, ဒီးဒီးတၢ်မၤမုၢ်ထီၣ်ကုၤအီၤ အသးတအိၣ်ဘၣ်,
မုၢ်အဖိတအိၣ်ဘၣ်အယိလီၤ.

လီၣ်. ၂၁:၁-၄. ဒီးယထံၣ်မူခိၣ်အသိ, ဒီးဟီၣ်ခိၣ်အသိလီၤ. အဝုၣ်ဒ်အံၤ, မူခိၣ်လၢအခိၣ်ထံ, ဒီးဟီၣ်ခိၣ်လၢအခိၣ်ထံန့ၣ်, ပူၤကွၢ်လီၤ. ဒီးဟီၣ်လဲၣ် တအိၣ်လၢတၢ်. - ဒီးယထံၣ်ဝုၣ်စိဆုံ, ယဂူၤလုၣ်အသိ, အိၣ်ကတိၣ်ကတီၤအသး ဒ်တလးမူးပိၣ်မုၢ်ကယၢကယဲအသး လၢအဝါအဂီၢ်အသိန့ၣ်, ဟဲလီၤလၢယွၤအအိၣ်လၢမူခိၣ်လီၤ. - ဒီးယန့ၣ်ဟူ တၢ်ကလုၢ်သီၣ်ဖးဒိၣ် လၢမူခိၣ်ဝံးဝဲဒၣ်, ကွၢ်ကွၢ်, ယွၤအဒဲအိၣ်ဒီးပှၤကညီ, ဒီးကစၢ်ကအိၣ်ဝဲဆိဝဲဒီးအိၣ်, ဒီးအဝဲသ့ၣ်ကမုၢ်အပှၤဂီၢ်မုၢ်, ဒီးယွၤအကစၢ်ဒၣ်ဝဲကအိၣ်ဒီးအိၣ်, ဒီးကကဲထီၣ်အကစၢ်လီၤ. - ဒီးယွၤကထွၢ်ကွၢ် အမဲၣ်ထံခဲလၢၣ်လၢအမဲၣ်, ဒီးတၢ်သံတအိၣ်လၢတၢ်, ဒီးတၢ်သ့ၣ်အးသးအးတအိၣ်လၢတၢ်, ဒီးတၢ်ဟီၣ်တၢ်ယၢ တအိၣ်လၢတၢ်, ဒီးတၢ်ဘုံသ့ၣ်ဘုံသးတအိၣ်လၢတၢ်, အဝုၣ်ဒ်အံၤ, တၢ်အိၣ်လၢအခိၣ်ထံတဖၣ်ပူၤကွၢ်လဲ.

ယၢ. ၄:၁၄. တၢ်ကမၤအသးခဲဂီၤတန့ၢ်န့ၣ်, သုတသ့ၣ်ညါတၢ်. အဝုၣ်ဒ်အံၤ, သုသးသမူန့ၣ်မုၢ်မနုၤတမံၤလဲၣ်. မုၢ်တၢ်ဘျီၣ်လၢအအိၣ်ဖျါတစီၣ်ဖိ, ဒီးလၢအလီၢ်ခဲန့ၣ်ဒဲကွၢ်ဝဲလီၤ.

ယဂူၤ. ၄၀:၆. တၢ်ကလုၢ်န့ၣ်ဝံး, ကိးထီၣ်တက့ၢ်. ဒီးပှၤဝံး, ယဘျီၣ်ကိးထီၣ်လၢမနုၤတမံၤလဲၣ်. ကယဲၣ်တၢ်ဖဲတၢ်ညါန့ၣ် မုၢ်နီၣ်ဒီးမံၤဒီးခဲလၢၣ်, ဒီးကယဲၣ်အဘျးအဖျိၣ် ဒ်ပျီၣ်ပူၤအသံၣ်ဒီးဖိဒီးအသိန့ၣ်ခဲလၢၣ်လီၤ.

ဝံး. ၃၉:၄-၅. ယွၤတၢ်, ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါယၢ လၢယကတၢ်, ဒီးယမုၢ်န့ၣ်တဖၣ်အတၢ်ပှၤအံၤပှၤန့ၣ် မုၢ်အဆးအါလဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်. ယသးကလၢၣ်အကတီၢ်ဖဲလဲၣ်ဖဲလဲၣ်, တၢ်မိၣ်သ့ၣ်ညါယသးလီၤ. ကွၢ်ကွၢ်, ပှၤယမုၢ်န့ၣ်တဖၣ်လၢဖဲတဖၣ်လီၤ. ဒီးတစီၣ်ဒၣ်ယၢန့ၣ် မၤအသးဒ်တၢ်နီၣ်တမံၤဘျီၣ်အသိ လၢနမဲၣ်ညါလီၤ. ပှၤကညီတဝါလၢလၢ

ဒီးဖျါကယဲၣ်အဖီၣ်ခါလၢအတူၣ်လိာ်, ကိးအဂၢၢ်ဒဲးလီၤ.- သုမုၢ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သိဒီး, ယွၤမၤသု ဒ်ဖီၣ်ခါတဖၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. အဂၢၢ်ဒဲးအံၤ, ဖီၣ်ခါလၢအပၢ်တသိၣ်က့ၤ သီက့ၤဘၣ်န့ၣ်, မုၢ်မတၢ်တဂၢၤလဲၣ်.- မုၢ်သုမုၢ်တဒီးဘၣ် တၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤသု, လၢအဘၣ်ပှၤကိးအဂၢၢ်ဒဲးန့ၣ်ဒီး, သုတမုၢ်ဘၣ်ပိာ်ခွါဘၣ်, သုမုၢ်ပှၤဒၢဘၢဖီၣ်လီၤ.-

လၢန့ၣ်အမဲၣ်ညါ, ပအိၣ်ဒီးပဖံးပညၣ်အပၢ် လၢအသိၣ်က့ၤသီက့ၤပှၤဒီး, ပယုးပယိၣ်အီၤလီၤ. ဒီးပပၢ်ပသးလၢသးတဖၣ် အပၢ်အဖီၣ်လၢဒီးမုၢ်န့ၣ်, ဂ့ၤဒၣ်တၢ်ဖးဒိၣ်, တမုၢ်ဘၣ်ငါ.- အဂၢၢ်ဒဲးအံၤ, အဝဲသုၣ်တဖၣ်န့ၣ် သိၣ်က့ၤသီက့ၤပှၤပှၤန့ၣ်သီ ဖဲဒၣ်အသးလီၤ. မုၢ်မအဝဲဒၣ်န့ၣ်, လၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အဂီၢ်, ဒ်သိးပတန့ၣ်ဘၣ်သုၣ်အတၢ်ဖီၣ်န့ၣ်လီၤ.- ဒီးကယဲၣ်သိၣ်ယိၣ်တၢ်လၢ အဘၣ်ပှၤအဖီၣ်န့ၣ်, တလီၤဂၢ်ဘၣ်တၢ်သးခုနီတမံၤဘၣ်, မုၢ်မတၢ်သးအုးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီး လၢခံက့ၤန့ၣ် ပှၤလၢအဒီးအသးညိၣ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်, သုၣ်ထီၣ်ဝဲလၢတၢ်တီတၢ်လီၤအတၢ်သုၣ် လၢအဘၣ်သးဒီး တၢ်မုၢ်တၢ်ဖိးလီၤ.

လူၤ. ၁၈:၁၆. ဘၣ်ဆၣ်ဒီး ယုၣ်ဂ္ဂးကိးအီၤဒီးဝဲဒၣ်, ဒုးဟဲမိသုၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဆူယအိၣ်ဒီးတြီၤအီၤတဂ့ၤ. အဂၢၢ်ဒဲးအံၤ, ယွၤအဘိအမုၢ်န့ၣ်မုၢ်ပှၤဒဲးန့ၣ်အသိးလီၤ.

ယီၤ. ၁၄:၁-၃. သုဝဲသုၣ်အံၤ, သုတသုၣ်ကိးသးဂီၤတဂ့ၤ, စူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤယွၤဒီး! စူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤယၤစုၢ်ကိးတက့ၢ်.- တၢ်အိၣ်အလီၢ်လၢယပၢ်အဟံၣ်ပှၤန့ၣ်, အိၣ်အါပှၤလီၤ. မုတမုၢ်ဘၣ်ဒီး, ယကစံးဘၣ်တဲဘၣ်တၢ်သုလီၤ. ယလဲၤကတဲၣ်ကတီၤ သုလီၢ်တပူၤလီၤ.- ဒီးယမုၢ်လဲၤကတဲၣ်ကတီၤ သုလီၢ်တပူၤဒီး, ယကဟဲက့ၤကဒီးဆူသုအိၣ်လီၤ. ဒီးယကဟဲက့ၤသုဆူ ယကစၢ်ဒိၣ်ယဲအအိၣ် ဒ်သိးဖဲယအိၣ်အလီၢ်န့ၣ်, သုကအိၣ်စုၢ်ကိးလီၤ.

ပကလုာ်ဘၣ်.ပမ့ၢ်စံးဘၣ်အီၤလၢဖိသၣ်သံလံန့ၣ်ဒီး,ကမၤကီၢ်အသးဒ်လဲၣ်.

ဒီးစီၤဒၤဝံးထံၣ်ဘၣ်ဝဲလၢအခုအပှၤကတိၤကသ့ၣ်ဒီး,စီၤဒၤဝံးန့ၢ်ပာ်လၢဖိသၣ်သံတုၢ်လံ,ဒီးစီၤဒၤဝံးစံးဘၣ်အခုအပှၤ,ဖိသၣ်သံလံခါ,ဒီးစံးဝဲဒၣ်,သံလံဝဲလံ.-ဒီးစီၤဒၤဝံးဝဲလၢဆၢထၢၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်,ဒီးသ့စီၤအသးလၢထံ,ဒီးဖူအသး,ဒီးကလံၤအသး,ဒီးဟဲန့ၢ်လၢယှၤအဟံၣ်ပူၤ,ဒီးဘူၣ်တၢ်ဘါတၢ်လီၤ.ဒီးဟဲန့ၢ်လၢအဟံၣ်ဒၣ်ဝဲ,ဒီးဃုတၢ်,ဒီးပှၤဟံၣ်ကိၣ်လၢအမဲၣ်ညါ,ဒီးအိၣ်တၢ်လီၤ.ဒီးအခုအပှၤစံးဘၣ်အီၤ,နမၤတၢ်အံၤမ့ၢ်မနုၤတမံၤလဲၣ်.န့ၣ်တၢ်အိၣ်,ဒီးနဟီၣ်လၢဖိသၣ်အယိလၢအမူဒီးအဖၢမုၢ်လီၤ.မ့ၢ်တုၤဖိသၣ်သံဒီး,နဝဲလၢဆၢထၢၣ်အိၣ်တၢ်မးလဲၣ်.-ဒီးစံးဝဲဒၣ်,ဖိသၣ်မူဒီးအဖၢမုၢ်ဒီး,ယၣ်တၢ်အိၣ်,ဒီးယဟီၣ်လီၤ.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ယစံးယှၤသးကညီၤယၤ,ဒီးဒုးမူဒီးဖိသၣ်ခါန့ၣ်,မ့ၢ်မတၢ်ကသ့ၣ်ညါတကၤလဲၣ်.-ဒီးခဲကနံၣ်အံၤသံလံဒီးယကၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်န့ၣ်မ့ၢ်အဘၣ်မနုၤလဲၣ်.ယဒုးဟဲက့ၤကဒါက့ၤအီၤဘၣ်ကသ့ခါ.ယကလဲၤဆူအအိၣ်,မ့ၢ်မ့ၢ်အဝဲဒၣ်န့ၣ်တဟဲက့ၤကဒါက့ၤဆူယအိၣ်ဘၣ်.

စံး ၁၁၉:၇၅-၇၆ ယှၤစၢ,ယသ့ၣ်ညါလၢနစံၣ်ညီၣ်တၢ်န့ၣ်မ့ၢ်အတီၤအလီၤ,ဒီးလၢနမၤနးမၤဖှိၣ်ယၤန့ၣ်မ့ၢ်လၢနကလုာ်တီၤအယိန့ၣ်လီၤ.-ဒ်နကလုာ်ကထိၤလၢနခုနပှၤအသီးန့ၣ်မိနဘျုးနဖှိၣ်မၤမုၢ်ထီၣ်က့ၤလၢယၤတက့ၢ်.

စ့ၤ၁၂:၅-၁၁ ဒီးသုသးပှၤနီၣ်လံတၢ်သဆၣ်ထီၣ်သုခံ,လၢအကတီၤတၢ်ဒီးသုဒ်ဖိခွါတဖၣ်အသီးလံ.ယဖိခွါစၢ,သုတပာ်ကလီကလီကစၢ်အသိၣ်တၢ်သိတၢ်တဂ့ၤ.ဒီးတုၤအသိၣ်ဃီၣ်နၤဒီးမိနသုတလီၤဘျုးလီၤတီၤတဂ့ၤ.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ကစၢ်သိၣ်က့ၤသိက့ၤပှၤလၢအအဲၣ်

၁. လၢဖိသၣ်သံအဂီၢ်

စံၣ်တၢ် ၇:၂ လဲၤတၢ်ဆူတၢ်သးအးအဟံၣ်န့ၣ်ဂ့ၤန့ၣ်လဲၤတၢ်ဆူတၢ်အိၣ်တၢ်
အီၤအဟံၣ်တက့ၢ်.အဂ့ၢ်အံၤ,အဝဲန့ၣ်မ့ၢ်ပုၤကညီခဲလၢ်အကတၢၢ်
ဒီးပုၤမူဝဲန့ၣ်ကဟံၣ်ဝဲလၢအသးလီၤ.

ယီၤဘး ၁၄:၁-၂ ပုၤကညီလၢအအိၣ်ဖျိၣ်ဝဲလၢပိာ်မ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ဝဲစ့ၤ
နံၤစ့ၤသီ,ဒီးပုၤဝဲဒီးတၢ်ကိာ်တၢ်ဂီၤလီၤ.ဟဲထီၣ်ဝဲဒ်ဖိတဖိးအသးန့ၣ်,ဒီး
ဝဲကွံာ်အီၤလီၤ.ဒီးယုၢ်ဝဲဒ်တၢ်အကဒုအသး,ဒီးတအိၣ်ကတီၢ်ဘၣ်.

စံး ၁၀၃:၁၅-၁၈ တၢ်လၢပုၤကညီအံၤ,အမုၢ်နံၤမၤအသးဒ်နီၢ်မိၤမံၤ
သးန့ၣ်လီၤ.ဒ်သံၣ်မိၤဖိမိၤလၢပျီပူၤအသးန့ၣ်,ဟဲထီၣ်ဝဲဒ်န့ၣ်အသးလီၤ
ဂ့ၢ်အံၤကလံၤအူပူၤကွံာ်အလီၤ,ဒီးအလီၢ်တသ့ၣ်ညါလၢဘၣ်အီၤဘၣ်
မ့ၢ်ယွၤအဘျးအဖျိၣ်ဘၣ်ပုၤလၢအပျံၤအီၤန့ၣ်လၢပျံၤလၢကစၢၤလီၤစီၤ
ထီ,ဒီးအတၢ်တီတၢ်လီၤအိၣ်ဒီးဖိစီၤလံၤစီၤ,လၢပုၤလၢအတီၢ်န့ၣ်တၢ်အၢၣ်
အီၤလီၤ,ဒီးသ့ၣ်နီၢ်ထီၣ်က့ၤအတၢ်မၤလိာ်ဒ်သးအကတီၢ်န့ၣ်ဖံးယၢ်အီၤလီၤ
၂၅၂ ၁၂:၁၅-၂၃ စီၤနၤသၣ်က့ၤက့ၤဝဲဆူအဟံၣ်လီၤ.ဒီးယွၤတီၢ်ဖိ
လၢစီၤအူရံယၤအမၤဆံးစၢၤန့ၣ်လၢစီၤဒၤဝဲအဂီၢ်,ဒီးဆါဝဲနးမးလီၤ.ဒီး
ဝဲယုၤကညးယွၤလၢဖိသၣ်အဂီၢ်,ဒီးစီၤဒၤဝဲဒုၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အီၤ,ဒီးလဲၤန့ၣ်
ဒီးမံဝဲဒီးမံသီတနၤကျၢၤလၢဟီၣ်ခိၣ်အဖိခိၣ်လီၤ.ဒီးအပုၤဟံၣ်ဖိအသ့ၣ်
သးပုၤဂဲၤဆၢထၢၣ်,ဒီးလဲၤဆူအအိၣ်,ဒ်သးကဝံၣ်ဆၢထၢၣ်အီၤလၢဟီၣ်.
ဒီးအသးတအိၣ်ဘၣ်ဝဲဘၣ်.ဒီးတအိၣ်ဘၣ်တၢ်ဒီးအီၤဘၣ်.ဒီးမုၢ်နံၤန့ၣ်
န့ၣ်တၢ်မၤအသးလၢဖိသၣ်သံဝဲလီၤ.ဒီးစီၤဒၤဝဲအဆူအပုၤပျံၤလၢကစံး
အီၤလၢဖိသၣ်သံလံအဂ့ၢ်လီၤ.အဂ့ၢ်အံၤ,အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်စံးဝဲဒ်,ကွၢ်
ဖိသၣ်မူဒ်အဖၢမုၢ်ဒီးပကတီၢ်တၢ်ဒီးအီၤ,-ဒီးတကန့ၣ်ဘၣ်

- (၈) ဖဲအဘၣ်ဃးအကမုၢ် ဆံးအါဆံးအါ, တၢ်ဆံးယံၣ်ဆံးယံၣ် လဲၣ်အဝုၣ်.
 - (၉) ပဒုးန့ၣ်အီၤလၢ အမုၢ်တၢ်တမံၤလၢ ပနၢ်ပၢ်အဝုၣ်အကျိၤတူၤ အလၢၣ်တသုဘၣ်သနၢ်ကုဒီး, ဆူခံဆူလၢန့ၣ် ပကနၢ်ပၢ်အဝုၣ်သပျံၣ်တၢ်မံၤသ့ၣ်သးန့ၣ်လီၤ. ယီၤ.၁၃:၇.
 - (၁၀) ပဒုးန့ၣ်အီၤလၢအကအိၣ်ဒီး တၢ်သၣ်လၢအအံၤတဃၣ်ကနီၤ, ဒီးလၢခဲကိၣ်တဃၣ်ကနီၤ, လၢအဘၣ်ဆိၣ်ဝုၤဝဲလီၤ.
၁၁. တၢ်ဘျးသၢမံၤတမံၤ မုၢ်ဒီးသီးကသိၣ်ကုၤသီကုၤ ပုၤအိၣ်ဝးတရံး ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပဘၣ်ဒုးန့ၣ်အီၤလၢ ဒ်ပုၤတဂၤအံၤသဲဝဲအသီးန့ၣ် အဝဲသ့ၣ်တဃၣ်သံစ့ၢ်ကိး ဒ်န့ၣ်အသီးလီၤ. ဒ်ပဆၢထၢၣ်ခဲအံၤဝးတရံး ပုၤတဂၤအံၤ အတၢ်သ့ၣ်ခိၣ်အသီးန့ၣ်, အဆၢကတီၢ်ကဘၣ်ဖဲပုၤတဂၤ ကဆၢထၢၣ်ဝးတရံး ပတၢ်သ့ၣ်ခိၣ်ဒ်ပဝဲဒ်န့ၣ်အသီး, ဒီးလၢကၢ်မၤ အသးဒ်အံၤ မုၢ်ယွၤကတီၢ်တၢ်ဒီးပုၤ ဒီးမၤပအိၣ်ကတီၢ်ကတီၢ်စ့ၢ်ကိး ပသးလီၤ. အဝုၣ်ဒ်အံၤ, ဖဲန့ၣ်ရံၣ်လၢပတဆိကမိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, ပုၤတညီ ဖိခွါကတဲဝဲန့ၣ်လီၤ.

လံၣ်ဖီဆံၣ်အဆၢတဖၣ်လၢအဘၣ်လိာ်အသးဒီးတၢ်မူၣ်လီၤ
ပုၤသံအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

တမုၢ်ဘၣ်သရၣ်ဘၣ်ဖး ၁. မုၢ်ဝုၤ, ၂. မုၢ်ဝုၤ, ၃. မုၢ်ဝုၤ, ၄. မုၢ်ဝုၤ, ၅. မုၢ်ဝုၤ, ကိးဆၢဒဲးကုၤအလၢၣ်လုၤတက့ၤဘၣ်. ကြးသရၣ်ယု ထၢပၢ်စၢၤ လၢအကျိၤအဆၢတဖၣ် လၢအဘၣ်လိာ်အသးလီၤအိၣ်ဒ် တၢ်, ဒီးဖးထဲအဆၢတဖၣ် လၢအယုထၢပၢ်စၢၤဝဲ, ဒီးမၤအပလီၢ်အသးဒ်သီးအသုတယုထၢအဆၢ အါကဲၣ်ဆိးတုၤဒ်လဲၣ် တၢ်ကဘျးပုၤ လၢအဖဲဝဲတဖၣ်အသးန့ၣ်တဝုၤတက့ၢ်.

၇. တၢ်ခူၣ်လီၤပှၤသံအဂ့ၢ်.

တၢ်ပှၤသံဒီး, သရၣ်ယုတၢ်ဘျးကဒိၣ်ထီၣ်ဒ်အံၤဒ်န့ၣ်အဂ့ၢ်.

တၢ်ဘျးလၢပယု ဒ်သီးကကဲထီၣ်ဝဲမဲပခူၣ်လီၤ ပှၤသံအခါန့ၣ် အိၣ်ဝဲသၢကလုာ် ဒ်လၢအဖီလၢအံၤအသီးန့ၣ်လီၤ.

၁. ဒ်သီးပကမၤမုၢ်ထီၣ်က့ၤ ပှၤလၢဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မး, မ့ၢ်တၢ်ဘျးအိၣ် ထံးတဝံၤလီၤ. ပမၤမုၢ်ထီၣ်က့ၤအီၤသုလၢ, -

(၁) ပဒုးသုၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအီၤလၢတၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်အလၢအပွဲၤ လၢ ပှၤသံတဂၤန့ၣ် ဒီးန့ၣ်ဘၣ်က့ၤလံာ်အဂ့ၢ်. လိာ်.၇:၁၃-၁၇.

(၂) မ့တမုၢ်ဒုးဆိကမိၣ်အီၤလၢတၢ်အၢတၢ်သီ, တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်, တၢ် တလၢတပွဲၤ အဝံၤဝံၤအကလုာ်ကလုာ်, လၢပှၤတဂၤန့ၣ်ထူၣ် ဖျဲးကွံာ်လံာ်အဂ့ၢ်. လိာ်.၂၁:၄.

၂. တၢ်ဘျးခံၣ်တဝံၤ မ့ၢ်ဒ်သီးအကဒုးအၢၣ်လီၤ ပှၤလၢအဘၣ်မိၣ် ဘၣ်မးတဖၣ်န့ၣ် လၢယွၤအတၢ်စံာ်ညီၣ်, လၢအသုၣ်မုၢ်သးမုၢ်န့ၣ် လီၤ. ဒ်သီးပမၤဒ်န့ၣ်ကသုဒီး, ပကဒုးန့ၣ်အီၤ,-

(၁) လၢတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်, တၢ်သံတၢ်ပှၢ်, မ့ၢ်တၢ်တဝံၤလၢအဘၣ်ပှၤ ဟီၣ်ခိၣ်ဖိကိးဂၤဒဲး, ဒီးလၢပှၤတပူၤဖျဲးနီတဂၤဘၣ်အဂ့ၢ်.

(၂) ပဒုးန့ၣ်အီၤလၢတၢ်နးတၢ်ဖျိၣ်ဘၣ်အပျဲၤအဘီၣ်တဖၣ်, ဒ်အ ဘၣ်ပၢ်လၢအအိၣ်အီၤတဂၤ အသးအသီးန့ၣ်လီၤ. ဒ်အဘၣ် ယွၤအသးအသီး, တၢ်မၤအသး -

(က) ဖဲအဘၣ်ယးဒီးအခါအဆၢကတီၢ်အဂ့ၢ်.

(ခ) ဖဲအဘၣ်ယးဒီးအကမုၢ်တၢ်နးတၢ်ဖျိၣ် ဒ်လဲၣ်တက လုာ်လဲၣ်အဂ့ၢ်.

- (ဂ) ဒ်ပသံးတဘိအံၤအလီၤ ပမုၢ်ပျဲတၢ်ဖိတဖျါၣ်လဲၤတၢ်ဒီး အတၢ်လဲၤတကတၢ်နီၣ်တဘျီတၢ်အသိး, နီၣ်ဒိမိဝါအတၢ်အံၤတၢ်ကတၢ်တလၢၣ်, တလီၤသံးနီၣ်တဘျီတၢ်လီၤ. ”

သရၣ်စံးတၢ်တဖၣ်အံၤမုၢ်ဝံၤ ဒီးကတဲဝဲ, - “ တၢ်လၢယတဲဖျါတၢ်ဂ့ၢ်မၤကိၣ်တဖၣ် တလးမူးပိၣ်ခွါမုၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤဝဲဒီး, ကွၢ်ကွၢ်, ကဖျါၣ်လီၤဝဲဆူ တလးမူးပိၣ်မုၢ်အစုဒဲးအလီၤလီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိး တလးမူးပိၣ်မုၢ် မုၢ်အၢၣ်လီၤဝဲလၢ တၢ်လၢယတဲတၢ်လၢပသံးအဝုၣ်ဒီး, ကွၢ်ကွၢ်, ကတူၢ်လိာ်တလးမူးပိၣ်ခွါ အတၢ်ဖျါၣ်လီၤန့ၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ. ဝံၤဒီး ကမၤပိၣ်ခွါဖျါၣ်လီၤဆူပိၣ်မုၢ်အစုဒဲးလီၤန့ၣ်လီၤ.

- (၂) တဘျီဘျီ သရၣ်မၤတလးမူးပိၣ်ခွါဖျါၣ်လီၤ ပသံးန့ၣ်တစုဃီဆူပိၣ်မုၢ်န့ၣ်အစုဒဲးလီၤဝဲ, ကဖးဝဲတၢ်ကတိၤ လၢအဖီလၢၣ်တဖၣ်အံၤဒီး မၤပိၣ်ခွါဖးထွဲအခံၤအံၤ, - “ ယဲဒၣ်အံၤ, ဒ်သိးကကဲထီၣ်တၢ်အုၣ်အသးတမံၤ လၢတၢ်လၢယအၢၣ်လီၤန့ၣ် လၢယအၢၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်ဒီး ဟ့ၣ်လီၤယတၢ်ခဲလၢၣ်ဆူအိၣ်အဂီၢ်, ယဖျါၣ်လီၤပသံးအံၤ ဆူနစုမုၢ်ဒဲးအလီၤလီၤ.”

ဝံၤဒီးသရၣ်ကဖး တၢ်ကွဲးလၢအဖီလၢၣ်အံၤ ဒီးမၤပိၣ်မုၢ်ဖးထွဲအခံၤအံၤ, - “ ယဲဒၣ်အံၤ ဒ်သိးကကဲထီၣ် တၢ်အုၣ်အသးတမံၤလၢ တၢ်လၢယအၢၣ်လီၤန့ၣ် လၢယအၢၣ်လီၤတၢ်န့ၣ်ဒီး ဟ့ၣ်လီၤယတၢ်ခဲလၢၣ်ဆူအိၣ် ယတူၢ်လိာ်ပသံးအံၤလၢ ယစုမုၢ်ဒဲးအလီၤလီၤ.”

စံးတၢ်န့ၣ်တဖၣ်ဝံၤဒီး သရၣ်ကမၤကတၢ်အတၢ်ကတိၤ လၢအဖျါတၢ်လၢတၢ်ပနီၣ်(+) ဟဲဝဲအသိးန့ၣ်ဒီး မၤဝံၤကတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤလၢအအိၣ်လီၤတၢ်ဒဲးတဖၣ် တၢ်အလၢၣ်တစုန့ၣ်လီၤ.

ကိၢ်ဇးအပူၤ လၢအဆိၣ်တၢ်ဒီးန့ၣ်တဖၣ် လၢအကဟ့ၣ်လီၤ
နၢလီၤ. ၅မိၤ.၇:၁၃.

“ဘၣ်ဃးတၢ်ဖျိၣ်လီၤပသံး.”

လၢတၢ်တုၤတၢ်ဖျိၣ်အတၢ်မၤပိၣ်ထွဲအခံ တမံၤဘၣ်တမံၤန့ၣ် ပှၤ
တနီၤမၤဝဲဒ်အအိၣ်ဖျိၣ်တုၤ လၢတၢ်ဖျိၣ်လီၤပသံးအဝုၣ် လၢပပာ်ဖျိၣ်တုၤ
လၢထးအသိးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢပကသုၣ်ညါဘၣ်ဒီး ပသးမ့ၢ်အိၣ်မၤ
အိၣ်ဒီးကကဲတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်မၤဝၢၤအဂီၢ်, ပကပာ်ဖျိၣ်လၢအဝုၣ်ခံမံၤလီၤ.
သရၣ်ကတိၤတၢ်ဘၣ်ဃးပသံးအဝုၣ်.

(၁) **သရၣ်ကဟံးန့ၣ်ပသံး** လၢပှၤပိၣ်ပသံးဖိအစုပူၤ မ့ၢ်ဝံၤတချုးလၢ
အမၤပိၣ်ခွါဖျိၣ်လီၤဆူ ပိၣ်မုၢ်အစုဒဲးဘၣ်ဒီး ကယုၢ်ထီၣ်ဝဲတုၤပှၤခဲ
လၢၣ်ထံၣ်သ့, ဒီးကစံးဝဲဒ်အံၤ, - “အအံၤမ့ၢ်ပသံးတဘီၤ လၢအမ့ၢ်
ဝဲတၢ်ပနီၣ်လၢပှၤဒိမိၤဝၢၤခံၣ်အံၤ အတၢ်အဲၣ်လိာ်အသး အတၢ်စဲ
ပနီၣ်န့ၣ်လီၤ. ထဲသိးလၢထံကီၢ် အတၢ်ပတၢ်ပြးအပူၤ တၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤ
တမံၤ တုၤတၢ်ဒိတၢ်စဲပနီၣ်ဒီး မ့ၢ်တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျၢၤအသိး, တၢ်စဲပနီၣ်
(ပသံးတဘီၤ)အံၤ မ့ၢ်အဝဲသ့ၣ်အတၢ်အဲၣ်လိာ်သး အတၢ်ဂၢၢ်တၢ်
ကျၢၤလီၤ. လၢပသံးအံၤအပူၤ ပအိၣ်ဒီးတၢ်ဝုၣ်သၢမံၤလီၤ.

(က) **ပသံးအံၤမ့ၢ်တုၤလီၤ.** ဒ်တူမ့ၢ်တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်ကတၢ် လၢသးတူး
ခဲလၢၣ်အကျါအသိး, ပသံးအံၤမၤဖျါထီၣ် ပှၤခံၣ်အတၢ်အဲၣ်
လၢအမ့ၢ်ဝဲ တၢ်အဲၣ်လၢအလုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ်လီၤ.

(ခ) **ပသံးတူအံၤကဆိၣ်ဝဲလီၤ.** အသံၣ်အမူး, အဘၣ်အဘၣ်သီတ
အိၣ်ဘၣ်. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးနီၢ်ဒိမိၤဝၢၤခံၣ် အတၢ်အဲၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်
အဲၣ်လၢအကဆဲကဆိၣ်ဝဲမး, ပူၤဖျဲးဒီးတၢ်သံၣ်သ့မိၣ်ကျိၣ်ခဲလၢၣ်
လီၤ.

- (ဆ) ပှၤခံၣ်မုၢ်မံၤယုၣ်ဒီးလၢဝဲလီၤ. မုၢ်ပှၤတၢ်ဂီၤ ကလၢဝဲဒ်လဲၣ်.- ဒီးတၢ်မုၢ်မၤယုၣ်ပှၤတၢ်ဂီၤဒီး, ခံၣ်ကတၢၢ်အီၤလီၤ. ဒီးပျံၤဝီၤအသးလၢပလံၣ်တဘီၣ်န့ၣ် ပှၤတၢ်မၤတဲာ်ဘၣ်ညးသးဘၣ်. ဝံၣ်တဲာ်.၄:၁၁,၁၂.
- (ရှ) မိၣ်န့ၣ်ထီၣ်ပၤတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတက့ၢ်, ဒီးနကသးခုဒီးနမိၣ်သၣ်ခွါထီၣ်အပါလီၤ. မုၢ်ဝဲလၢတၢ်ဟီၣ်မိၢ်အတၢ်အဲၣ်, ဒီးတၢ်ယုၢ်မိၢ်အသံအလၢလီၤ. အဇီၤနီၤဇီၤကဒုးဘျဲးအိၣ်န့ၣ် ကိးကတိၢ်ဒီး, ဒီးနကမၤမူၤနသး လၢအတၢ်အဲၣ်တထံၣ်ပီၤလီၤ. ကတိၤ. ၅:၁၈-၁၉.
- (ည) ဒီးအဝၢၤဝီၤအလကါနၢၣ်ဘၣ်အီၤ, နီၢ်ယးနၢၤ, နမဲၢ်ထံလီၤဘၣ်မနုၤလဲၣ်. ဒီးနကအိၣ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ် မုၢ်အဘၣ်မနုၤလဲၣ်. ဒီးနသးကိၢ်ထီၣ်ဘၣ်မနုၤလဲၣ်. ယဝုၤန့ၣ်ဖိခွါဆဲးဆဲးဂၤလၢနဂီၢ်တမ့ၢ်ဘၣ်ဇၢ. ၁၅ပူၤ.၁:၈.
- (တ) ကွၢ်ဝဲလၢအပှၤဟံၣ်ဖိအကျဲကစီၤ, တအိၣ်တၢ်အကၢၣ် အကိၣ်ဘၣ်. အဖိဝဲၤဆၢထၢၣ်, ဒီးဆိၣ်ဂ့ၤအီၤ, အဝၢၤန့ၣ်ဝံးထီၣ်ပတြၢၤအီၤလီၤ. ပှၤဖိမုၢ်အါဂၤမၤဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်လဲၣ် ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, နတလၢကွၢ်အီၤခဲလၢာ်လီၤ. ကတိၤ.၃၁:၂၇-၂၉.
- (ထ) ဒီးသ့ၣ်ညါလၢယွၤနကစၢ် မုၢ်ကစၢ်အဝဲဒ်လီၤ. ကစၢ်လၢအကလုာ်တီ, လၢအတီၢ်န့ၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ. ဒီးတၢ်သးကညီၤ, ဒီးပှၤလၢအအဲၣ်အီၤ ဒီးတီၢ်န့ၢ်အတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်န့ၣ်တုၤလီၤလၢ ပှၤအဝီၤတကထီၣ်လီၤ. ၅မိၤ.၇:၉.
- (ဒ) ဒီးကအဲၣ်န့ၣ်, ဒီးဆိၣ်ဂ့ၤန့ၣ်, ဒီးမၤအါထီၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးကဆိၣ်ဂ့ၤန့ၣ်ဒၢလီၢ်အသၣ်, ဒီးနဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်သၣ်, နဘုဇီၤဟုဇီၤ, ဒီးစဝံးထံဒီးနသိ, နဂီၤဖဲးအထီၣ်ဖိ, ဒီးနသိအထီၣ်ဖိလၢထံဒီၤ

ဖဲအံၤပသးမ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်မၤတၢ်ဖျိၣ်လီၤပသးသ့ဝၢ်ကိးလီၤ. မ့ၢ်တၢ်
ဘူၣ်တၢ်ဘါ, တၢ်စံးဘူၣ်ကစၢ်ယွၤ ဒီးတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဒိၣ်ဘါ
အိၣ်ဝဲအသိးပှၤကွၢ်မၤဖဲအကြးသ့ဝဲလီၤ.

**လံာ်စီဆှံတဖၣ်လၢတၢ်ဖျိၣ်, တၢ်ဖျိတူဒီးတၢ်ဖျိတၢ်ပျၢ်အဂီၢ်
မ့ၢ်ဝဲဒ်အဖီလၢ်အသိးအံၤလီၤ.**

- (က) သန့ၤနသးလၢယွၤ လၢနသးဒီးဖျၢၣ်ညါတက့ၢ်. ဒီးသုတသန့ၤ
နသးလၢနတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးဒၣ်နဲတဂ့ၢ်. သ့ၣ်ညါယွၤလၢနကျဲခဲ
လၢၢ်အပူၤတက့ၢ်, ဒီးအဝဲဒၣ်ကမၤလီၤနကျဲလီၤ. ကတိၤ.
၃:၅-၆.
- (ခ) ယွၤစံးဒ်အံၤ, ယသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤန့ၣ်ကနီၤထီၣ်အဂ့ၢ်အဝါ
လၢနဂီၢ်, တၢ်ဖျိန့ၤအတၢ်အိၣ်, ဖဲနပိာ်ယခံလၢပှၤမုၢ်ကန့ၤ, လၢ
ကီၢ်တဘျီအပူၤ ဖဲတၢ်ချဲတဖၣ်အသးဘၣ်လီၤ. ယံး. ၂:၂.
- (ဂ) ဝံၣ်ထံထီၣ်ပာ် ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတက့ၢ်. ဒီးနကသးခုဒီးနစိၣ်
သ့ၣ်ခွါထီၣ်အပါလီၤ. ကတိၤ. ၅:၁၈.
- (ဃ) ဒီးယုၣ်ရှူးဒီးအပျၢ်အဘီၣ်ဘၣ်တၢ်ကိးအီၤဆူမူးပူၤလီၤ. ယိၤ.
၂:၂.
- (င) ပိာ်မုၢ်သ့ၣ်ငၤ, ပာ်သုသးလၢသုဝါအဖီလၢ်, ဒ်အဂ့ၢ်အဘၣ်
လၢကစၢ်အပူၤတက့ၢ်. ပိာ်ခွါသ့ၣ်ငၤ, အဲၣ်သုမါတက့ၢ်. ဒီးသုတ
ပာ်သုသးလၢအလီၤတဂ့ၢ်. ကလီးစံး ၃:၁၈, ၁၉.
- (စ) ပှၤခံၣ်ဂၤန့ၢ်ပှၤတဂါတက့ၢ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အဘူးအလဲ
ဂ့ၤအိၣ်ဝဲလၢအမၤတၢ်အဂီၢ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တဂါမုၢ်လီၤ
ဃံၤဒီး, ပှၤတဂါကဝံၣ်ဆၢထၢၣ်အသးကိးလီၤ. စံၣ်တဲၤ. ၄:၉,
၁၀(က).

ကတၢၢ်ကတီၤလီၤဆိမုၢ်ဝံၤ, နူးဆဲးဝံၤဒီးက့ၤဆူဟံၣ်လီၤ. မံၣ်န့ၣ်ဒီး, ပုၤကယုထၢမၤဒၣ်ဝဲတမံၤမံၤ မဲအသးအဲၣ်ဒီးဝဲန့ၣ်တက့ၢ်.

(ခ) တၢ်ဖျိစ့.

(၁) ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဖျိစ့အံၤ ပုၤတနီၤကွဲးဘျီကွဲးဘျီလွၤ, ဒီး သရၣ်လၢအဖျိတၢ်အဝဲသ့ၣ် မုၢ်အိၣ်မူဒဲးဒီး ကွဲးသရၣ်အဝဲန့ၣ် လၢကဟဲ ဘၢယုၤအယုၤ, ဒီးစံးဘျးစံးဖျိၣ်, ဘၢထုကဖၣ်ယုၤလၢအဂီၢ်, ဝံၤပျၢ်တၢ် ဘၢဒီး အိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်ဝံၤဒီးဝံၤဝဲလီၤ. မဲန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ကနၤညီၣ်န့ၣ်အိၣ် စ့ၢ်ကီးလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တမုၢ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိၣ်လီၤတၢ် လၢပုၤတမၤပုၤ အိၣ်တသ့ဝဲန့ၣ်ဘၣ်.

(၂) မ့ၢ်ပုၤတနီၤနီၤ မၤနီၢ်ကိၢ်မးဝဲလီၤတၢ်လီၤဆဲး, ဒ်တၢ်ဖျိလၢ အိၣ်ထံးတဘျီအသိး, လၢတၢ်ဟဲထီၣ်ဆူကမျၢၢ်အမဲၣ်ညါ, အပၢ်တ ဂၤအဖိခွါထီၣ်ဆူအိၣ်, အမိၢ်တဂၤအဖိမုၢ်ထီၣ်ဆူအိၣ်လီၤ. တကး ဘၣ်, သရၣ်မၤအဟံးလိာ်အစု, သံကွၢ်ကဒီးအိၣ် တၢ်သံကွၢ်လၢအဖျိ ဆိအသးအခါ, ဒီးဘၣ်အၢၣ်လီၤဝဲ, ယုၢ်ဒီးတၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢဝဲခိလီၤ ဆိတဘျီအပူၤ, ပသံးမုၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဖျိလီၤပသံး, ခွါယၢၣ်သးဝံၣ်တၢ်, တၢ်ထုကဖၣ်လၢအဂီၢ်, သးဝံၣ်ပျၢ်တၢ်, ဆိၣ်ဂ့ၤပျၢ်တၢ်ဝံၤ အိၣ်တၢ်အိ တၢ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ကွၢ်ဝဲမဲပုၤယုထၢတမံၤမံၤန့ၣ်လီၤ.

(ဂ) ဒီး (ဃ) တၢ်ဖျိထူဒီးတၢ်ဖျိတၢ်မျၢၢ်.

တၢ်ဖျိထူဒီးကၢ်ဖျိတၢ်မျၢၢ်န့ၣ် ပုၤမၤဝဲဒ်တၢ်ဖျိစ့အနီၣ်ဂံၢ်(၁) မုၢ်ဂ့ၤ, အနီၣ်ဂံၢ်(၂)မုၢ်ဂ့ၤ တမံၤမံၤသ့လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်မုၢ်လၢတၢ်ဖျိထူတဒိ မုၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖျိၣ် ဒီးအလံာ်တ ဖၣ်ကဆူထီၣ်, ဒီးတၢ်ဖျိတၢ်မျၢၢ်တဒိ လီၤဒၣ်လဲၣ်ကဆူထီၣ်အိၣ်လီၤ.

ပိၣ်မုၢ်အဂီၢ် - “ယၤ, နီၣ် ယအၢ်လီၤအီၤလီၤ စီၤ လၢက
ကဲထီၣ်ယဝၤ, ဒီးယကယုးယီၣ်ပးကဲအီၤ, ဒီးဒိကန့ၣ်အကလုာ်, ဖဲအ
အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့မုၢ်ဂ့ၤ, ဖဲအဘၣ်ဆူးဘၣ်ဆါမုၢ်ဂ့ၤ, ယကအံးက့ၤကွၢ်
က့ၤအီၤ, တိၣ်စၢၤမၤစၢၤအီၤ တုၤလီၤလၢတၢ်သံကမၤလီၤဖးကွံာ် ပုၤ
န့ၣ်လီၤ.”

အန့ၣ်ဝံၤမး သရၣ်ကမၤလၢပသံး, ဒီးသရၣ်ကတိၤထွဲတၢ်က
တိၤ(+)မုၢ်ဝံၤမး တၢ်လၢအမုၢ်တၢ်ထုကဖၣ်, ဆိၣ်ဂ့ၤပျၢ်တၢ်, လဲၤဆဲး
လီၤမံၤ, ဟဲက့ၤထီၣ်ဆူဒိ ဒီးဖဲအက့ၤလီၤန့ၣ် တၢ်ဒုထွဲတန့ၢ်မုၢ်ဂ့ၤ, မ
တမုၢ်လၢခံတမံၤ လၢအမုၢ်ဝဲတၢ်ဆဲးလီၤမံၤလၢကပျၢ်မံၤညါ, ဘါထု
ကဖၣ်တၢ်, နူးဆဲးဒီးက့ၤလီၤပိၣ်ထီၣ်က့ၤအခံလၢခံန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဂ့ၢ်ခံတမံၤ, လၢသရၣ်ဖးဒီး ပုၤဖျိသးခံဂၤဖးထွဲ
သရၣ်အခံန့ၣ် မုၢ်လၢတလီၤဆီဒီးတၢ်ကတိၤ လၢသရၣ်သံကွၢ်ဒီးအဝဲ
သုၣ်စံးဆၢ, “ယအၢ်လီၤလီၤ” မ့တမုၢ် “မ့” ဘၣ်အယီ, သရၣ်တနီၤ
တမၤဝဲလၢဘၣ်. သရၣ်မၤဝံၤဒၣ်တဘျီယီ လၢအဝဲသုၣ်စံးဆၢဝံၤ
သရၣ်မၤကတၢ်တဘျီယီ လၢအဟ့ၣ်လီၤအကလုာ်(+) ဝံၤဒီးလဲၤဝဲ
ဆူညါကမံၤဘၣ်တမံၤ တုၤအဝဲဝဲတစုန့ၣ်လီၤ.

တၢ်တုၤတၢ်ဖျိလၢအဖီဒိၣ် တကလုာ်အံၤ ပုၤလၢခိတဖၣ်, ပုၤတ
မ့ၤဟဲ, ဒုးအိၣ်မုၢ်ဝံၤ, ထီၣ်ဖျိပုၤဝံၤ တၢ်ဟ့ၣ်ကနၤ(ဖြဲစၢ်) မုၢ်အိၣ်ဒီး
ဟ့ၣ်, မုၢ်တအိၣ်ဒီးဆီလီၤ. တၢ်တပၢ်လၢလုာ်လၢဃံးဃံး လၢပုၤကဘၣ်
ဟ့ၣ်တၢ်ဒိအံၤဒိန့ၤဘၣ်. တၢ်ဖျိဝံၤပုၤက့ၤတနီၤ, မ့မုၢ်ပုၤအိၣ်တီၢ်ဒီးပၢ်
လၢဟါတဖၣ် အိၣ်ဟါအတၢ်အိၣ်ဝံၤမး က့ၤက့ၤသကိးဆူဟံၣ်လီၤ.

မ့မုၢ်လၢဝဲတခိ တၢ်ဒုးအိၣ်လီၤဆီ ဒိလၢခိအသိးတအိၣ်ဘၣ်.
အိၣ်ဒၣ်ထဲထီၣ်ဖျိတဘျီယီ, မုၢ်သုဟဲစိၣ်ယုာ်တၢ်ဟ့ၣ်ကနၤ(ဖြဲစၢ်)
မုၢ်တသုဒီးဝံၤလီၤ. ဖျိဝံၤက့ၤလီၤအိၣ်တၢ်အိၣ်တမံၤမံၤ လၢတၢ်

မံၤလီၤ. ဖဲန့ၣ်အခါတၢ်ဒု, မ့တမ့ၢ်တၢ်သးဝံၣ်အိၣ်ဝဲလီၤ. တၢ်တၢ်ဆဲး
လီၤမံၤဝံၣ်ဒီး သရၣ်ဟဲက့ၤထီၣ်လၢညါ မ့တမ့ၢ်ပိာ်ဝဲလၢခံ ဒီးတၢ်အအိၣ်
ဖျါထီၣ်လၢခိန့ၣ် ပုၤဒုထီၣ်တနၢ်ဒီးကမျၢၢ်ခဲလၢာ် ဝဲၤဆၢထၢၣ်, ဒီးပုၤဖျါ
အသးဒီးအသးကိးဒီးသရၣ်တဖၣ် ဟဲက့ၤလီၤဆူလၢာ်ခိ ဒီးတၢ်အပူၤထီၣ်
ကမျၢၢ်တဖၣ် ပိာ်လီၤအခံဒီးလဲၤသးကိးဆူ တၢ်ဒုအိၣ်တၢ်အိၣ်တၢ်အ
လီၤလီၤ.

မ့မ့ၢ်လၢတၢ်လီၤအဂၤတဖၣ်, လၢဝုၤပူၤတနီၤ ဒီးလၢခိအါတ
က့ၢ်, ပုၤဆဲးလီၤပုၤမံၤလၢကမျၢၢ်အမံၤညါဝံၣ်မး သရၣ်အကစၢ်ဒၣ်ဝဲမ့ၢ်
ဂၤ, ပုၤလၢအယုထၢပာ်ဝဲတဂၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဘါထုကဖၣ်တၢ်ဝံၣ်, သးဝံၣ်ပျၢ်
ထါသးဝံၣ်တယုၤယုၤဝံၣ် သရၣ်ကဆိၣ်ဝုၤပျၢ်တၢ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တပျဲက့ၤ ပုၤဖျါအသးဒီးဘၣ်. မ့မ့ၢ်သရၣ်မၤအဆၢ
ထၢၣ်ဒီးပျဲကမျၢၢ်ဟဲဟံးစု(နူးဆဲး)အီၤ တၢ်အလၢာ်ဝံၣ်ဒီးပျဲက့ၤလီၤအီၤ,
က့ၤလီၤဒၣ်အတၢ်, မ့တမ့ၢ်ဒုထွဲအခံလၢတနၢ် မ့တမ့ၢ်ခွါယၢၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,
တၢ်ဒုမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဆုၤလီၤက့ၤအီၤဆူတၢ်ချၢ ဒီးဆူဟံၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်နီၣ် - တဘျီဘျီ ဖဲသရၣ်သံကွၢ် ပုၤဒီမံၤဝဲလၢခံဝဲအံၤ ဒီးအၢၣ်လီၤ
အသးဝံၣ်န့ၣ် သရၣ်တနီၤနီၤမၤအဟံးလိာ်ဒံးအစုထွဲ ဒီးသရၣ်ကဖး
တၢ်ကတိၤလၢအဖီလၢတဖၣ်အံၤ လၢပိာ်ခွါအဂီၢ်ဒီး ပိာ်ခွါဘၣ်ဖး
ထွဲ, ဝံၣ်ဒီးပိာ်မုၢ်အဂီၢ် ဒီးပိာ်မုၢ်ဘၣ်ဖးထွဲအခံန့ၣ်လီၤ.

ပိာ်ခွါအဂီၢ် - “ယၤ, ပီၤ ယအၢၣ်လီၤ နီၢ် လၢယဟံးယာ်
အစုထွဲတဂၤအံၤ ကကဲထီၣ်ယမါ ဒီးယကအဲၣ်အီၤ ဒီးအံးက့ၤကွၢ်
က့ၤအီၤ, ဒီးဖဲအအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ခွါမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဖဲအဘၣ်ဆူးဘၣ်ဆါမ့ၢ်ဂ့ၤ,
ယကကဟုကယာ်အီၤ လၢကၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲအပူၤ, တၢ်လၢတၢ်သံကမၤ
လီၤဖးကွဲၣ်ပုၤန့ၣ်လီၤ.”

မုၢ်အိၣ်ဒီးပသံးဒီး) “ဒ်သိးကကဲထီၣ်တၢ်အုၣ်အသး လၢသုအဲၣ်လိာ်
ကွံၣ်လိာ်သုသးအဂ့ၢ်ဒီး မိၣ်ခွါကဟံးန့ၢ်ပသံး ဒီးဖျိၣ်လီၤအီၤလၢမိၣ်မုၢ်
အစုမုၢ်ဒဲးတဘီ, လၢစုစုၣ်တဒီန့ၣ်လီၤ.” (ဘၣ်ဃးတၢ်ဖျိၣ်လီၤပသံး
အတၢ်ကတိၤတဖၣ် ကွၢ်လၢတၢ်ကွဲးဘၣ်ဃး တၢ်ဖျိအံၤအကတၢ်န့ၣ်
တက့ၢ်.)

ဝံၤဒီးသရၣ်ကမၤ မိၣ်ခွါဖျိၣ်က့ၢ်မိၣ်မုၢ်အစုထွဲ ဒ်လၢမၤကိာ်
အသိးဒီးသရၣ်အကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ကဖျိၣ်ဃာ်အဝဲသုၣ်အစုခံၣ်န့ၣ် လၢအစု
စုၣ်, ဒီးသရၣ်အစုထွဲတဒီ ကယၤထီၣ်ဝဲလၢအဝဲသုၣ်အဖီခိၣ် ဒီးစး
ဒ်အံၤ, (+) “ဒီးခဲကန့ၣ်အံၤ လၢပုၤအုၣ်အသးတဖၣ်အံၤအမဲၣ်ညါ
လၢသုအုၣ်လီၤအီၤလိာ်တၢ်လိာ်သုသးအသိး, ဒ်ယွၤဒီးကိာ်အံၤအတၢ်
သိၣ်တၢ်သီ ဟ့ၣ်ယစိယကမီၤအသိး, ယစးလၢသုဝဲခံၣ်အံၤ ကထီၣ်
လံၣ်ပုၤဒီမိၣ်ဝဲလံၣ်. ဒီးတၢ်လၢယွၤပာ်ဃုာ်ဝဲန့ၣ် မံၣ်ပုၤကညီ အသုတထုး
ဖျိၣ်ကွံၣ်တဂ့ၢ်.”

တုၤန့ၣ်တစု သရၣ်ကမၤအဝဲသုၣ်ခံၣ် ဒီးအပုၤအုၣ်အသးတ
ဖၣ်ဆဲးလီၤအမံၤ (ထိုးလက်မှတ်) ဒီးသရၣ်စုၢ်ကိး ကဆဲးလီၤအမံၤလီၤ.
ဖဲပုၤဆဲးလီၤမံၤအခါခွါယၢ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်ဒုတၢ်အူကအိၣ်ဝဲလီၤ.

ဘၣ်ဃးတၢ်ဆဲးလီၤမံၤအံၤ ပုၤမၤလၢတၢ်လိာ်တပူၤဒီးတပူၤ
တဒ်သိးဘၣ်. အါတက့ၢ်လၢသရၣ်ဖးဒိၣ်တဖၣ်န့ၣ် သရၣ်တချးမၤပုၤ
ဆဲးလီၤမံၤဒဲးဘၣ်န့ၣ် သရၣ်သံကွၢ်ပုၤဒီမိၣ်ဝဲခံၣ်ဝဲ, ကတိၤထွဲဝဲအံၤ
လၢတၢ်ကတိၤဒ်တၢ်ပနီၤ(+)တဖၣ် ဝံၤဒီးသရၣ်ကတိၤထုကဖၣ် ဒီးဆိၣ်
ဂ့ၢ်ပျၢ်တၢ်တဘျီဃီလီၤ. အန့ၣ်ဝံၤသရၣ်ကလဲၤလၢညါ ဒီးပုၤဒီမိၣ်ဝဲ
ဒီးပုၤဆုၤအီၤတဖၣ် ဃုာ်ဒီးပုၤအုၣ်အသးတဖၣ် လဲၤန့ၣ်သကိးဆူဒး
လၢတၢ်ကတိၤတၢ်ပာ် လၢတၢ်ကဆဲးလီၤမံၤအဂီၢ် ဒီးဆဲးလီၤသကိး

တၢ်အံၤမ့ၢ်တၢ်ခူသ့ၣ်ဖးဒိၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးယဝ်းတၢ်န့ၣ်မ့ၢ်
ခရံၣ်ဒီး အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးသုဝဲဒၣ် ဒ်သုအၢၣ်လီၤ
သုသးအံၤသိး, တၢ်အိၣ်အမၤဒၣ်ဝဲ, တၢ်အိၣ်အမၤဒၣ်ဝဲတက့ၢ်. ဒီး
ပိၣ်မုၢ်န့ၣ် ပ်အယုးယိၣ်အဝၢ်တက့ၢ်. အး. ၅:၂၅-၃၃.

တၢ်တြီအိၣ်,တအိၣ် - တၢ်သရၣ်စးထီၣ်အတၢ်ဖျိဒီး သရၣ်ကသံကွၢ်
ဆိဝဲတၢ်တြီအိၣ်ငါ, တအိၣ်ဘၣ်လဲၣ်, - ဒီးကမျၢၢ်မုၢ်စံးဆၢလၢ “ တ
အိၣ်ဘၣ်” ဒီး သရၣ်ကလံၤဆူညါ လၢတၢ်သံကွၢ်ပှၤကဖျိအသးခံၤ
ဒ်လၢအဖီလၢအသးအံၤလီၤ

“တၢ်သံကွၢ်တလးပူးပိၣ်မုၢ်ပိၣ်ခွါ.”

တၢ်နီၤတရု သရၣ်ကမၤပိၣ်ခွါဟံးပိၣ်မုၢ်အရုထွဲ ဒီးသံကွၢ်ဝဲ
ပိၣ်ခွါ ဒ်အံၤ, - “ ပီၤ ငါ, ပိၣ်မုၢ်လၢနဟံးအရုထွဲတၢ်အံၤ,
မုၢ်နအၢၣ်လီၤအီၤလီၤလၢ နကဒုးကဲထီၣ်အီၤလၢနမၤ, ဒီးလၢနကအိၣ်
အီၤဒီး အံးက့ၢ်ကွၢ်က့ၢ်အီၤ, ဒီးဖဲအအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့မုၢ်ဝဲ, ဖဲအဘၣ်တၢ်
ဆူးတၢ်ဆါမုၢ်ဝဲ, နကကဟုကယၢ်အီၤ လၢတၢ်အိၣ်တၢ်ကွၢ်အပူၤ
တၢ်လီၤ လၢတၢ်သံကမၤလီၤဖးကွၢ်သုန့ၣ်ငါ.” - (ပိၣ်ခွါကံး, “ယ
အၢၣ်လီၤလီၤ” မ့တမ့ၢ် “ပုၢ်”)

ဝံၤသရၣ်ကသံကွၢ်ပိၣ်မုၢ် ဒ်အံၤ, - “ နီၢ် ငါ, မုၢ်န
အၢၣ်လီၤအီၤလီၤ ပိၣ်ခွါတၢ်အံၤ လၢကကဲထီၣ်နဝၢ, ဒီးလၢနကယုး
ယိၣ်အီၤ ဒီးဒိကန့ၣ်အကလုာ်, ဒီးဖဲအအိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့မုၢ်ဝဲ, ဖဲအဘၣ်
ဆူးဘၣ်ဆါမုၢ်ဝဲ, နကအံးက့ၢ်ကွၢ်က့ၢ်, တိဝၢမၤဝၢမၤအီၤ, တၢ်လီၤလၢ
တၢ်သံကမၤလီၤဖးသုန့ၣ်ငါ.” - (ပိၣ်မုၢ်ကံး, “ယအၢၣ်လီၤလီၤ”
မ့တမ့ၢ်, “ပုၢ်”)

ဖဲတၢ်သံကွၢ်ဝံၤန့ၣ် သရၣ်တနီၤနီၤစံးဝဲ, (ပှၤဒီးတဒီးဖျိအသး

ဒီးတၢ်လၢပှၤခံၣ်န့ၣ် ကကဲထီၣ်တသ့ၣ်ဃီတညၣ်ဃီလီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ် ဒီး, တမ့ၢ်လၢဘၣ်ပှၤခံၣ်န့ၣ်. မ့ၢ်တသ့ၣ်ဃီတညၣ်ဃီလီၤ. မိၣ်န့ၣ်ဒီး တၢ်လၢပှၤပာ်ဃုာ်ဝဲန့ၣ် မိၣ်ပုၤကညီ သုတထူးဖျိၣ်တဂ့ၤ-မးသဲ. ၁၉-၄-၆.

တၢ်လၢစီၤပိလူး မၤလိာ်ဝဲလၢတၢ်အံၤအဂ့ၢ်န့ၣ် မိၣ်ပကဒိကန့ၣ် သကိးတက့ၢ်. ပိာ်မုၢ်သ့ၣ်ဒၤ, ပာ်သုသးလၢသုဝၤအဖီလၢာ် ဒ်လၢကဝဲ န့ၣ်အသိးတက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ဝၤမ့ၢ်မၤအခိၣ်, ဒ်ခရံၣ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အခိၣ်အသိးန့ၣ်, ဒီးအဝဲဒ်န့ၣ် မ့ၢ်ပှၤအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤပနီၢ်မိၣ်တဂၤ လီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်လၢ ခရံၣ်အဖီလၢာ်အသိးန့ၣ်, မိၣ်သ့ၣ်တဖၣ်ကပာ်လီၤအသး လၢအဝဲဒ်ဝဲအဖီလၢာ် လၢတၢ်ခဲလၢာ် အပှၤဒ်န့ၣ်သိးတက့ၢ်. အးဖးစူး ၅:၂၂-၂၄.

ပိာ်ခွဲၤသ့ၣ်ဒၤ, အဲၣ်သုမၤဒ်ခရံၣ်အဲၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒီးဟ့ၣ်လီၤကွံာ် အသးလၢအဂီၢ်, ဒ်သိးအကမၤစီဆ့အီၤ လၢတၢ်သုစီလၢထံ, လၢတၢ် အကလုာ်ကထိအဃိ, ဒ်သိးအကပာ်စီၤလၢအဝဲဒ်ညါဒ်ဝဲ, တၢ်အိၣ် ဖျိၣ်အိၣ်ဒီးအလၢကပီၤ, ဒီးအမဲၣ်သ့ၣ်မိၣ်ဂီၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, အမးသွံးမ့ၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဒ်န့ၣ်သိးတဖၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤတအိၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်ဒ်သိးအကစီကဆ့ဒီးတသံၣ် သုတမိၢ်ကျၢၣ်ဘၣ်လီၤ. ဒ်န့ၣ်အသိးပိာ်ခွဲၤတဖၣ် ဂ့ၤအဲၣ်အမၤဒ်ဝဲ, ဒ်အ အဲၣ်အနီၢ်ဒ်ဒ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ပှၤလၢအအဲၣ်အမၤဒ်ဝဲန့ၣ် အဲၣ် အသးဒ်ဝဲလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပှၤလၢအသးဟ့ၤအညၣ်ဒ်ဝဲတအိၣ်ဘၣ် နီၣ်တဂၤဘၣ်. မ့ၢ်အလုာ်ဝဲဒီးအံးကွၢ်က့ၤဝဲ, ဒ်ခရံၣ်အံးက့ၤကွၢ်က့ၤအ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပမ့ၢ်အနီၢ်မိၣ်အဂီၢ်တဖၣ်လီၤ. မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်အဃိဒီး, ပိာ်ခွဲၤကဟးသဒ်အမိၢ်အပာ်, ဒီးကဘျးအသးဒီး အမၤ, ဒီးအဝဲခံၣ်န့ၣ် ကကဲထီၣ်တညၣ်ဃီလီၤ.

ဝိဇ္ဇာဒုၣ်အလီၤ, ဖဲမိၣ်ဒိၣ်ပၢ်ဒိၣ်တချ့ၤလီၤကမၣ်ဒံးဘၣ်န့ၣ်, ယွၤပၢ်လီၤ
 ဝဲတၢ်န့ၣ်မၤန့ၣ်ဝၤ အလုၢ်အလၢ်အံၤလီၤ. ပတၢ်ဘျီတၢ်ဘၣ်အလုၢ်အလၢ်
 ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤပုၤ လၢပမုၢ်ပုၤလီၤကမၣ်တုၢ်ဝဲတဖၣ်လီၤ. မုၢ်
 တၢ်န့ၣ်မၤန့ၣ်ဝၤအလုၢ်အလၢ် ဒုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤပုၤလၢပမုၢ်တုၢ်တဘျီ
 ပုၤလၢအတလီၤကမၣ်ဒံးဘၣ် ဒီးမုၢ်လၢယွၤလၢအလံာ်စီဆ့ၣ်အပူၤ,
 ပၢ်ဖျါထီၣ်မူဒိၣ်အတၢ်မုၢ်တၢ်ပၤ လၢအဒိအတဲာ်ဘၣ်ဃးဒီး ဖျါတၢ်
 အမူးသတးဒီး တၢ်န့ၣ်မၤန့ၣ်ဝၤအလုၢ်အလၢ် ဒုးဆိကမိၣ်ဝဲကီးဘၣ်ဃး
 ပုၤဒီး ဒုးမုၢ်လၢပုၤ လၢတၢ်မုၢ်တၢ်ပၤလၢပုၤဘၣ်ယွၤဖိ ကန့ၣ်ဘၣ်ဝဲ
 ဒီးသ့ၣ်ဒီးသး, ဖဲပလဲၤပုၤဟီၣ်ခိၣ်အံၤအလီၤခဲ အဝုၢ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ.

မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးတၢ်တုၢ်တၢ်ဖျါအလုၢ်အလၢ်အိၣ်မးဒီး အလၢအက
 ပီၤလီၤ. မုၢ်အကဲထီၣ်သီ လၢယွၤအစုပူၤ, ဒီးဘၣ်တၢ်ပၢ်ဂၢ်ပၢ်ကျၢၤ
 ဝဲလၢကစၢ်ယုၣ်ရှုး, ဒီးစီၤပီၤလူးဒ်လီၤခရံၣ်ဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်
 ဘၣ်ဃးလီၤအသးအစီအဆ့ၣ်န့ၣ် လၢတၢ်န့ၣ်မၤန့ၣ်ဝၤအလုၢ်အလၢ်န့ၣ်
 လီၤ.

တၢ်လၢကစၢ်ယွၤမၤလိာ်ဝဲလၢ တၢ်အံၤအဝုၢ်အကျိၤန့ၣ် မံပဒိ
 ကန့ၣ်သကိးတက့ၢ်. ဒီးယွၤခံးဝဲဒၣ်, မံပကတုၤလီၤပုၤကညီ ဒ်ပဂီၤဒၣ်
 ပဝဲအသိးတက့ၢ်. ဒီးယွၤဟ့ၣ်လီၤပုၤကညီ ဒ်အဂီၤဒၣ်ဝဲအသိး, တုၤလီၤ
 ဝဲလၢယွၤအဂီၤလီၤ. ပိာ်မုၢ်ဒီးပိာ်ခွါန့ၣ်တုၤလီၤဝဲလီၤ. မၤသးဒ်န့ၣ်
 ဒီးတၢ်လၢပိာ်ခွါအံၤ ကဟးသဒၣ်အမိၢ်အပၢ်, ဒီးကဘျးအသးဆူပိာ်
 မုၢ်အအိၣ်, ဒီးတၢ်လၢပုၤခံးဝဲန့ၣ် ကကဲထီၣ်တသ့ၣ်သီတညာ်သီလီၤ.

တၢ်လၢကစၢ်ခရံၣ်မၤလိာ်ဝဲ လၢတၢ်အံၤအဝုၢ်န့ၣ် မံပကဒိက
 န့ၣ်သကိးတက့ၢ်. ပုၤလၢအတုၤလီၤ ပုၤကညီလၢအခိၣ်ထံးန့ၣ်တုၤလီၤ
 အီၤပိာ်ခွါတဂၤ, ဒီးပိာ်မုၢ်တဂၤ, သုတဖးဘၣ်ငါ. ဒီးခံးဝဲဒၣ်, အကူၢ်
 မုၢ်ဒ်န့ၣ်ဒီး ပိာ်ခွါကဟးသဒၣ်အမိၢ်ဒီးအပၢ် ဒီးကဘျးအသးဒီးအမါ,

ခိၣ်ကါ ဒ်ပုၤဒုတနၢ်အဘီ(Time)အသီး, မ့ၢ်တဘျီဘျီခွါယၢ်တဖု
ဟဲဆၢထီၣ်အီၤလီၤ.

“ဟဲတုၤလဲ”

လၢတၢ်လိာ်တနီၤနီၤ, လီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢခိၣ်ဒုသဝီတဖၣ် ပုၤ
ဒုးဆုၣ်နီၤသးဒီးအီၤ ဒီးပုၤဆၢထီၣ်အဝဲသ့ၣ် လၢတခီတကပၤ,
ယုၢ်ဒီးပုၤမိၣ်ဖိ ဒီးပုၤမိၣ်ပသးသ့ၣ်တဖၣ်, ဝံၤဒီးမၤကဒီးခွါယၢ်သးဝံၣ်
တၢ်, သရၣ်မ့ၢ်တဖၣ်သးပုၤတဖၣ် ကတိၤဒီးတၢ်တုၤတၢ်ဖျိအဝုၢ်တဖၣ်,
လီၤဆီဒၣ်တၢ်ပုၤခရံၣ်ဖိ အတၢ်တုၤတၢ်ဖျိဒီးအနီၢ်ဒိမိဝၤအတၢ်လီၤဆီဒီး
ပုၤအဂၤတဖၣ်ဝံၤမးလၢခံကတၢ် သရၣ်ကစးထီၣ်ဖျိအီၤလၢ တၢ်ဖး
လံာ်ဖိဆ့ၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သိအဝဲသ့ၣ်တဘျီ, တၢ်ဒုးဟံးလိာ်အစုဒီး ဆူညါ
ကွၢ်ကွၢ်လီၤ.

မ့ၢ်တၢ်လိာ်တနီၤနီၤ အါတက့ၢ်လၢဝုၢ်ပူၤန့ၣ်, သရၣ်တဒုးဆုၣ်
နီၤအဝဲသ့ၣ်လၢတၢ်. မ့ၢ်အဟဲထီၣ်တုၤ လၢသရၣ်လၢအခိးလီၤပာ်
အခိၣ်တဂၤအမဲၣ်ညါအသီး, ဆၢထီၣ်ဝဲမဲသရၣ်ဒုးဆၢထီၣ်အီၤ, ပုၤမိၣ်
ပသးဒီးပုၤဖုံဖိတဖၣ် လၢအလီၢ်စုၣ်စုၣ်ဝံၤ သရၣ်စးထီၣ်တဘျီဃီလၢ
တၢ်အိးထီၣ်တၢ်ဖျိတဘျီန့ၣ် (တၢ်ကွဲကစၢ်ယုၢ်ဂ္တး ဒ်သဝီကၤနီၤအသီး)
လၢတၢ်ဘါထုကဖၣ်လီၤ.

ဖဲန့ၣ်ပုၤသးပုၤ(မုၢ်သ့ပိၣ်မုၢ်ပာ်, မ့ၢ်တမ့ၢ်သးပုၤတဂၤလၢ လၢပိၣ်
မုၢ်အဘျးအတၢ်အကျါ) ဟဲဆၢထီၣ်ပိၣ်မုၢ်မုၢ်အိၣ် ဒီးသရၣ်ကသံကွၢ်ဝဲ
လၢမုၢ်မတၤကဟ့ၣ်လီၤပိၣ်မုၢ်အံၤလၢ တၢ်ဖျိအဂီၢ်လဲၣ်. ဒီးပုၤဆၢထီၣ်
ပိၣ်မုၢ်ကစံးဝဲ, “မုၢ်ယၤလီၤ.” ဝံၤဒီးကဆုၣ်နီၤဝဲဒီး သရၣ်ကဖးတၢ်က
တိၤတဖၣ်အံၤ,-

“တၢ်န့ၢ်မါန့ၢ်ဝၤအလုၢ်အလုၢ် မ့ၢ်တၢ်ယံာ်တၢ်လဲလီၤ. လၢသ

“တၢ်တုၤတၢ်ဖျိ”

ပတဲတုၤလၢတၢ်လဲၤတလီၢ်ဝံၤ သုၣ်န့ၤဖးသီတဘျီဃီမုၢ်ဂ့ၤ, မၤတၢ်ပၤတၢ်အဲၣ်တီၢ်အလုၢ်အလၢ်လၢညါဝံၤ, လၢခဲဲအဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဒီးသုၣ်န့ၤဖးသီန့ၤအဝဲသုၣ် လၢတၢ်ဖျိမုၢ်ဝံၤဒီးအအံၤတဘျီမုၢ်န့ၤလၢတၢ်တုၤတၢ်ဖျိတုၤလံၤလီၤ.

တၢ်တုၤတၢ်ဖျိဘၣ်တၢ်မၤအီၤလၢတၢ်လီၢ်အါပူၤလီၤ. အါတက့ၢ်တၢ်မၤအီၤ လၢသရီၣ်ပူၤ, ထဲလၢပိၣ်မုၢ်ပိၣ်ခွါခဲၤကဆဲးကဆီၣ် ကစီဒီးန့ၣ်လီၤ. မုၢ်ပုၤဖျိစုၢ်ကိးလၢတၢ်ဒုးခိၣ် လၢတၢ်ဘျီထီၣ်အီၤ လၢတၢ်ဖျိအဂီၢ်မုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အဟံၣ်မုၢ်ဂ့ၤ, မုတမုၢ်လၢတလးမူးပိၣ်မုၢ်အဟံၣ်မုၢ်ဂ့ၤစုၢ်ကိးလီၤ.

“တၢ်ဖျိလၢသရီၣ်လူၤဒီးလၢတၢ်ဒုးခိၣ်ဖိလၢ”

ဖဲအံၤတၢ်ဖျိအန့ၣ်ရံၣ်ဘူးထီၣ်လဲၤ. မုၢ်လၢခိၣ်ဒုသဝီန့ၣ် ပုၤဒီးဆိဒၢလွဲၤ ဒီးကမျၢၢ်ဒီးခွါယၢၣ်လဲၤတုၤဆိဝဲလီၤ. ဖဲပုၤဒီးတၢ်အခါပုၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤတဂၤ, မုတမုၢ် သရၣ်ဖျိတၢ်အနီၢ်ကစၢ်ဒုၣ်ဝဲ ကိးထီၣ်ခွါယၢၣ်တဖုတယုၢ်တုၤအဝးဝံၤ, တလးမူးပိၣ်မုၢ်ပိၣ်ခွါမုၢ်တတုၤဒီးဘၣ်ဒီးကိးထီၣ်ကဒီးတယုၢ်ဝံၤတယုၢ် တုၤအဟဲတုၤတဂုၤလီၤ.

ဘၣ်ဃးဒီး တလးမူးပိၣ်မုၢ်ပိၣ်ခွါ အတၢ်ဟဲထီၣ်အံၤ လၢပုၤတဖုဒီးတဖုအဂီၢ်န့ၣ် တဒ်သိးလိာ်အသးဘၣ်. တနီၤနီၤပိၣ်ခွါဟဲထီၣ်ဆုၣ်နီၤဆိပၤ မုၢ်ဝံၤမးပိၣ်မုၢ်ဟဲထီၣ်လၢခဲလီၤ. မုၢ်တနီၤဟဲထီၣ်သဃဲၤတဘျီဃီလီၤ. ဟဲထီၣ်ဖုၣ်ထီၣ်မုၢ်ဂ့ၤ, သဃဲၤမုၢ်ဂ့ၤ, တုၤတလးမူးပိၣ်မုၢ်ဟဲထီၣ်ဒီး သရၣ်ကမၤပုၤကမျၢၢ်ခဲလၢၣ် ဝဲၤဆၢထၢၣ်လီၤ. တလးမူးပိၣ်မုၢ်အတၢ်ဟဲန့ၣ်လီၤအံၤစုၢ်ကိး တဘျီဘျီပုၤဒုတနီၤဒီးဟဲထီၣ်ဝဲဒီးအ

ဒီးယၢၤထီၣ် အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်အမံၤအသ့ၣ် ဒီးအမိၢ်အပၢ် အမံၤအသ့ၣ် တဖၣ်လီၤ.

သရၣ်ကသံကွၢ်လၢဘၣ်ဃးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ တၢ်သးဒုဒိမုၢ်ဂ့ၢ်, တၢ် တဃူတဖိးမုၢ်ဂ့ၢ်အိၣ်ငါ. ဒီးခံဒိလိာ်မုၢ်အၢၣ်လီၤ လၢတၢ်ယုတၢ်ဖိးအိၣ် လံာ်န့ၣ် သရၣ်ကကိးဆုၣ်နီၤအဝဲသ့ၣ်သယဲၤတၢ်ဝံၤ, သရၣ်ကအိးထီၣ် လၢတၢ်ဘၣ်ထုကဖၣ်တၢ်ဝံၤ ကဖးဖျါထီၣ်လံာ်စီဆ့အဆၢတဖၣ် ဘၣ်ဃး တၢ်အံၣ်တၢ်ကွံၢ်, တၢ်သ့ၣ်တီသးတီအဝဲတဖၣ်, (ဝံး. ၁၃၃:၁, လူၤ.၁: ၁၆ဒီးအဂၤ), ကတိၤတၢ်ဂ့ၢ်တီဝံၤ ကပၢ်ထီၣ်ပိာ်ခွါအစုထွဲ လၢပိာ်မုၢ် အစုထွဲအလီၤ ဒီးယုအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ လၢကအံၣ်လိာ် အသး, တီလိာ်အသးတုၤလၢတၢ်တုတၢ်ဖျါအမုၢ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ် ခံၣ်အၢၣ်လီၤသရၣ်မုၢ်ဝံၤဒီး သရၣ်ကဖိၣ် အဝဲသ့ၣ်အစုခံဒိန့ၣ်ဒီး ဆိၣ်ဂ့ၢ်အိၣ်လၢ တၢ်ထုကဖၣ်ဖျါကိာ်ကဒီးလီၤ. အန့ၣ်တဘျီသရၣ် ကမၤပိာ်ခွါကဖျါလီၤ တၢ်အံၣ်တီအံၤပသး ဆူပိာ်မုၢ်အစုလီၤ. ဒီးပိာ် မုၢ်တခီ အပသးလၢအကတဲာ်ကတီၤပာ်ဝဲလၢ ကဖျါလီၤပိာ်ခွါမုၢ်အိၣ် ဒီးသရၣ်ကမၤအဖျါလီၤန့ၣ်ပိာ်ခွါန့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်ဝံၤအလီၢ်ခံ သရၣ် ကဘိးဘၣ်ထီၣ်, အဝဲသ့ၣ်ခံၣ်အံၤ ဂဲထီၣ်ပုၤပာ်တၢ်အံၣ်တီလံာ်. ဝံၤဒီး သရၣ်အကစၢ်ဒၣ်ဝဲမုၢ်ဂ့ၢ်, မုတမုၢ်ကမၤပုၤတဂၤ ကဘၣ်ထုကဖၣ်လၢ တၢ်အံၤမုၢ်ဝံၤ, လုာ်လၢအံၤကဘၣ်တၢ်ပျါအိၣ်လၢ ထါသးဝံၣ်ဘၣ်ဃး တၢ်အံၣ်တၢ်ကွံၢ်အဝဲ, ဒီးဆိၣ်ဂ့ၢ်ပျါတၢ်န့ၣ်လီၤ.

(က) တၢ်ဖျိယိယိ.

တၢ်ဖျိအံၤတကလုာ် ပသုၣ်ညါခဲလၢာ်လီၤ. ဘၣ်တၢ်စးထီၣ် ဆိအီၤလၢတၢ်လဲၤတလီၢ်, လၢပကိးစုၢ်ကိးလၢတၢ်လဲၤ ဃုာ်ပိာ်မုၢ်န့ၣ် လီၤ. လၢတၢ်အံၤအဂ့ၢ် တဘျီဘျီ ပိာ်မုၢ်ဒီးပိာ်ခွါခဲၣ် အံၣ်တီပာ်စၢၤ လိာ်အသး, ဒီးတုၤအဒုးသုၣ်ညါမိၢ်ပာ် လၢပိာ်ခွါတခါလဲၤဆူပိာ်မုၢ်အ မိၢ်အပၢ်အအိၣ် ဒီးဘိးဘၣ်သုၣ်ညါဝဲလၢတၢ်အံၤအဂ့ၢ်ဒီး တၢ်အံၤပ ကိးလၢတၢ်လဲၤတလီၢ်ပိာ်မုၢ်, မ့တမ့ၢ် တၢ်လဲၤတလီၢ်န့ၣ် ပိာ်ခွါအမါ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်လဲၤတလီၢ်အံၤ မ့ၢ်သုမ့ၢ်လီၤပလီၢ်ဒီး ကဲထီၣ်ကဲထီကစီဒီး (၁)တၢ်သုၣ်နံၤဖးသီလၢတၢ်ဖျိအဂီၢ်တဘျီယိ ဒီးတုၤမုၢ်နံၤထီၣ်ဖျးဒီး တၢ်တုတၢ်ဖျိဘၣ်တၢ်မၤအီၤလီၤ. မ့မ့ၢ်(၂)တၢ်လဲၤတလီၢ်ဒီးကဲထီၣ် ကစီဒီး, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်တသုၣ်မုၢ်နံၤဖးမုၢ်သီ လၢတၢ်ဖျိအဂီၢ်တဘျီယိ ဘၣ်. မ့မ့ၢ်တၢ်သုၣ်မုၢ်နံၤ လၢတၢ်အံၣ်တီအဂီၢ်လၢညါဝဲၤဖး တုၤအဆၢ ကတီၢ်ဘၣ်ဒီး သုၣ်ကဒီးဝဲလၢတၢ်တုတၢ်ဖျိအဂီၢ်လၢခံတဘျီလီၤ.

“တၢ်အံၣ်တီန့ၢ်ပိာ်မုၢ်ပိာ်ခွါ”

တုၤမုၢ်နံၤလၢတၢ်သုၣ်ပာ်အီၤတုၤဒီး ဒူၣ်ဖိထၢဖိလၢပိာ်မုၢ်ပိာ် ခွါခဲကပၤလီၢ် တုၤဖိၣ်သကိးလၢပိာ်မုၢ်အဟံၣ်လီၤ. ဖဲန့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ် သရၣ်လၢပိာ်မုၢ်, လၢပိာ်ခွါခဲကပၤလီၢ် မ့ၢ်အိၣ်လၢအကျါဒီးဂုၤတက့ၢ် လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်မ့ၢ်အိၣ်ထဲတကပၤဇးဒီးသုလီၤ. တဘျီဘျီသရၣ်တ အိၣ်နီတခါဘၣ်ဒီး သရၣ်လၢအိၣ်ဘူးအိၣ်တံၢ်တဂၤဂၤ မ့ၢ်အိၣ်ဒီးသု စုၢ်ကိးလီၤ. ဖဲန့ၣ်သရၣ်အကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ကဒုးဆုၣ်နီၤပိာ်မုၢ် ပိာ်ခွါခဲၣ် န့ၣ်တဂၤတပူၤဒၣ်, ဒၣ်တလီၢ်ဒီးကကိးထီၣ်ဟံၣ်ကစၢ်လၢ ကကဲဖျါ ထီၣ်မူးတဘျီအံၤအဂ့ၢ် ဒီးဟံၣ်ဖိယိဖိတဂၤဂၤ ကပာ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်,

၆. တၢ်တုၤတၢ်ဖျိအစ့ၢ်.

“တၢ်တုၤတၢ်ဖျိအိၣ်အကလုာ်ကလုာ်လီၤ”

- (က) တၢ်ဖျိယိယိ - ပှၤပိာ်ပုၣ်ပိာ်ခွါခံၣ်အတၢ်ဒီးတုၤဒီးဖျိအသးအဆိကတၢ်တဘျီ (ပကိးလၢတၢ်တုၤတၢ်ဖျိယိယိ)
- (ခ) တၢ်ဖျိစု - ပှၤခံၣ်ဖျိအသးတုၤအပှၤထီၣ်ခံၣ်ယဲၣ်န့ၣ်ဒီး ပကိးလၢတၢ်ဖျိစုလီၤ.
- (ဂ) တၢ်ဖျိတူ - အဝဲသ့ၣ်ဖျိအသးပှၤထီၣ် ခံၣ်ယဲၣ်န့ၣ်ဝံၤ အိၣ်မူဘၣ်သကိး တုၤလၢအပှၤထီၣ်ယဲၣ်ဆဲးန့ၣ်န့ၣ် ပကိးလၢတၢ်ဖျိတူလီၤ.
- (ဃ) တၢ်ဖျိတၢ်မျၢ - အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖျိဝဲပၢ်လၢ အဖျိအသးပှၤထီၣ် နွံဆဲးယဲၣ်န့ၣ်ညါသတးဒီး ပကိးလၢ တၢ်ဖျိတၢ်မျၢန့ၣ်လီၤ.

ဘၣ်ဆၣ်ပမၤကွၢ်လၢ ကိၢ်မုၢ်န့ၣ်ခရံၣ်ဖိတဖၣ် အတၢ်ကွဲးတနီၤနီၤအပူၤန့ၣ် ထံၣ်ဝဲခံၣ်သၢကလုာ်ညါ, ဒ်ပဝံးတၢ်အသိး, တၢ်တုၤတၢ်ဖျိဆၢအလီၢ်တန့ၣ်န့ၣ် ကိးဝဲလၢတၢ်ဖျိစုဒီး, ခံၣ်န့ၣ်တၢ်ဖျိတဲ, သၢန့ၣ်န့ၣ်တၢ်ဖျိတၢ်ဖဲ, ဒီးဆူညါကွၢ်ကွၢ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်ဒ်သိးအံၤ လၢပဝဲပှၤကိၢ်မုၢ်ထီၣ်ဖိ လီၤဆီဒ်တၢ် ပဝဲပှၤကညီဖိတကလုာ်အဂီၢ်, ပတသ့ၣ်ညါ, ပတန့ၢ်ပၢ်, ပတန့ၢ်ဟူဘူနီတဘျီန့ၣ် ပဝံးသုအယိ ပတတုၢ်န့ၣ်လၢဖဲအံၤတၣ်.

လၢကဲလၢအသီလံ.

၁ကရံၣ်. ၁၀:၃၁. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး သုအိၣ်တၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, သုအိၣ်တၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ကယံၣ်တၢ်လၢသုမၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, မၤတၢ်ခဲလၢကဲလၢအလၢကဲပီၤအဂီၢ်တက့ၢ်.
ကလီၤစဲ ၇:၁၇. ကယံၣ်သုမၤတၢ်န့ၣ်, လၢတၢ်ကတိၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢတၢ်မၤမ့ၢ်ဂ့ၤ, မၤတၢ်ခဲလၢကဲလၢကဲစၢ်ယုၣ်ရှုးအမံၤ, ဒီးစံးထီၣ်ပတြၢပၢယုၤလၢအဝဲဒၣ်အဃိတက့ၢ်.

ကလီၤစဲ ၄:၅-၆. လဲၤတၢ်လၢတၢ်ကျဲၣ်သု လၢပှၤအိၣ်လၢမိအမဲၣ်ညါ, ဒီးပှၤကတၢၤတၢ်အဆၢအကတီၢ်တက့ၢ်.- သုဂ့ၤစံးဆၢပှၤတဂၤလၢလၢဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်, ဒ်သိးသုကသုၣ်ညါဒီး, မိသုကလုၢ်ကထီၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်ဒီးဖိဒီးအံၤသ့ၣ်, တဘီယုၢ်ဃိတက့ၢ်.

မးသဲ. ၅:၄၈. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး မိသုလၢထီၣ်ပဲၤထီၣ် ဒ်သုပၢ်အိၣ်လၢပူၤခိၣ်လၢထီၣ်ပဲၤထီၣ်အသိးန့ၣ်တက့ၢ်.

၂ပုး. ၃:၁၈. မ့ၢ်ဒိၣ်ထီၣ်သုဝဲလၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်, ဒီးလၢတၢ်သုၣ်ညါတၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤပှၤ ပကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အပူၤန့ၣ်တက့ၢ်. တုၤအံၤဆူညါ, မိတၢ်လၢကဲပီၤအိၣ်ဒီးအိၤ လီၤပီၤလီၤထီတက့ၢ်. အၤမ့ၢ်.

ကဲထီၣ်သုဝဲစ့ၢ်ကိးလာ် အစီအဆၢသုမၤတၢ်ဖဲတၢ် ကိးအမံၤဒဲးအ
ပူၤတၢ်ကုၢ်.- အဝုၢ်ဒိအံၤ, တၢ်ကွဲးအသး, ကဲထီၣ်ပုၤစီဆၢတက့ၢ်. အဝုၢ်
ဒိအံၤ, ယမုၢ်ပုၤစီဆၢလီၤ.

၂၁၁. ၁၂၉. အဝဲဒၣ်န့ၣ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤပုၤ, ဒီးကိးပုၤလာ် တၢ်ကိးအ
စီအဆၢ, ဒိပတၢ်ဖဲတၢ်မၤအသိးတမ့ၢ်ဘၣ်. မုၢ်ဒိအတၢ်ကူၣ်ပၣ်ဒၣ်ဝဲ,
ဒီးအဘျးအဖျိၣ် လၢအဟ့ၣ်ပုၤလာ် ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အပူၤလာ်တၢ်လီၤထူ
လီၤယီၣ်,-

လူၤကၣ် ၉:၂၃-၂၄. ဒီးဝံးဘၣ်ပုၤခဲလၢ်, ပုၤမုၢ်မိၣ်မိၣ်အသးလၢယခံ
တဂၤဂၤန့ၣ်, မိၣ်အညိကွဲၣ်အသးဒၣ်ဝဲ, ဒီးယိးထီၣ်အထူၣ်စုညါကိးမုၢ်
န့ၣ်မုၢ်န့ၣ်, ဒီးမိၣ်ယခံတက့ၢ်.- အဝုၢ်ဒိအံၤ, ဖဲဒၣ်ပုၤလာ်အမိၣ်အုၣ်က့ၤ
ခိၣ်က့ၤအသးတဂၤဂၤန့ၣ်, အသးကတိၤမၤကွဲၣ်လီၤ. ဒီးဖဲဒၣ်ပုၤလာ်
အသးတိၤမၤကွဲၣ်ဝဲလၢယခံတဂၤဂၤန့ၣ်, ကအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအသးန့ၣ်
လီၤ.

အးဖးဖူး ၅:၁၆-၁၇. ပုၤက့ၤအဆၢကတီၢ်တက့ၢ်. အဝုၢ်ဒိအံၤ, မုၢ်န့ၣ်
တဖၣ်န့ၣ်မုၢ်အအါအသီလီၤ.- မၤသးဒိန့ၣ်ဒီး. ကဲထီၣ်လၢပုၤဟး
ဂီၤဖိတဂ့ၤ, မုၢ်တၢ်ဘၣ်ကစၢ်အသးဒိလဲၣ်ဒိလဲၣ်န့ၣ် သုၣ်ညါန့ၣ်ပၣ်
တ က့ၢ်.

၁သး ၅:၂၂,၂၃. ဟးဆဲးတၢ်အၢ လၢကိးတၢ်အကုၢ်အဂီၤဒဲးတက့ၢ်.-
ဒီးတၢ်ပျံၣ်တၢ်ဖိ အကစၢ်ဒၣ်ဝဲန့ၣ်, မိၣ်အမၤစီဆၢသုလၢလၢပုၤပုၤတ
က့ၢ်. ဒီးမိၣ်တၢ်အံးက့ၤကွဲၣ်က့ၤသံ့ဒိဝဲညါ, ဒိသိးသုသး, ဒီးသုသးသမူ,
ဒီးသုနီၣ်ခိၣ်လၢ်ကအိၣ်လၢ တၢ်ပၣ်တၢ်ကမၣ်အလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်, ဖဲက
စၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်တဲက့ၤန့ၣ်တက့ၢ်.

၂ကရံၣ် ၅:၁၇. မၤသးဒိန့ၣ်ဒီး ပုၤတဂၤဂၤမုၢ်အိၣ်လၢခရံၣ်အပူၤဒီး,
မုၢ်အမုၢ်တၢ်တဲအသီလီၤ. တၢ်လီၢ်လံၤတဖၣ်ပုၤကွဲၣ်ဝဲ, ကွဲၣ်ကွဲၣ်, တၢ်ခဲ

- ၁၀. တၢ်ဖးလံာ်စီဆုံ - စံး ၅၁:၁၀-၁၂, ၁ကရံၣ် ၆:၁၉, ရီၤ၁၂:၁, ၁ ပုး ၁:၁၆, လူၤ ၉:၂၃-၂၄- ကမျၢၢ်ဆၢထၢၣ်ဒိကန့ၣ်
- ၁၁. တၢ်ထုကဖၣ်အးလီၤပသး - ကမျၢၢ်ဆၢထၢၣ်
- ၁၂. ကမျၢၢ်ထီၣ်သးဝံၣ်- “ယသးအံၤဟံးန့ၣ်စါ” သီ ၃၃၄ (၁ဒီး ၆)
- ၁၃. တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤပျၢၢ်တၢ်

လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်လၢတၢ်ဟံးစီဆုံပသးအဂီၢ်

စံး ၅၁:၁၀-၁၂ ယွၤမၤကွၢ်ယသ့ၣ်ယသးကဆဲကဆိတက့ၢ်
 .ဒီးမၤကွၢ်ယသ့ၣ်ဂၢ်ယသးကျၢၤလၢယပူၤတက့ၢ်.သုတညိကွံာ်
 ယၤလၢနအိၣ်တဂ့ၤ.သုတဟံးထီၣ်ကွံာ်နသးလၢနသးစီဆုံလၢ
 ယၤတဂ့ၤ. ဒူးအိၣ်ထီၣ်ကွၢ်န့ၣ်ယၤလၢတၢ်သးစုဘၣ်ဃးဒီးနတၢ်
 အုၣ်ကွၢ်ခိၣ်ကွၢ်,ဒီးမၤစၢၤယၤလၢသးလၢအမၤဒေၣ်တၢ်တက့ၢ်.
၁ ကရံၣ် ၃:၁၆-၁၇ သုမ့ၢ်ယွၤအတၢ်လုာ်ဟံၣ်,ဒီးယွၤအသး
 အိၣ်ဝဲဆိးဝဲလၢသုပူၤန့ၣ်,မ့ၢ်သုတသ့ၣ်ညါဘၣ်စါ.ပုၤတဂၤဂၤမ့ၢ်မၤ
 ဟးဂီၤယွၤအတၢ်လုာ်ဟံၣ်ဒီး,ယွၤကမၤဟးဂီၤအီၤလီၤ.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ
 ,ယွၤအတၢ်လုာ်ဟံၣ်မ့ၢ်တၢ်စီဆုံ,ဒီးသုမ့ၢ်အဝဲန့ၣ်လီၤ.
၁ ကရံၣ် ၆:၁၉-၂၀ သုနီၢ်ခိမ့ၢ်တၢ်လုာ်အဟံၣ်ဘၣ်ဃးဒီးသးစီဆုံ
 ,အိၣ်လၢသုပူၤ,လၢသုန့ၣ်လၢယွၤ,ဒီးသုတမ့ၢ်ဘၣ်သုတၢ်ဒေၣ်သုဝဲ
 ဘၣ်န့ၣ်,မ့ၢ်သုတသ့ၣ်ညါဘၣ်စါ.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,တၢ်ပုၤကွၢ်သုလၢအ
 ပုၤလီၤ.မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးမၤလၢမၤကပီၤယွၤလၢသုနီၢ်ခိနီၢ်ကစၢ်
 တက့ၢ်.
ရီၤမ့ၢ် ၁၂:၁ မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး,ပုၤသ့ၣ်ဝဲသ့ၣ်စါ,ယဗုၤကညးသုလၢ
 ယွၤအတၢ်သးကညိတဖၣ်အဃိ,ဒ်သီးသုကဟံၣ်သုနီၢ်ခိလၢတၢ်လုာ်
 မူစီဆုံ,တၢ်ဘၣ်ယွၤအသး,လၢအမ့ၢ်သုတၢ်မၤအဂ့ၢ်အဘၣ်လီၤ.
၁ပုး ၁:၁၅-၁၆မ့ၢ်ဒ်ပုၤလၢအကိးန့ၣ်သု,မ့ၢ်အစီအဆုံအသီးန့ၣ်

ဘၣ်တၢ်ရဲၣ်လီၤအီၤပဲၤဒီးတၢ်ထုၣ်ကဖၣ်အါအါ,ဒီးဒီးကတီၢ်ညါပဲၤ
ဒီးတၢ်သညးသပှ်,လၢအဒုးထံၣ်လီၤက့ၤပသးဒ်ပကွၢ်န့ၣ်မဲာ်ထံ
ကလၢတဘျီအသိးဒီးသးအိၣ်လဲလိာ်က့ၤပတၢ်အိၣ်မူ ဒီးအိၣ်မူ
ဂ့ၤန့ၣ်အလီၢ်လၢယွၤအတၢ်မၤစၢၤအဃိန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်န့ၣ်အဃိလၢတၢ်ဘါတဘျီအံၤအပူၤကြးအိၣ်ဒီးပုၤတ
ဂၤမ့ၢ်ဂ့ၤ,ခံၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤ,အတၢ်အုၣ်အသးဘၣ်ဃးအတၢ်လဲၤခီဖျိသးသမူ
အတၢ်မၤနၢၤ,ပုၤတဂၤလၢအကလုာ်အိၣ်ပုၤလၢယွၤအကလုာ်အကထါ
လၢကထီၣ်ဟူးထီၣ်ဂဲၤပသးဆူတၢ်ဟ့ၣ်လီၤပသးလၢယွၤအစုပူၤဒီးပုၤ
တဂၤလၢကဖးယွၤအကလုာ်ကထါလၢကဒုးထံၣ်လီၤက့ၤပသးဒီးပုၤတ
ဂၤလၢကဘါထုၣ်ကဖၣ်လၢတၢ်အးလီၤပသးဆူယွၤအစုပူၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးမံ
တၢ်သ့ၣ်ဝံၣ်သးဆၢခဲလၢာ်ကမ့ၢ်တၢ်ထီၣ်ဂဲၤတၢ်ဟ့ၣ်လီၤပသးတက့ၢ်.

မိၣ်န့ၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်
လီၤမ့ၢ်ဒ်အဖီလၢာ်အသိးလီၤ.

၁. တၢ်သးဝံၣ်ရီ - (ပုၤလၢတၢ်လီၤဘၣ်ကဟံးန့ၣ်အလီၢ်)
၂. တၢ်ဖးလံာ်စီဆှံဒီးတၢ်ထုၣ်ကဖၣ်အိးထီၣ်
၃. ကမျၢၢ်ထါသးဝံၣ် “ဆူလီၢ်ထီၣ်ထီ” သီ ၃၅၃
၄. တၢ်သးဝံၣ်ရီ - (တၢ်ထၢဖှိၣ်ဒီးတၢ်လုာ်ထီၣ်တၢ်မၤဘျီ)
၅. ပုၤအုၣ်အသးတဂၤ
၆. ကမျၢၢ်ထါသးဝံၣ် “တၢ်စီဆှံဟ့ၣ်အါထီၣ်” သီ ၃၃၇
၇. တၢ်ဖးလံာ်စီဆှံလၢတၢ်စံၣ်တၢ်တဲၤလီၤအဂီၢ်
၈. တၢ်စံၣ်တၢ်တဲၤလီၤ
၉. ကမျၢၢ်ထါသးဝံၣ် - “နဂီၢ်ယတူၢ်တၢ်သံ” သီ ၃၆၁ (၁ ဒီး ၄)

မၤကဆိၣ်ထီၣ်က့ၤ ပုၤတၢ်တၢ်ဆါအၤတဖၣ်, ဟီၣ်ထီၣ်ကွဲၣ်တၢ်နါတဖၣ် န့ၣ်တက့ၢ်. သုဒ္ဓိးန့ၣ်ကလီၢ်တၢ်လံာ်, ဟ့ၣ်ကလီၢ်တၢ်တက့ၢ်.

၁၀၁.၆:၁၇-၁၉. မၤလိာ်ပုၤအထူးအတီၤ လၢတၢ်အိၣ်လၢခိအံၤ, လၢ အသုတပၢ်ထီၣ်ထီအသး, ဒီးသနံၣ်သန့ၤအသး လၢတၢ်ထူးတၢ်တီၤ လၢအတၢ်တကျါတၢ်တဂ့ၤ. မ့ၢ်လၢယွၤလၢအဒုးအိၣ်ထီၣ်ပတၢ်ခဲ လၢ်ထူးထူးတီၤတီၤ လၢပကမ့ၢ်လၢ လၢအပူၤန့ၣ်တၢ်တက့ၢ်.- မၤအမၤဂ့ၤတၢ်, ဒီးထူးထီၣ်တီၤထီၣ်လၢတၢ်မၤဂ့ၤတဖၣ်, ဒီးဟ့ၣ်တၢ် ညီ, ဒီးဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤဂၤန့ၣ်, - ဒီးပၢ်ဖိၣ်လၢအဂီၢ်ဒၣ်ဝဲ တၢ်ခိၣ် ထံးဂ့ၤလၢခဲကိၣ်တယၣ်အဂီၢ်, ဒ်သိးအကၣ်ပံးန့ၣ် တၢ်မူအထူးအယိာ် န့ၣ်တက့ၢ်လီၤ.

၁၁.၁၅-၁၆. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး လၢအဝဲဒၣ်အယိ, ပံပပၢ်ထီၣ် တၢ်လုၢ်ခဲထီၣ်ပတြၢယွၤတတိယုၢ်ယိ, ဒ်ပခံးတၢ်အသိး, ပထးခိၣ် အတၢ်သၣ် လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤတမံၤန့ၣ်တက့ၢ်.- ဘၣ်ဆၣ်ဒီး တၢ်မၤဂ့ၤတၢ်, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ညီတၢ်န့ၣ်, သးပုၤနီၣ်တဂ့ၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်လုၢ်ဒ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်ယွၤအံၤသးလီၤ.

၈. တၢ်ပၢ်ဖိၣ်ဆဲးတၢ်ဘါအတၢ်ရဲၣ်လီၤ.

တၢ်ပၢ်ဖိၣ်ဆဲးတၢ်ဘါ အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲလီၤ မ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်လီၤ တခါလၢအကီၢ်ကစီဒီလီၤ. ဘၣ်တဘျီ ကျဲစးကရၢကံးမၤဝဲတမံၤ, ကီၢ် တဖၣ်ကမၤဝဲတမံၤ, ခိၣ်န့ၣ်တၢ်မၤလိတဖၣ်ကကျဲဝဲတမံၤ ဒီးခဝုၣ်န့ၣ် ကမၤဝဲတမံၤဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ပကျဲလီၤတၢ်ရဲၣ်လီၤ ဒ်လဲၣ်ဂ့ၤဒ်လဲၣ်ဂ့ၤ, တၢ်ဘါတဘျီန့ၣ် အတၢ်မုၢ်လၢ်ကွၢ်ဖိ မ့ၢ်ဝဲလၢသးဖိဆဲး ကထီၣ်ဟူးထီၣ် ဝဲထီၣ်ပသး လၢပကဟ့ၣ်လီၤပသး, ယိာ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်, ထီၣ်န့ၣ်ဒ်ပတုၤ တၢ်လုၢ်န့ၣ်တက့ၢ်လီၤ. မံဒ်န့ၣ်ဒီး တၢ်ဘျီတၢ်ဘါအတၢ်ရဲၣ်လီၤကြး

တၢ်အိၣ်အါန့ၣ်, အတၢ်တၢ်အိၣ်ဘျီၣ်ဘၣ်, ဒီးပုၤလၢအတၢ်အိၣ်ဝုၤန့ၣ်, တဝုၤဘၣ်ဝဲဘၣ်.

၂ကရံၣ်.၉:၁၂-၁၅. အဝုၤဒ်အံၤ, ပၢၤမၤလၢတၢ်ဟ့ၣ်အံၤ, တမ့ၢ်ဘၣ် ထဲတၢ်မၤစၢၤပုၤစီဆုံ လၢအဘၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်ယၢ်ဒီးဘၣ်, မ့ၢ်အကဲလၢတၢ် ဝံးထီၣ်ပတြၢၤ ယွၤအဘျးအဖျိၣ်, လၢပုၤအါဂၤအယိၣ်စးလီၤ.- အဝုၤ ဒ်အံၤ, လၢတၢ်မၤစၢၤအံၤ ဒုးန့ၣ်သုစုၢ်သုတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤဘၣ်ယး ဒီးဒရံၣ်အတၢ်သးခုကစီၣ်သတးဒီး, အဝဲသုၣ်ဝံးထီၣ်ပတြၢၤယွၤ, လၢ သုဟ့ၣ်ညီတၢ်လၢအိၣ်, ဒီးလၢပုၤခဲလၢၢ်အယိၣ်လီၤ.- ဒီးမ့ၢ်ယွၤအဘျး အဖျိၣ်ဖးဒိၣ် အိၣ်လၢသုလီၤဒီး, အဝဲသုၣ်ဘၢထုကဖၣ်န့ၣ်သုစီၣ်, ဒီးသး သယုၢ်သုဒိၣ်နီၣ်မးလီၤ.- ဝိပုၤဝံးထီၣ်ပတြၢၤယွၤ လၢအတၢ်ဟ့ၣ်လၢ ပဝံး တသုဘၣ်တမံၤ, အယိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

မၤတၢ် ၂၈:၁၅. ဒ်န့ၣ်အသိး ယဒုးန့ၣ်သုလၢ တၢ်ကိးမံၤဒဲးလၢ သုဝုၤ ဒါတၢ်, ဒီးမၤစၢၤပုၤအဝံၣ်တၢ်တၢ်, ဒီးသုၣ်နီၣ်ထီၣ် ကစၢ်ယုၣ်ဂ္တုၤအ ကလုၢ်ကထိၢ်, လၢအကစၢ်ဒၣ်ဝဲလၢ ဟ့ၣ်တၢ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဝဲဒါ န့ၣ်ဒီးန့ၣ်တၢ်တက့ၢ်လီၤ.

ကတိၤဒိ ၁:၉. မၤလံၤကပိၤယွၤ လၢနုၣ်လိၢ်န့ၣ်ဒိၣ်, ဒီးလၢနတၢ်အါ ထီၣ်ခဲလၢၢ်အတၢ်သုၣ်ဆိတက့ၢ်.

ကလၢတံ ၆:၆-၇. ဒီးပုၤလၢအဘၣ်တၢ်သိၣ်လိအိၣ်လၢတၢ် အကလုၢ် အကထိၢ်န့ၣ်, ဝိအနီၤဟ့ၣ်အတၢ်ဝုၤတဖၣ်ခဲလၢၢ် ဒီးပုၤလၢအသိၣ်လိ အိၣ်တဂၤန့ၣ်တက့ၢ်.- သုတလီၤလီၤသုသးတဝုၤ. ယွၤတတူၢ်လိၢ်ဘၣ် တၢ်တရီၢ်တပါဘၣ်. ကယံၢ်တၢ်လၢပုၤကညီဖွဲဝဲတမံၤမၤန့ၣ်, ကကူၤအ ဝဲန့ၣ်ဝုၤကိးလီၤ.

မးသဲ ၁ဝဲ:၇-၈. ဒီးလံၤစံၣ်တံၤတဲလီၤတၢ်ဒီးဝံး, မူဒိၣ်အဘိအမုၢ်န့ၣ် ဘျးထီၣ်လံၤ.- မၤဘျီကုၤပုၤဆါတဖၣ်, ဒုးဝဲဆါထီၣ်ကုၤပုၤသံတဖၣ်,

ယဲၣ်ပှၤလၢအအိၣ်လၢကီၢ်ပူၤခဲလၢန့ၣ်ကမၤယတၢ်ဖဲန့ၣ်လီၤ.ယက
တူၢ်လိာ်အီၤဖဲန့ၣ်ဒီးဖဲန့ၣ်ယကယုသုမၤဘျုးတၢ်,ဒီးသုမၤဘျုးတၢ်
အတၤသၢ်ဆိ,ဒီးတၢ်လၢသုဟ်စီဆၢခဲလၢလီၤ.

၂ကရံၣ် ၉:၅-၉ မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး,ယဆိကမိၣ်အလီၢ်အိၣ်လၢယက
သဆၣ်ထီၣ်ဒီပုၤဝဲတဖၣ်အခံ,ဒ်သိးကလဲၤဟ်ဆူသုအိ,ဒီးကတၢ်
ကတီၤဟ်သုတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤလၢတၢ်စံးဟ်တၢ်လၢအဂ့ၢ်,ဒ်သိးအကအိၣ်
ကတဲၤကတီၤအသးဒ်တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတၢ်အသိး,တမ့ၢ်ဘၣ်ဒ်တၢ်ပံာ်တၢ်
ကီၢ်ဘၣ်အသိးန့ၣ်ဘၣ်.ယစံးတၢ်တဘီအံၤ,ပှၤလၢအဖဲတၢ်စ့ၤန့ၣ်,
ကကူးစ့ၢ်ကီးတၢ်စ့ၤ ဒီးပှၤလၢအဖဲတၢ်အါန့ၣ်ကကူးစ့ၢ်ကီးတၢ်အါ
လီၤ.ပှၤတဂၤဒီးတဂၤဒ်အတီၢ်ဝဲလၢအသးကံၢ်ပူၤအသိးန့ၣ်တမ့ၢ်
ဘၣ်လၢတၢ်သးအုးဒီးတၢ်မၤဆူဘၣ်ဒီးမၤအဟ့ၣ်တၢ်ကိးဂၤဒီးတ
က့ၢ်.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤယုၤဘၣ်အသးလၢပှၤလၢအဟ့ၣ်ညီတၢ်လီၤ.ဒီးယုၤ
မၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ကယဲၣ်တၢ်ဘျုးတၢ်ဖျိၣ်လၢသုပူၤသုဒ်သိးသုတၢ်
တမံၤလၢလၢတၢ်ခဲလၢအပူၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်တထံၣ်ယီၤဒီး,သု
ကအါထီၣ်လၢတၢ်မၤဂ့ၢ်ကိးမံၤဒီးလီၤ.ဒ်တၢ်ကွဲးအသးအသိး,ဖုံလံ
တၢ်လံ,ဟ့ၣ်လံတၢ်လၢပှၤဖျိၣ်ဖိယာ်ဖိလံ.အတၢ်တီတၢ်လီၤကအိၣ်ဝဲ
ဆိးဝဲလီၤထူလီၤယိာ်လီၤ.

၂ကရံၣ်သူး ၈:၃ အဂ့ၢ်ဒ်အံၤယအုၣ်ယသးလၢအဝဲသ့ၣ်အဂီၢ်,လၢ
အသးအိၣ်ဟ်မၤဝဲဖဲအသု,အခိၣ်တလိာ်အါန့ၣ်အသုတၢ်တက့ၢ်လီၤ.

၂ ကရံၣ် ၈:၁၃-၁၅ အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ဒ်သိးပှၤဂၤကဘၣ်တၢ်ညီ,ဒီး
သုကဘၣ်တၢ်ကီၢ်န့ၣ်,တဘၣ်ဘၣ်ယသးဘၣ်.မ့ၢ်ဒ်သိးတၢ်ကအိၣ်ဒ်
သိးသိးလီၤ.ခဲကနံၣ်အံၤသုတၢ်အါကမၤစၢၤပှၤဂၤအတၢ်ဖျိၣ်တၢ်
ယာ်,ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အါကမၤစၢၤစ့ၢ်ကီးသုတၢ်ဖျိၣ်တၢ်ယာ်သ
တးဒီး,တၢ်တအိၣ်ဒ်သိးသိးလိာ်အသးလီၤ.ဒ်တၢ်ကွဲးအသးအသိး

အံၤ,နမၤပူၤမၤဖျဲးယသးလာတၢ်သံ,ယခိၣ်လာတၢ်လီၤတလံာ်န့ၣ်ဒ်သိးယက
လဲၤတၢ်လာယွၤအမဲၣ်ညါလာပုၤမူအတၢ်ကပိၤအကျါန့ၣ်လီၤ.

စံး ၅၀:၁၄-၁၅ မၤဘူၣ်ယွၤလာတၢ်စံးထီၣ်ပတြၢၤ,ဒီးမၤဘူၣ်တၢ်ထီက
တၢ်တကၤလာတၢ်ဘၣ်ယးဒီးနဆိၣ်တၢ်ဒ်န့ၣ်တက့ၢ်.ဒီးလာတၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤ
အမုၢ်တနံၤကိးထီၣ်ယၤတက့ၢ်. ဒီးယကမၤပူၤမၤဖျဲးန့ၣ်,ဒီးနကမၤလာ
မၤကပိၤယၤလီၤ.

မၤလကံ ၃:၁၀ ဟဲစိၣ်တၢ်ဆဲးပူၤတပူၤခဲလၢာ်ဆူတၢ်ဟံၣ်ဖှိၣ်အဟံၣ်ပူၤ
,ဒ်သိးတၢ်အိၣ်ကအိၣ်လာယဟံၣ်ပူၤတက့ၢ်.ယကအိးထီၣ်မူခိၣ်အတၢ်ထူၣ်
ဖျိ,ဒီးလူလီၤန့ၣ်သုလာတၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတုၤအလီၢ်တတြီၢ်ဘၣ်,ယတအိးထီၣ်ဘ
လဲၣ်န့ၣ်မၤကွၢ်ယၤလာတၢ်တမံၤန့ၣ်တက့ၢ်.တၢ်သုးမုၢ်ဂီၢ်မုၢ်အယွၤစံးဝဲဒၣ်
မးသဲ ၆:၂၀,၂၁ မ့မုၢ်ဟံၣ်ဖှိၣ်သုတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်လာမူခိၣ်ဝဲတၢ်အယၢ်မုၢ်
ဂ့ၤ,တၢ်ထီၣ်အုၣ်မုၢ်ဂ့ၤ,တမၤဟးဂီၤဘၣ်တၢ်ဘၣ်,ဒီးဝဲတၢ်ဘျၢၣ်တဘၢၣ်
ဖျိဘၣ်,ဒီးတဟ့ၣ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ဝဲသုတၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပုၤဒိၣ်
အိၣ်ဝဲအလီၢ်န့ၣ်သုသးကအိၣ်ဝဲန့ၣ်စ့ၢ်ကိးလီၤ.

၁ မိၤရှ ၂၈:၂၂ ဒီးလၢာ်တဖျါၣ်လာယဟံၣ်ဆၢထၢၣ်လာထူၣ်တထူၣ်အံၤ
ကကဲထီၣ်ယွၤအဟံၣ်,ဒီးကယဲၢ်တၢ်လာနဟ့ၣ်လီၤယၤတမံၤလၢာ်လၢာ်န့ၣ်
ယကဟ့ၣ်န့ၣ်လာဆဲးပူၤတပူၤသပုၤတၢ်လီၤ.

၂ မိၤရှ ၂၅:၁-၂ ဒီးယွၤစံးဘၣ်စီမိၤရှ ဒီးစံးဝဲဒၣ်,စံးဘၣ်ပုၤအံၣ်
စရုလးဖိလၢအဟဲစိၣ်န့ၣ်ယၤလာတၢ်မၤဘူၣ်တက့ၢ်.ကယဲၢ်ပုၤလာအဟ့ၣ်
ဒၣ်တၢ်လာအသးတကၤလၢာ်လၢာ်န့ၣ်သုဘၣ်ဟံးန့ၣ်ယတၢ်မၤဘူၣ်လာအီၤလီၤ
ယဃုစကုလး ၂၀:၄၀ အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,လၢယကစၢ်စီဆုံအလီၤ,လၢအံၣ်
စရုလးအကစၢ်ထီအလီၤန့ၣ်အံၣ်စရုလးအပုၤဟံၣ်ဖိခဲလၢာ်,က

အံၤလီၤ.- ယကလုာ်န့ၤလၢ တၢ်လုာ်စံးထီၣ်ပတြၢၤ, ဒီးယကကိးထီၣ်
ယွၤအမံၤလီၤ.- ယကမၤတူၣ်ယွၤလၢတၢ်ဘၣ်ဃးဒီး ယဆိၣ်တၢ်လၢ
အပုၤဂီၢ်မုၢ်ခဲလၢၣ် အမဲၣ်ညါခဲကန့ၣ်အံၤ,- လၢယွၤအတၢ်ဂၤပူၤ,
လၢနသးကံၢ်ပူၤ, ယဂူၤဂူၤလုၣ်ငၤ. စံးထီၣ်ပတြၢၤယွၤတက့ၢ်.

စံး.၇၆:၁၁. ဆိၣ်တၢ်, ဒီးမၤတူၣ်ယွၤသုကစၢ် လၢတၢ်လၢသုဆိၣ်
တၢ်တက့ၢ်. မၤကယဲၣ်ပုၤလၢအအိၣ်တရံးအီၤခဲလၢၣ်န့ၣ် ဟဲၣ်မိၣ်တၢ်ခိၣ်
ဖးဆူပုၤလၢအမုၢ်တၢ်ပျံၤအလီၢ်တက့ၢ်.

စံး.၆၆:၁၃-၁၇. ယကဟဲဆူနဟံၣ်ပူၤ ဒီးတၢ်လုာ်မုၢ်အူၤ, ဒီးယကမၤ
တူၣ်န့ၤ လၢတၢ်ဘၣ်ဃးဒီးယဆိၣ်တၢ်,- လၢအထီၣ်ဖျိၣ်လၢယပျံၤပူၤ,
ဒီးယထးခိၣ်ကတိၤတၢ်ဖဲယဘၣ်တၢ်ကိၢ်တၢ်ဂီၤလီၤ.- ယကလုာ်န့ၤလၢ
တၢ်လုာ်မုၢ်အူၤ လၢတၢ်ဘိၣ်တၢ်ညါအကျါ, ဒီးတၢ်ဆိၣ်ကဲၤနမူတၢ်ဃး
ဒီးသိၣ်တဖၣ်, ယကလုာ်ဂီၤဖဲဒီးမဲၣ်တဲးလဲးလီၤ.- ဟဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်,
ပုၤလၢအပျံၤယွၤခဲလၢၣ်သ့ၣ်ငၤ, ဒီးယကစံၣ်တဲးတဲးလီၤတၢ်လၢ အမၤဝဲ
လၢအသးအဂီၢ်လီၤ.- ယကိးထီၣ်ဆူ အအိၣ်လၢယထးခိၣ်, ဒီးယစံး
ထီၣ်ပတြၢၤအီၤလၢယပျံၤလီၤ.

စံး.၆၅:၁-၂. တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢၤအိၣ်ဒီးန့ၤလၢစံးထီၣ်အပူၤ, ယွၤငၤ, ဒီး
ပုၤကမၤတူၣ်န့ၤလၢတၢ်ဘၣ်ဃးဒီး အဆိၣ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.- ပုၤလၢအနီၣ်
ဟူတၢ်ဘါထုကဖၣ်တဂၤငၤ, တၢ်ညါခဲလၢၣ်ကဟဲဆူနအိၣ်လီၤ.

စံး.၆၁:၅,၈. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, နဲဒ်ယွၤငၤ, နနီၣ်ဟူလံၤယဆိၣ်တၢ်လံၤ. န
ဟ့ၣ်လီၤလံၤတၢ်န့ၣ်သီလၢ ပုၤလၢအပျံၤနမံၤလံၤ.- မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဒီးယ
ကသးဝံၣ်ထီၣ်နမံၤ လီၤစီၤလီၤထီၣ်, ဒ်သိးယကမၤတူၣ်တၢ်ဘၣ်ဃး
ဒီး ယဆိၣ်တၢ်န့ၣ်တနံၤဘၣ်တနံၤလီၤ.

စံး. ၅၆:၁၂,၁၃. တၢ်လၢယဆိၣ်တၢ်လၢနဂီၢ်န့ၣ် အိၣ်ဝဲလၢယလီၤ,
ယွၤငၤ, ယကမၤတူၣ်န့ၤလၢ တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢၤတဖၣ်လီၤ.- အဝုၢ်ဒ်

ကိၤလၢအူၤအလီၤန့ၣ် ဆူယကစၢ်စီဆုံ, ယဂူၤလုၣ်န့ၣ်, ယွၤစံးဝဲဒၣ်, ဒ်ပုၤအံၣ်စရလးဖိဟံးစိၣ်တၢ်မၤဘျီၣ် လၢလီၤခိၣ်ကဆိအပူၤ ဆူယွၤအဟံၣ်ပူၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

၂တံၤ.၂၀-၂၁. အိၣ်လၢဟံၣ်ဖးဒိၣ်အပူၤ ထဲသပၤထူဒီးသပၤစုၤတမ့ၢ်တၢ်, မ့ၢ်သပၤသ့ၣ်ဒီးသပၤဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်စ့ၢ်ကိး, ဒီးတနီၤနီၤအိၣ်လၢတၢ်လၢကပီၤအဂီၢ်, ဒီးတနီၤနီၤ လၢတၢ်လၢကပီၤတအိၣ်တၢ်အဂီၢ်လီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ပုၤမ့ၢ်မၤကဆိထီၣ်ကွၢ်အသး လၢတၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဒီး, ကကဲထီၣ်သပၤ လၢတၢ်ကမၤလၢကပီၤအီၤ, ဒီးစီဆုံ, ဒီးဂုၤလၢဟံၣ်ကစၢ်မၤတၢ်အဂီၢ်, ဒီးကတဲၣ်ကတိၤအသး လၢကယဲၣ်တၢ်မၤအဂုၤအဂီၢ်လီၤ.

လူၤကၣ် ၁၉:၃၁. မ့ၢ်ကစၢ်မၤအီၤအလီၤအိၣ်လီၤ.

င. တၢ်ပၢ်စီဆုံတၢ်မၤဘျီၣ်မၤတီၢ်. (ထဲလံာ်စီဆုံအဆၢကစၢ်)

မံၤ. ၉၆:၇-၁၀. ဟ့ၣ်တၢ်လၢယွၤ, ပုၤဂီၢ်မုၢ်အဒုၣ်သ့ၣ်ဧ, ဟ့ၣ်တၢ်လၢကပီၤ, ဒီးတၢ်အပိအကမီၤလၢယွၤတက့ၢ်.- ဟ့ၣ်အမံၤအလၢကပီၤလၢယွၤ, စိၣ်တၢ်မၤဘျီၣ်, ဒီးဟံးန့ၣ်ဆူအဂၤပူၤတက့ၢ်.- ဘျီၣ်ထီၣ်ဘါထီၣ်ယွၤ လၢတၢ်စီဆုံအသးအလၢတက့ၢ်. ကနိးကစၢ်လၢအမဲၣ်ညါ, ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခဲလၢ်သ့ၣ်ဧ, - စံးလၢပုၤကလုာ်တဖၣ်အကျါ, ယွၤကဲစီၤပၤမုၢ်မးဟီၣ်ခိၣ်အိၣ်ဂၢ်ဆိကျါ, တဟူးဝးတၢ်လီၤ. ကစံၣ်ညီၣ်တီပုၤဂီၢ်မုၢ်လီၤ.

စံး. ၁၁၆:၁၂-၁၄, ၁၇-၁၉. ယကဟ့ၣ်ကၣ် ယွၤလၢအမၤဂုၤယၤတဂၤလၢတၢ်ခဲလၢ်အယိန့ၣ် လၢမနုၤတမံၤလဲၣ်.- ယကဟံးန့ၣ်တၢ်အျီၣ်ကုၤဒိၣ်ကုၤအလီၤဒီး ကိးထီၣ်ယွၤအမံၤလီၤ.- ယကမၤဘျီၣ်ယွၤလၢတၢ်ဘျီၣ်ယးဒီး ယဆိၣ်တၢ်လၢအပုၤဂီၢ်မုၢ်ခဲလၢ်အမဲၣ်ညါ ခဲကန့ၣ်

ယၣ်/ယၢ် ၄:၆ ခိးဒဲလၢတၢ်ဒုအလီၢ်လၢတၢ်ကိၢ်လၢမုၢ်ဆါအဃိ
ခိးလၢတၢ်လျာ်ဆူအိၣ်အလီၢ်,ခိးလၢတၢ်အိၣ်တဒၢအလီၢ်ခိးတၢ်တ
ဒၢလၢကလံၤမုၢ်အဃိ,ခိးလၢတၢ်ဟဲစူၤအဃိန့ၣ်ကအိၣ်ဝဲတဖျါၣ်
လီၤ.

ဃ. တၢ်ဟံစီဆုံတၢ်ပီးတၢ်လီတဖၣ်

၁. တၢ်ထုကဖၣ်

၂. တၢ်ဟံဖျါထီၣ်တၢ်ပီးတၢ်လီတဖၣ်အဂ့ၢ်အကျါ

၃. တၢ်သးဝံၣ်

၄. တၢ်ဖးလံာ်စီဆုံ

၅. တၢ်ထုကဖၣ်အးလီၤတၢ်ပီးတၢ်လီဆူယွၤအစုပူၤ

၆. တၢ်သးဝံၣ်ပျၢ်တၢ်

လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်

စကၤ ၁၄:၂၀ တၢ်လၢမုၢ်တနံၤန့ၣ်တၢ်ကကွဲးဝဲလၢကသ့ၣ်အနီၣ်
တိၣ်ကျိၣ်အလီၤန့ၣ်,တၢ်စီဆုံလၢယွၤအဂီၢ်,ခိးသပၤတဖၣ်လၢယွၤ
အဟံၣ်ပူၤန့ၣ် ကဒ်သလၢတဖၣ်လၢတၢ်လုၢ်လီၢ်အမဲၣ်ညါလီၤ.

၁၅:၂၁ ခိးပုၤဖိၣ်သၣ်ခွါအလီၤစီတဖၣ်န့ၣ်စီဆုံဝဲ,ခိးကိၣ်န့ၣ်
မၤသးဒ်အတစီတဆုံဘၣ်အသိးလီၤ.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,အဂၤတဖၣ်
ဘၣ်တၢ်ဟံစီဆုံအီၤလၢလီၤခီပူၤ လၢမုၢ်မဆါတနံၤအံၤလီၤ.

ယၣ်/ယၢ် ၅:၁၁ ဟးထီၣ်,ဟးထီၣ်လဲၤထီၣ်ဖဲန့ၣ်တက့ၢ်.တၢ်တကဆိ
ဘၣ်န့ၣ်ထိးဘၣ်အီၤနီတမံၤတဂ့ၤ.ဟးထီၣ်လၢအသးကံၢ်ပူၤန့ၣ်
တက့ၢ်.ကဆိထီၣ်တက့ၢ်.ပုၤလၢအစိၣ်ယွၤအဃၢၤအဃိၣ်သ့ၣ်စၢ,

ယၣ်/ယၢ် ၆:၂၀,ခိးကဟဲစိၣ်သုဒ္ဓိပုၤဝဲခဲလၢၢ်လၢတၢ်မၤဘျၢ်ယွၤအ
ဂီၢ်လၢကယဲၢ်ပုၤကလုာ်တဖၣ်အကျါ,အိၣ်လၢကသ့ၣ်လီၤ,ခိးလၢ
လုာ်ကဟံၣ်အပူၤ,ခိးလၢစုာ်အပူၤ,ခိးလၢကသ့ၣ်လၢအလီၤ,ခိးလၢ

- (၅) တၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါတဂၤ,မ့တမ့ၢ်ခံၤ
- (၆) တၢ်သးဝံၣ်ရီ
- (၇) တၢ်ထုကဖၣ်အးလီၤတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ဆူယုၤအစုပူၤ
- (၈) တၢ်သးဝံၣ်ပျၢ်တၢ်

လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်

နယုမယၤ ၄:၆ ဒီးပမၤတၢ်အခိၣ်န့ၣ်,ဒီးတၢ်အခိၣ်န့ၣ်စဲဘူးလိာ်အသး
ဒီးဘိညါ တုၤလၢအတၢ်ဖးဖိလီၤ.အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ,ပုၤဂီၢ်မ့ၢ်အသးအိၣ်လၢ
အကမၤတၢ်လီၤ.

ယၤရှုၤယၤ ၅:၄-၅ မၤလဲၤထီၣ်နဒ်အလီၢ်,ဒီးနအိၣ်နဆိးအလီၢ်,အယၣ်
သဒၢတၢ်န့ၣ် မၤထီၣ်ထီၣ်အီၤတက့ၢ်.သးလိတၢ်တဂ့ၢ်,မၤထီၣ်နပျံၤ,ဒီး
မၤခၢၣ်သနၢၣ်နတၢ်ဖိတက့ၢ်.

၂ စီၤပၤ ၆:၁-၂ ဒီးဝံအဖိခွါန့ၣ်စံးဘၣ်စီၤအလံာ်ရၢၤ,ကွၢ်ကွၢ်,တၢ်အလီၢ်
ဖဲပအိၣ်ပဆိးဒီးနၢအံၤမ့ၢ်အအံၣ်ကဲၣ်ဆိးလီၤ. နးလဲၤပုၤဆူယုၤန့ၣ်,ဒီးပံး
န့ၣ်ဖဲန့ၣ်လၢတဂၤသ့ၣ်တကျိၣ်,တဂၤသ့ၣ်တကျိၣ်,ဒီးနးတုၤလၢတၢ်အ
လီၢ်ဖဲန့ၣ် လၢပကအိၣ်ကဆိးတက့ၢ်.ဒီးစံးဝဲဒၣ်,လဲၤတက့ၢ်.

မးသဲ ၂၁:၃၃ ဒီးကနၣ် တၢ်ကတိၤဒီး လၢအဂၤတမံၤတက့ၢ်.တၢ်လၢ
ဟံၣ်ကစၢ်တဂၤသ့ၣ်လီၤစပံးလီၢ်တလီၢ်,ဒီးကရၢယၢ်အီၤ,ဒီးခူၣ်လီၤနီၣ်စံး
စပံးသၣ်အပူၤလၢအပူၤ,ဒီးမၤတၢ်ထီၣ်တဖျါလီၤ. ဒီးဒီးလဲၤလီၤဝဲလၢပုၤ
ဟီၣ်ခိၣ်ဖိအစုပူၤ,ဒီးဟးထီၣ်ဝဲဆူတခီထံတခီကီၢ်လီၤ.

ယယးစကုလး ၂၈:၂၆. ကအိၣ်ကဆိးဖဲန့ၣ် အိၣ်ခၢၣ်သန့ၣ်, ဒီးကမၤဟံၣ်ဗီၤဗီၤဒီး, ဒီးသ့ၣ်စဝံးအလီၤ, ဒီးတုၤယမၤတၢ်စံၣ်ညီၣ် လၢပုၤလၢအမၤတၢ်တၢ်အိၣ်ဝဲတၢ်ဒီး, ဝဲတၢ်ဒီး, မုၢ်မးကအိၣ်ကဆိးဝဲခၢၣ်သန့ၣ်, ဒီးကသ့ၣ်ညါဝဲလၢယမုၢ်ယွၤအကစၢ်လီၤ.

ဒုၤတြိၤ ၃:၄. အဝဲဒ်အံၤ, ကယံၤဟံၣ်ခဲလၢ်န့ၣ်, ပုၤဒုးကဲထီၣ်ဝဲတၢ်ဝဲလီၤ. မုၢ်ပုၤလၢအဒုးကဲထီၣ်တၢ်ခဲလၢ်တၢ်ဝဲလီၤန့ၣ် မုၢ်ယွၤလီၤ.

ဝံးၣ် ၉:၁. ကစၢ်ၤ, နမုၢ်တုၤတၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၤ လၢပဝီၢ်အဝီၤဝီၤအယၣ်ယၣ်လီၤ.

၅မိၤ ၂၀:၅. ဒီးပုၤကွဲးလံာ်တဖၣ် ဘၣ်ကတိၤတၢ်ဒီး ပုၤဝီၢ်မုၢ်ဒီးဝံး, ပုၤလၢအသ့ၣ်အဟံၣ်သီ, ဒီးတပၣ်စီဆဲးဘၣ်န့ၣ် မုၢ်မတၤတၢ်လဲၣ်, ဝဲအလဲတၢ်, ဒီးကတၢ်အူအဟံၣ်တက့ၢ်. ကသံဘၣ်ဖးလၢတၢ်ဒုးသုးအပူၤ, ဒီးပုၤဝဲတပၣ်စီဆဲးအီၤလီၤ.

၃မိၤ ၂၇:၁၄-၁၅. ဒီးတုၤပုၤပဝီၢ်စီဆဲးအဟံၣ်တဖျါ လၢယွၤအဝီၢ်ဒီး, ဝဲမုၢ်ဝဲ, အမုၢ်ဝဲ, ပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်ဘၣ်ပဝီၢ်အပူၤလီၤ. ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်ပဝီၢ်အပူၤအသီးန့ၣ် ကအိၣ်ဝဲတၢ်ဆိးကျၢလီၤ. ဒီးပုၤလၢအပဝီၢ်စီဆဲး, မုၢ်ပုၤကတၢ်အဟံၣ်ဒီး, တၢ်လၢနပၣ်အပူၤအဝဲယံၤပူၤတပူၤဘၣ်ပဝီၢ်ဖျိၣ်လၢအဖီခိၣ်လီၤ. အန့ၣ်ဒီးကကဲထီၣ်တုၤအတၢ်လီၤ.

ဂ. တၢ်ပဝီၢ်စီဆဲးတၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဝဲတဖၣ်တၢ်ဘါအတၢ်ရဲၣ်လီၤ.

အဆိတၢ်အိးထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပဲတြိၤမုၢ်တၢ်ကူးတဲၣ်သတိၤပျံၤ.

- (၁) တၢ်သးဝံၣ်.
- (၂) တၢ်ထုကဖၣ်.
- (၃) တၢ်တဲဖျါထီၣ်တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်အဝဲ.
- (၄) တၢ်ဖးလံာ်စီဆဲး.

ကမျါ - ပပၢ်စီဆုံတံၣ်အံၤလီၤ.

ပုၤခဲလၢ် - လၢယုၣ်ရှုးခၢၣ်အယီၤ ခဲအံၤပပၢ်စီဆုံစုၣ်ကီးပသး လၢ
တၢ်ဘျုးထီၣ်ဘၢထီၣ် ဒီးတၢ်မၤယွၤတၢ်မၤအဂီၢ်လီၤ.
လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်.

စံး. ၄၈:၁-၃, ၈:၁-၄ဒီး, ၁၂၂:၁-၂ဒီး, ၉၃:၅, ၁၃၇:၅-
၆, ၁၆၁. ၂၈:၁၆-၂၂, ၄၅:၆-၁၆, စံး. ၂၄:၇-၁၀, ၂၆: ၂၅:
၈, ၁၈၁. ၉:၃, ၂၇: ၆:၁၈, ၇:၁၆-၁၉, ယရှါ. ၅၆:၇(ခ)
တၢ်နီၣ် - တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တနီၤ ယုၤထၢလံာ်စီဆုံအဆၢ လၢအအဲၣ်ဒီး
ဝဲဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ပပၢ်စီဆုံသရၣ်အဂီၢ် ဒီးစးခိဆၢလိာ်အသးလီၤ.

ခ. တၢ်ပပၢ်စီဆုံတံၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်ထီၣ်တံၣ်သီအတၢ်ဘၢ အတၢ်ရဲၣ်လီၤ
ကျဲလီၤ.

(၁) တၢ်ထုကဖၣ်အိးထီၣ်တၢ်ဘၢ.

(၂) တံၣ်ကစၢ်တဲဖျါထီၣ်အကွဲတၢ်ဘၢအဝုၣ်အကျိၤ.

(၃) ကမျါထီၣ်သးဝံၣ်.

(၄) တၢ်စးလံာ်စီဆုံ.

(၅) တၢ်ကတိၤဟ့ၣ်ဝံၣ်ဟ့ၣ်ဘၢ.

(၆) တံၣ်ဖိယီဖိအတၢ်စံးဘျုးယွၤအတၢ်သးဝံၣ် (မုၢ်သ့)

(၇) တၢ်ထုကဖၣ်လံာ်တံၣ်ဖိယီဖိအဂီၢ်.

(၈) သးဝံၣ်ပျၢ်တၢ်.

လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်.

စံး. ၁၂၇:၁, ယွၤမုၢ်တမၤဟံၣ်ဘၣ်ဒီး, ပုၤလၢအမၤဝဲတဖၣ်န့ၣ် မၤဝဲ
ကလီကလီလီၤ. ယွၤမုၢ်တကွၢ်ဘၣ်ဝုၣ်ဒီး, ပုၤပၤတၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဆိးသီ
ဝဲကလီကလီလီၤ.

- သရၣ် - လၢတၢ်ဘူၣ်ထီၣ်ဘၢထီၣ်ယွၤအဂီၢ်,လၢတၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤ
လီၤတၢ်သးဒုးကစီၣ်အဂီၢ် ဒီးလၢတၢ်မၤဘူၣ်သ့ၣ်နီၣ်
စီဆှံအဂီၢ်.
- ကမျၢၣ် - ပဟ်စီဆှံဟံၣ်အံၤလီၤ.
- သရၣ် - လၢတၢ်မၤမုၢ်ထီၣ်က့ၤပုၤသ့ၣ်ကၢ်သးလီၤ,လၢတၢ်ဂံၢ်
တၢ်ဘၢ လၢပုၤလၢအဘၣ်တၢ်လုပစီအဂီၢ်,ဒီးလၢတၢ်
ဒုးန့ၣ်တၢ်ကပီၤလၢကျဲအဂီၢ်.
- ကမျၢၣ် - ပဟ်စီဆှံဟံၣ်အံၤလီၤ.
- သရၣ် - လၢတၢ်မၤစီဆှံ ဟံၣ်ဖိယိဖိအတၢ်အိၣ်မူအဂီၢ်,လၢတၢ်
သိၣ်လိဒီးတၢ်န့ၣ်ကျဲလၢပုၤသးစၢ်အဂီၢ်ဒီးလၢတၢ်မၤ
လၢမၤပဲၤပုၤစီဆှံတဖၣ်အဂီၢ်.
- ကမျၢၣ် - ပဟ်စီဆှံဟံၣ်အံၤလီၤ.
- သရၣ် - လၢပုၤတၢ်ဒီးဘးဖိ အတၢ်သ့ၣ်လဲလိာ်သးလဲလိာ်အ
ဂီၢ်,လၢတၢ်ဒုးဒိၣ်ထီၣ်အါထီၣ်တၢ်တီတၢ်လိၤအဂီၢ်ဒီး
လၢတၢ်မၤဒိၣ်ထီၣ်လဲၤထီၣ်ယွၤအဘိအမုၢ်အဂီၢ်.
- ကမျၢၣ် - ပဟ်စီဆှံဟံၣ်အံၤလီၤ.
- သရၣ် - လၢတၢ်စၢဖှိၣ်ပတၢ်စုၢ်တၢ်န့ၣ်အဂီၢ်,လၢတၢ်စၢဖှိၣ်ပ
ခရံၣ်ဖိအတၢ်အဲၣ်ပုၤအဲၣ်ဝဲၤအဂီၢ် ဒီးလၢတၢ်မၤစၢၤဒုးန့ၣ်
ပတၢ်အဲၣ်လၢပုၤခဲလၢာ်အဂီၢ်.
- ကမျၢၣ် - ပဟ်စီဆှံဟံၣ်အံၤလီၤ.
- သရၣ် - လၢတၢ်စံးဘျုးပုၤလၢအအဲၣ်ဒီးမၤတၢ်လၢဟံၣ်အံၤအ
ဂီၢ်,လၢတၢ်သ့ၣ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤပုၤလၢအလဲၤပူၤကွံာ်
ဟံၣ်ခိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်,ဒီးလၢတၢ်န့ၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢလၢပကမူ
လီၤထူလီၤယိာ်ဒီးခရံၣ်အဂီၢ်.

တၢ်နီၣ် -

နီၣ်ဂံၢ် ၂, ၃, ၄, ၉, ၁၀, ၁၂, ၁၃, ၁၄, ၁၅, ၁၆ နီၣ် ၁၈ တဖၣ်
အံၤမ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်တဂ့ၤဟံၣ်တၢ်အီၤဘၣ်တဖၣ်လီၤ.

“တၢ်ဖးခိဆၢတၢ်လုၢ်ထီၣ်သရၣ်အတၢ်မၤ”
(သဲၣ်ထီးသးပုၢ်ကတၢၢ်ဆူသရၣ်အအိၣ်)

သဲၣ်ထီးသးပုၢ် - ယဟ့ၣ်လီၤပသရၣ်အံၤလၢတၢ်ကဟံၣ်စီဆ့ၣ်အီၤ
လၢယွၤအလၢကပီၤအဂီၢ် နီၣ်လၢပုၤကညီကဘူၣ်
တၢ်ဘါတၢ်လၢအပူၤအဂီၢ်လီၤ.

သရၣ် - သရၣ်အံၤကဘၣ်တၢ်ကိးန့ၢ်အမံၤနဲလဲၣ်
သဲၣ်ထီးသးပုၢ်- သရၣ်အံၤ, ကဘၣ်တၢ်ကိးအီၤလၢတၢ်ဘါယွၤသရၣ်လီၤ
သရၣ် - ပုၤလၢတၢ်အဲၣ်အီၤသ့ၣ်န့ၢ်, ပသးခုလၢယွၤထီၣ်ဟူးထီ
ဂဲၤသုသးလၢပကသ့ၣ်ထီၣ်န့ၢ်အဟံၣ်တဖျၢၣ်လၢအလၢ
ကပီၤအဂီၢ်လီၤ. မိပဂဲၤဆၢထီၣ်သကိးနီၣ်လၢတၢ်သညး
သပုၢ်ဟံၣ်စီဆ့ၣ်သကိးအီၤနဲသိးပကသ့သ့အီၤလၢတၢ်ဟံၣ်
စီဆ့ၣ်နီၣ်လၢကျဲအဘၣ်တက့ၢ်.

မိကမျၢၢ်ဂဲၤဆၢထီၣ်တက့ၢ်.

သရၣ် - လၢတၢ်လၢကပီၤ, တၢ်ယူးယီၣ်နီၣ်တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢပ
ကစၢ်, မိကစၢ်, နီၣ်သးစီဆ့ၣ်ကစၢ်အဂီၢ်

ကမျၢၢ် - ပဟံၣ်စီဆ့ၣ်ဟံၣ်အံၤလီၤ.

[ပပၣ်စီဆၢသၢၣ်ရၢၣ်လၢကျဲတဘိၣ်တဘိၣ်, တၢ်လၢလံၣ်အၢ
ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢတၢ်ရဲၣ်လီၤတဖၣ် မ့ၢ်ဒ်အစီလၢအံၤအသိးလီၤ.]

၁. တၢ်ဒုတၢ်အူ, (မ့တမ့ၢ်)တၢ်သးဝံၣ်ရိၣ်အခါ ပှၤလၢတၢ်လီၤတၢ်
အီၤတဖၣ် လဲၤထီၣ်ဆူစီၤမိၤခိၣ်.
၂. ကမျၢၢ်သးဝံၣ် - လီၤလံၤ(၁), သီ(၁), (ကမျၢၢ်ဆၢထၢၣ်).
၃. တၢ်အိးထီၣ်တၢ်ဘါ (ဝံး.၁၀၀) - (ကမျၢၢ်ဆၢထၢၣ်).
၄. တၢ်ထုကဖၣ်အိးထီၣ် - (ကမျၢၢ်ဆၢထၢၣ်).
၅. ခရံၣ်တၢ်ထုကဖၣ်အိးထီၣ် - (ကမျၢၢ်ဆၢထၢၣ်).
၆. တၢ်သးဝံၣ်ရိၣ်.
၇. တၢ်ဖးဒိဆၢလံၣ်စီဆၢလံၣ်သးဝံၣ်အပူၤ, (ယွၤအတံၣ်).
၈. ဝံၣ်တၢ်လၢကပီၤတၢ်ယွၤသၢၣ်တၢ်ဖး - လီၤလံၤ (၅၆၀),
သီ (၅၄၀).
၉. တၢ်တဖျါထီၣ်သၢၣ်ရၢၣ်အတၢ်ဝံၣ်စီၤတဲစီၤ.
၁၀. တၢ်ဖးလံၣ်စီဆၢလံၣ်တၢ်ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအစီၤ.
၁၁. တၢ်သးဝံၣ်ကမျၢၢ် - လီၤလံၤ(၄), သီ (၂).
၁၂. တၢ်ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
၁၃. တၢ်သးဝံၣ်ရိၣ် (တၢ်ထၢဖိၣ်)ဒီးတၢ်လုၢ်ထီၣ်တၢ်မၤတူၣ် ဒီးတၢ်
ဟ့ၣ်တဖၣ်.
၁၄. တၢ်ဖးဒိဆၢတၢ်လုၢ်ထီၣ်သၢၣ်ရၢၣ်အတၢ်မၤ(ဝဲယုၣ်)
၁၅. တၢ်သဆၢထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်.
၁၆. တၢ်ထုကဖၣ်လုၢ်ထီၣ်သၢၣ်ရၢၣ် - (ကမျၢၢ်ဆၢထၢၣ်).
၁၇. ကမျၢၢ်သးဝံၣ် - “စီဆၢ, စီဆၢ, စီဆၢ,” ထဲတုဆၢဒီး.
၁၈. တၢ်ဆိၣ်ဝဲၤပျၢၢ်တၢ်.

၅. တၢ်ပာ်စီဆှံသရၣ်တၢ်သျှၣ်ထီၣ်ဒီးအဂၤတဖၣ်.

က. တၢ်ပာ်စီဆှံသရၣ်အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ.

တၢ်ပာ်စီဆှံသရၣ် အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်မံၤတုၤဝဲန့ၣ် ဘၣ်တဘၣ်ကလီၤဆီလိာ်အသး ပူၤစဲးပူၤစဲးဘၣ်ဆၣ်န့ၣ်သက့ဒီး အိၣ်ကျဲၤမိၢ်ပုၤတဖၣ်အါတက့ၢ် ဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၁) တၢ်ပာ်စီဆှံသရၣ်တၢ်တကလုာ်.

အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဘါဖျိၣ်ကိာ် လၢသရၣ်အချၢ, အိၣ်ဒီးတၢ်ဖးလံာ်စီဆှံ, တၢ်သးဝံၣ်လၢကမျၢၢ်, တၢ်ထုကဖၣ်, တၢ်အိးထီၣ်သရၣ်ဝဲတြီ (မုတမုၢ်) တၢ်ကူးတံၢ်သတိပျံၤ ဝံၣ်ဒီးကမျၢၢ်လဲၤန့ၣ် ဒီးတၢ်ပာ်စီဆှံသရၣ်အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်မၤအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၂) တၢ်ပာ်စီဆှံခဲကလုာ်တကလုာ်.

တၢ်အိးထီၣ်ပာ်စီဆှံသရၣ်ဒီးတုၤန့ၣ်ရံၣ်ဘၣ်လၢတၢ်ပာ်စီဆှံအဂီၢ်ဒီး ပူၤခဲလၢာ်လဲၤထီၣ်တံၢ်ဖျိၣ်ဖီ ဒီးမၤဒ်တၢ်ပာ်စီဆှံသရၣ်တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤအိၣ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ.

(၃) တၢ်ပာ်စီဆှံသၢကလုာ်တကလုာ်.

မုၢ်လၢသရၣ်ဆဲးဒီး ကမျၢၢ်အါအယီၤ တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အကပၤဒီး လၢတၢ်လဲၤန့ၣ်သရၣ်ပူၤအလီၢ်န့ၣ်ဖဲသရၣ်ဝဲတြီဘၣ်တၢ်အိးထီၣ်အိၣ် လၢပုၤတဂၤဂၤဝံၣ်ဒီး ကမျၢၢ်လဲၤတရံးသရၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်သးဝံၣ်, ဒီးမၤကတၢ်က့ၢ် တၢ်ပာ်စီဆှံအတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤန့ၣ်လီၤ.

ရီုပုၤ ၁၂:၁-၂. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, ပုၤသ့ၣ်ဝဲၣ်သ့ၣ်ဇၤ, ယဃကညးသုလၢ
ယွၤအတၢ်သးကညီၤတဖၣ်အဃိ, ဒ်သိးသုကပၢ်သုနီၣ်ဒီး လၢတၢ်လုၢ်
ပူၤစီဆုံ, တၢ်ဘၣ်ယွၤအသး, လၢအမုၢ်သုတၢ်မၤ အဝုၤအဘၣ်လီၤ.-
ဒီးသုတအိၣ်ဒီး ပုၤအအံၤတယၣ်ဖိအကုၢ်အဂီၤတဝုၤ, မုၢ်လဲလိာ်
သုကုၢ်သုဂီၤ လၢတၢ်မၤကၤသုသးသိ, ဒ်သိးသုကမၤကွၢ်ယွၤအတၢ်
ဘၣ်အသး လၢအမုၢ်တၢ်ဝုၤ, ဒီးတၢ်လၢပဝုၤအဲၣ်ဒီး, ဒီးတၢ်လၢတၢ်
ပွဲၤမုၢ်တၢ်ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ယီၤရှု ၃:၄. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတၢ်အဘၣ်စၢၤ ဘၣ်အိၣ်လၢသုဒီးအဝဲန့ၣ်အ
ဘၣ်စၢၤလီၤ. ထီၣ်ဝဲသတးဒီး, ဘၣ်အိၣ်အပျၢ်ခဲကထိယၣ်ယၣ်လီၤ.
သုးဘူးသုသးဆူအအိၣ်တဝုၤ, ဒ်သိးသုကသ့ၣ်ညါကျဲလၢ သုဘၣ်လဲၤ
အဝုၤလီၤ. အဝုၤဒ်အံၤ, သုတမိၢ်ဘၣ်ကျဲအံၤလၢထံးလၢမကီၢ်ဘၣ်.
ဝံး.၆၅:၁၁. နဒုးကုၢ်ထီၣ်န့ၣ် လၢနတၢ်ဝုၤအခိၣ်သလုး, နကျဲဇၤတ
ပူၤဇၤ ၃:လီၤစီၤသိလီၤ.

၂မိၤရှု ၃၃:၁၄. ဒီးဝံးဝဲဒၣ်, ယမဲၣ်ကလဲၤတၢ်ဒီးန့ၣ်, ဒီးယကဒုးအိၣ်
ဘဲးန့ၣ်လီၤ.

ဝံး.၁၁၈:၂၄. တၢ်လၢမုၢ်တၢ်န့ၣ်အံၤ, ယွၤတဝဲလီၤ. ပကသ့ၣ်ဖဲသးညီ,
ဒီးသ့ၣ်သုသးသုလၢအပူၤလီၤ.

ဇုၤတြီၤ ၁၁:၈. လၢတၢ်န့ၣ် စီၤအၢတြီၤဟၣ် တုၤအဘၣ်တၢ်ကိးအိၣ်ဒီး,
ဒ်ကန့ၣ်ဝဲဒ်သိး အကဟးထီၣ်ဆူအလီၢ် လၢအကန့ၣ်ဘၣ်သါ, ဒီးလဲၤ
ဆူလဲၣ်ဆူလဲၣ်န့ၣ် တသ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်သက့ဒီး, ဟးထီၣ်ကွံာ်ဝဲလီၤ.
သးသယုၢ်တၢ် ၃:၂၂-၂၃. မုၢ်ယွၤအဘူးအဖီၣ်, မုၢ်အသးတတူၢ်ဘၣ်
သတးဒီး, ပတတုၤဘၣ်လၢတၢ်ဟးဂီၤတၢ်လီၤ.- အဘူးအဖီၣ်
အသိးအိၣ်ဝဲကိးဂီၤဒဲးလီၤ. နမၤတီၢ်နကလုၢ်လီၤတၢ်လီၤဆဲးလီၤ.

ဇုၢ်တြၢ် ၁၂:၁-၂. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, ပှၤအုၣ်အသးဂီၢ်မုၢ်ပှၤန့ၣ်အိၣ်ဝဲ:
တၢ်ပှၤသးဒီး, မိၣ်ဝဲဒၣ်စ့ၢ်ကိးပၢ်လီၤကွၢ် ကယံၢ်တၢ်အယၢ်တမံၤ
လၢ်လၢ်, ဒီးတၢ်ဒီးဘးလၢပမၤအီၤညီ, ဒီးတၢ်ယုၢ်သတြၢ်အိၣ်လၢပမံၣ်
ညါန့ၣ်, မိၣ်ယုၢ်လၢတၢ်သးစ့ၢ်တက့ၢ်.- ဒီးပှၤလၢအဒုးကဲထီၣ်ဒီး မၤလၢ
ပှၤထီၣ်ပတၢ်န့ၣ်, ယုၢ်ဂ္တးတဂၤန့ၣ်, မိၣ်ကွၢ်ဃီၤတၢ်ဆူအိၣ်တက့ၢ်.
အဝဲဒၣ်ဒီးတူၣ်စုညါ, ဒီးပၢ်တၢ်မဲၣ်ဆူးလၢတၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်, လၢတၢ်သး
ခုအိၣ်ပၢ်လီၤအသး လၢအမံၣ်ညါအံၤပီ, ဒီးဆုၣ်နီၤဝဲလၢယွၤအလီၤ
ပစိၣ်အစုထွဲတခါလီၤ.

ဝဲ: ၉ဝ:၁၂. န့ၣ်လိပှၤ ဒ်သိးပကၣ်ပမုၢ်န့ၣ်တဖၣ် ဒီးပကၣ်ကၣ်သး
လၢအကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ်တက့ၢ်.

၂ကရံၣ်. ၅:၁၇. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ပှၤတဂၤဂၤမုၢ်အိၣ်လၢခရံၣ်အပူၤဒီး,
မုၢ်အမုၢ်ၤ. တုၤအသီလီၤ. တၢ်လီၤလံၤတဖၣ်ပူၤကွၢ်ဝဲ, ကွၢ်ကွၢ်; တၢ်
ခဲလၢ်ကဲလၢအသီလဲ.

ဝဲလဲ:ဝဲ ၃:၁၃-၁၄. ပုၤသ့ၣ်ဝဲၣ်သ့ၣ်ဇုၢ်, ယၤကသးလၢယမၤန့ၣ်လဲ
တၢ်ဝဲန့ၣ်တမုၢ်ဘၣ်. မုၢ်တၢ်တမံၤငီၤယမၤ, ယမၤသးပှၤနီၣ်ယသး
လၢတၢ်အိၣ်လၢယလီၤခဲ, ဒီးယယုၢ်ဃီၤယသး ဆူတၢ်အိၣ်လၢယမံၣ်
ညါ, ဒီးယယုၢ်သတျီၣ်ဆူတၢ်ပနီၣ်အအိၣ်, ဒ်သိးယကန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဘျး
ဘၣ်ယးဒီး ယွၤအတၢ်ကိးထီၣ်ထီလၢယုၢ်ဂ္တးခရံၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဇုၢ်တြၢ် ၁၃:၈. မတၢ်, ဒီးမဆါအံၤ, ဒီးအစိၤစိၤအယုၢ်ယုၢ်န့ၣ်,
ယုၢ်ဂ္တးခရံၣ်မုၢ်တၢ်ဒ်လီၤလီၤလီၤ.

လီၣ်ဖျါ ၂၁:၅. ဒီးပှၤဆုၣ်နီၤ လၢလီၤပစိၣ်အဖီခိၣ်တဂၤန့ၣ် ဝဲဒၣ်,
ကွၢ်ကွၢ်, ယမၤတၢ်အသီခဲလၢ်လီၤ. ဒီးဝဲဘၣ်ယၢ, ကွဲးတၢ်တက့ၢ်.
အဝဲဒၣ်အံၤ, တၢ်ကတီၤအံၤ မုၢ်အမုၢ်အတီ, ဒီးအံၤကလုၢ်တီလီၤ.

အမဲၣ်ညါ, ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်အကလုာ်အကထိတက့ၢ်.

စံး.၁၁၉:၁၀,၁၁,၅၀,၁၀၅,၁၃၀,၁၃၃. ယယုတုၢ်နၤလၢ ယသးဒီး
ဖျါၣ်ညါလီၤ. မိၣ်သုတလဲၤကမၢ်ဘၣ် လၢနတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်တဂ့ၢ်.-
ယပာ်ဖျိၣ်နကလုာ်နကထိ လၢယသးကံၢ်ပူၤ, ဒ်သိးယသုတမၤကမၢ်
ဘၣ်နၤတဂ့ၢ်လီၤ.- အအံၤမုၢ်တၢ်လၢ အမၤမုၢ်ထီၣ်က့ၤယၤ လၢယ
ဘၣ်နးဘၣ်ဖျိၣ်အမၤမုၢ်န့ၣ်, လၢနကလုာ်နကထိ မၤမူထီၣ်က့ၤလဲၤယၤ
လီၤ.- နကလုာ်ကထိန့ၣ် မုၢ်မုၢ်အူဒၢတဖျါၣ်လၢယဒိၣ်အဂီၢ်, ဒီးတၢ်
ကပီၤတဖျါၣ်လၢယကျဲအဂီၢ်လီၤ.- တၢ်အိးထီၣ်နကလုာ်နကထိန့ၣ်
မၤကပီၤထီၣ်တၢ်, ဒီးဒုးနၢ်ပၢ်ပူၤလၢ အတမၤလိာ်ဘၣ်တၢ်ဘၣ်လီၤ.-
ဒုးထွဲယဒိၣ်လၢ နကလုာ်ကထိအပူၤတက့ၢ်. ဒီးမိၣ်တၢ်အၢၤတၢ်သီ အသု
တပၤယၤနီတမံၤတဂ့ၢ်.

၇. နံၣ်ထီၣ်သီလံၣ်ပီဆဲၣ်အဆၢတဖၣ်.

၅မိၤ၇၅ ၁၁:၁၂. ထံဒီၤကိၢ်ဒီၤ လၢယွၤနကစၢ်ပးကဲဝဲလီၤ. ယွၤနကစၢ်
အမဲၣ်ကွၢ်အီၤတထံၣ်ယီ လၢနံၣ်အဒိၣ်ထံး တုၤလၢအကတၢ်န့ၣ်လီၤ.
၅မိၤ၇၅ ၃၁:၆,၈. ပာ်ဆူၣ်သုသး, ဒီးတံးတဟီၣ်တက့ၢ်. ဘၣ်ယိၣ်တၢ်တ
ဂ့ၢ်, ဒီးပျံၤအီၤတဂ့ၢ်. အဝဲဒ်အံၤ, ယွၤနကစၢ်မုၢ်ပူၤလၢအလဲၤတၢ်ဒီး
နၤလီၤ. တညိကွၢ်ဘၣ်နၤဘၣ်, ဒီးတလဲၤသဒၣ်ဘၣ်နၤဘၣ်.- ဒီးယွၤ
မုၢ်ပူၤလၢအလဲၤတၢ်လၢနမဲၣ်ညါလီၤ. အဝဲဒ်ကအိၣ်ဒီးနၤလီၤ. တညိ
ကွၢ်ဘၣ်နၤဘၣ်. ဒီးတလဲၤသဒၣ်ဘၣ်နၤဘၣ်. ပျံၤတၢ်တဂ့ၢ်, ဘၣ်ယိၣ်
တၢ်တဂ့ၢ်.

ယ၇၅. ၅၂:၁၂. အဝဲဒ်အံၤ, သုတဟးထီၣ်ပရၢ်ပတုၤဘၣ်, ဒီးသုတ
လဲၤထီၣ်ယုာ်ဘၣ်. အဝဲဒ်အံၤ, ယွၤကလဲၤတၢ်လၢသုမဲၣ်ညါ, ဒီးအံၣ်စ
ရလးအကစၢ်ကအိၣ်လၢသုလီၢ်ခဲလီၤ.

ဝဲသ့ၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လၢအအုၣ်အသး လၢယဝ်ၣ်ယကျိၤလီၤ.

၂ပုး.၁.၂၁. အဝ်ဒ်အံၤ, ဝဲအကလုာ်တဖၣ်ဘၣ်ဝဲလၢယျၢ ဖဲဒၣ်ပုၤတညီအသးဘၣ်. မ့ၢ်ဒ်သးစီဆ့ၣ်ဘိးထီၣ်အသးအသိးန့ၣ်, ယွၤအပုၤစီဆ့ၣ်ကတိၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယီၤဟ့ၣ် ၁၄:၁၅. သုမ့ၢ်အဲၣ်ယၤဒီး တၢ်န့ၢ်ယတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်တက့ၢ်.

၂ကွဲး.၃၄:၃၀-၃၁. ဒီးစီမၤလဲၤထီၣ်ဆူယွၤအဟံၣ်ပူၤ, ဒီးယူဒၤအပုၤတညီခဲလၢၣ်, ဒီးပုၤအိၣ်ဝဲဆိးဝဲ လၢယဂူၤလုၣ်အပူၤခဲလၢၣ် အိၣ်ဒီးအိၣ်, ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ်, ဒီးပုၤလုၤဝဲဖိ, ဒီးပုၤဂီၢ်မုၢ်ခဲလၢၣ် ဒီးဒိၣ်ဒီးဆဲး, ဒီးဖးဝဲလၢအန့ၢ်ပူၤ, လၢကယဲၣ်တၢ်ကတိၤ လၢလံာ်တၢ်အုၣ်လီၤ အိၣ်လီၤအတၢ်ကတိၤ လၢပုၤထံၣ်န့ၣ်ဝဲလၢ ယွၤအဟံၣ်ပူၤန့ၣ်လီၤ.-

ဒီးစီမၤဆၢထၣ် လၢတၢ်ဆၢထၣ်အလီၢ် ဒီးအုၣ်လီၤအိၣ်လီၤတၢ်လၢယွၤအမံၣ်ညါလၢ အကလဲၤပိာ်ယွၤအကျဲ, ဒီးတၢ်န့ၢ်အတၢ်မၤလိာ်, ဒီးအတၢ်အုၣ်အသး, ဒီးအတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်, လၢအသးဒီးဖျၢၣ်ညါ, ဒီးလၢအသးလၢအဆိကမိၣ်တၢ်တုၤအလၢၣ်, ဒ်သိးအကမၤ တၢ်အုၣ်လီၤအိၣ်လီၤ အတၢ်ကတိၤအံၤ လၢအကွဲးအသး လၢလံာ်အံၤအပူၤလီၤ.

လူၤကၢၣ် ၂၄:၃၂,၄၄. ဒီးအဝဲသ့ၣ် ဝဲလိာ်အသး သကိးသကိးလၢ, အဝဲဒၣ်ကတိၤတၢ်ဒီးပုၤလၢကျဲ, ဒီးဒုးန့ၣ်တၢ်ကွဲးအသး အဝ်အပိာ်ဒီး, ပသးဝဲၤဆူၣ်ထီၣ် လၢပသးပူၤတမ့ၢ်ဘၣ်ငါ.- ဒီးဝဲဘၣ်အိၣ်, တၢ်ကတိၤတဖၣ်လၢ ယဝ်းဘၣ်သု ဖဲယအိၣ်ဒံးဒီးသု, လၢကယဲၣ်တၢ်ကွဲးအသးလၢ စီမိၤဂူၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအပူၤ, ဒီးဝဲသ့ၣ်တဖၣ်အပူၤ, ဒီးလံာ်ဝဲထီၣ်ပတြၢတၢ်အပူၤ, လၢယဝ်ၣ်ယကျိၤန့ၣ်, ဘၣ်လၢထီၣ်ပုၤထီၣ်ခဲလၢၣ်လီၤ.

၂တံၤ. ၄:၁. ယမၤလိာ်န့ၢ် လၢယွၤဒီးယုၣ်ဂူၤခရံၣ် လၢအကစံၣ်ညီၣ်ပုၤမူဒီးပုၤသံတဖၣ်, အမံၣ်ညါ, ဒီးလၢအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီး အဘီအမုၢ်

ပလီၢ်နသး, ဒီးမၤတၢ်ဒိကယဲၢ်တၢ်ကွဲးအသးလၢအပူၤလီၤ. အဝၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်န့ၣ်တစု နကဒုးဘိၣ်ထီၣ်ညီထီၣ်နကျဲဒီး နကမၤဒီး တၢ်ကူၣ်သ့လီၤ.

၂တံၤ.၂:၁၅. ကျဲးဝးကဲထီၣ် ပၤဘၣ်ယွၤအသး, ပၤမၤတၢ်ဖိလၢအမဲၢ်ဆုးအလီၢ်တအိၣ်ဘၣ်, ပၤနီၤဖးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီ အကလုာ်အကထီၢ်အဆၢတီတီလီၤလီၤန့ၣ်တက့ၢ်.

၂တံၤ.၃:၁၆. ကယဲၢ်တၢ်ကွဲးအသးခဲလၢန့ၣ်, ကွဲးအသးလၢယွၤအသးစိဆုံ, ဒီးဝုၤလၢသိၣ်တၢ်သီတၢ်အဂီၢ်, လၢသိၣ်သိၣ်တၢ်အဂီၢ်, လၢယၣ်လီၤတၢ်အဂီၢ်, လၢသိၣ်လိန့ၣ်လိတၢ် လၢတၢ်တီတၢ်လီၤအပူၤအဂီၢ်.

ယံးရဲမံၤ ၃၈:၂၀. ဒီးစိယံးရဲမံၤ ၈:ဝဲဒၣ်, တဟ့ၣ်လီၤကွဲၣ်ဘၣ်နၤဘၣ်. စူၢ်လၢယွၤအကလုာ် လၢယကတီၤတၢ်ဒီးနၤတက့ၢ်. ဒီးတၢ်ကဝုၤထီၣ်လၢနဂီၢ်, ဒီးနသးကမူလီၤ.

မးသဲ ၇:၂၄-၂၅. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ပၤလၢအနၢ်ဟူ ယကလုာ်ယကထီၢ်အံၤ, ဒီးတၢ်န့ၣ်ဝဲကိးဂၤဒဲးန့ၣ် ယကဒိလီၤအီၤလၢ ပၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့လၢအသ့ၣ်ဟံၣ် လၢလၢၢ်ခိၣ်တဂၤလီၤ. ဒီးတၢ်ဟဲစူၤ, ဒီးထံလုၣ်ဘၢတၢ်, ဒီးကလံၤအူဘၣ်တၢ်, ဒီးဘၣ်ဝဲလၢဟံၣ်တဖျါန့ၣ်လီၤ. ဒီးတလီၤပိာ်ဝဲဘၣ်. အဝၢ်ဒ်အံၤ, အခိၣ်ထံးသ့ၣ်အသးလၢ လၢၢ်ခိၣ်အဝၢ်လီၤ. **ရီမုၤ ၁၅:၄.** အဝၢ်ဒ်အံၤ, ဖဲဒၣ်တၢ်ကွဲးအသး တဘီလၢလၢန့ၣ်, ဘၣ်ကွဲးအသးလၢ ပဘၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအဂီၢ်, ဒ်သီးတၢ်ဝံသးစူၤ, ဒီးဘၢမၤမုၢ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်ကွဲးအသးတဖၣ်သတးဒီး ပကအိၣ်ဒီးတၢ်မုၢ်လၢလီၤ.

ယီၤဟၣ် ၅:၃၉. သုယုကွၢ်ထံ တၢ်ကွဲးအသးတဖၣ်လီၤ. အဝၢ်ဒ်အံၤ, သုဆိကမိၣ်လၢ သုကန့ၣ်ဘၣ် တၢ်မူအထူအယိာ်လၢအပူၤလီၤ. ဒီးအ

ပသးလီၤ. ယွၤအတၢ်အုၣ်အသးန့ၣ်မ့ၢ်ဝဲတီၢ်ဝဲ, ဒီးဒုးကူၣ်သုပုၤလၢ
အတၢ်မၤလိၤဘၣ်တၢ်ဘၣ်လီၤ. ယွၤအကလုာ်ကထိၣ်တီၢ်ဝဲလီၤဝဲ, ဒီး
မၤရူၤထီၣ်က့ၤပသးလီၤ. ယွၤအတၢ်မၤလိၤန့ၣ်ကဆိၣ်ဒီး မၤကဝီၤ
ထီၣ်က့ၤပဝဲလီၤ.

လီၤဖျါ. ၁၃. ပုၤလၢအဖး, ဒီးပုၤလၢအနၢ်ဟူ ဝံအကလုာ်အကထိၣ်အံၤ,
ဒီးတၢ်န့ၣ်ဖးယၢ် တၢ်ကွဲးအသးအိၣ်လၢအပူၤန့ၣ်, ဘၣ်ဆိၣ်ဝဲလီၤ.
အဝဲဒ်အံၤ, အဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဘူးတုၢ်လီၤ.

ယၤဂျါယၤ ၃၄:၁၆. ယုတၢ်လၢ ယွၤလၢအလံာ်ပူၤ, ဒီးဖးတၢ်တက့ၢ်.
တတၢ်မၤဘၣ်နီၤတမံၤဘၣ်, တၢ်လၢအဝီၤမိၣ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ် တအိၣ်
ဘၣ်နီၤတဘၣ်ဘၣ်, အဝဲဒ်အံၤ, ယထးခိၣ်မၤလိၤတၢ်န့ၣ်, ဒီးအသး
န့ၣ်ဒုးအိၣ်ဖျိၣ်အီၤလီၤ.

အုးဖး. ၆:၁၇. ဒီးကုၢ်ထီၣ် တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ အခိၣ်ကုၢ်သု, ဒီးဟံး
ထီၣ်သးအနး လၢအမ့ၢ်ယွၤအကလုာ်အကထိၣ်တက့ၢ်.

ဇၢၤတြီၤ ၄:၁. အဝဲဒ်အံၤ, ယွၤအကလုာ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်မူ, ဒီးမၤတၢ်သု,
ဒီးအကန့ၣ်အုၣ်တၢ်ဂ့ၤန့ၣ် နးတဘၣ်လၢအကန့ၣ်ခံဒီလိာ်, ဒီးဆဲးဖျိတုၤ
အနီၤဖးပတၢ်မူ ဒီးပသး, ဒီးတၢ်အဆၢ ဒီးတၢ်အကံၢ်, ဒီးမ့ၢ်တၢ်လၢအ
သုညါပသးအတၢ်ဆိကမိၣ် ဒီးအတၢ်ကူၣ်တၢ်တဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဝံး. ၁:၁-၂. ပုၤလၢအတလဲၤဘၣ်ဝဲလၢ ပုၤတတီၢ်တလီၤဘၣ်အကူၣ်
ထီၣ်ဖးလီၤတၢ်အပူၤ, ဒီးတဆၢကတီၢ်ဘၣ်ဝဲလၢ ပုၤမၤတၢ်ဒီးဘးအကျဲ,
ဒီးတဆၢနီၤဘၣ်ဝဲလၢ ပုၤဒုၣ်ဒွဲၣ်တၢ် အလီၢ်ဆုၣ်နီၤဘၣ်န့ၣ်, ဘၣ်ဆိၣ်
ဝဲလီၤ. ဒီးမ့ၢ်လၢဝဲလၢ ယွၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီအပူၤ, ဒီးလၢအ
တၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ် ဆိကမိၣ်ဝဲလၢမ့ၢ်ဆါဆဲးလၢမုၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယီၤဂ္ဂူ ၁:၈. လံာ်တၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ တဘၣ်ဟးထီၣ်ကွဲးလၢနထးခိၣ်
ဘၣ်, မ့ၢ်နဘၣ်ဆိကမိၣ်လၢအပူၤ လၢမ့ၢ်ဆါဒီးလၢမုၢ်န့ၣ်, ဒ်သီးနက

၇၁.ကတၢၢ် ဒီးဒုးကူဒုးသီးအီၤတက့ၢ်. ဒီးဟ့ၣ်လီၤပသးလၢအစုအဂီၢ်,
ဒီးခိၣ်ဖး လၢအခိၣ်အဂီၢ်တက့ၢ်.- ဒီးဟဲစိၣ်မၤသံဝီၤဖဲလၢအဘိၣ်တ
ဒုန့ၣ်တက့ၢ်.- ဒီးဝံပအိၣ်ဒီး မုၢ်လၢသကိးတက့ၢ်.- အဝုၣ်ဒ်အံၤ,
ယဖိခွါလၢအသံတၢ်တၢ်အံၤ, မူထီၣ်က့ၤလံ, ဒီးတၢ်မၤတၢ်ဒီးဘၣ်
တၢ်ထံၣ်န့ၣ်က့ၤအီၤလံ. ဒီးအဝဲသ့ၣ်မုၢ်လၢဝဲလီၤ.

စံး.၄၄:၁. ယွၤတၢ်, ပနၢ်တူလံလၢပနၢ်, ပပၢ်တဖၣ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤပုၤ
လၢတၢ်မၤ လၢနမၤလၢအဝဲသ့ၣ်အမုၢ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်လၢယွၤလီၤ.

၂မိၤ.၂၀:၁၂. ဒ်သီးနမုၢ်န့ၣ်တဖၣ် ကထီထီၣ်လၢကီၢ်ပုၤ လၢယွၤနက
စၢ်ဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်ဒီး, ယူးယိၣ်နမိၢ်ဒီးနပၢ်တက့ၢ်.

၅မိၤ.၅:၁၆. ဒ်ယွၤနကစၢ် မၤလိၣ်န့ၣ်အသီးန့ၣ်, ဒ်သီးနမုၢ်န့ၣ်တဖၣ်
ကထီထီၣ်, ဒီးတၢ်ကတုၤထီၣ်လၢနဂီၢ်, လၢကီၢ်ပုၤလၢယွၤဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်
ဒီး, ယူးယိၣ်နမိၢ်နပၢ်တက့ၢ်.

စံး.၁၂:၈-၉. နမၤကမၤအသး ဒ်စပံးမုၢ်လၢအသ့ၣ်ထီၣ် တမုၢ်အိၣ်
လၢနဟံၣ်ယၢ်အသီးန့ၣ်, ဒီးနဖိနလံၤကမၤသး ဒ်သ့ၣ်စၢ်ယံးသ့ၣ်
တဖၣ်အိၣ်ဝးတရံး နစီၢ်နီၤခိၣ်အသီးန့ၣ်လီၤ.- ကွၢ်ကွၢ်, ပုၤလၢအပျံၤ
ယွၤန့ၣ်ကတၢၢ်တၢ်ဆိၣ်ဝုၤဒ်န့ၣ်အသီးလီၤ.

ဆ. လံာ်စီဆံၣ်အမုၢ်န့ၣ်လံာ်စီဆံၣ်အဆၢတဖၣ်.

၅မိၤ.၅၅ ၈:၃. ဒီးဒုးဆိၣ်လီၤနသး, ဒီးဒုးသ့ၣ်ဝံၤနသး, ဒီးဒုးအိၣ်န့ၣ်လၢ
မၤန့ၣ်, လၢနတသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤ ဒီးနပၢ်တဖၣ်တသ့ၣ်ညါဘၣ်အီၤ,
ဒ်သီး အကဘီးဘၣ်သ့ၣ်ညါန့ၣ် လၢပုၤကညီမူဝဲထဲလၢ ကိၣ်တမုၢ်ဘၣ်,
မုၢ်လၢဖဲဒ်တၢ်လၢအထီၣ်ဖျဲး လၢယွၤအထးခိၣ် တမံၤလၢလံာ်သတး
ဒီး, ပုၤကညီမူဝဲလီၤ.

စံး.၉:၇-၈. ယွၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢဝဲပုၤဝဲ, ဒီးမၤကျၢ်ထီၣ်က့ၤ

ဖိခွါလီၤ.

မၤကူး ၅:၂၂-၂၃. ဒီးကွၢ်ကွၢ်, ပှၤဘျုးဘျိၣ်အိၣ်အကျါ, အမံၤစီၤယၤ အရူးတၢ်ဟဲဝဲ, ဒီးထံၣ်အီၤ, ဒီးထီၣ်လီၤပှီၤအသးလၢအိၣ်ထံး,- ဒီးယုကညးအီၤယုပှၤ, ဒီးဝဲဒၣ်, ယဖိမုၢ်လၢ အနီၢ်ဆဲးတၢ်ကသံ တၢ်လီၤ. ဟဲပၢ်န့ၣ်လၢအလီၤ ဒ်သိးအကဘျါက့ၤ, ဒီးမူဝဲတက့ၢ်.

၁မီၤ၅ ၁၈:၁၉. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ယသုၣ်ညါအီၤလၢ အကမၤလိာ်အဖိအ လံၤ, ဒီးအပှၤဟံၣ်ဖိလၢအလီၤခဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးအဝဲသုၣ်ကပိာ်ယွၤအကျဲ ဒ်သိးအကမၤတၢ်တီတၢ်လီၤ, ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်, ဒ်သိးယွၤကဒုးလီၤဘၣ် တၢ်လၢစီၤအါတြၢဟံၣ်အလီၤ လၢအစံးပၢ်လၢအဝုၢ်လီၤ.

၁၇မူၤ ၉:၅. တၢ်အလဲၤန့ၣ်လၢကီၢ်စီၤဒီး, စီၤစီၤလူးစံးဘၣ်အပှၤဖိသုၣ် ခွါလၢအအိၣ်ဒီးအီၤ, ဟဲက့ၤကဒါက့ၤသကိးတၢ်က့ၢ်. ယပၢ်တဘျီ ယိၣ်လၢဘၣ်လၢ ကသုၣ်ယီၤအဂီၢ်ဘၣ်ဒီး, ကဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဖူးလၢ ပဂီၢ်လီၤ.

၁မီၤပၤ ၁၉:၄. ဒီးလဲၤဝဲအကစၢ်ဒၣ်ဝဲတနံၤကျဲ လၢပှၤမုၢ်ကနၤ, ဒီး ဟဲဆုၣ်နီၤလၢပထိးသုၣ်ရီၤသုၣ်အဖိလၢ, ဒီးယုဝဲလၢအသး ဒ်သိး အကသံလီၤ. ဒီးဝဲဒၣ်, အါလဲ. ခဲး န့ၣ်အံၤ, ယွၤၤ, ဟံးထီၣ်ယသး တက့ၢ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ယတဂ့ၤန့ၣ်ဘၣ်ယပၢ်တဖၣ်ဘၣ်.

ကလီးဝဲ ၃: ၂၁. ပၢ်သုၣ်ၤ, ဒ်သိးသုဖိသုလဲၤ အသးသုတဟးဂီၤတ ဂ့ၤဒီး, သုတမၤဒိၣ်ထီၣ်အသးတဂ့ၤ.

လူၤကဉ် ၁၅:၂၀-၂၄. ဒီးဝဲၤဆၢထၣ်, ဒီးက့ၤက့ၤဝဲဆူအပၢ်အအိၣ်, ဒီးအိၣ်ဒံးစီၤစီၤယံၤဒီးအပၢ်ထံၣ်အီၤ ဒီးအသးအိၣ်အီၤ, ဒီးလဲၤယုဖိ ဝဲအကိာ်ဒီးန့ၣ်အီၤလီၤ.- ဒီးအဖိခွါစံးဘၣ်အီၤ, ပၢ်ၤ, ယမၤကမုၢ် ဘၣ်လံၤမုၢ်ဒီး လၢန့ၣ်ညါလဲၤ. ပှၤကိးယၤလၢ နဖိခွါယတဂ့ၤတဘျီ လၢဘၣ်. ဒီးအပၢ်စံးဘၣ်အဒုအပှၤ, ဟဲစီၢ်ယီၤတၢ်ကူတၢ်သိးလၢအ

လၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲၣ်အပူၤ, လၢတၢ်ဝံသးစူၤအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.

အးဖးစူး ၆:၄. ပၢ်သ့ၣ်ဇၢ, မၤဒိၣ်ထီၣ်သုဖိတဖၣ် အသးတဂ့ၤ. မ့ၢ်လုၢ်အိၣ်အီၤလၢကစၢ်အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ဒီးအတၢ်သိၣ်ယီၣ်သီယီၣ်အပူၤတက့ၢ်.

ရိမုၤ ၄:၁၆-၁၇. မံၣ်န့ၣ်ဒီး မ့ၢ်လၢတၢ်န့ၣ်, ဒ်သိးအကဘၣ်ယးဒီးတၢ်ဘူတၢ်ဖျိၣ်, ဒ်သိးတၢ်စံးပၢ်တအိၣ်ဝါဆိကျါ ဒီးအချံအသၣ်ခဲလၢ်, ထဲပုၤဘၣ်ယး ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဇၢတမ့ၢ်ဘၣ်, မ့ၢ်ပုၤဘၣ်ယး စီၤအါတြၢဟၣ် လၢအမၤပဝဲခဲလၢ်အပၢ် အတၢ်န့ၣ်စ့ၢ်ကီး, (ဒ်တၢ်ကွဲးအသးအသိး, ယပၢ်လဲၣ်န့ၣ်လၢပုၤအါကလုာ်အပၢ်လဲၣ်.)- လၢယွၤလၢအန့ၣ်ဝဲလၢအမၤမူထီၣ်ပုၤသံးဒီး ကိးတၢ်တအိၣ်ဘၣ် ဒ်အအိၣ်အသိး, အမဲၣ်ညါလီၤ.

၁မိၤရူ ၂၂:၁၀-၁၂. ဒီးစီၤအါတြၢဟၣ်ယုာ်ထီၣ်အစု, ဒီးဟံးန့ၣ်ဒိတဘျီန့ၣ် ဒ်သိးအကမၤသံအဖိခွါလီၤ.- ဒီးယွၤအကလူးကိးထီၣ်အီၤလၢမူခိၣ်, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, စီၤအါတြၢဟၣ်ဇၢ, စီၤအါတြၢဟၣ်ဇၢ, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ကွၢ်ကွၢ်, ယၤလီၤ.- ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ယုာ်ထီၣ်နစုလၢဖိသၣ်အလီၤတဂ့ၤ, ဒီးမၤအီၤလၢတၢ်နီၣ်တမံၤတဂ့ၤ, အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ခဲကန့ၣ်အံၤယသ့ၣ်ညါလၢနပျံၤယွၤလီၤ. ယမၤန့ၣ်နဖိခွါ, နဖိခွါတဂၤသီန့ၣ် နတညးအီၤဘၣ်လီၤ.

၁ရူမုၤ ၁၇:၅၆-၅၈. ဒီးစီၤပၤစံးဝဲဒၣ်, ဖိၣ်သၣ်ခွါတဂၤအံၤ မ့ၢ်မတၤမတၤအဖိခွါလဲၣ်န့ၣ် သံကွၢ်တက့ၢ်.- ဒီးတုၤစီၤဒၤဝံးဟဲက့ၤကဒါက့ၤလၢအမၤသံတၢ်ပုၤဖလှူသးဖိဒီး, စီၤအဘဲန့ၢ်ဟံးန့ၢ်အီၤ, ဒီးဆုၤအီၤဆူစီၤပီလူးအမဲၣ်ညါ အိၣ်ဒီးပုၤဖလှူသးဖိတဂၤန့ၣ်အိၣ် လၢအစုပူၤလီၤ.- ဒီးစီၤပီလူးစံးဘၣ်အီၤ, ဖိၣ်သၣ်ခွါဇၢ, နမ့ၢ်မတၤအဖိခွါလဲၣ်. ဒီးစီၤဒၤဝံးဆၢဝဲဒၣ်, ယမ့ၢ်န့ၣ်နပုၤ ပုၤဘုၤသလုယုာ်ဖိ စီၤယံးဂဲၤအ

တၢ်လၢယဃုလၢအီၤလီၤ.- ဒီးယဒုးလိၣ်စၢ်ကိးအီၤလၢယွၤ, တစီၤဒၣ်
အီၤကတၢၣ်တၢ်ဒုးလိၣ်အီၤ လၢယွၤလီၤ. ဒီးအဝဲဒၣ်ဘါထုကဖၣ်ယွၤ
ဖဲန့ၣ်လီၤ.

၈. ပၢ်အမုၢ်န့ၣ်လံာ်ဖီဆၢအဆၢတဖၣ်.

မံး. ၉၂:၁၂-၁၅. ပၢ်တီၢ်ပၢ်လီၤဝဲထီၣ် ဒ်သုၣ်စူၣ်ပလိၣ်အသိး, မဲထီၣ်
ဒ်သုၣ်ဆိးအရုး လၢလဘၢနီၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ.- သူၣ်အသးလၢယွၤအ
ဟံၣ်ပူၤ ဒီးဝဲထီၣ်ဝဲလၢပကစၢ်အဂၤပူၤလီၤ.- တၢ်အသးပၢ်ဒီးက
သုၣ်ထီၣ်ဒံးဒီးကအိၣ်ပွဲၤဒီးအထံ ဒီးသံကစဲၣ်,- ဒ်သိးအကဒုးန့ၣ်လၢ
ယွၤမုၢ်အတီၢ်အလီၤလီၤ.

မံး. ၁၇:၂၅. ယမုၢ်တၢ်ပၢ်အသးစၢ်, ဒီးယကဲထီၣ်လံာ်ပၢ်သးပၢ်လံာ်,
ဒီးပၢ်တီၢ်ပၢ်လီၤ ဘၣ်တၢ်လဲၤသဒၣ်အီၤမုၢ်ဝဲ, အချဲအသုၣ်ယုအိၣ်
တၢ်မုၢ်ဝဲန့ၣ်ယတထံၣ်ဘၣ်.

၁၅မူၤ. ၁၀:၂(၈). ဒီးကွၢ်ကွၢ်, နပၢ်တဘၣ်ယိၣ်လၢဘၣ်လၢကသုၣ်
ယီၤအဂီၢ်ဘၣ်. ဒီးဘၣ်ယိၣ်ဝဲလၢသုဂီၢ်, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ယကမၤလၢယ
ဖိခွါအဂီၢ်ဒ်လဲၣ်.

၁မီၤၤ ၁၇:၅. ဒီးတၢ်တကိးလၢဘၣ်နမံၤ လၢအၢ်တြၢ်ဘၣ်, မုၢ်
နမံၤကမုၢ် အၢ်တြၢ်ဟံၣ်လီၤ. အဝဲဒ်အံၤ, ယပၢ်နၢ်လၢပၢ်အါကလုာ်
အပၢ်လီၤ.

ကတီၤ. ၁၇:၆. ပၢ်သးပၢ်အိၣ်သလုးန့ၣ် မုၢ်အဖိတဖၣ်အဖိတဖၣ်,
ဒီးဖိတဖၣ်အလၢအကပီၤ မုၢ်အပၢ်တဖၣ်လီၤ.

တံးတူး ၂:၁-၂. မုၢ်နဲဒၣ်အံၤ ကတီၤတၢ်လၢအကြံးဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သိ
လၢအဝဲအဘၣ်, ဒ်သိးပိၣ်ခွါသးပၢ်တဖၣ်ကမုၢ်ပၢ်ကီၤအသး, ပၢ်ပၢ်အ
သးသပွၢ်ပွၢ်, ပၢ်ကဒုလီၤတံၢ်, ပၢ်လၢအအိၣ်ဆူၣ်လၢတၢ်နၢ်အပူၤ,-

မိၣ်အိၣ်ဆူအိၣ်အလီၣ်ဒၣ်ဝဲလီၤ.

ကတိၤ. ၃၁:၂၉-၃၀. ပှၤမိမုၣ်အါဂၤ မၤဂၤဂၤဘၣ်ဘၣ်လံာ် ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, နတလၢကွဲၣ်အိၣ်မဲလၢၣ်လီၤ.- တၢ်အယံအလၢန့ၣ် လီၤန့ၣ်တၢ်, ဒီးတၢ်အကုၣ်ဂၤအဂီၤဂၤ မၤတၢ်ကလိၣ်တလီၤလီၤ. မ့ၣ်မိၣ်မုၣ်လၢအပျံၤယွၤန့ၣ် တၢ်ကစံးထီၣ်ဝဲတြၢၤအိၣ်လီၤ.

မၤတၢ် ၉:၃၆. ဒီးအပျံၤအဘိၣ်အမံၤနီၣ်တဘံၤသါ, အဒိပညီမုၣ်ဒီးကါ, အိၣ်ဝဲလၢယၤဖိၤအပူၤတဂၤလီၤ. မိၣ်မုၣ်န့ၣ်လၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဒီး တၢ်မၤဂၤ, ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်သးကညီၤလၢအမၤဝဲန့ၣ်လီၤ.

မၤတၢ် ၁၆:၁၄-၁၅. ဒီးပှၤလၢအဆၢတၢ်လုးတက့ၢ်, ဝှၤသ့ၤအတံၤရၢဖိ, မိၣ်မုၣ်, အမံၤနီၣ်လူၤဒံ, လၢအဘိၣ်ယွၤတဂၤ, နၢ်ဟူတၢ်ဒီး, ယွၤဒီးထီၣ်အသ့ၣ်အသး ဒ်သီးအကတူၢ်လိၣ်တၢ်လၢစီၤလုးစံးဘၣ်တဲဘၣ်ဝဲတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.- ဒီးတုၤအဝဲဒၣ်, ဒီးအဟံၣ်ဖိတဖၣ် ဒီးဘျၢအသးဒီး, ဃုတညးကုၤပှၤဒီးစံးဝဲဒၣ်, ယဲဒၣ်အံၤ, သုမုၣ်ပၢ်ယၤလၢပှၤစူၤကုၤန့ၣ်ကုၤကစၢ်နီၣ်ဒီး, ဟဲအိၣ်ဟဲဆိး လၢယဟံၣ်ပူၤတက့ၢ်. ဒီးကညးဆူၣ်န့ၣ်ပှၤလီၤ.

တံတူး ၂:၃-၄. ဒ်န့ၣ်အသိး ဒ်သီးမိၣ်မုၣ်သးပှၤတဖၣ်န့ၣ်, လၢအမၤတၢ်ဖံးတၢ်အပူၤ ကမ့ၢ်ပှၤဂၤဝဲဘၣ်ဝဲဒီးတၢ်စီတၢ်ဆံ, ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ်ပှၤဒုၣ်ဒွဲၣ်တၢ်, တမ့ၢ်ဘၣ်ပှၤအီၤလုၣ်ကိစံးထံဘၣ်, မုၢ်ပှၤသိၣ်တၢ်လၢအဂၤ,- ဒ်သီးအကသိၣ်ကုၤ မိၣ်မုၣ်လၢအသးစၢ်တဖၣ် လၢအကပၢ်အသးသပှၤသပှၤ, လၢအကမ့ၢ်ပှၤအဲၣ်အဝၤ, အဲၣ်အဖိ,-

၁၅မူၤ. ၁:၂၅-၂၈. ဒီးမၤသံဂီၤဖံးဖါတဒု, ဒီးဟဲစိၣ်မိၣ်သုၣ်ဆူစီၤငှဲလၢအအိၣ်လီၤ. ဒီးမိၣ်မုၣ်န့ၣ်စံးဝဲဒၣ်, အိ, ယကစၢ်ငၤ, နသးမူဝဲ, ယကစၢ်ငၤ, ယမုၢ်မိၣ်မုၣ်တဂၤ လၢအဆၢထၢၣ်ဘိထုကဖၣ်တၢ်လၢနယၤအံၤလီၤ.- ယဘိထုကဖၣ် လၢမိသုၣ်တဂၤအံၤအဂၢ်, ဒီးယွၤဟ့ၣ်လီၤ.

၂၀၁. ၁၅. ဒီးယသုၣ်နီၣ်ထီၣ်တၢ်တၢ်နီၣ်နီၣ်, လၢအအိၣ်လၢနပူၤ,
ဒီးအိၣ်ဆိလၢနဖဲနီၣ်လီၤအၣ်အပူၤ, ဒီးလၢနမိၣ်နီၣ်အူၤန့ၣ်တၢ်အပူၤ, ဒီး
ယနၢ်နီၣ်နီၣ်လၢအအိၣ်စ့ၣ်ကိးလၢနပူၤန့ၣ်လီၤ.

ရိမုၤ ၁၆:၁၃. ကတိၤဒိၣ်ပူၤတၢ်တၢ်ယုၤထၢအိၣ် လၢကတၢၢ်အပူၤ, စိၤ
ဂူဖူး, ဒီးအမိၣ် ဒီးယမိၣ်စ့ၣ်ကိးတက့ၢ်.

ကတိၤ ၃၁:၃၀,၁၁. မ့ၢ်မတၤထံၣ်န့ၢ်အမါ လၢအမၤတၢ်သုတဂၤလဲၣ်,
အဝၢ်ဒ်အံၤ, အပူၤဒိၣ်န့ၢ်တၢ်မျၢၢ်တက့ၢ်လီၤ. အဝၢ်အသးသန့အသး
လၢအိၣ်, ဒီးအတၢ်အါထီၣ်တစ့ၤလီၤတၢ်.

ယရှုၤ ၆၆:၁၃. ဒ်ပူၤလၢအမိၣ်မၤမၢ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်အသိးန့ၣ်, ယဲဒ်အံၤ
ယကမၤမၢ်ထီၣ်တၢ်သု ဒ်န့ၣ်သိး, ဒီးသုကဘၣ် တၢ်မၤမၢ်ထီၣ်တၢ်
သုလၢယရှုၤလုၣ်အပူၤလီၤ.

မး:၁၅:၂၀. တုၤန့ၤတစု ယုၣ်ရှုးစံးဆၢတၢ်, ဒီးစံးဘၣ်အိၣ်, နီၣ်ငၤ,
နန့ၢ်တၢ်ဒိၣ်မးလီၤ. မၤတၢ်ကဲထီၣ်လၢနဂီၢ်ဖဲနသးတက့ၢ်. ဒီးအဖိမုၢ်န့ၣ်
ဘျီက့ၤဝဲတစုယီၤဖဲန့ၣ်လီၤ.

စံၣ်ညီၣ်ကျိၢ် ၅:၇. တဝိတဖၣ်အိၣ်သယုၢ်, အိၣ်သယုၢ် လၢအံၣ်စရလး
အပူၤ, တုၤလၢယၤ, နီၣ်ဒ်ဘိရၤ, ဝဲဆၢထၢၣ်, တုၤယဝဲဆၢထၢၣ် မိၢ်
တဂၤလၢ အံၣ်စရလးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

မၢ်ကူး ၁၄:၈. ပိၢ်မုၢ်အံၤ ဖဲအမၤသုဒီး မၤလဲဝဲလဲ. ဟဲလူၤလီၤပၢ်သိ
န့ၢ်မူအံၤလၢယနီၣ်မိအလီၤ, လၢယဘၣ်တၢ်ခူၣ်လီၤတွံၣ်အဂီၢ်လီၤ.
လူၤကၣ် ၁:၂၈. ဒီးကလူးလဲၤန့ၢ်အအိၣ် ဒီးစံးဝဲဒ်, ပူၤလၢအဘၣ်
ဘျးအါတဂၤငၤ, ယူၤအိၣ်ဒီးန့ၤလီၤ. လၢပိၢ်မုၢ်အကျိၢ်န့ၣ် နဘၣ်ဆိၣ်
ဝဲန့ၤလီၤ.

ယိၤဟၣ် ၁၉:၂၇. တုၤန့ၤတစု စံးဘၣ်အပျဲၢ်အဘိၣ်, ကွၢ်ကွၢ်, နမိၢ်
လီၤ. လၢအဆၢအကတိၢ်န့ၣ်အလိၢ်ခဲဒီး, အပျဲၢ်အဘိၣ်တဂၤန့ၣ်တၢ်

ဝဲး.၃၄:၁၁. ဟဲ, ဖိသုၣ်လံၤသ့ၣ်ဇၤ, ကန့ၣ်ယကလုာ်တက့ၢ်. ယကသိၣ်
လိသုလၢတၢ်ပျံၤယွဲၤန့ၣ်လီၤ.

ကတိၤ.၁:၈. ယဖိခွါဇၤ, ကန့ၣ်န့ၣ်ပာ် အသိၣ်တၢ်တက့ၢ်, ဒီးလဲၤသဒၣ်
နပိၢ်အတၢ်ဆိၣ်က့ၤသီက့ၤတၢ်တက့ၢ်.

ကတိၤ.၁၀:၁. ဖိခွါလၢအကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် ဒုးသးခုအပၢ်လီၤ. မ့မ့ၢ်ဖိ
ခွါလၢအဟးဂီၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်သးအုးအလီၢ်လၢအမိၢ်လီၤ.

ကတိၤ. ၃:၁-၆. ယဖိခွါဇၤ, သးပုၤနီၣ်ယသိၣ်က့ၤသီက့ၤတၢ်တက့ၢ်.
ပိၢ်နသးတိၢ်န့ၣ်ယတၢ်မၤလိာ်တက့ၢ်.- အဝဲၣ်ဒ်အံၤ, ကပၣ်ဖိၣ်မုၢ်နီၣ်အါ
နီၣ်, ဒီးသးသမူအန့ၣ်, ဒီးတၢ်ယူတၢ်ဖိးလၢနဂီၢ်လီၤ.- ဒုးလဲၤသဒၣ်
တၢ်ဘျးတၢ်ဖိၣ်, ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီၤ လၢနတက့ၢ်, စၢထီၣ်အိၣ်လၢနကီၢ်
လီၤ, ကွဲးအိၣ်လၢ နသးအဘျးဘၣ်အလီၤန့ၣ်တက့ၢ်.- မ့မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဒီး
နကဘၣ်တၢ်အသး, ဒီးဘိၣ်ထီၣ်ညီထီၣ်လၢယွဲၤ ဒီးပုၤကညီအမဲၢ်ညါ
လီၤ. သန့ၤနသးလၢယွဲၤ လၢနသးဒီးဖျၢၣ်ညါတက့ၢ်. ဒီးသုတသန့ၤ
နသးလၢနတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးဒၣ်နဲတက့ၢ်.- သုၣ်ညါယွဲၤလၢ နကျဲၣ်လၢာ်
အပူၤတက့ၢ်. ဒီးအဝဲဒၣ်ကမၤလီၤနကျဲၣ်လီၤ.

င. မိၢ်အပုၢ်နီၣ်လံၤပီဆဲးအဆၢတဖၣ်.

၂မိၤ. ၂၀:၁၂. ဒ်သိးနမုၢ်နီၣ်တဖၣ်ကထီထီၣ်လၢကီၢ်ပူၤ လၢယွဲၤနကစၢ်
ဟ့ၣ်လီၤနဒီး, ယုးယိၣ်နမိၢ်နပာ်တက့ၢ်.

ကတိၤ. ၁၂:၄. ပိၢ်မုၢ်လၢအဝဲၣ်အဘၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်အဝဲၣ်အိၣ်သလးလီၤ.
မ့မ့ၢ်ပိၢ်မုၢ်လၢအဒုးမဲၢ်ဆုးတၢ်န့ၣ် မၤသးဒ်တၢ်အုၣ်တၢ်ကျိၣ်လၢဃံ
ပူၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

ကတိၤ. ၁၄:၁. ပိၢ်မုၢ်လၢ အကူၣ်တၢ်သ့န့ၣ် မၤထီၣ်အဟံၣ်လီၤ.
မ့မ့ၢ်ပုၤဟးဂီၤဖိန့ၣ် မၤလီၤပိၢ်အိၣ်လၢအဝဲပူၤလီၤ.

နၤလၢတၢ်န့ၣ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အယိၣ်န့ၣ်သုလီၤ.

ကတိၤ.၂၂:၆. ဆၢဖိဒံဖိသၣ် လၢအကျဲၤတပူၤၤန့ၣ်တက့ၢ်. ဒီးတုၤအသးပုၤဒီး, တတးဖးဒီးအီၤတၢ်.

ကတိၤ.၂၃:၂၆. ယဖိခွါၤ, ဟ့ၣ်ယၤလၢနသးတက့ၢ်. ဒီးမံယကျဲတၢ်န့ၣ်မဲၣ်တက့ၢ်.

မးသဲ ၁၈:၁၀. ဒ်သီးသုသုတမၤတရီၢ်တပါ ပုၤလၢအဆံးတဖၣ်အံၤအကျိၣ်နီၣ်တဝၤတဝၤဒီး, ပလီၢ်သုသးတက့ၢ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ယစံးတၢ်တဲတၢ်သု လၢအဝဲသုၣ်အကလူး လၢမူခိၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကွၢ်တၢ်ယပၢ်အိၣ်လၢမူခိၣ်အမဲၣ် တထံၣ်ယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

လူၤကၢၣ် ၁၈:၁၆. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးယုၣ်ရှုးကိးအီၤ ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ဒုးတဲဖိသၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဆူယအိၣ်ဒီးတြီၤအီၤတဝၤ, အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤအဘီအမုၢ်န့ၣ်မုၢ်ပုၤဒ်န့ၣ်အသီးလီၤ.

၁၅မူ.၂:၁၈. ဒီးစိၤဂျူမူအုလးန့ၣ် မၤတၢ်အခုအပူၤအတၢ်မၤလၢယွၤအံၤမဲၣ်ညါလီၤ. ပုၤဖိသၣ်အယီၢ်ဒုကံာ်တူၢ်အသးဒီး အုဖိဖိဝါကဆၣ်တဘျီလီၤ.

အုးဖုး ၆:၁-၂. ဖိသၣ်သုၣ်ၤ, စူၢ်သုမိၢ်သုပၢ်လၢကစၢ်အပူၤတက့ၢ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, တၢ်န့ၣ်မုၢ်အတီအလီၤလီၤ.- ယူးယိၣ်န့ၣ်ဒီးနပၢ်တက့ၢ်. တၢ်န့ၣ်မုၢ်တၢ်မၤလီၢ်အခိၣ်ထံးတဘီ လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်စံးပၢ်လီၤ.

၂ယီၤ. ၁:၄. ယထံၣ်န့ၣ်လံာ်နဖိတနီၤ လဲၤတၢ်လၢတၢ်မုၢ်တၢ်တီအပူၤ, ဒ်ပဒီးန့ၣ်တၢ်မၤလီၢ်လၢမၢ်အသီးန့ၣ်ဒီး, ယသးဒုဒိၣ်မးလီၤ.

ကတိၤ.၄:၁. ဖိခွါသုၣ်ၤ, ဒိကန့ၣ်ပၢ် အတၢ်သိၣ်တၢ်သီ, ဒီးပၢ်သုသးဒ်သီးသုကသုၣ်ညါ တၢ်ကူၣ်တၢ်ဆးတက့ၢ်.

ကတိၤ.၂၀:၁၁. ဖိသၣ်ဒုၣ်လဲၣ်န့ၣ် အမၤတၢ်ကဆိၣ်, အမၤတၢ်လီၤၤန့ၣ် ပုၤသုၣ်ညါအီၤလၢအမၤတၢ်လီၤ.

မးသဲ ၂၀:၁၉. ဒီးအဝဲသ့ၣ် ကစံၣ်ညီၣ်ဘၢသံအီၤ, ဒီးကဟ့ၣ်လီၤ ကွဲၣ်အီၤဆူ ပှၤကလုာ်တဖၣ်အစုပူၤ, ဒ်သိးအကဒုၣ်ဒွဲၣ်အီၤ, ဒီးတီၢ်အီၤ, ဒီးပျၤထီၣ်အီၤလၢထူၣ်စုညါအလီၤလီၤ. ဒီးသၢနံၤတနံၤန့ၣ်, ကဝဲဆၢကၤတၢ်ဝဲလီၤ.

ဂီၤမုၤ ၁၄:၉. အဝဲဒ်အံၤ, ဒ်သိးအကကဲထီၣ်ပှၤသံ ဒီးပှၤမူတဖၣ်အကဝဲဒီး, ခရံၣ်သံဝဲဒီးမူထီၣ်တၢ်ဝဲလီၤ.

ဃ. ဖိသၣ်အပုၤနံၤလံၤဖိဆ့အဆၢတဖၣ်.

စံး.၈.၂. နပၣ်တၢ်အစိအကမိၤလၢဖိဆံး, ဒီးဖိသၣ်အိၣ်န့ၣ်ထံတဖၣ်အကးခိၣ်, လၢနဒုၣ်နဒါတဖၣ်အသိး, ဒ်သိးနကဒုးအိၣ်ယိကလၢ တၢ်အဒုၣ်အဒါ ဒီးပှၤမၤဆၢတၢ်အၢတဖၣ်လီၤ.

စံး.၁၂၇:၄. ဒ်ပျၤငိၤစၢၤငိၤ အိၣ်လၢပှၤအဆူၣ် အစုပူၤအသိးန့ၣ်ပှၤသးစၢ်အဖိ မုၢ်ဒ်န့ၣ်အသိးလီၤ.

စံး.၁၂၈:၁-၃. ကယဲၣ်ပှၤလၢအပျံၤလွၤ, ဒီးပိာ်အကျဲတဖၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဝဲလီၤ.- အဝဲဒ်အံၤ, နကအိၣ်တၢ်လၢ နမၤတၢ်လၢနစုလီၤ. နကအိၣ်မုၢ်, ဒီးနကတၢ်တၢ်ဝဲတၢ်ဝဲလီၤ.- နမၤကမၤအသး ဒ်စပံးမုၢ်လၢအသၣ်ထီၣ်တမုၢ် အိၣ်လၢနဟံၣ်ယၢအသိးန့ၣ်, ဒီးနဖိနလံၤကမၤအသး ဒ်သ့ၣ်စၢၤပံးအထံးသ့ၣ်တဖၣ် အိၣ်ဝဲတၢ်ဝဲဒ်နီၤနီၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

စံး.၁၄၄:၁၂. ဒ်သိးပဖိခွါကဖိၣ်သၣ်ခွါထီၣ် ဒ်သ့ၣ်ဖိလၢအဒိၣ်ထီၣ်အသိးန့ၣ်, ဒ်သိးပဖိမုၢ်ကမၤအသး ဒ်လၢနနီၣ်စိးပျၤအသး လၢပှၤမၤနူၤငိၤစၢၤငိၤအဂီၢ်အသိးန့ၣ်,-

၂တံၤ.၃:၁၅. ဒီးလၢနမုၢ်ဖိဒ်ဖိသၣ်လံၤလံၤန့ၣ် နသ့ၣ်ညါတၢ်ကွဲးအသး ဖိဆ့တဖၣ်, လၢအဒုးကူၣ်သ့ကူၣ်တၢ်န့ၣ်, တၢ်လၢတၢ်အုၣ်တၢ်ခီၣ်တၢ်

၁ကရံၣ်. ၁၅:၁၆-၂၀. အဂၢၢ်ဒိအံၤ, ပှၤသံမ့ၢ်တၢ်ရဲၤဆၢထၣ်က့ၣ်ဘၣ်ဒီး, ခရံၣ်တၢ်ရဲၤဆၢထၣ်က့ၣ် ဝၢ်ကိးဘၣ်ဝဲဘၣ်.- ဒီးခရံၣ်မ့ၢ်တၢ်ရဲၤဆၢထၣ်က့ၣ်ဘၣ်ဒီး, သုန့ၣ်တၢ်မ့ၢ်တၢ်ကလီၤကလီၤ, သုအိၣ်ဒံးမးလၢ သုတၢ်ဒံးဘးအပူၤလီၤ. မ့ၢ်ဒ်န့ၣ်ဒီး, ပှၤလၢအမံၣ်လၢ ခရံၣ်အပူၤတဖၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်အဟးဂီၤဝၢ်ကိးလီၤ.- ပမ့ၢ်မ့ၢ်လၢတၢ်လၢခရံၣ်အပူၤ ထဲတၢ်မူအအံၤ တယၣ်အပူၤငီၤဒီး, ပဘၣ်တၢ်ဖျိၣ်ဒိၣ်န့ၣ် ပှၤဂၤခဲလၢၣ်တက့ၢ်လီၤ.- မ့ၢ်ခဲကန့ၣ်အံၤ, ခရံၣ်ရဲၤဆၢထၣ်က့ၣ်လံၣ်လၢတၢ်သံလံၣ်. ဒီးကဲထီၣ် ပှၤမံတဖၣ်န့ၣ် အတၢ်သၣ်ဆီလီၤ.

ယီၤဟၣ် ၂:၁၉. ယုၣ်ရှုးကတိၤဆၢတၢ် ဒီးဝံးဘၣ်အိၣ်, ဃီၤလီၤကွံၣ် တၢ်လုၢ်အဟံၣ်အံၤတက့ၢ်. ဒီးလၢသၢန့ၣ်အတီၢ်ပူၤန့ၣ်, ယကဒုးရဲၤ ဆၢထၣ်က့ၣ်အိၣ်လီၤ.

မံၤတၢ် ၂:၃၁-၃၂. အဝဲဒၣ် ထံၣ်ပၢ်ဝဲသးဒီး, ကတိၤတၢ်လၢခရံၣ် အတၢ်ရဲၤဆၢထၣ်က့ၣ်အဂၢၢ်, လၢတၢ်တပၢ်လီၤတဲၣ်ဘၣ်အသး လၢပူၤ ပူၤဘၣ်, ဒီးလၢအညၣ်တထံၣ်ဘၣ်တၢ်အုၣ်တၢ်ကျၢၣ်ဘၣ်လီၤ.- ယုၣ်ရှုး တဂၤအံၤ, လၢယွၤဒုးရဲၤဆၢထၣ်အိၣ်အဂၢၢ်န့ၣ်, ပဝဲဒၣ်ခဲလၢၣ်အံၤ, ပမ့ၢ်ပှၤအုၣ်အသးလီၤ.

စံးလံးပံၤ ၇:၁၁. ဒ်သီးမ့ၢ်သုဒီး ကတုၤလၢတၢ်ရဲၤဆၢထၣ်က့ၣ် လၢတၢ် သံလီၤ.

၁ပုး. ၁:၃-၄. ယွၤ, ပကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အပၢ်, မံၤအဘၣ်တၢ်ဆိၣ် ဝုၤတက့ၢ်. အဝဲဒၣ်, ဒ်အတၢ်သးကညီၤဒိၣ်အသီး, မၤလိၣ်ထီၣ်ကဒီး ပှၤလၢတၢ်မ့ၢ်လၢအမူအပူၤ, လၢယုၣ်ရှုးအတၢ်ရဲၤဆၢထၣ် လၢတၢ်သံ အသိး, - ဆူတၢ်န့ၣ်သၢလၢအတဟးဂီၤဘၣ်, ဒီးတဘၣ်အဘၣ်, ဒီး တလီၤညွဲးဘၣ်အပူၤ, လၢတၢ်ပၢ်ဝဲလၢသုဂီၢ်လၢမူခိၣ်လီၤ.

၁၁:၄:၁၄. အဝုၣ်ဒ်အံၤ ပမုၢ်စ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ လၢယုၣ်ရှုးသံဝဲ, ဒီးဝဲၤ
ဆၢထၢၣ်က့ၤဝဲဒီး, ပုၤလၢအမံၤလၢယုၣ်ရှုးအပူၤတဖၣ်န့ၣ်, ယွၤကဒုး
တဲက့ၤထီၣ်အိၤလၢအသိး ဒ်န့ၣ်အသိးစ့ၢ်ကိးလီၤ.

၂ကရံၣ်.၅:၁၅. ဒီးပုၤတဂၤဂၤ သံဝဲလၢပုၤခဲလၢၣ်အဂီၢ်, ဒ်သိးပုၤလၢ
အမူဝဲတဖၣ်, သုတမူလၢလၢအဂီၢ်ဒ်ဝဲတဂ့ၤ, မုၢ်လၢပုၤလၢအဒီး
သံအသးလၢအပိ, ဒီးဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤဝဲတဂၤအဂီၢ်လီၤ.

လူၤ.၂၄:၅-၆. ဒီးအဝဲသ့ၣ်ပျံၤတၢ်, ဒီးကျးလီၤအမံၤလၢ တီၣ်ခိၣ်အ
ဖီခိၣ်အဖၢမုၢ်ဒီး, ကလူးစံးဘၣ်အိၤ, သုဃုပုၤအမူလၢပုၤအသံအကျါ
န့ၣ်မုၢ်အဘၣ်မနုၤလဲၣ်.- တအိၣ်ဘၣ်ဖဲအံၤဘၣ်. မုၢ်အဝဲၤဆၢထၢၣ်
က့ၤလဲၣ်. ဖဲအအိၣ်ဒီးလၢကလဲၣ်လီၤန့ၣ်ဒီး, စံးဘၣ်သုဒ်အံၤဒ်န့ၣ်န့ၣ်,
သုၣ်နီၣ်ထီၣ်တက့ၢ်.

ယီၤဟ့ၣ် ၁၁:၂၅. ယုၣ်ရှုးစံးဘၣ်အိၤ, ယဲဒ်အံၤ ယမုၢ်တၢ်ဝဲၤဆၢထၢၣ်
က့ၤဒီးတၢ်မူလီၤ. ပုၤလၢအစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤယၤန့ၣ်, မုၢ်သံဘၣ်ဆၣ်ဒီး
ကမူထီၣ်ဝဲလီၤ.

မၢ်ကူး ၈:၃၀. ဒီးသိၣ်က့ၤသိၣ်က့ၤအိၤလၢ ပုၤကညီအဖီခိၣ်အံၤ ကဘၣ်
ဒီးတၢ်နးတၢ်ဖိၣ်အိၤမံၤ, ဒီးကဘၣ်တၢ်ညီကွၢ်အိၤ လၢပုၤသ့ၣ်ကသးပုၢ်,
ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အခိၣ်, ဒီးပုၤကွဲးလံၣ်သ့ၣ်တဖၣ်အစုပူၤ, ဒီးကဘၣ်တၢ်
မၤသံအိၤ, ဒီးကဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤဝဲလၢ သၢနံၤတနံၤလီၤ.

မၤတၢ် ၂:၂၄. အဝဲဒ်န့ၣ် မုၢ်ယွၤပျံၤကွၢ်အိၤလၢ တၢ်သံအတၢ်ဖိၣ်,
ဒီးဒုးဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤအိၤလီၤ. အဝုၣ်ဒ်အံၤ, အဝဲန့ၣ်ဟံးဃာ်အိၤတသ့
ဘၣ်လီၤ.

ရီမုၢ် ၆:၅. အဝုၣ်ဒ်အံၤ, ပမုၢ်ဘၣ်ဃးဒီးအိၤ လၢတၢ်လီၤဂၢ်လၢအ
တၢ်သံန့ၣ်ဒီး, ပကဘၣ်ဃးဒီးအိၤလၢ အတၢ်ဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤစ့ၢ်ကိး
လီၤ.

ဒီးယုၣ်လီၤကွၢ်အီၤလီၤ. ဒီးပှၤလၢအဆၢထၢၣ် ဖဲန့ၣ်တနီၤနီၤ ဝံးဘၣ် အီၤ, ဘၣ်မနုၤလၢသုယုၣ်လီၤကွၢ် ကသုၣ်ယီၤဖိလဲၣ်.- ဒီးအဝဲသုၣ် ဝံးဘၣ်အီၤ ဒ်ယုၣ်ရှုးမၤလိာ်ဝဲအသိးန့ၣ်, ဒီးပှၤပျဲအီၤလီၤ.- ဒီးဟဲက့ၤ မိၤကသုၣ်ယီၤဖိ ဆူယုၣ်ရှုးအအိၣ်, ဒီးပၢ်ထီၣ်အယုၣ်တဖၣ်လၢအလီၤ, ဒီးယုၣ်ရှုးဆုၣ်နီၤလၢအဖီခိၣ်လီၤ. - ဒီးပှၤအါဂၤ ဒါလီၤအယုၣ်တဖၣ် လၢကျဲ, ဒီးအဂၤတဖၣ် ပဲာ်လီၤသနုၤလၢသုၣ်, ဒီးကလုာ်လီၤအီၤလၢ ကျဲပှၤလီၤ.- ဒီးပှၤလဲၤလၢညါဒီး ပှၤပိၢ်အခံတဖၣ်န့ၣ်, ကိးပသုၣ်ထီၣ် ဒီးဝံးဝဲဒၣ်, အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ ခဲကန့ၣ်အံၤတက့ၤ. ပှၤလၢအဟဲလၢ ကစၢ်အမံၤတဂၤအံၤ, မိၤအဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တဂၤတက့ၤ.- ပပၢ်စီၤဒါဝဲ အဘီၤအမုၢ်လၢအဟဲန့ၣ်, မိၤအဘၣ်တၢ်ဆိၣ်တဂၤတက့ၤ. အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤ ခဲကန့ၣ်အံၤ, လၢတၢ်ထီၣ်ထီကတၢ်တက့ၤ.

ဂ. ခရံၣ်ဝဲၤထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤအမုၢ်နီၤလံာ်စီၤဆံၣ်အဆၢတဖၣ်.

မးသဲ ၂၈:၅-၆. ဒီးကလူးတဂၤန့ၣ် ကကိၤဆၢတၢ် ဒီးဝံးဘၣ်ပိၢ်မုၢ် တဖၣ်န့ၣ်, ပျဲတၢ်တဂၤ, အဝုၣ်ဒ်အံၤ, ယသုၣ်ညါလၢသုယုၣ်ရှုး လၢပှၤ ပျဲထီၣ်တၢ်အီၤလၢထူၣ်စုညါအလီၤန့ၣ်လီၤ.- တအိၣ်ဘၣ်ဖဲအံၤ ဘၣ်. အဝုၣ်ဒ်အံၤ, ဝဲၤဆၢထၢၣ် ဒ်အဝံးပၢ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ. ဟဲကွၢ်အ လီၤဖဲကစၢ်မံၤလီၤတုၢ်ဝဲတက့ၤ.

မၢ်ကူး ၁၆:၅-၆. ဒီးလဲၤန့ၣ်ဝဲဆူ တၢ်သွၣ်ခိၣ်အပူၤ, ဒီးထံၣ်ဘၣ်ဖိၣ် သုၣ်ခွါတဂၤ, သိးဆုးထီ, ဒီးဆုၣ်နီၤဝဲလၢရဲထွဲတဒိ, ဒီးအဝဲသုၣ်က မၤကမုၢ်ဒိၣ်မးလီၤ.- ဒီးအဝဲဒၣ်ဝံးဘၣ်အီၤ, သုတကမၤကမုၢ်တဂၤ, သုယုၣ်ပှၤနစၢ်ရဲဖိယုၣ်ရှုး လၢပှၤပျဲထီၣ်အီၤ လၢထူၣ်စုညါအလီၤလီၤ. ဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤလဲဝဲလဲ. တအိၣ်ဘၣ်ဖဲအံၤဘၣ်, ကွၢ်ကွၢ်, အလီၤဖဲပှၤ ပၢ်လီၤအီၤတက့ၤ.

သိးန့ၣ်လီၤ. ဒီးယုၣ်လီၤကသုၣ်ယီၤဖိအဖၢမုၢ်ဒီး အကစၢ်တဖၣ်စံးဘၣ်
အီၤ, သုယုၣ်လီၤကသုၣ်ယီၤဖိန့ၣ်ဘၣ်မနုၤလဲၣ်, - ဒီးအဝဲသုၣ်စံးဝဲ
ဒၣ်, ကစၢ်မၤအီၤအလီၢ်အိၣ်လီၤ.- ဒီးဟဲက့ၤမိၤအီၤ ဆူယုၣ်လူၤအအိၣ်
လီၤ. ဒီးဒါလီၤအကူအသိး လၢကသုၣ်ယီၤဖိအလီၤ, ဒီးပၢ်ထီၣ်ယုၣ်လူၤ
လၢအဖိခိၣ်လီၤ.- ဒီးလဲၤတၢ်အဖၢမုၢ်ဒီး ပှၤဒါလီၤအကူအသိး လၢကျဲ
ပူၤလီၤ.- တုၤအဘူးထီၣ်ဝဲ, ဒီးတုၤအလီၢ်ဖဲကစၢ်သုၣ်စၢ်ယံးအကျဲ
လဲၤ လီၤဝဲဒီး, အပျဲၢ်အဘီၣ်ဂီၢ်မုၢ်အသုၣ်ဒုးဒုး, ဒီးသးဝံၣ်ထီၣ်ယွၤ,
လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ် လၢကယဲၢ်တၢ်လီၤလးတဖၣ် လၢအထံၣ်တုၤဝဲ
အယီၤ, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, စီၤပၤလၢအဟဲလၢယွၤအမံၤတဂၤန့ၣ်, မံၤအဘၣ်
တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤတက့ၢ်. တၢ်ယုၣ်တၢ်ဖိးအိၣ်လၢမူခိၣ်, ဒီးတၢ်လၢကပီၤအိၣ်
လၢတၢ်ထီၣ်ထီကတၢ်လီၤ.

စံး. ၂၄:၉, ၁၀. မိၢ်ထီၣ်သုခိၣ်, ဝဲတရီၤသုၣ်ဒၤ, ဒီးမိၢ်ထီၣ်သုသး,
တြၢအထူအယိာ်သုၣ်ဒၤ, ဒီးတၢ်လၢကပီၤအစီၤပၤ ကတဲန့ၣ်လီၤ.-
တၢ်လၢကပီၤအစီၤပၤတဂၤအံၤ မုၢ်မတၤတဂၤလဲၣ်. ယွၤ, တၢ်သုး
မုၢ်ဂီၢ်မုၢ်အကစၢ်, အဝဲဒၣ်န့ၣ် မုၢ်တၢ်လၢကပီၤအစီၤပၤလီၤ.

မၤကူး ၁၁:၁-၁၁. ဒီးတုၤအလဲၤဘူးထီၣ်ဒီး ယဂ္ဂုၤလုၣ် လၢဘၣ်သဖၤ
ကုဒီးဘၣ်သနံၣ် ပၢ်လၢကစၢ်သုၣ်စၢ်ယံးဒီး, မၤလီၤဝဲအပျဲၢ်အဘီၣ်ခဲဂၤ
ဒီးစံးဘၣ်အီၤ, - လဲၤထီၣ်ဆူသဝီ အိၣ်သယီၤဒီးသုတက့ၢ်. ဒီးဖဲသုလဲၤ
န့ၣ်လၢအပူၤ ဒီးသုကထံၣ်န့ၣ်တကီၢ်ခါ ကသုၣ်ယီၤဖိ, လၢပှၤတဒီးဘၣ်
အီၤနီၣ်တဂၤဘၣ်, အိၣ်စၢ်ယာ်အသးတဒုလီၤ. ယုၣ်လီၤကွံာ်အီၤ, ဒီးဟဲ
က့ၤမိၤအီၤတက့ၢ်. ဒီးပှၤတဂၤဂၤမုၢ်စံးဘၣ်သု, သုမၤတၢ်အံၤဘၣ်
မနုၤလဲၣ်ဒီး, စံးလၢကစၢ်မၤအီၤအလီၢ်အိၣ်န့ၣ်တက့ၢ်, ဒီးကဟ့ၣ်ယုၢ်
အီၤတကီၢ်ခါဆူအံၤလီၤ.- ဒီးအဝဲသုၣ်ဟးထီၣ်ဝဲ, ဒီးထံၣ်န့ၣ်ကသုၣ်
ယီၤဖိ ဘၣ်စၢ်ယာ်အသးလၢကျဲစၢ် လၢခိဖဲကျဲခဲဘိးဒုထီၣ်အခိၣ်ထံး,

မၤလိာ်အီၤအသိး ဒီးမိၤကသုၣ်ယီၤန့ၣ်, ဒီးအဖိ, ဒီးဒါလီၤအကူအသိး
လၢအလီၤ, ဒီးအဝဲဒၣ်ဆုၣ်နီၤလၢအဖိခိၣ်လီၤ.- ဒီးပုၤဂီၢ်မုၢ်အါဒၣ်
တၢ်တက့ၢ်ဒါလီၤအကူအသိးလၢကျဲပူၤ, ဒီးအဂၤတနီၤနီၤဝဲၣ်လီၤသ့ၣ်
ဒု, ဒီးကလုာ်လီၤဝဲလၢကျဲပူၤလီၤ.- ဒီးပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢအလဲလၢညါဒီး
ပုၤလဲလၢခံတဖၣ်န့ၣ် ကိးပသုထီၣ် ဒီးဝဲဒၣ်, စီၤဒၤအဖိခိၣ်, အုၣ်
က့ၤခိၣ်က့ၤခဲကန့ၣ်အံၤတက့ၢ်. ပုၤလၢအဟဲလၢယွၤအမံၤတဂၤအံၤ,
မံၤအဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ဝဲတက့ၢ်. အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤခဲကန့ၣ်အံၤ, လၢတၢ်ထီ
ကတၢ်တက့ၢ်.

ယီၤဟ့ၣ် ၁၂:၁၂-၁၅. မုၢ်ဆုၣ်ထီၣ်တနံၤဒီး, ပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢအဟဲဆူ
ဘျုးပူၤတဖၣ်န့ၣ်, နၢ်ဟူလၢယုၣ်ဂ္တးဟဲဆူယူၤလုၣ်, ဒီးဟံးန့ၣ်
ပလိၣ်အဒု, ဒီးလဲၤသဂၢ်အီၤ, ဒီးကိးပသုထီၣ်, မံၤအဘျုးက့ၤခိၣ်က့ၤ
ခဲကန့ၣ်အံၤတက့ၢ်. အံၣ်မရုလးအစီၤပၤ လၢအဟဲလၢယွၤအမံၤန့ၣ်,
မံၤအဘၣ်ဆိၣ်ဝဲတက့ၢ်.- ဒီးယုၣ်ဂ္တးထံၣ်န့ၣ် ကသုၣ်ယီၤအဖိတဒု,
ဒီးဒီးထီၣ်ဝဲ, ဒ်တၢ်ကွဲးအသးအသိးန့ၣ်, - ဝဲယီၣ်အဖိမုၢ်ဒၤ, ပျံၤတၢ်
တဂ့ၤ. ကွၢ်ကွၢ်, နစီၤပၤဟဲ, ဒီးကသုၣ်ယီၤဖိ, ဆူန့ၣ်အိၣ်လီၤ.

လူၤကၣ် ၁၉:၂၈-၃၈. ဒီးဝဲတၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဝဲဒီး လဲၤလၢညါလၢအ
ကလဲၤထီၣ်ဆူယူၤလုၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်မၤအသး ဖဲအလဲၤပၢ်လၢသ
ဝီၤဘၤသဖၤက့ၤ ဒီးဘၤသနဲဖဲကစၢ်ကိးဝဲအမံၤ လၢသ့ၣ်ဝဲယံးအအိၣ်
ဒီး, မၤလီၤအပျဲၤအဘိၣ်ခံၣ်, ဒီးဝဲဒၣ်, လဲၤဆူသဝီအိၣ်လၢသ့မဲာ်
ညါတက့ၢ်.- တုၤသုလဲၤန့ၣ်ဒီး သုကထံၣ်န့ၣ်ကသုၣ်ယီၤဖိ လၢပုၤတဒီး
ဘၣ်နီၤတခိၣ်ဘၣ်တဒု, ဘၣ်ဝဲယံးအသးလီၤ. ယုၣ်လီၤအီၤဒီးဟဲက့ၤ
မိၤအီၤတက့ၢ်.- ဒီးပုၤတဂၤဂၤမုၢ်သံကွၢ်ဝဲ, သုယုၣ်လီၤဘၣ်မနုၤလဲၣ်
န့ၣ်ဒီးဝဲဘၣ်အီၤဒ်အံၤ, မုၢ်ကစၢ်မၤအီၤအလီၢ်အိၣ်လီၤ. ဒီးပုၤလၢ
အဒီးမၤလီၤအသးတဖၣ်န့ၣ်, လဲၤဝဲဒီးထံၣ်န့ၣ်တၢ် ဒ်အဝဲဘၣ်အီၤအ

၁၆၂၅ ၄၉:၁၀. စီၤပၤအနီၣ်ထိးတဟးထီၣ်လၢယူၤဒၤအအိၣ်, ပုၤ
ဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်တၢ်သိတဟးထီၣ်တွံၣ်လၢအအိၣ်ကဆူး, တၢ်တၢ်မၤယူၤမၤ
ဖိးတၢ်ဟဲ, ဒီးပုၤဝီၤမုၢ်ကဒိကန့ၣ်အကလုာ်လီၤ.

ယီၤဟံၣ် ၁:၁၄. ဒီးတၢ်ကလုာ်န့ၣ် ကဲထီၣ်လၢတၢ်ညၢၣ်, ဒီးလၢပဲၤ
ဒီးတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ် ဒီးတၢ်မုၢ်တၢ်တီ, ဒီးအိၣ်ဝဲဆိးဝဲလၢပကျိဒီးပထံၣ်
ဘၣ်အလၢအကပီၤ လီၤဂၢ်လၢပၤအဖိခွါတဂၤယီၤ အလၢအကပီၤ
လီၤ.

(ခ) ထီၣ်လၢအပုၤန့ၣ်လံၣ်စီၤအဆၢတဖၣ်.

စကၤရယၤ၉:၉. ခံယိၣ်အဖိမုၢ်သ့ၣ်၉, သ့ၣ်ဖဲသးညီဒိၣ်ဒိၣ်ကလံၣ်
တက့ၢ်. ယဂူၤရဲလုၣ်အဖိမုၢ်သ့ၣ်၉, ကိးပသုထီၣ်တက့ၢ်. ကွၢ်ကွၢ်,
နစီၤပၤဟဲဆူနအိၣ်လီၤ. တီဝဲလီၤဝဲ, ဒီးအုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤတၢ်လီၤ. အ
သ့ၣ်စူၤအသးစူၤဒီးဒီးကသ့ၣ်ယီၤ, ကသ့ၣ်ယီၤအသးစၢ်ဒၣ်လဲၣ်, က
သ့ၣ်ယီၤမိၢ်အဖိလီၤ.

မးသဲ ၂၁:၁-၉. ဒီးတၢ်အလဲၤဘျးထီၣ်လၢယဂူၤရဲလုၣ်, ဒီးတၢ်ဝဲလၢ
ဘၤသစၢ်ကု မဲကစၢ်သ့ၣ်စၢ်ယံးဒီး, ယုၣ်ရှူးမၤလီၤအပျဲၤအဘီၣ်ခံၣ်,-
ဒီးဝံးဘၣ်အိၣ်, လဲၤဆူသဖိအိၣ်သယီၤဒီးသု, ဒီးသုကထံၣ်န့ၣ်ကူၤကီၢ်ခါ, က
သ့ၣ်ယီၤတဒုဘၣ်တၢ်စၢ်အသး, ဒီးအဖိတဒုအိၣ်ဒီးအိၣ်လီၤ. ယုၣ်
လီၤအိၣ်ဒီးမိၢ်အိၣ်ဆူယအိၣ်တက့ၢ်. ဒီးပုၤတဂၤဂၤမုၢ်ဝံးဘၣ်သုတမံၤ
မံၤဒီး, ဝံးသုဝဲ, ကစၢ်မၤအိၣ်အလီၢ်အိၣ်လီၤ. ဒီးကဟ့ၣ်ယုၢ်အိၣ်တကီၢ်
ခါလီၤ.- တၢ်ခဲလၢၣ်အံၤမၤသး ဒ်သိးဝံးအကလုာ် ကလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ်ဝဲ
လီၤ. ဝံးဝဲဒၣ်,- ဝံးဘၣ်ခံယိၣ်အဖိမုၢ်, ကွၢ်ကွၢ်, နစီၤပၤဟဲဆူနအိၣ်,
အသ့ၣ်စူၤအသးစူၤ, ဒီးဒီးကသ့ၣ်ယီၤ, ကသ့ၣ်ယီၤအသးစၢ်ဒၣ်လဲၣ်,
ကသ့ၣ်ယီၤအဖိလီၤ.- ဒီးအပျဲၤအဘီၣ်တဖၣ်န့ၣ် လဲၤမၤဝဲဒ်ယုၣ်ရှူး

တၢ်လၢတၢ်ပျံၤယွၤအပူၤ, ဒီးတၢ်တၢ်ညီၣ်တၢ်တၢ် ဒ်တၢ်လၢအထံၣ်
လၢအမဲၣ်အသီးဘၣ်န့ၣ်, ဒီးတၢ်တၢ်ညီၣ်တၢ်တၢ် ဒ်တၢ်လၢအန့ၣ်
ဟူၤလၢအန့ၣ်အသီးဘၣ်.

မံၤကၤ ၅:၂. ဒီးနဲဒၣ် ဘၤသလုယုၣ်အဖရးသးၤ, နဆးလၢယူၤဒၤအ
ကထိတဖၣ်အကျါ ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ပှၤကဟဲထီၣ်လၢနပူၤဆူယအိၣ်
လၢအကကဲထီၣ် ပှၤပတၢ်လၢအံၣ်စရလးအဖီခိၣ်လီၤ. ပှၤတဂၤန့ၣ်
ဟဲဝဲလၢပျံၤလံၤလံၤ, လၢမုၢ်န့ၣ်လၢ တၢ်လီၤထူလီၤယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

မးသဲ ၂:၂. ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ပှၤအိၣ်ဖျိၣ်ယူၤဒၤအစီၤပၤန့ၣ် မ့ၢ်အအိၣ်ဖဲလဲၣ်.
အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ပထံၣ်ဘၣ်အဆၣ်တဖျါ လၢမုၢ်ထီၣ်န့ၣ်, ဒီးပဟဲဘျီ
ထီၣ်ဘါထီၣ်အီၤလီၤ.

မးသဲ ၁:၂၁. ဒီးကဆးစၢ်န့ၣ်အဖီခါ ဒီးနဘၣ်ယုၣ်အမံၤလၢ ယုၣ်ရှုး
လီၤ. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, အဝဲဒၣ်ကအုၣ်ကုၤခိၣ်ကုၤအပှၤဂီၢ်မုၢ်လၢ အတၢ်ဒီး
ဘးအပူၤလီၤ.

မးသဲ ၂:၁၁. ဒီးလဲၤန့ၣ်ဆူဟံၣ်ပူၤ, ဒီးထံၣ်ဘၣ် ဖိသၣ်အိၣ်ဒီးအမိၢ်
နီၢ်မၤရံၣ်, ဒီးထီၣ်လီၤပှၤအသး, ဒီးဘျီထီၣ်ဘါထီၣ်အီၤ, ဒီးအိၣ်ထီၣ်အ
တၢ်လုၢ်ဒိၣ်ပှၤဒိၣ်, ဒီးမၤဘျီအီၤလၢထူ, ဒီးလီၢ်ဘၣ်, ဒီးမူရၢ်လီၤ.
လူၤကတၢ် ၂:၁၁. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, အအံၤတနံၤအံၤ, ပှၤလၢအအုၣ်ကုၤ
ခိၣ်ကုၤတၢ်တဂၤန့ၣ်, အိၣ်ဖျိၣ်ဝဲလၢသုဂီၢ် လၢစီၤဒၤဝဲးအဝုၢ်ပူၤလဲၤ.
အဝဲဒၣ်မုၢ်ခရံၣ်တစၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယံးရမံၤ ၂၃:၅. ကွၢ်ကွၢ်, ယွၤစံးဝဲဒၣ်, မုၢ်န့ၣ်တဖၣ် ဟဲလၢအကဒုး
ဝဲဆၢထၢတၢ်အဒုတိ လၢစီၤဒၤဝဲးအဂီၢ်, ဒီးစီၤပတဂၤတပၤ
တၢ်, ဒီးကဘီၣ်ထီၣ်ညီထီၣ်, ဒီးကမၤတၢ်စံၣ်ညီၣ် ဒီးတၢ်တိတၢ်လီၤ
လၢကီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အၢၣ်လီၤအီၤအထူယိၣ်အသွၣ်အယိၣ်န့ၣ်,- မၤအမၤလၢထီၣ်ပွဲၤထီၣ် သုၤလၢတၢ်မၤဂ့ၤကိးအမံၤဒဲး, ဒ်သီးသုၤကမၤဖဲဒၣ်အသး, ဒီးမၤအမၤတၢ် လၢပပူၤ ဖဲအဘၣ်အသးလၢပမဲၣ်ညါ လၢယၣ်ဂ္ၤခရၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. ဒီး အဝဲဒၣ်န့ၣ်, မၤအိၣ်ဒီးအလၢအကပီၤ အစီၤစီၤအယၣ်ယၣ်တက့ၢ်. အၤမ့ၣ်.

၄. မုၢ်နံၤလီၤသီတဖၣ်.

(က) ခရၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အမုၢ်နံၤလံၤစီၤဆၢတဖၣ်.

ယၤဂျါယၤ ၇:၁၄. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, ယွၤအကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ကဟ့ၣ်လီၤသု လၢတၢ်အပနီၣ်တမံၤ, ကွၢ်ကွၢ်, ပမုၢ်ကနီၤတဂၤကဒၢထီၣ်ဝဲ, ဒီးဆံးစၢ် န့ၢ်အဖိခွါ, ဒီးယုၢ်ဝဲအမံၤ လၢဇံးမၤန့ၤအလးလီၤ.

ယၤဂျါ.၉:၆-၇. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ဖိသၣ်တဂၤအိၣ်ဖျိၣ်လၢပဂီၢ်, တၢ်ဟ့ၣ် လီၤပုၤလၢ ဖိခွါတဂၤလီၤ. ဒီးတၢ်စံၣ်ညီၣ်ကအိၣ်လၢ အဖဲဘၣ်ခိၣ်, ဒီးတၢ်ကကိးအမံၤလၢတၢ်လီၤလး, ပုၤကူၣ်လိာ်တဂၤ, တၢ်ဆူၣ်ကစၢ်, အစီၤစီၤအယၣ်ယၣ် အပၢ်, ဒီးတၢ်ယူၤတၢ်ဖိး အပဒိၣ်ဖးဒိၣ်တဂၤလီၤ.- ဒီးအဘီအမုၢ်ဒိၣ်ထီၣ်လဲၣ်ထီၣ်န့ၣ်, ဒီးအတၢ်ယူၤတၢ်ဖိးန့ၣ်အကတၢ် တအိၣ်ဘၣ်. လၢစီၤဒၢဝံးအလီၢ်ပစီၢ်အဖိခိၣ်, ဒီးလၢအဘီအမုၢ်အ ဖိခိၣ် ဒ်သီးအကမၤအီၤလၢအဂၢၢ်အကျၢၤ, ဒီးမၤအီၤခၢၣ်သန့ၣ်လၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်, ဒီးတၢ်တိတၢ်လီၤ, တုၤအံၤဆူၣ်ညါလီၤစီၤလီၤထီၣ်လီၤ. တၢ် သုးမုၢ်ဂီၢ်မုၢ်အယွၤ အသးဆူၣ်ကမၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.

ယၤဂျါ.၁၁:၁-၃. ဒီးသ့ၣ်ပဒၢတဘိကမဲထီၣ် လၢယံးရဲအခိၣ်ဆၢၣ်, ဒီးဒုတဒုကမဲထီၣ်လၢအဂံၢ်လီၤ.- ဒီးယွၤအသးကအိၣ်ဘျးလၢအလီၤ, တၢ်ကူၣ်သုဒီးသ့ၣ်ဆးသးဆးအသး, တၢ်ကူၣ်လိာ်ဒီးတၢ်အစီအကမီၤ အသး, တၢ်သ့ၣ်ညါအသး, ဒီးတၢ်ပျံၤယွၤအသးလီၤ.- ဒီးကမုၢ်လၢ

သးကညီၤပုၤ ဒီးဆိၣ်ဝုၤပုၤတက့ၢ်.- မၤအဒုးကပီၤထီၣ်ဘၣ် ပုၤလၢ အမဲၣ်တက့ၢ်.

မံလံးပံၤဒုးဂု. ဒီးယွၤအတၢ်ယုတၢ်ဖိး လၢအဒိၣ်န့ၣ်ယိၣ်န့ၣ် ကယဲၣ်ပ ညးညါန့ၣ်ပၢၢ်တၢ်န့ၣ် ကပၤသုသုၣ်သုသး ဒီးသုဆိကမိၣ်တၢ်လၢ ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ်အပူၤလီၤ.

အးဖူးဖူးဒုး၂၀-၂၁. ဒီးပုၤလၢအမၤအါန့ၣ်ဒိၣ်န့ၣ် ကယဲၣ်ပယုတၢ်ဒီး ဆိကမိၣ်တၢ်သုတဂၤ, ဒ်အစိအကမီၤလၢအမၤဝဲလၢ ပပူၤအသီး,- မၤအဘၣ်တၢ်လၢကပီၤ လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤ ဒီးလၢယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ်အပူၤ လၢတၢ်အစိတဖၣ်ခဲလၢၢ်, လီၤထူလီၤယိၣ်တက့ၢ်. အၤမ့ၣ်.

၂ကရံၣ်.၁၃း၁၄. ကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ်အဘျးအဖိၣ်, ဒီးယွၤအတၢ်အဲၣ် တၢ်ကွံၢ်, ဒီးသးစိဆုၣ်အတၢ်ရလီၤန့ၣ်, မၤအအိၣ်ဒီးသုခဲလၢၢ်တက့ၢ်. အၤမ့ၣ်.

ယူၤဒၤ၁း၂၄-၂၅. ပုၤကွၢ်သုသု, ဒ်သီးသုသုတလီၤယံၤတဂ့ၢ်, ဒီးပၢ် သုလၢအလၢကပီၤအမဲၣ်ညါ တအိၣ်ဘၣ်ဒီးမဲၣ်သုမဲၣ်ဂီၤဘၣ်ဒီးလၢ တၢ်သုၣ်ခသးခဒိၣ်ဒိၣ်ကလဲၣ်အပူၤ,- ယွၤတဂၤဃီ, ပုၤအုၣ်က့ၢ်ဒိၣ် ကုၤပုၤလၢပကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ်တဂၤအယီၤန့ၣ်, တၢ်လၢကပီၤ, တၢ်က ဟုကညီၢ်, တၢ်ဝံၢ်ဆူၣ်ဘါဆူၣ် တၢ်စိတၢ်ကမီၤ, မၤအအိၣ်လၢအလီၤ လၢတၢ်ဖိၤဒိၣ်ထံး, ဒီးခဲကန့ၣ်အံၤ, ဒီးကယဲၣ်အစိအယုၣ်ခဲလၢၢ်တ က့ၢ်. အၤမ့ၣ်.

၁၇ၤ.၁း၁၇. ဒီးစိပၤအယူအယိၣ်, သံတသု, အိၣ်တဖျါ, ကစၢ်တ ဂၤဃီန့ၣ်, မၤတၢ်ယူးတၢ်ယိၣ်, ဒီးတၢ်လၢကပီၤ အိၣ်ဒီးအိၣ်အစိပီၤ အယုၣ်ယုၣ်တက့ၢ်. အၤမ့ၣ်

၅ၤတြိၤ ၁၃း၂၀-၂၁. ဒီးတၢ်ယုတၢ်ဖိးအကစၢ်, လၢအဆုၣ်ထီၣ်က့ၢ် သိအပုၤကွၢ်သိအဒိၣ်တဂၤ, ပကစၢ်ယုၣ်ဂ္ၤ, လၢတၢ်သံအပူၤ, လၢတၢ်

ဒီးပှၤသးခဲဖျါၣ်သ့ၣ်ဇၢ, မၤစီဆုံသုးတက့ၢ်.

ဖံးလံးဝံး ၂:၉-၁၁. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ယွၤပၢ်ထီၣ်ထီအီၤ, ဒီးဟ့ၣ်အမံၤဒိၣ်န့ၣ် ကယဲၢ်တၢ်အမံၤခဲလၢၢ်, ဒ်သီးကယဲၢ်တၢ်အိၣ်လၢမူခိၣ်, ဒီးတၢ်အိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်, ဒီးတၢ်အိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်လၢခဲလၢၢ်, ကဆံးလီၤအိၣ်လၢယုၣ်ရှုးအမံၤ, ဒီးကယဲၢ်ပှၤအပျၤကအၢၣ်လီၤအီၤလီၤလၢယုၣ်ရှုးခရံၣ်မုၢ်ကစၢ်, လၢပၢ်ယွၤအလၢအကပီၤအဂီၢ်လီၤ.

ယးကူၢ် ၂:၂၀. မ့ၢ်ယွၤအိၣ်ဝဲလၢအန့ၢ်စီဆုံအပူၤလီၤ. အိၣ်ဘျီၣ်ကလၢလၢအမဲၣ်ညါ, ပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခဲလၢၢ်သ့ၣ်ဇၢ.

လီၤဖျါ ၂၂:၁၇. ဒီးသးန့ၣ်, ဒီးတလးပှၤပိၢ်မုၢ်ဝံးဝဲဒၣ်, ဟဲတက့ၢ်. ဒီးပှၤလၢအန့ၢ်ဟူတၢ်န့ၣ်, မံအဝံး, ဟဲတက့ၢ်. ဒီးပှၤလၢတၢ်သူအသးလၢထံန့ၣ်, မံအဟဲတက့ၢ်. ဒီးဖဲဒၣ်ပှၤလၢအသးအိၣ်, မံအဟံးန့ၣ်ကလီၤထံမူန့ၣ်တက့ၢ်.

ဝံး.၁၁၈:၂၄. တၢ်လၢမုၢ်တနံၤအံၤ, ယွၤတုဝဲလီၤ. ပကသ့ၣ်ဖုံသးညီ, ဒီးသ့ၣ်သးခုလၢအပူၤလီၤ.

ဝံး.၇၃:၂၈. မ့ၢ်ယဲဒၣ်အံၤ ယသးဘူးယသး ဆူယွၤအအိၣ်န့ၣ်ဝှၢလၢယဂီၢ်လီၤ. ယပၢ်သန့ၤယသးအလီၢ် လၢကစၢ်ယွၤအပူၤ, ဒ်သီးကစံၣ်တဲၤတဲလီၤနမၤတၢ်ခဲလၢၢ်လီၤ.

၃. တၢ်ဆိၣ်ဝှၢပျၢ်တၢ်လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်.

၄ပီၤ.၆:၂၄-၂၆. မံယွၤဆိၣ်ဝှၢန့ၣ်, ဒီးကွၢ်ကုၤန့ၣ်တက့ၢ်.- မံယွၤဒုးကပီၤထီၣ်န့ၣ်လၢအမဲၣ်, ဒီးဒုးဘၣ်န့ၣ်လၢ အဘျးအဖျိၣ်တက့ၢ်.- မံယွၤပၢ်ထီၣ်အမဲၣ်လၢန့ၣ်လီၤ, ဒီးဟ့ၣ်လီၤန့ၣ်လၢတၢ်ယူတၢ်ဖိးတက့ၢ်.

ဝံး.၆၇:၁-၂. ဒ်သီးပှၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိ ကသ့ၣ်ညါန့ၣ်ကျဲန့ၣ်ပူၤ, ဒ်သီးပှၤကညီကိးအကလုာ်ဒီး ကသ့ၣ်ညါန့ၣ်တၢ်အုၣ်ကုၤဒိၣ်ကုၤဒီး, မံယွၤ

အသုတအိၣ်ဒီးသုတဂုၤ. ဒီးမံၣ်သုတဘျီထီၣ်ဘၢထီၣ် ပုၤတခီဘီမုၢ်
ဖိအကစၢ်တဂုၤ.- ယဲဒၣ်အံၤ ယမုၢ်ယွၤနကစၢ် လၢအဒုးဟးထီၣ်
နၤလၢကီၢ်အံၤကူပတူးအကီၢ်ပုၤလီၤ. အဲးထီၣ်နထးနီၣ်တက့ၢ်, ဒီးယ
ကမၤပဲၤအီၤလီၤ.

စံး.၁၀၀. ကယဲၢ်ဟီၣ်ခိၣ်ဖိခဲလၢၣ်သ့ၣ်ဇၤ, ကိးထီၣ်ယွၤလၢတၢ်သ့ၣ်
ဖုံသးညီအပူၤန့ၣ်တက့ၢ်.- မၤယွၤအတၢ်ဒီးတၢ်သးခု, ဟဲဆူအိၣ်ဒီး
တၢ်သးဝံၣ်တက့ၢ်.- သ့ၣ်ညါလၢယွၤမုၢ်ပကစၢ်တက့ၢ်. အဝဲဒၣ်န့ၣ်
တုပုၤ တမုၢ်ဘၣ်ပကစၢ်ဒၣ်ပဝဲဘၣ်. ပမုၢ်အပုၤဂီၢ်မုၢ်, ဒီးအတၢ်အိၣ်
ဆၣ်အလီၢ် အသိတဖုလီၤ.- ဟဲန့ၣ်လၢအဝဲတရီၢ် ဒီးတၢ်သးဝံၣ်,
အဂၤတဖၣ် ဒီးတၢ်စံးထီၣ်ပတြၢတက့ၢ်. သးဝံၣ်ထီၣ်အီၤ, ဒီးစံးထီၣ်
ပတြၢအမံၤတက့ၢ်.- အဂၢၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤန့ၣ်ဂုၤဝဲ, ဒီးအဘျးအဖိၣ်
အိၣ်ဝဲလီၤထူလီၤယိၣ်, ဒီးအတၢ်မုၢ်တၢ်တီ အိၣ်ဝဲအစီၤစီၤအယၣ်
ယၣ်လီၤ.

စံး.၅၀:၇. ဒိကန့ၣ်, ယပုၤဂီၢ်မုၢ်သ့ၣ်ဇၤ, ဒီးယကကတီၤတၢ်, အံၣ်
စရုလးဇၤ, ဒီးယကအုၣ်ယသး လၢန့ၣ်နကျိၤလီၤ. ယဲဒၣ်အံၤယမုၢ်
ကစၢ်, နကစၢ်လီၤ.

စံး.၉၆:၉. ဘျီထီၣ်ဘၢထီၣ်ယွၤ လၢတၢ်စီဆုံ အယံအလၢတက့ၢ်.
ကနိးကစၢ်လၢအမံၤညါ, ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိခဲလၢၣ်သ့ၣ်ဇၤ.

စံး.၂၉:၂. ဟ့ၣ်ယွၤလၢ တၢ်လၢကပိၣ်ကြးဒီးအမံၤ, ဘၢထီၣ်ယွၤ
လၢတၢ်စီဆုံ အယံအလၢန့ၣ်တက့ၢ်.

ယီၤဘး.၂၂:၂၁. ရုလိၣ်နသးဒီးယွၤတက့ၢ်, ဒီးနကအိၣ်မုၢ်လီၤ.
အန့ၣ်သးဒီး တၢ်ဂုၤကဘၣ်နၤလီၤ.

ယၢကီၢ် ၄:၈. သးဘူးသးသးဆူ ယွၤအအိၣ်တက့ၢ်, ဒီးကသးဘူး
အသးဆူသးအိၣ်လီၤ. ပုၤတၢ်ဒီးဘးဖိသ့ၣ်ဇၤ, မၤကဆိသုတက့ၢ်.

အါအါကလံၣ်လီၤ.- အဝၢ်ဒ်အံၤ, ယတၢ်ဆိကမိၣ် ကမၢ်တၢ်သုတၢ်
ဆိကမိၣ်တၢ်, ဒီးသုကျဲတမၢ်တၢ်ယကျဲတၢ်, ယွၤစံးဝဲဒၣ်,- အဝၢ်
ဒ်အံၤ, ဒ်မူခိၣ်ထီၣ်န့ၣ်ဟီၣ်ခိၣ်အသိး, ယကျဲထီၣ်န့ၣ်သုကျဲ, ဒီးယတၢ်
ဆိကမိၣ်ထီၣ်န့ၣ် သုတၢ်ဆိကမိၣ်ဒ်န့ၣ်သိးလီၤ.

စံး.၁၀၇:၁-၅. ယသးဇၢ, စံးထီၣ်ပတြၢယွၤတက့ၢ်. ဒီးကယံၢ်တၢ်
အိၣ်လၢယပူၤဇၢ, စံးထီၣ်ပတြၢ အမံၤစီဆွံန့ၣ်တက့ၢ်.- ယသးဇၢ,
စံးထီၣ်ပတြၢယွၤတက့ၢ်, ဒီးအတၢ်မၤဂၤတဖၣ်န့ၣ် မံၣ်သုတသးပုၤ
နီၣ်နီၣ်တမံၤတၢ်ဂၤ.- မုၢ်ပုၤလၢအပျၢ် နတၢ်သရူးနတၢ်ကမၢ်ခဲလၢၣ်,
ဒီးမၤဘျီက့ၤ နတၢ်ဆူးတၢ်ဆါကိးအမံၤဒဲး,- ဒီးပုၤက့ၤနသးသမူ
လၢတၢ်ဟးဂီၤ, ဒီးဒုးကုၢ်ထီၣ်န့ၣ် လၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်, ဒီးတၢ်သျှံ
အိၣ်သးအိၣ်အခိၣ်သလုး, ဒီးဒုးမံၣ်သျှံမံၣ်သး နထးခိၣ်လၢတၢ်ဂၤ,-
နဖိၣ်သၣ်ခွဲထီၣ်က့ၤကဒီး ဒ်လံၣ်ဇၢတြၢဇၢအသိးန့ၣ်လီၤ.

စံး.၁၀၉:၇-၁၁,၂၃,၂၄. ယကလဲၤပူၤကွံၢ် လၢနသးဆူလဲၣ်. ဒီး
ယကယုၢ်ပူၤကွံၢ် လၢနမဲၣ်ညါဆူလဲၣ်.- ယမုၢ်လဲၤထီၣ်ဘးလၢမူခိၣ်
ဒီးနအိၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ. ယမုၢ်ဒါလီၤ ယလီၢ်မံၣ်လၢပျၢ်ပူၤဒီး, ကွၢ်ကွၢ်, န
အိၣ်ဖဲန့ၣ်လီၤ.- ယမုၢ်ဟံးန့ၣ်မုၢ်ဂီၤအဒံးဆု, ဒီးအိၣ်လၢဖိၣ်လဲၣ်အက
တၢ် ဒီး,- နစုကဆုၤယၤဖဲန့ၣ်စုၢ်ကိး, ဒီးနစုထွဲကဟံးယၤလီၤ.-
ယမုၢ်စံး, မုၢ်မးတၢ်ခဲး ကမၤတၢ်မံၣ်မၤဘၢယၤဒီး, မုၢ်နၤကဲထီၣ်တၢ်ကပီၤ
ဝးတရံးယၤလီၤ.- ကစၢ်ဇၢ, ဟံၣ်ကွၢ်ယၤ, ဒီးသုၣ်ညါယသးတက့ၢ်.
မၤကွၢ်ယၤ, ဒီးသုၣ်ညါယတၢ်ဆိကမိၣ်တက့ၢ်.- ဒီးကျဲအအၢလၢယပူၤ
မုၢ်အအိၣ်, တအိၣ်လဲၣ်န့ၣ်, ကွၢ်ဒီးဆုၤယၤ လၢကျဲအထူယိၣ်အပူၤ
တက့ၢ်.

စံး.၈၁:၁-၈. ကန့ၣ်, ယပုၤဂီၢ်မုၢ်သ့ၣ်ဇၢ, ဒီးနမုၢ်ကန့ၣ်ယကလုၢ်ဒီး,
ယကအုၣ်ယသးလၢနၤ, အံၣ်စၢ်လးဇၢ,- မံၣ်ပုၤတခီဘီမုၢ်ဖိအကစၢ်

အဂၢၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤမၤကစၢ်ဖးဒိၣ်, ဒီးစီၤပၤဖးဒိၣ်တဂၤ လၢကစၢ်ခဲလၢာ်
အဖီခိၣ်လီၤ.

စံး.၁၀၃:၈-၁၂. ယွၤသ့ၣ်အိၣ်သးအိၣ်တၢ်, ဒီးသ့ၣ်တညီၤသးက
ညီၤတၢ်လီၤ. သးဒိၣ်ထီၣ်ကီ, ဒီးအဘျးအဖျိၣ်အိၣ်အါမးလီၤ.- တသိၣ်
ဃီၣ်တၢ်တထံၣ်ဃီၣ်ဘၣ်. တပၢ်တၢ်လီၤထူလီၤယီၣ်ဘၣ်. တမၤဘၣ်ပှၤ
ဒ်ပတၢ်ဒဲးဘးအသိးဘၣ်.- တဟ့ၣ်ကၣ်ပှၤ ဒ်ပတၢ်သရူးကမၤ အသိး
ဘၣ်.- အဂၢၢ်ဒ်အံၤ, တုၤသိးမူခိၣ်ကစီၤထီၣ်ဝဲလၢ ဟီၣ်ခိၣ်အဖီခိၣ်
အသိးန့ၣ် အဘျးအဖျိၣ်ဒိၣ်ဝဲ လၢပှၤလၢအပျဲအီၤအဂီၢ် ဒ်န့ၣ်အသိး
လီၤ.- ဒ်ပတၢ်တခီယံၤဝဲဒီး မုၢ်န့ၣ်တခီအသိးန့ၣ် နဒုးယံၤထီၣ် ပတၢ်
သရူးကမၣ်ဒီးပှၤလီၤ.

ယယုး.၃၃:၁၁. စံးဘၣ်အီၤ, ယမူယဲ, ကစၢ်ယွၤစံးဝဲဒၣ်, ပှၤတတီ
ဘၣ်သံန့ၣ် တမ့ၢ်ဘၣ်အဘၣ်ယသးဘၣ်, မုၢ်အဘၣ်ယသးလၢအက
ယၣ်ကွံာ်အသး လၢအကျဲဒီးမူဝဲလီၤ. ယၣ်ကွံာ်သုးသး, ယၣ်ကွံာ်သုးသး
လၢသုကျဲအၢန့ၣ်တက့ၢ်. အဂၢၢ်ဒ်အံၤ, အံၣ်စရလးအပှၤဟံၣ်ဖိသ့ၣ်
ငၤ, သုကသံမုၢ်အဘၣ်မနုၤလဲၣ်.

ယရှု.၁:၁၈. ဟဲမိၣ်, ယွၤစံးဝဲဒၣ်, စံးကတီၤလိာ်သကိးပသးတက့ၢ်.
သုတၢ်ဒဲးဘးမုၢ်ဒ်တၢ်ဂီၤကယဲၢ်အသိး ဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကဝါထီၣ်ဝဲဒ်မူ
ခိၣ်ဖိအသိးလီၤ. မုၢ်ဂီၤဒ်တၢ်ဂီၤဆူၣ်ကလၢ်အသိးဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကမၤ
သးဒ်သိအဆူၣ်အသိးလီၤ.

ဇုၤ.၄:၁၆. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, ဒ်သိးပကဒီးန့ၣ်တၢ်သးကညီၤ, ဒီးထံၣ်
န့ၣ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ် မဲတၢ်မၤစၢၤအဆၢကတီၢ်အပူၤဒီး, ဝံပသုးဘျး
အသးအိၣ်ဒီးပသးခုတလုာ် ဆူတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အလီၢ်ပစီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ယရှု.၅၅:၁-၂. ဟဲ, ကယဲၢ်ပှၤလၢတၢ်သုအသးလၢထံ တဂၤလၢာ်
လၢသ့ၣ်ငၤ, ဟဲဆူထံအအိၣ်တက့ၢ်. ဒီးပှၤလၢအစုတအိၣ်သ့ၣ်ငၤ,

- ၄. ဖးလံၣ်စီဆၣ်အဆၢလၢတၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအဂီၢ်.
- ၅. ထီၣ်သးဝံၣ်လၢကမၤပျၢၢ်အဂီၢ်.
- ၆. တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
- ၇. တၢ်ထုၣ်ကဖၣ်.
- ၈. သးဝံၣ်ပျၢၢ်တၢ်.

၂. တၢ်အိၣ်ထီၣ်တၢ်ဘၢလံၣ်ဆၣ်အဆၢတစၢ်.

စံး.၂၇:၈, ၁၂၂:၁, ၉၅:၆. တၢ်နစံး, ယုယမဲၣ်တက့ၢ်ဒီး, ယသးစံးဘၣ်နၤ, နမဲၣ်န့ၣ်ယွၤၤၤ, ယကယုလီၤ.- တၢ်ပုၤစံးဘၣ်ယၤ, ဝဲပလဲၤထီၣ်သကိးဆူ ယွၤအဟံၣ်တက့ၢ်န့ၣ် ယသ့ၣ်ဒုယသးဒုလီၤ.- ဟဲ, ဘျၢၣ်ယီၣ်ဘၢထီၣ်သကိး ဒီးတီၤလီၤသကိးတက့ၢ်. ချဲးလီၤသကိးပဒိၣ်လၢယွၤလၢအတုလီၤပုၤအမဲၣ်ညါတက့ၢ်.

ဟီၤၤ ၆:၁. ဟဲ, ကၢၤကၢၤသကိးဆူယွၤအအိၣ်တက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, အုၣ်ဖျိၣ်ပုၤဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကမၤဘျါကၢၤပုၤလီၤ. တီၢ်ပုၤဘၣ်ဆၣ်ဒီး, ကဘိၣ်ဘဲထီၣ်ပုၤလီၤ.

မးသဲ ၁၁:၂၈-၃၀. ပုၤလၢတၢ်ဘျးအသး, ဒီးဝံၣ်တၢ်ယိးတၢ်ယၢၤလၢသ့ၣ်သုၤ, ဟဲဆူယအိၣ်တက့ၢ်. ဒီးယကဒုးအိၣ်ဘျးသုလီၤ.- ဟံးထီၣ်ယနီၣ်ယိးဘိၣ်လၢသုလီၤ, ဒီးမၤလိတၢ်လၢယၢၤတက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယသးစူၤ, ဒီးယသးဆိၣ်လီၤယသးလီၤ. ဒီးသုကထံၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဘျးလၢသုသးအဂီၢ်လီၤ.- အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယနီၣ်ယိးဘိၣ်မုၢ်အညီ, ဒီးယတၢ်ဝံၣ်တၢ်ယိးမုၢ်အဖုံလီၤ.

စံး.၉၅:၁-၃. ဟဲ, သးဝံၣ်သကိးယွၤတက့ၢ်. သးဒုဒီးကိးထီၣ်သကိးပတၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤအလၢၢ်တက့ၢ်.- လဲၤသကိးဆူအမဲၣ်ညါအိၣ်ဒီးတၢ်စံးထီၣ်ပတြၤ, ဒီးကိးထီၣ်သကိးအိၣ်ဒီး တၢ်သးဝံၣ်တက့ၢ်.-

၃. သရၣ်ဖးလံာ်စီဆုံၣ်ၤဆၢ.
၄. သရၣ်ဘၢထုၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်ကိၣ်ဝံၤ, မၤကမ္ပၢ်ဆုၣ်နီၤက့ၤ.
၅. တၢ်သးဝံၣ်ရီၤ.
၆. တၢ်ဖးလံာ်စီဆုံၣ်အဆၢ လၢတၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအဂီၢ်.
၇. ထီၤသးဝံၣ်လၢကမ္ပၢ်အဂီၢ်.
၈. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ် အတၢ်ထုၣ်ဖျိၣ် - သးဝံၣ်ထွဲ, “ဒိကန့ၣ်စၢ်ၤ”
၉. တၢ်ထၢဖျိၣ်တၢ်မၤဘျီၣ်, ဖဲန့ၣ်အခါတၢ်သးဝံၣ်ရီၤ.
၁၀. လုၢ်ထီၣ်တၢ်မၤဘျီၣ် ဒိဖျိၣ်တၢ်ထုၣ်ဖျိၣ်ဒီးသးဝံၣ်ထွဲ, “ယတၢ်ထွဲတီၤခဲလၢၣ်န့ၣ်” (ထဲတဆၢဇီၤ) မ့တမ့ၢ် “(သီ)၅၂၅”.
၁၁. တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ.
၁၂. တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
၁၃. တၢ်ထုၣ်ဖျိၣ်ကျၢၢ်လီၤ.
၁၄. ထီၤသးဝံၣ်လၢခံကတၢ်.
၁၅. ယုတၢ်ဆိၣ်ဝုၤပျၢ်တၢ်, Three fold Amen.
တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လီၤဆီ - ဘၣ်ထွဲဒီးခရၢ်အတၢ်ထုၣ်ဖျိၣ်န့ၣ် တၢ်ထုၣ်ဖျိၣ်ထွဲအီၤသ့ ဖဲ(၄)မ့ၢ်ဝုၤ, (၈)မ့ၢ်ဝုၤ, (၁၃)မ့ၢ်ဝုၤ န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်သးဒီးတၢ်ဖးလံာ်စီဆုံၣ်န့ၣ် တၢ်မၤအီၤသ့တဆူ တၢ်စးထီၣ်ဒဲးဘၣ် တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤန့ၣ် တပူၤပူၤလီၤ.

(ဂ) ဟံၤတၢ်ဘၢတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ.

၁. အိးထီၣ်တၢ်ဘၢတၢ်ဖးလံာ်စီဆုံၣ်ၤဆၢ.
၂. ဘၢထုၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်ကိၣ်.
၃. ခွါယၢ်သးဝံၣ်တၢ်.

အဆၢဒိၣ် ၂.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်ဘျၣ်တၢ်ဘၣ်အဂီၢ်.

၁. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဘျၣ်တၢ်ဘၣ်.

(က) ဝိၤတၢ်ဘၣ်အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ.

၁. အိးထီၣ်တၢ်ဘၣ်လၢတၢ်ဖးလံၣ်စိဆ့ၣ်ဝါဆၢ.
၂. တၢ်ဘၣ်ထုၣ်ဖျိၣ်ဖျိၣ်ကိၣ်.
၃. အိးထီၣ်ထီၣ်သးဝံၣ်.
၄. ဖးထီၣ်လံၣ်စိဆ့ၣ်အဆၢလၢတၢ်ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအဂီၢ်.
၅. ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်.
၆. ဘၣ်ထုၣ်ထွဲတၢ်ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအခဲၣ်ကိၣ်.
၇. ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢကတိၢ်လၢကမျၢၢ်အဂီၢ်. (တၢ်ဝဲၣ်လီၤဆီၣ်မုၢ်အိၣ်ဘၣ်ထုၣ်ဖျိၣ်)
၈. ဘၣ်ထုၣ်ထွဲတၢ်လၢခဲၣ်ကတၢ်.
၉. သးဝံၣ်ပျၢၢ်တၢ်.

(ခ) မုၢ်ထွဲၣ်တၢ်ဘၣ်အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ.

၁. တၢ်ဒုတၢ်အူၤဆၢန့ၣ် (တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢအမၤသ့)
၂. ကမျၢၢ်ဆၢထီၣ်ဒီးသးဝံၣ် - “စိဆ့ၣ်, စိဆ့ၣ် စိဆ့ၣ်,” မုတမုၢ် “ဝိၤတၢ်လၢကပိၤတၢ်ပၢၢ်,” မုတမုၢ် “ပၢၢ်တၢ်လၢကပိၤတၢ်ပၢၢ်,” မုတမုၢ် “တဲၤလီၤကဝဲၣ်ယၢၤ,” မုတမုၢ် “ယၢၤသးဝံၣ်ဆဲးဒိၣ်လဲၣ်.”

- (၄) ကမံးတံၢ်အတၢ်ရံၣ်ဖိးထီၣ်ကဒါက့ၤ အတၢ်ဖံးတၢ်မၤကြးဘၣ်တၢ်ကွဲးဆၢထီၣ်အီၤ လၢလံၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (၅) ကမံးတံၢ်အရံၣ်ဖိးကဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်အီၤ လၢတၢ်တုၣ်တၢ်ဖးဝံၤဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ် ကကွၢ်ဆိကမိၣ်က့ၤ လၢအဂ့ၢ်ဝံၤဒီး ကတူၢ်လိာ်ပၢၣ်ဂၢၢ်ပၢၣ်ကျါအီၤ ဒီခါညါမ့ၢ်ဂ့ၤ, တဘီၣ်ဘၣ်တဘီၣ်မ့ၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.
- (၆) ရံၣ်ဖိးလၢတၢ်ဆၢထီၣ်အီၤန့ၣ် တၢ်သးတမံၣ်မ့ၢ်အိၣ်ဒီး တၢ်အးက့ၤကဒီးဆူ ကမံးတံၢ်အစုပူၤသ့ဝဲဒၣ် လၢကကွၢ်ယုသ့ၣ်ညါအါထီၣ်ဒီးမၤဝံၤဝဲဝံၤဒီး ကကွဲးဆၢထီၣ်ကဒီးက့ၤဝဲဆူ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ် ဒ်သီးတၢ်သ့ၣ်ပံးသးပံ ကအိၣ်ဝဲဒၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

လီၤန့ၣ်လီၤ.

- (၇) တၢ်ဆၢန့ၣ်တခါ ဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်အၣ်လီၤဝံၤလံာ်, ဘၣ်ဆၣ်တၢ်မုၢ်သးအိၣ်စံးကတိၤက့ၤလၢအဂ့ၢ်ဒီး ပုၤတဂၤဂၤလၢအအၢၣ်လီၤတၢ်တၢ်ဆၢန့ၣ် လၢညါတဘျီအခါန့ၣ် ကဘၣ်ဆၢန့ၣ်ကဒါ က့ၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤဒီး ပုၤမုၢ်ဘၣ်အသး ဒီးစံးကတိၤကဒါက့ၤတၢ်ဂ့ၢ်အံၤသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (၈) တၢ်ဆၢန့ၣ်ပျၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် တဘျီဂ့ၤတဘျီဂ့ၤ သ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. [ဘၣ်ဆၣ် တဘၣ်မုၢ်ဖဲပုၤဂဲၤဆၢထီၣ် ကတိၤတၢ်အခါဘၣ်.] တၢ်ဂ့ၢ်လီၤလၢအဂ့ၢ်တသ့ဘၣ်ဒီး တၢ်ဘျီက့ၤတသ့စ့ၢ်ကီးဘၣ်. သ့ဒၣ်ထဲလၢကသ့ၣ်တၢ်ဆၢကတိၤ ဒီးတၢ်လီၤတၢ်ကျဲ လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဆူညါတဘျီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

၆. ကမံးတံၢ်တဖၣ်. (Committees)

- (၁) ကမံးတံၢ်တဖၣ် ကဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အီၤလၢ ပုၤပၤဂၤလီၢ်ဆၣ်နီၤ မ့တမုၢ်ပုၤဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်တဖၣ်, ဒီးကဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပၢ်ဂၢ်ပၢ်ကျၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.
- (၂) ပုၤအိၣ်ထံးကတၢ်တဂၤ လၢကမံးတံၢ်အပူၤညီၣ်န့ၣ်မုၢ်ကမံးတံၢ် အပုၤပၤဂၤလီၢ်ဆၣ်နီၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဖဲကမံးတံၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခါအိၣ်ဒီးတၢ်အခွဲးအယၢ် လၢကယုထၢဒၣ်ဝဲအပုၤပၤဂၤလီၢ်ဆၣ်နီၤန့ၣ်လီၤ.
- (၃) တၢ်ဂ့ၢ်လၢတၢ်ကတိၤအီၤမုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဖဲးတၢ်မၤတမံၤမုၢ်ဂ့ၤ, ဘၣ်တၢ်အးလီၤအီၤဆူ ကမံးတံၢ်အစုပူၤ ကပၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်မုၢ်ဂ့ၤ, တပၣ်ယုၣ်မုၢ်ဂ့ၤဝံၤဒီး ကမံးတံၢ်တခီ ကရံၣ်ဖီးထီၣ်က့ၤအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဆူညါတဘျီန့ၣ်လီၤ.

- (၆) ပှၤဟံးန့ၣ်တၢ်ဖးအဆၢကတီၢ်အခါ, တၢ်ဆျၢန့ၣ်မုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ကတီၤသကိးမုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ကြးဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်နီၤတမံၤဘၣ်. တၢ်စံးကတီၤအလီၤမုၢ်အိၣ်ဒီး မံၤတၢ်စံးကတီၤအိၣ် တချုးလၢတၢ်ဟံးန့ၣ်တၢ်ဖးဒံးဘၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

၅. တၢ်အခွဲးအယၢ်တဖၣ်.(Questions of Privilege)

- (၁) ဖဲတၢ်ဆျၢန့ၣ်အခါ ပှၤကတီၤလၢအဂ့ၢ်တဝံၤဒံးဘၣ်န့ၣ်, တၢ်ဆျၢန့ၣ်ဘျီတၢ်ဆျၢန့ၣ် လၢပှၤကတီၤလၢအဂ့ၢ်သုဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဘျီတၢ် တဘၣ်မၤဟးဂီၤ တၢ်အဂ့ၢ်မိၢ်ပှၤဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (၂) တၢ်ဆျၢန့ၣ်တခါ ဘၣ်တၢ်ဆီတလဲဆျၢန့ၣ်အိၣ်လၢ တၢ်ဆျၢန့ၣ်အဂၤတခါ လၢပှၤဆျၢန့ၣ်အကစၢ်ဒၣ်ဝဲသုန့ၣ်လီၤ. အဒိပညီကလဲလိာ်အသးမုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်လဲလိာ်အသးမုၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.
- (၃) တၢ်ဆျၢန့ၣ်တခါ, ဘၣ်တၢ်ဆျၢန့ၣ်ပၢ်တီၢ်အိၣ် လၢစီၤနီၤခိၣ်သုဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်လၢခံ ပှၤတဂၤဂ့ၤတဂၤဂ့ၤ, ထၢထီၣ်တၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤသုဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (၄) ပှၤကတီၤတၢ် မုၢ်ဟးဖးကွံာ်လၢ တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၤဒီး တၢ်ကဘၣ်ဟံးထီၣ်စံးကတီၤဒီး စံၣ်ညီၣ်တၢ် တၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပှၤအိၣ်ထံးန့ၣ်လီၤ.
- (၅) တၢ်ဂ့ၢ်မုၢ်ဟံးထီၣ်တမံၤမံၤ လၢပှၤဟံးထီၣ်အိၣ်ဖျိၣ်အကျါတဂၤတြီဝဲလၢ တၢ်တကြးစံးကြးကတီၤ လၢအဂ့ၢ်ဘၣ်ဒီး, ပှၤပၤလီၤဆၣ်နီၤကသံကွၢ်, “မုၢ်ပကြးစံးကတီၤ တၢ်ဂ့ၢ်အံၤငါ.” ပှၤမုၢ်စံးလၢ အတကြးစံးကတီၤဘၣ်ဒီး တၢ်ဂ့ၢ်ကြးတၢ်ဆီတၢ်ကွံာ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (၆) တၢ်ဂ့ၢ်တမံၤမံၤ လၢတၢ်ကတီၤသကိးန့ၣ် ဘၣ်တၢ်အးလီၤဆူကမံးတံာ်တဖုဖု အစုပူၤသုဝဲဒၣ် ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်စံၣ်ညီၣ်အၢၣ်

ကြးတဘၣ်ဘၣ်ဒီး ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ ကဘၣ်ဒုးဆၣ်နီၤကျဲၤ အိၣ်လၢအလီၤန့ၣ်လီၤ.

- (၄) ပုၤတၢ်ဝံးကတိၤတၢ်အခါ အတၢ်ဝံးတၢ်ကတိၤဒီးအတၢ်ပၣ် သူၣ်ပၣ်သး မ့ၢ်ဘၣ်ဘျီးဘၣ်ဒါကစီဒီးန့ၣ် ကြးတၢ်မၤတံၢ် တၢ်အိၣ်ဘၣ်.
- (၅) တၢ်ဝံးတၢ်ကတိၤကြးမ့ၢ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်လၢအန့ၣ်လီၤ ဆီအခွဲး လၢပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤအအိၣ်န့ၣ် ပုၤတၢ်ဝံး ကကြး ကတိၤတၢ် အါန့ၣ်ခံၣ်လီၤ လၢတၢ်ဝံးတံၢ်ယီၤအစီဒီးန့ၣ်ဘၣ်.
- (၆) ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤကြးဝံးကတိၤတၢ်ဒီး မၤသူၣ်ပၣ်သးဝုၤဝုၤ ဘၣ်ဘၣ်. ဖဲအပၤလီၤဆၣ်နီၤအခါန့ၣ်လီၤ.

၄. တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖး (Votings)

- (၁) တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးကြးမ့ၢ်တၢ်ပၣ်ဖျါဒီးတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးတၢ်ပၣ်ဖျါန့ၣ်လီၤ.
- (၂) တၢ်ဝံးလၢအကါဒိၣ်တဖၣ် တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးကြးမ့ၢ်တၢ်ပၣ်ဖျါဒီး တၢ်ဆၢထၢၣ်မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီး တၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဖးဒူသူၣ် ဒီးတၢ်ကွဲး န့ၣ်လီၤ. (Secret Ballot)
- (၃) ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ ကဘၣ်သံကွၢ်ဆီ ပုၤဘၣ်အသးပုၤဝံးဝံး, ပုၤတဘၣ်အသးပုၤဝံး, ဝံးမးကတဲဖျါတၢ်ဝံးန့ၣ်, မ့တမ့ၢ်ယၣ် ကွဲၣ်လဲန့ၣ်လီၤ.
- (၄) ပုၤဟဲအိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် မ့တမ့ၢ် လၢတၢ်ဘျုးတြီအိၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ဖး သုခဲလၢလီၤ.
- (၅) ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤဟ့ၣ်တၢ်ဖး လၢတၢ်မၤတံၢ်တၢ်ဝံးအဂီၢ်သု ဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်တၢ်အခွဲးအယၢ်အဝဲအံၤ မ့ၢ်လိၣ်နီၤနီၤမးဒီး ကြးတၢ်တၢ်သူအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂. တၢ်ဆူၣ်တဖၣ်.

- (၁) တၢ်စးတၢ်မၤခဲလၢၣ် ကြးဘၣ်တၢ်ဆူၣ်ထီၣ်အီၤလၢ တၢ်ဆူၣ်လၢပှၤဟံၣ်ထီၣ်အိၣ်ဖိၣ်အကျါတၢ်ဆူၣ်ဒီး အၤတၢ်မၤစၢၤအီၤန့ၣ်လီၤ.
- (၂) တၢ်ဆူၣ်တမံၤတမံၤတမံၤ တၢ်မုၢ်ယုကညးအီၤလၢကြးဘၣ်တၢ်ဆူၣ်ထီၣ်အီၤလၢတၢ်ကွဲးဒီး ကြးဘၣ်တၢ်ကွဲးဆူၣ်ထီၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.
- (၃) တၢ်ဆူၣ်မုၢ်ကဘၣ်တၢ်ဆူၣ် ဒီးမၤစၢၤအီၤဝံၤဒီး ပှၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤ မုၢ်တဟ့ၣ်အခွဲးဘၣ်န့ၣ် တၢ်စးထီၣ်ကတိၤလၢအဝုၢ်တသ့ဘၣ်.
- (၄) တၢ်ဆူၣ်တခါ တၢ်ကတိၤလၢအဝုၢ်ဒီးစံၣ်ညိၣ်မုၢ်တဝံၤဘၣ်ဒီး တၢ်စးကတိၤတၢ်လၢ တၢ်ဝုၢ်အၤတဖၣ်တသ့ဘၣ်.
- (၅) တၢ်ဆူၣ်လၢအယၢ်ကွဲးန့ၣ် ကကြးတၢ်ကွဲးနီၣ်အီၤဘၣ်.
- (၆) ပှၤဆူၣ်တဒီးပှၤမၤစၢၤတၢ်အမံၤန့ၣ် မံၤတၢ်ကွဲးနီၣ်အီၤတက့ၢ်.

၃. တၢ်စးတၢ်ကတိၤ. (Speaking)

- (၁) ပှၤတၢ်ဝုၢ်တၢ်ဝုၢ် လၢအသးအိၣ်စးကတိၤတၢ်န့ၣ် ကြးဆၢထၢၣ်လၢအလီၢ် ယုအခွဲးလၢပှၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤဝံၤ, မုၢ်န့ၣ်အခွဲးမးဒီး စးထီၣ်စးကတိၤတၢ်သ့န့ၣ်လီၤ.
- (၂) ပှၤခံၤမုၢ်ဆၢထၢၣ်ယုအခွဲးတဘျီယီၤဒီး ပှၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤတဟ့ၣ်ဆိအခွဲး လၢပှၤလၢအအိၣ်ယံၤဒီးအီၤတၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၃) ပှၤစးကတိၤတၢ် မုၢ်သ့တၢ်ကတိၤလၢ တကြးတဖၣ်မုၢ်ဝုၢ်, မုၢ်တဲတၢ်ဝုၢ် လၢအတဘၣ်ယးတဖၣ်မုၢ်ဝုၢ်, မုၢ်မၤအသးတ

၇. တၢ်ဘျီက့ၤတၢ်ကျၢၤဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ.

တၢ်ကျၢၤဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်အံၤ ဘၣ်တၢ်ဘျီက့ၤအီၤသ့ဖဲ တနံၣ်တဘျီအတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီး ဖဲပုၤဟဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ် လွံၣ်ပူၤအကျါ သၢပူၤဘၣ်အသးန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်ဘျီက့ၤတၢ်ကျၢၤဒီး တၢ်သိၣ်တၢ်သီအံၤ ကြးဘၣ်တၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါဆိ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖဲခဲလၢ် အစ့ၤကတၢၢ်တလါ န့ၣ်လီၤ.

တၢ်သိၣ်တၢ်သီ လၢတၢ်မၤတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ရိၣ်အဂီၢ်.

PARLIAMENTARY RULES

၁. တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ရိၣ်အဂီၢ်.

Business Meetings

- (၁) တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ရိၣ် လၢအကါဒိၣ်တဖၣ်ပုၤဟဲ ထီၣ်အိၣ်ဖှိၣ် မ့ၢ်တပွဲၤထီၣ်ပွဲၤထီဘၣ်ဒီး တကြးတၢ်မၤအီၤ ဘၣ်. ဒီးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ရိၣ်ဒီးသိးအံၤတဖၣ် တၢ်မ့ၢ်တဟ့ၣ်တၢ်ဘိး ဘၣ်သ့ၣ်ညါဆိဘၣ်ဒီး တကြးတၢ်မၤအီၤဘၣ်.
- (၂) တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဘၣ်တၢ်ဆိကတီၢ်အီၤသ့ ဖဲတၢ် အိၣ်ဖှိၣ်စံၣ်ညါဝဲမ့ၢ်ဝဲ, မ့တမ့ၢ် ပုၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤဆိကတီၢ် အီၤသ့ ဖဲပုၤတစံးကတီၤလၢအဝုၢ် ဒီးတၢ်တြီတအိၣ်ဘၣ်အ ခါန့ၣ်လီၤ.
- (၃) တၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ရိၣ်ကိးဘျီဒဲး ကြးဘၣ်တၢ်စး ထီၣ်အီၤလၢတၢ်ထုကဖၣ် ဒီးပျၢ်က့ၤအီၤလၢတၢ်ထုကဖၣ်န့ၣ် လီၤ.

ခ.တၢ်ဖဲတၢ်မၤအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်.

- (၁) တနံၣ်တဘျီအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်ဖဲ လါယနူၤအါ
ရံၤအပူၤ တဘျီတဘျီန့ၣ်လီၤ. ရံၣ်ဖိးဘၣ်ဃး တၢ်မၤလၢနံၣ်
အပူၤကွဲၣ်တနံၣ်အဂီၢ် ကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်အိၣ်ဖိး တၢ်သုး
တၢ်ကျဲၤဖိး တၢ်တိၢ်ပၢ်စုၣ်ရီၤလၢနံၣ်ကတဲတနံၣ်အဂီၢ် ကဘၣ်
တၢ်ဆူၤထီၣ်စုၢ်ကိးအိၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ကယုထၢစုၢ်ကိးပှၤ
အိၣ်အနုၤအံၤတဖၣ် ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤ အကတိၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၂) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်လီၤဆိးဒီး တၢ်ရဲလိာ်မုၢ်လိာ်သး အတၢ်ပၢ်
ဖျိၣ်သးတဖၣ်, ဘၣ်တၢ်မၤအိၣ်သု ဖဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်
အတၢ်ကိး ဖဲအလီၢ်အိၣ်တဘျီလၢလၢ ဒီးလၢသဲၣ်ထီၣ် မ့တမ့ၢ်
ပၤဆူၤတၢ်ကမံးတံၢ်တဖၣ် အတၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.
- လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်လီၤဆိးဒီးအံၤတဖၣ်အဂီၢ်, တၢ်
လီၢ်တၢ်ကျဲဒီးတၢ်ဆၢကတိၢ် ကဘၣ်တၢ်တီးဘၣ်သုၣ်ညါဆိ
အိၣ်လၢသရိၣ်ပူၤ အစုၤကတၢ်တနံၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (၃) သဲၣ်ထီၣ်တဖၣ် ကအိၣ်ဖျိၣ်ဖဲအလီၢ်အိၣ် တဘျီလၢလၢန့ၣ်
လီၤ.
- (၄) ပၤဆူၤတၢ်ကမံးတံၢ် ကအိၣ်ဖျိၣ်အစုၤကတၢ် တနံၣ်တဘျီ
န့ၣ်လီၤ.

ပှၤကွဲးလံာ် ကဘၣ်တီးဘၣ်သုၣ်ညါဆိအံၤသုၣ် လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
အလီၢ်အကျဲ ဒီးအဆၢကတိၢ်အစုၤကတၢ်ခဲန့ၣ်လီၤ. ပၤဆူၤတၢ်ကမံး
တံၢ် လၢအဘၣ်တၢ်ယုထၢအိၣ်အကျဲ သရၣ်(တပၣ်ဃုာ် ပှၤခိၣ်ပှၤ
နုၢ်တဖၣ်) မုၢ်လဲၤထီၣ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီး တၢ်ဖဲတၢ်မၤဘၣ်တၢ်စၢ်ညါသု
န့ၣ်လီၤ.

- (၂) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီးမူ ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်လၢ ခရံၣ်ပူၤအဂီၢ် မ့ၢ်ကမံးတံၢ်ဝဲအံၤအမူအဒါန့ၣ်လီၤ.

ဃ. ခရံၣ်ဖိဟံၣ်ဖိယီဖိကမံးတံၢ်.

- (၁) ကဟ့ၣ်တၢ်သိၣ်လိတၢ်ထွဲဒီး ခရံၣ်ဖိဟံၣ်ဖိယီဖိအဂ့ၢ်.
- (၂) ကမၤစၢၤခရံၣ်ဖိဟံၣ်ဖိယီဖိ အတၢ်ဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်လၢ-
 - (က) လၢသ့ၣ်လၢသး (ခ) လၢတၢ်ကူၣ်တၢ်ကူၣ်သ့
 - (ဂ) လၢတၢ်အိၣ်အူၣ်အိၣ်ချ (ဃ) လၢတၢ်ဖဲးအိၣ်မၤအိၣ်.
 - (င) လၢတၢ်ဆဲးကၢ်လၢ.
- (၃) ကမၤစၢၤခရံၣ်ဖိအတၢ်ဆိဟံၣ်ဆိယီ နီၤခရံၣ်ဖိအကျဲအသီး.

၆. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်ဘျုးတၢ်ဘါဒီး တၢ်ဖဲးတၢ်မၤအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိဖျိၣ်.

က. တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါ.

- (၁) မုၢ်အိၣ်ဘျုးန့ၣ်ကိးနွံဒဲး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကအိၣ်ဒီး တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါတဖၣ် လၢတၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ ယွၤအကလုာ်ကထိတၢ်မုၢ်တၢ်တီအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၂) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကအိၣ်ဒီးတၢ်မၤဘျုးသ့ၣ်နီၣ် တၢ်လိတဘျီမုၢ်ဂ့ၤ, မ့တမုၢ်ဘၣ်ဒီး ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်စံၣ်ညီၣ် ပၤအဆၢကတီၢ်တဘျီတၢ်တဘျီမုၢ်ဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.
- (၃) အဂ့ၢ်ကတၢ် လၢနွံဖဲ, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကြးအိၣ်ဒီး တၢ်ထုကဖၣ်အတၢ်ဘါ လၢတၢ်ထုကဖၣ် ဒီးတၢ်အူၣ်သးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၄) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကအိၣ်ဒီး တၢ်ဘျုးတၢ်ဘါလီၤဆီ ဖဲအလီၤအိၣ်ဝဲအခါန့ၣ်လီၤ. အဒိ - တၢ်သံတၢ်ပုၤ, တၢ်ဖျိစ့, တၢ်စံးဘျုးဝဲးဖျိၣ်တၢ်ဘါ ဒီးအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တဖၣ် ဒီးဟ့ၣ်လီၤအီၤတၢ်မၤ ဒီးတၢ်စိတၢ်ကမီၤစ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. အဝဲ
သ့ၣ်ဟ့ၣ်ထီၣ်စ့ၣ်လီၤအရံၣ်ဖိး ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ လၢဒီန့ၣ်ညါ
အကတီၢ် ဖဲတန့ၣ်တဘျီအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

၅. ကမံးတံၢ်တဖၣ်ဒီးအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်မ့ၢ် ပှၤလၢအကါဒိၣ်ဝဲ လၢကမံးတံၢ်လၢလၢ
တဖၣ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ.

က. တၢ်သးခုကစီၣ်ကမံးတံၢ်.

- (၁) တမၤဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်သးခုကစီၣ် အတၢ်
မၤဒီဖျိ တၢ်မၤခဲၣ်ဖုဆူ ပှၤသ့ဒိၣ်ဖိဒီးအပျဲၤအဘီၣ်အကျိၤ.
- (၂) တမၤတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤဆူပှၤတဂၤတၢ်တဂၤ.
- (၃) တမၤတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤဆူ ဟံၣ်တဖျါတၢ်တဖျါ.
- (၄) ကဒုးဆူၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ်အသး လၢတၢ်သးဆူၣ်
သးဝံၤလၢ တၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်မၤကအါထီၣ်အဂီၢ်.
- (၅) ကသိၣ်လိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ် လၢကမၤတၢ်သးခုကစီၣ်အ
တၢ်မၤ လၢအတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအလီၢ်ဒိၣ်ဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခ. ခုကမံးတံၢ်.

- (၁) ကသုးကျဲၤတၢ်မၤဘျီမၤတီၢ်အကျဲ လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်
မၤအတၢ်လိၣ်အဂီၢ်.
- (၂) ကသုးကျဲၤဒုးအိၣ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အစုတီၢ်ပာ်.
- (၃) ကသုးကျဲၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကျိၣ်စု အဝဲၤအကျိၤဖဲအလီၢ်အိၣ်.

ဂ. ခရံၣ်ဖိတၢ်ကူၣ်တၢ်ကူၣ်သုကမံးတံၢ်.

- (၁) ကသုးကျဲၤကွၢ်ထွဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အိၣ်ဘျဲးန့ၣ်အတၢ်မၤလိလၢ
သးပုၤအဂီၢ်မုၢ်ဝဲၤ, သးစၢ်အဂီၢ်မုၢ်ဝဲၤ, ဒီးဖိသၣ်အဂီၢ်မုၢ်ဝဲၤ
န့ၣ်လီၤ.

(၅) သဲၣ်ထီးတဖၣ်.

မုၢ်သုကအိၣ်ဒီးပုၤန့ၣ်ဂၤ, ကဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အိၣ်ဖျိၣ် တန့ၣ်တဘျီအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် လၢသၢန့ၣ်အဂီၢ်ဒီး ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ် ကဘၣ်ဟ့ၣ်ကူၣ်ဆုၤန့ၣ် ပုၤလၢအကြးဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်အမံၤန့ၣ်လီၤ. သဲၣ်ထီးအလီၢ်မုၢ်လီၤဟီၤ လၢတၢ်သံမုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဟးထီၣ်မုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဟးကွံာ်ဆူတၢ်လီၤဂၤမုၢ်ဂ့ၤန့ၣ် ကဘၣ်တၢ်မၤပုၤထီၣ်က့ၤအိၣ်ဖျိၣ်ဖဲဒၣ်လၢတန့ၣ်တဘျီ အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်အကတီၢ်န့ၣ်ဒီး ကမုၢ်ထဲဒၣ်လၢတၢ်ဆၢကတီၢ် လၢအအိၣ်လီၤတံၢ်အဂီၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. သဲၣ်ထီးတဖၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်က့ၤအိၣ်ဖျိၣ်တဘျီဘၣ်တဘျီသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. သဲၣ်ထီးတဖၣ်ကမၤစၢၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ် တသ့ဖဲအသ့လၢသရၣ် အတၢ်ဖဲတၢ်မၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်လၢသမိး ပုၤယုဒီးဘျၢထံတဖၣ် ဒီးကဘၣ်ဟံးန့ၣ်အတၢ်မၤ ဖဲတၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်စပံးထံအဆၢကတီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၆) ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်.

ကမုၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်အနၢ်တဖၣ် ဒီးသဲၣ်ထီးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ် အတၢ်မၤမုၢ်ဝဲ တၢ်ကွၢ်ထွဲတၢ်သးတၢ်ကျဲၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤတဖၣ် ဒီးကူၣ်ထီၣ်ဖးလီၤ ဒ်သီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကလဲၤထီၣ်လဲၤထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်တဖၣ် ကဘၣ်မုၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်အနၢ်တဖၣ် လၢတၢ်သးတၢ်ကျဲၤ ဘၣ်ယးဒီးပဒိၣ်ပပုၤန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတၢ်သးတၢ်ကျဲၤ လၢအဘၣ်ယးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အစုပိၢ်ပုၤတဖၣ်မုၢ်ဂ့ၤ, တၢ်ဖိတၢ်လံၤ ဒီးတၢ်ဂုလီၢ်ခိၣ်ခိၣ်မုၢ်ဂ့ၤန့ၣ်တဆူလၢအမၤဒဲးဝဲတမံၤမံၤန့ၣ် ကဘၣ်မၤန့ၣ်ဆိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်အၢၣ်လီၤန့ၣ်လီၤ.

ပၤဆုၤတၢ်ကမံးတံၢ်အစိကမိၤ အိၣ်လၢကယုထၢထီၣ်ကမံးတံၢ်

န့ၣ်အါလါ ဒီးအိၣ်ဘျးအိၣ်သါလၢသ့ၣ်ပှ် သးပှ်အဆၢကတီၢ်
တဖၣ်န့ၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကြးမၤလၢ ကဝီၤအီၤန့ၣ်လီၤ.)

၄. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်အနီၣ်တဖၣ် အတၢ်မၤဒီးအတၢ်မိၣ်ကမီၤ.

(၁) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်.

ကဘၣ်မၤတၢ် ဒ်သီးဘျးထံအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ် အသရၣ်အ
တၢ်မၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤ အတၢ်ဆၢကတီၢ်လၢာ်လၢာ်
ဆုဆုလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မိၣ်တဖၣ် အတၢ်အိၣ်မူလၢသးအဂီၢ် ဒီးလၢတၢ်
အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၂) ပှၤကွဲးလံာ်.

ကကွဲးနီၣ်ဒီးပာ်ဂုၤဂုၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီးပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ် အတၢ်
အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်ဖဲတၢ်မၤဒီး တၢ်သးတၢ်ကျဲၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. အ
ဝဲကကွဲးန့ၣ်တၢ် လၢအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ် ဖဲအလီၢ်အိၣ်, ဒီးကတၢၢ်
ပိၣ်ဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်ဒီး ပာ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မိၣ်အစရီၤ ဒီးစရီၤအဂီၢ်
တဖၣ်ဒီး ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါအီၤ ဘၣ်လီၢ်ဘၣ်စးန့ၣ်လီၤ.

(၃) ပှၤပၤပၤ.

ကဘၣ်ပၤပၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အစုခဲလၢာ် ဒီးကဘၣ်မၤဝဲဒ်ပၤဆၢ
တၢ်ကမံးတံာ် အတၢ်သးတၢ်ကျဲၤန့ၣ်လီၤ. အဝဲပာ်ဖျါထီၣ်စုအတၢ်ဟဲ
န့ၣ် ဒီးအတၢ်ဟးထီၣ်အစရီၤ ယုာ်ဒီးလံာ်ဒီးန့ၣ်စု ဒီးလံာ်ဒုးန့ၣ်စုဟးထီၣ်
လီၤတၢ်လီၤဆဲးဒီး ဟ့ၣ်ထီၣ်ကုၤရံၣ်ဖိး ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
ရိၣ်ဖျိၣ်ဒီး ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံာ် အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၄) ပှၤသမံးသမိးစုဒီးစုစရီၤ.

ကသမံးသမိးပှၤပၤပၤ အစရီၤဒီးစုလၢသၢလါတဘျီဒီး ကသမံး
သမိးစုကီး ပှၤပၤပၤတန့ၣ်တဘျီအရံၣ်ဖိး ဒီးကဆဲးလီၤအမံးယုာ်ဒီး
အတၢ်ကွဲး ဖဲအဝဲသ့ၣ်ကွဲးစရီၤဝဲတဘျီလၢလၢန့ၣ်လီၤ.

မုၢ်တၢ်ဟံၣ်တၢ်အဝဲၣ် ပွဲၤထီၣ်ယၢ်န့ၣ်ဒီး အမံၤတၢ်တၢ်
တၢ်ထုးကွၢ်အိၣ် လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အစရီၤန့ၣ်လီၤ. (တၢ်အိၣ်
ဖျိၣ်တၢ်ဝဲၤပျီၤ လၢတၢ်ဟံၣ်သ့ၣ်ညါက့ၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ်
အဝဲၣ်အကျိၤဒီး ဟံၣ်က့ၢ်တၢ်အဝဲၣ်သ့ၣ် လၢအတၢ်တၢ်အ
မံၤလၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖဲအဝဲၣ်သ့ၣ်လီၤအိၣ်လဲၤဆိးအလီၤန့ၣ်
လီၤ.)

- (ခ) အတၢ်တၢ်ဟံၣ်ထီၣ်ကွၢ်အိၣ် လၢအလံၤတဖၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
အတၢ်သိၣ်တၢ်သီအမိ.
- (ဂ) ကၢ်ကူၤလိၣ်တၢ်ဒီးတၢ်ပိၤယၢ်လီၤတၢ်သးအမိ.

၂. တၢ်ထုးကွၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိအမံၤ.

- (က) အသံကွၢ်အမိ.
- (ခ) ဟံးထီၣ်ဒီးလံၣ် အူၤတၢ်အဝဲၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝဲၣ်အမိ.

၃. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အိၣ်အနၢ်တဖၣ်ကမုၢ်ဝဲ -

- (က) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်; တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သဲၣ်ထီးတဖၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
အပူၤကွဲးလံၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤဝဲၤစုဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ
သမံၤသမိးစု ဒီးစုစရီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (ခ) မုတမုၢ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တၢ်ဒီး, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒိၣ်နၢ်အဝဲၣ်
လၢထးတဖၣ်အံၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကယုထၢထီၣ်အိၣ်အံၤ တနံၣ်တ
ဘျီမုၢ်ဝဲၤ; သၢနံၣ်တဘျီမုၢ်ဝဲၤ; ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်သ့ၣ်တၢ်
သးဝဲန့ၣ်လီၤ.
- (ဂ) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ် ကတၢ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အိၣ်မုၢ်ဝဲၤ, ကတၢ်
တၢ်ထုးထီၣ်ကွၢ်အိၣ်မုၢ်ဝဲၤ, လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပုၤတဖၣ်အ
တၢ်ဟံၣ်ပုၤအာၤန့ၣ်ဝဲၤဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိ လွံၤပွဲၤသမုၢ် အတၢ်
တၢ်အသးန့ၣ်လီၤ. (တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်လၢ အဝဲၣ်တၢ်အံၤ

တၢ်သိၣ်တၢ်သိကစၣ်.

၁. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ်ကမၢ်ဝဲ -

(၁) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိနီၣ်နီၣ်.

- (က) ပုၤလၢအပူၤတၢ်န့ၣ်တၢ်ခၢၣ်, ဒီးပူၤဒီးဘျုးတၢ်ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဝဲအံၤအပူၤတဖၣ်.
- (ခ) ပုၤလၢအပူၤတၢ်န့ၣ်ဒီးလံၤပရၢၤလၢပူၤတၢ်ညီၣ်ဘျုးတၢ်ခၢၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝၤတဖၣ် လၢတၢ်ပူၤတၢ်န့ၣ်လီၤပလီၤနီၣ်နီၣ်တဖၣ်.
- (ဂ) ဒီးပုၤလၢအဒီးဘျုးအသး လၢဘျုးတၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝၤလၢတၢ်န့ၣ် ဒီးဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝၤဖီၤတၢ်ဒီး ဒီးလီၤမၤတဖၣ်, အသးပုၤအိၣ်ဒီး တၢ်တူၤလီၤအိၣ်သ့န့ၣ်လီၤ. တၢ်အုၣ်အသးတၢ်ကၢၣ်အိၣ်ဝဲလၢ အဝဲသ့ဒီးပူၤဒီးဘျုးအသးဝဲလံၤန့ၣ်လီၤ.

(၂) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိမၤသးတၢ်.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိ လၢအကၢၣ်ယးဘျုးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဝၤလၢတၢ်န့ၣ်ဒီးဒီးအသးအိၣ်ပၢ်ဒီးအသး လၢအကၢၣ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝဲအပူၤဒီးတၢ်ပျီၤအသးအိၣ်မၤသးတၢ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝၤတဖၣ်န့ၣ်, မုၢ်ပၢ်ဖျါတီၣ်အတၢ်အိၣ်အဝၤလၢတၢ်တဲ, ဒီးတၢ်တူၤလီၤအိၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိမၤသးတၢ်တဖၣ်သ့ဝဲအိၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၃) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိလၢအသးတၢ်တုၤကွဲၣ်အိၣ်တၢ်တလီၢ်.

- (က) အတၢ်လီၤမၤပၢ်အသး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဝၤလၢအကၢၣ်တဟူၣ်အိၣ်သးန့ၣ်န့ၣ် အသးတၢ်တၢ်ပၢ်အိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိ လၢအကၢၣ်မၤတၢ်တဖၣ်အဝၤဖီၤပူၤ ဒီးအုၣ်

ပှၤကညီၣ်ဃျာၣ်ခရံၣ်ဖိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဃျာၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်.

တၢ်ဃျာၣ်တဖၣ်.

၁. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤအမံၤကမုၢ်ဝဲ - ပှၤကညီၣ်ဃျာၣ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.
၂. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤအလီၢ်အကျဲကမုၢ်ဝဲ, သဝီ ..., ဝုၢ် ...န့ၣ်လီၤ.
၃. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အံၤအတၢ်ကွၢ်ဖိတဖၣ်ကမုၢ်ဝဲ -
- (က) ဒ်သိးပကအိၣ်ဒီးတၢ်ဘျုးယွၤဘါယွၤ လၢတၢ်န့ၢ်ဝံၢ်န့ၢ်ဘါလၢသျှၢ်လၢသးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (ခ) ဒ်သိးပကအိၣ်ဒီးတၢ်မၤလိသကိး ကစၢ်ယွၤအကလုာ်ကတိန့ၣ်လီၤ.
- (ဂ) ဒ်သိးပကအိၣ်ဒီးတၢ်သိၣ်လိ လၢခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်မူဒီးဘျီထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ် အသကဲၣ်ပဝးဒီး ဒုးကဲထီၣ်အီၤလၢထံဖိကိၢ်ဖိလၢအဝုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (ဃ) ဒ်သိးပကမၤ တၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤဒိဖျိ တၢ်မၤဘျုးမၤတီၢ်မုၢ်ဝုၤ, တၢ်ဆှၢလီၤတၢ်မၤဖိမုၢ်ဝုၤ, တၢ်လဲၤမၤလၢပနီၢ်ကစၢ်မုၢ်ဝုၤ ဒီးလၢကျဲအဂၤတဘိမုၢ်ဝုၤန့ၣ်လီၤ.
- (င) ဒ်သိးပကမၤသကိး ခရံၣ်ဖိအတၢ်မၤဝုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (စ) ဒ်သိးပကပၤဆှၢစံၣ်ညီၣ် ပတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အဝုၢ်အကျိၤ အိၣ်ဒီးဃျာၣ်ခရံၣ်ဖိအတၢ်သဃျာၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (ဆ) ဒ်သိးပကမၤသကိးဒီး ရုလိၣ်မုၢ်လိၣ်သကိးပသး ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အိၣ်ဘူးအိၣ်တံၢ်ဒီးပှၤတဖၣ်, ပကိၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒီးပှၤကညီၣ်ဃျာၣ်ခရံၣ်ဖိန့ၣ်လီၤ.

ခ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသီတဒိကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝုၣ်.

(က) အတၢ်ကရၢကရိဒီးအဝံၣ်အတၢ်.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသီ, ဒ်ပဝံးတၢ်အသီး အပျဲၣ်အတီၣ်တဖၣ်လၢ အဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အါဖုအါကရၢ, ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ယံၤဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒၣ်ဝဲ, ဒီးအိၣ်ဖျိၣ်သကိးအါဂၤ လၢတၢ်လိာ်တပူၤဃီတဖၣ်, မ့ၢ်အဲၣ်ဒီးကဲထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုတကရၢ ဖဲအိၣ်ဝဲအလီၤန့ၣ်ဒီး, နီၤအဝဲသ့ၣ်ကကရၢကရိထီၣ်အသး ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုအကုၢ်အဂီၢ်အသီး ဒ်ပပၤဖျါတုၢ်တၢ်(၇)မံၤလၢ က.(က)အသီးန့ၣ်လီၤ.

ကျဲလၢကဘၣ်လဲၤဝဲ - အဝဲသ့ၣ်ကကွဲးထီၣ် အဝုၣ်အကျိၤဒီဖျိကဝီၤ လၢအိၣ်ဝဲလၢအပူၤဆူ, ကီၢ်ပၤဆူတၢ်ကမံးတံၢ်ဒီးဆူကီၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. ကဝီၤကဘၣ်အသးလၢအဂီၢ်ဒီး ဆူထီၣ်တၢ်ဝုၣ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤအဝုၣ်အကျိၤတုၤထီၣ်ကီၢ်လံးဒီး အဝဲသ့ၣ်အခၢၣ်စးလၢအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်ဒီးကလူးတဖၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖျါထီၣ်ဝုၣ်ကီၢ်ဖဲန့ၣ် လၢတၢ်သံကွၢ်သံဒီး (အလီၤမ့ၢ်အိၣ်) ဒီးလၢတၢ်တူၢ်လိာ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

အိၣ်တၢ်အလီၤကဝီၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီး, ကဆူထီၣ်ဆူကီၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လီၤလီၤလီၤ.

ဂ. တၢ်ယုကုၤအမံၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒုမံၤဝုၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသီမံၤဝုၣ်, လၢအဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်လံးအီၤ ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုအသီးလံးဒီး, ပုၤလၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသီတဖၣ်အံၤ, ကွဲးယုကုၤအမံၤ လၢအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒၣ်ဝဲဝုၣ်ဒီး ပၤကုၤအီၤလၢအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသီအံၤအပူၤလီၤ.

ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံၣ်, ဒီးဆူအကီၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ. အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်
မိၢ်ပၤကွၢ်ဆီကမိၣ်ဝဲဝဲဒီး, ကဆၢထီၣ်တၢ်ဝဲဆူ ကီၢ်ပၤဆၢတၢ်ကမံး
တံၣ်ဒီးဆူကီၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အအိၣ်, အိၣ်ဒီးအတၢ်အုၣ်အသး, လၢအတၢ်
အိၣ်ဖျိၣ်အဒုအံၤကြးဝဲဘၣ်ဝဲဝဲယံၤ လၢကကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖု
န့ၣ်လီၤ.

တၢ်မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သကိးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်အခၢ်စး
လၢအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်ဒီး ကလူးတဖၣ်, ကအိၣ်ဖျိၣ်ထီၣ်ဗၢ်ကိး
ဖဲန့ၣ်, လၢတၢ်သံကွၢ်သံဒီး (အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်) ဒီး လၢတၢ်တူၢ်လိာ်ပာ်ဂၢၢ်
ပာ်ကျၢၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(ဂ) တၢ်ဝဲပာ်သ့ၣ်ပာ်သးတဖၣ်.

(၁) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒုလၢအကရၢကရိအသး, အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်
ဖျိၣ်အကုၢ်အဂီၢ် လၢလၢပဲၤပဲၤလဲၤ နၢ်သက့ဒီးမ့ၢ်တဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်ဒံး
အီၤ, ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုအသိးဒံးဘၣ်သမ္မုးန့ၣ်, ဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢအဝဲ
သ့ၣ်အမူအဒါ ဘၣ်သးဒံးဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မိၢ်ပၤန့ၣ်လီၤ.

(၂) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒု လၢအအိၣ်ဒီးဂံၢ်ဒီးဘါ ဒီးဆၢထီၣ်လၢ
အအိၣ်သုကစီဒီး, အိၣ်ဒီးဂံၢ်ဘါ(၇)ဝဲလၢပပာ်ဖျါတၢ်လၢက.(က)အသိး
လံးဒီး, ဝဲလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မိၢ်ပၤပျဲအီၤ လၢကကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တ
ဖုဒ်သိးသုတကဲထီၣ်, တၢ်ကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒီဖျိလၢ တၢ်ဟးထီၣ်
ဆူတဝဲန့ၣ်လီၤ.

၇. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အကျဲ.

က. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒုကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝုၣ်.

(က) အတၢ်ကရၢကရိဒီးအဝံၣ်အဘါ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒု ဒ်ပဝံးတၢ်အသိး အပျဲၣ်အဘိၣ်တဖၣ်လၢအဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မိၣ်ပုၣ်ထဲတဖု, တကရၢဇၢၤ, မုၢ်အဲၣ်ဒီးကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုတကရၢ, ဖဲအအိၣ်ဝဲအလီၢ်န့ၣ်ဒီး, အဆိမံအဝဲသ့ၣ်တကရၢကရိထီၣ်အသး, ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုအက့ၢ်အဝီၤအသိးအိၣ်ဒီး -

(၁) သရၣ်ကွၢ်တၢ်.

(၂) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပုၤကွဲးလံာ်.

(၃) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပုၤပၤစု.

(၄) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပုၤသမံသမိးစုဒီးစုစရိ.

(၅) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပုၤသာၤ ဒီးဆူအဖီမိၣ် ဒ်အပျဲၣ်အဘိၣ်အနီၣ်ဝံၣ်အိၣ်ဝဲအသိး.

(၆) တၢ်ဘါယွၤသရိၣ်.

(၇) အနီၣ်ဝံၣ်စုၤကတၢၢ် ကဘၣ်အိၣ်ဝဲ (၃၅)၀၁, ဒီးကဘၣ်အိၣ်ဒီးဝံၣ်ဘါလၢလၢပဲၤပဲၤ, တုၤအဝံထီၣ်ယိးထီၣ်အမူအဒါ ဘၣ်ဃးဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒုၣ်ဝဲ, ဒီးအိၣ်ဒီးဝံၣ်ဘါ လၢတၢ်မၤသကိးတၢ်ဒီးကိၢ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်ဝံတၢ်ယိးန့ၣ်လီၤ.

(ခ) ကျဲလၢကဘၣ်လဲၤဝဲ.

တုၤအအိၣ်လံာ်ဒီးဝံၣ်ဘါ(၇)မံၤ ဒ်ပပၣ်ဖျါလၢက.(က)အသိးန့ၣ်ဒီး, ဒ်အပုၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒုအသိး အဝဲသ့ၣ်ကကွဲးထီၣ်အတၢ်သးအိၣ်ကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုအဝုၣ်အကျိၤ, ဒီဖျိတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မိၣ်ပုၣ် ဆူအကိၢ်

ပှၤကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့အတၢ်ကတိၤတဖၣ်, ထါဖိလၢအမုၢ်တဖၣ်, လံာ်စိဆ့အဆၢလၢအကါဒိၣ်တဖၣ် လၢအသးပှၤတုၤဒၣ်လံာ် (မုၢ်သ့)ဖဲအတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တၢ်တဘျီလၢလၢ အိးထီၣ်အလီၤသ့ တအိၣ်ဒၣ်လံာ်တဂ့ၤ.

- (၂၈) ကဘၣ်ပၢ်လုၢ်ပၢ်ကါ ပှၤသ့ၣ်စၢ်သးဘီၣ်တဖၣ်လီၤ.
- (၂၉) ကဘၣ်ပၢ်ဒိၣ်အိၣ်ဘျဲးန့ၣ်အတၢ်မၤလိ, ကျဲးစးမၤလိအီၤသပှၢ် ပှၢ်လီၤ.
- (၃၀) ကဘၣ်လံာ်ထီၣ် တၢ်မၤလိသကိးလံာ်စိဆ့, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သကိး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ဒီးကိၢ်ဒီးခဝုၣ်ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖၣ်လီၤ.
- (၃၀) ကဘၣ်သ့ကွၢ်အနီၢ်ဒိ, ဒီးအသး, ဒီးသ့မၤအပှၤဟံၣ်ဖိဒၣ်ဝဲ လီၤ.
- (၃၂) ကဘၣ်ဝုၣ်ကျဲးစးမၤန့ၣ်တၢ်စိကမိၤ လၢတၢ်မၤဘျါတုၤပှၤဆူး ပှၤဆါလၢနီၢ်ဒိ ဒီးလၢသ့ၣ်လၢသးန့ၣ်လီၤ.
- (၃၃) ကဘၣ်အိၣ်ဒီးအမါထဲတဂၤလီၤ.
- (၃၄) သရၣ်လၢကဒီးပၢ်စုတုၤန့ၣ် လၢအကဲထီၣ်က့ၤအပျဲၢ်အဘီၣ် အလီၢ်ခဲ, -
 - (က) မုၢ်အိၣ်မူအိၣ်ဝဲၤလီၤထွံၤလီၤယွၤ, တထီၣ်ဘးဒ်ခရံၣ်ဖိ တဂၤအသိးဘၣ်, ဘၣ်ဆၣ်လၢခဲအသးမုၢ်လဲလိာ်ဒီး မၤတၢ် သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤ,
 - (ခ) အမါအတၢ်အိၣ်မူခဲအံၤမုၢ်ဝုၤ, ဖဲအပှၤကွံာ်မုၢ်ဝုၤ, မုၢ်တ ကြးတဘၣ်,
 - (ဂ) မုမုၢ်ပှၤဖိၣ်သၣ်ခွါ,
 - (ဃ) ပိာ်မုၢ်လၢအမၤတၢ်သးခုကစီၣ် တၢ်မုၢ်အဲၣ်ဒီးပၢ်စုအီၤ ဒီး - ဝဲတၢ်ကကွၢ်ဆိကမိၣ် လီၤတၢ်လီၤဆဲးဝဲၤ ဒီးကိၣ်ကး မုၢ်ဘၣ်အသးယုယုဖိးဖိးခဲလၢာ်မး ဝဲတၢ်ကဒီးပၢ်စုအီၤ.

စ့ၤလီၤအသုးအသုၣ် လၢအတၢ်အိၣ်မူဒီး အသကဲၣ်ပဝးအပူၤ တၢ်.

- (၁၈) ကတၢ်တူၢ်ပုၤဂၤအတၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ် ဒီးအတၢ်ထီၣ်ဒုၣ်ထီၣ်ဒါအီၤတဖၣ် လၢခရံၣ်အကျဲပူၤလီၤ.
- (၁၉) တၢ်ဒီးဘျၢထံဒီးတၢ်အိၣ်ဘျၢအလုၢ်အလၢန့ၣ် ကတၢ်မၤဝဲ အိၣ်ဒီးတၢ်ယုးယီၣ် ဒီးတၢ်ကဟုကညီၢ်သပုၢ်ပုၤလီၤ. ကတၢ် မၤဝဲထဲလၢ တၢ်မၤဝဲတၢ်အမံၤဇီၤန့ၣ်ဘျၢ.
- (၂၀) ကတၢ်ကအုကစွဲဒီးကဒုးကဒုၣ်တၢ်လၢ အတၢ်မၤအါလၢအဂီၢ် အယီၤဘျၢ.
- (၂၁) ကတၢ်သးကါအတံၤသကိးအဂၤတဖၣ် လၢအတၢ်မၤကဲထီၣ် ကဲထီၣ်န့ၣ်အီၤန့ၣ်ဘျၢ.
- (၂၂) ကတၢ်မုၢ်အကစၢ်ဒုၣ်ဝဲ ဒီးကတၢ်မၤဒီးပုၤနီၣ်တဂၤဘျၢ.
- (၂၃) ကတၢ်ပၢ်ဒိၣ် အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဒုၣ်ဝဲအတၢ်မၤ လၢညါကတၢ် ဝံၤမး တၢ်မၤအဂၤလၢခဲန့ၣ်လီၤ.
- (၂၄) ကတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ပျံးဒီးတၢ်သးသုၣ် ဖဲတၢ်ကိတၢ်ခဲတမံၤမံၤ ဟဲတၢ်သဂၢ်အီၤန့ၣ်ဘျၢ. မုၢ်ဒ်ကစၢ်သးတိအသိး, ကတၢ် လဲၤဒီးကွၢ်ဆၢၣ်မဲၣ်ဝဲဒုၣ်လီၤ.
- (၂၅) ကတၢ်အိၣ်ဒီး အလံၣ်မၤနီၣ်တၢ်တနံၤဘျၢတနံၤ(Diary)လီၤ. ကတၢ်ကွဲးနီၣ်တၢ်ကွဲး; တၢ်အၢၣ်လီၤတဖၣ်ဒီး မၤတီအက လုၢ်လီၤ.
- (၂၆) ကတၢ်ပၢ်သုၣ်ပၢ်သး လၢပုၤမုၢ်ကမဲ, ဖိၣ်ဃဲ, ပုၤဖျိၣ်ဖိၣ်ယံၣ်ဖိ, ပုၤဆူးပုၤဆါ, ပုၤဘျၢကိဘျၢခဲဒီးပုၤဟးဖျိး(ပုၤဖိးပုၤ)လီၤ.
- (၂၇) လၢပုၤတဂၤဒီးတဂၤ အတၢ်ဝဲတၢ်ကျိၤ လီၤဆီလိၣ်အသး တဂၤဒီးတဂၤအဂီၢ်, သရၣ်အံၤကတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အဂၤ,

- (၉) ကဘၣ်သ့ၣ်ညါအသိၣ်ဒၣ်ဝဲ, တၢ်ဒီးတၢ် အဝုၣ်အကျိၤတဖၣ်လီၤ.
- (၁၀) ကဘၣ်မ့ၢ် ပုၤသိၣ်လိတၢ်အါအါ, သးဆူၣ်လၢတၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအပူၤအါအါ, ဘၣ်ဆၣ်တဘျီဘျီ ကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအသုအိၣ်ဘျီစုၢ်ကိးလီၤ.
- (၁၁) ကဘၣ်သ့ၣ်ရၢ သရၣ်သမၤသကိးသကိးဒီးအိၣ်, ဒီးအါဘျီလဲၤဒီးကန့ၢ်အတၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ ဒ်သိးကမၤန့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်အါထီၣ်လၢသရၣ်အဂၤတဖၣ်အအိၣ်လီၤ.
- (၁၂) ကဘၣ်ပလီၤအသးလၢ အတၢ်ကူၣ်တၢ်သိးတဖၣ်, လီၤဆီၣ်ဒၣ်တၢ်ဖဲအဆၢထီၣ်လၢကမၤပျၢၢ်အကျိၤ, လၢအသုတကဲထီၣ်တၢ်န့ၢ်ဘၣ်ဖၣ်လဲၤအဂီၢ်တဂ့ၢ်လီၤ.
- (၁၃) ကဘၣ်ရၢဒီး အတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိ ဒီးတဘၣ်လဲၤကပၢ်စုၢ်ကိး ပုၤတမံၤ လၢအတမံၤအတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိ လၢအဖဲအိၣ်ဘျီဒီးအိၣ်န့ၣ်ဘၣ်.
- (၁၄) ကဘၣ်သုစုၤလၢအအိၣ်ဒီးအိၣ်သုသုဘၣ်ဘၣ် တၢ်ဒၣ်လဲၤလၢစုၤအယိအမံၤသုတထီၣ်, ဒၣ်ကမၤသုတထီၣ်တဂ့ၢ်လီၤ.
- (၁၅) ကဘၣ်မၤတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤ ဖဲအကဲသရၣ်ကွၢ်တၢ်အဖၤမုၢ်ဒၣ်လဲၤလီၤ.
- (၁၆) ဘျုးလီၤယုၢ်အံၤစုၤဒီး ခရံၣ်ဖိကရၢအဂၤတဖၣ် လၢတၢ်ကိးမံၤဒဲးအပူၤ မ့ၢ်တသုဘၣ်ဆၣ်, ဖဲအသုကတၢ်ဒီးအိၣ်န့ၣ် ကဘၣ်ရၢခရံၣ်ဖိကရၢအဂၤတဖၣ် လၢကမၤဖျါထီၣ် ခရံၣ်ဖိသကိးသကိး အတၢ်အဲၣ်လိာ်အသး လၢပုၤအအံၤတယုၢ်ဖိအမဲၢ်ညါန့ၣ်လီၤ.
- (၁၇) တဘၣ်ကတိၤလုကတိၤမ့ၢ်, ကတိၤကလိာ်ကလိာ်တၢ် လၢကမၤ

(ဃ) သၢရၣ်ပာ်စုအမူအဒါ.

- (၁) ကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်သးခူတလုာ်ထီၣ်တိ လၢအတၢ်သ့ၣ်ညါလီၤအသးလၢအတၢ်ဒီးန့ၣ်ယွၤအတၢ်ကိးအပူၤလီၤ. အဝုၣ်ဒ်အံၤ, တဘျီဘျီ လၢတၢ်ဝုၣ်တၢ်ကျိၤတနီၤနီၤအယိၣ်န့ၣ်, သၢရၣ်အကစၢ်ဒၣ်ဝဲအသးဒုဒီးလီၤအသးလၢ, တၢ်အံၤ မ့ၢ်ယွၤကိးယၢနီၣ်နီၣ်ဝဲယဲၤငါ, အယိၣ်လီၤ.
- (၂) ကဘၣ်မ့ၢ်ပုၤလၢအဟ့ၣ်ဝံၢ်ဟ့ၣ်ဘါ ပုၤတဂၤလၢလၢ လၢတၢ်ဝုၣ်ထီၣ်ရီၤအယိၣ်, လၢအသးအဝံၢ်အဘါ ကဆုၣ်ထီၣ်က့ၢ်အဂီၢ်လီၤ.
- (၃) ကဘၣ်သုထံၣ်တၢ်အဝုၤတဖၣ် လၢပုၤတဂၤလၢလၢအပူၤဒီး သုကတိၤဒိၣ်အိၣ်လီၤ.
- (၄) ကဘၣ်မ့ၢ် ပုၤအဲၣ်ဖးလံာ်ဖးလံာ်အါအိၣ်ဂီၢ်လီၤ. မ့တမ့ၢ်ဘၣ်ဒီးအတၢ်သ့ၣ်ညါန့ၣ်ပာ်ကလီၤတိၢ်န့ၣ် တၢ်ဘျီတၢ်ဘါအိၣ်အနၢ်လၢအဂၤတဖၣ်ဘၣ်ဖးလီၤ.
- (၅) ကဘၣ်ဖးအလံာ်စီဆုံဆုၣ်ဆုၣ် ဒီးသ့ၣ်ညါအလံာ်စီဆုံဒၣ်ဝဲလီၤ.
- (၆) ကဘၣ်ကတဲာ်ကတိၤတၢ်ဘျီတၢ်ဘါ တဘျီဒီးတဘျီလီၤတံာ်လီၤဆဲး, အိၣ်ဒီးတၢ်ဘါထုကဖၣ်လၢအဝုၣ်အါအိၣ်လီၤ.
- (၇) လီၤဆီဒၣ်တၢ် ကဘၣ်ကတဲာ်ကတိၤ အတၢ်ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ, လီၤတံာ်လီၤဆဲးဒီးယုဘါထုကဖၣ်, ယုတၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်လၢယွၤအါအါ, လၢအတၢ်ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအဂီၢ်လီၤ.
- (၈) ကဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်ထုကဖၣ်အဒးဒၣ်ဝဲ, ဒီးကဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ရုဒီးယွၤ လၢတၢ်ထုကဖၣ်, တနံၤအတိၢ်ပူၤ, အစုၤကတၢ်သၢဘျီလီၤ.

န့ၣ်ဒီး ပုၤသၢၤလၢၤ အဆၢထီၣ်အသၢရၣ်ဆူဒ်န့ၣ် ကဟံးစိၣ်တုၤ
အိၣ်ဒီး တၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတုၤအိၣ်ဘၣ်သး- “တၢ်တူၢ်လိာ်
အိၣ်,တၢ်တူၢ်လိာ်အိၣ်” လၢတၢ်ကဒီးပၢ်စုအိၣ်အဂီၢ်.

- (၁၅) မၢ်တူၢ်လိာ်ဒီး ကိၣ်ကးကယုထၢထီၣ် ကမံးတံၢ်တဖုလၢ တၢ်က
ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ တၢ်ဒီးပၢ်စုအတၢ်ဘါအဂီၢ်. အဝဲအံၤကဘၣ်
ပၢ်ဃုာ်ဒီး (၁) ပုၤပၤလီၤဆုၣ်နီၤ, (၂) ပုၤကွဲးနီၣ်တၢ်, (၃)
သၢရၣ်လၢတၢ်ကဒီးပၢ်စုအိၣ်, ဒီး(၄) ကိၣ်ကးအကျိၤသၢၤ, မ့
တမ့ၢ်လွံၢ်ဂၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ပၢ်စုတၢ်ဘါအတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ.

(န့ၣ်ရဲၣ်လီၤတၢ်ကဒီးပၢ်စုသၢရၣ်)

- (၁) အိးထီၣ်တၢ်ဘါလၢတၢ်ထုကဖၣ်.
(၂) သးဝံၣ်တၢ်.
(၃) တၢ်ဖးလံၢ်စီဆ့.
(၄) တၢ်ထုကဖၣ်.
(၅) ခွါယၢၣ်(တၢ်သးဝံၣ်ရီ).
(၆) တၢ်ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
(၇) (သၢရၣ်တဖၣ်လၢကပၢ်ထီၣ်အစုလၢသၢရၣ်အလီၤ) ဒီးသၢရၣ်
တဂၤလၢကဘါထုကဖၣ် ဖဲတၢ်ပၢ်စုလၢသၢရၣ်အလီၤ.
(၈) သၢရၣ်ပၢ်စုတဂၤလၢ လၢကဟ့ၣ်လီၤတၢ်ရဲၣ်လိာ်စုထွဲ.
(၉) တၢ်သိၣ်လီၤသီလီၤသၢရၣ်.
(၁၀) တၢ်သိၣ်လီၤသီလီၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်.
(၁၁) တၢ်သးဝံၣ်ပျၢ်.
(၁၂) ဆိၣ်ဝုၤပျၢ်တၢ် [ကဘၣ်မ့ၢ်ဝဲသၢရၣ်အသီ လၢအဒီးပၢ်စုတၢ်တ
ဂၤအံၤလီၤ.]

- (၆) ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ ကမၤကိၣ်ကးယုထၢထီၣ် ပုၤကွဲးနီၣ်တၢ်တဂၤ, မ့တမ့ၢ်ခဲၣ်.
- (၇) ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ ကယုတၢ်အိၣ်ဖိၣ်တဖၣ်တဖၣ် အလံာ်ပရၢလၢကလူးတဖၣ်ဟဲစိၣ် ဒီးပုၤကွဲးနီၣ်တၢ်တဂၤကးထီၣ်.
- (၈) ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ (က) ယုတၢ်အိၣ်ဖိၣ် လၢကဒီးပၢ်စုအသရၣ် အတၢ်ကွဲးနီၣ်ကွဲးယါ လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ကတိၤသကိးအဝုၢ်လၢ ကဒီးပၢ်စုအသရၣ်, (ခ) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အဝဲန့ၣ် အလံာ်ပရၢကွဲး ကိၣ်ကး လၢအကဒီးပၢ်စုအသရၣ်.
- (၉) ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ ကသံကွၢ်ကိၣ်ကးတဖၣ် လၢမၤသံကွၢ်သံ ဒီးသရၣ်လၢကဒီးပၢ်စုအဝီၢ်, ကြံး, တကြံး.
- (၁၀) မ့ၢ်ကြံးတဒိအိၣ်ဒီးတၢ်ထုကဖၣ်ဝံၤမး သံကွၢ်သံဒီးအီၤ.
- (၁၁) ယုထၢထီၣ်ပုၤသံကွၢ်သံဒီးတၢ်, ညီန့ၢ်ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤသံကွၢ် ဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတဘျီဘျီ ကိၣ်ကးယုထၢထီၣ် သရၣ်တဂၤ လၢကသံကွၢ်ဝဲ တၢ်သံကွၢ်တထံၣ်ဝံၤ, လၢတၢ်သံကွၢ်တထံၣ် အံၤအဝုၢ် ကပျဲကိၣ်ကး လၢကသံကွၢ်လီၤတၢ်, ဒ်န့ၣ်အသိးခဲ ထံၣ်တထံၣ်ဒီးဆူညါကွၢ်ကွၢ် တၢ်တၢ်သံကွၢ် လၢအကတၢ်တ တီၤပၢ်ဝဲတဖၣ်လၢၢ်တစုလီၤ.
- (၁၂) တၢ်သံကွၢ်သရၣ် တၢ်အမံသ့ၣ်မံသးကိၣ်ကးဝံၤ, ပုၤသၢကလၢ အဆူထီၣ်သရၣ်မၤကၢ်န့ၣ် ကဟဲဟဲက့ၤအသရၣ်, သုးကစီၤ ထီၣ်အီၤ (ကိးထီၣ်အီၤဆူဒိတစိၣ်.)
- (၁၃) ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ ကသံကွၢ်ကိၣ်ကးတဖၣ် လၢသရၣ်အံၤတၢ် ကဒီးပၢ်စုအဝီၢ်ကြံး, တကြံး.
- (၁၄) ကိၣ်ကးမုၢ်အၢၣ်လီၤ, အိၣ်ဒီးတၢ်ဆူန့ၣ်, တၢ်မၤစၢၤဒီးတၢ်ယုၢ် ထီၣ်စုထွဲမုၢ်ဝံၤ ပုၤပၤလီၤဆၣ်နီၤ ကမၤပုၤလဲၤကိးက့ၤသရၣ်

တၢ်ကွဲးလၢအဖီလၢတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ဒီးပၢ်စုသရၣ် အတၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ လၢတၢ်မၤအီၤလၢ ကီၢ်မိၣ်လမ့ၣ်အတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖၣ်, ဒီးဂုၤမးလၢ ပကကွၢ်လိမၤဒီးအဂီၢ်စုၢ်ကီးသတးဒီး ဘၣ်တၢ်တုၢ်န့ၣ်အီၤဖဲအံၤ လၢပုၤလၢအအဲၣ်ဒီးမၤဝဲတဖၣ် ကဟံးန့ၢ်မၤဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

“တၢ်ဒီးပၢ်စုအတၢ်ရဲၣ်လီၤတတီၤဘၣ်တတီၤ”

(အဆိန့ၣ် ဒ်ညီန့ၢ်အသိး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်လၢအအဲၣ်ဒီးပၢ်စု အသရၣ်တဖၣ်ကွဲး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီးကီၢ်ညါမုၢ်ဂုၤ, စုၤမုၢ်ဂုၤ, ဖဲအဝံၢ်အဘါလၢဝဲလၢ ကတူၢ်လိာ်တၢ်ဟဲကီၢ်ကးတဘျီအံၤအဂီၢ်, အစုၤကတၢၢ်သရၣ်တဂၤ, ကလုးခံၤ, ဒီးတဘျီဘျီပုၤသးဝံၣ်တၢ်ဖိတဖၣ်စ့ၢ်ကီး, မုၢ်ဝံၤဒီး-)

- (၁) ကီၢ်ကးတုၤဖှိၣ်လၢတၢ်သံကွၢ်သံဒီးအလီၢ် ဒ်တၢ်သုၣ်ဆၢဖးကတီၢ်အသိး.
- (၂) တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်လၢ ကဒီးပၢ်စုအသရၣ်, အတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သးပုၢ်တဂၤဂုၤ, ခံၤဂုၤ, ကအိးထီၣ်တၢ်ဘါလၢ- (က) တၢ်ဖးလံာ်စီဆံ, (ခ) တၢ်ဘါထုကဖၣ်တၢ်.
- (၃) တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သးပုၢ်တဂၤ, ကျဲးစးကရၢဖိတဂၤ ဒီးပိာ်မုၢ်ကရၢဖိတဂၤ, အပုၤသၢၤဂၤအံၤ ကလဲၤဆၢထီၣ်အသရၣ်ဆူကီၢ်ကးတဖၣ်အံၤအမဲၣ်ညါဝံၤကဟဲက့ၤလီၤ.
- (၄) ပုၤအိးထီၣ်တၢ်ဘါ ကစံးဘျးကီၢ်ကးဒီး ကအးလီၤအသရၣ်ဆူကီၢ်ကးအုၣ်ပူၤ ပၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်ကွဲးတဘျီအံၤ အဝုၢ်အကျိၤမုၢ်ဝံၤဟဲက့ၤလီၤ.
- (၅) ကီၢ်ကးတဖၣ် ကဖဲထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ်တၢ်မၤ, ကယုထၢထီၣ် ပုၤပၤလီၢ်ဆုၣ်နီၤ.

နီၤဆိကမိၣ်ဝဲကြးဝဲဘၣ်ဝဲအသိး)

- (၂) အိးထီၣ်တၢ်ထုကဖၣ်.
- (၃) သးဝံၣ်တၢ်.
- (၄) တၢ်ဖးထီၣ်တုၤကိၣ်ကးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်ကွဲးနီၣ် (အလီၤမ့ၢ်အိၣ်).
- (၅) တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ.
- (၆) သရၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ယုထၢအီၤတဂၤ ကဘိထုကဖၣ်တၢ်ဒီးအဝဲဒၣ်ဒီးအသကိး လၢအဘၣ်တၢ်ယုထၢအီၤတဖၣ် ကပၢ်အစုလၢသရၣ်အလီၤန့ၣ်လီၤ.
- (၇) တၢ်သိၣ်တုၤသီတုၤတၢ်.
- (၈) တၢ်ကဟ့ၣ်အီၤလၢတၢ်ရဲလိာ်စုထွဲ.
- (၉) တၢ်သိၣ်တုၤအးလီၤတုၤသရၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်.
- (၁၀) သးဝံၣ်ပျၢ်တၢ်.
- (၁၁) သရၣ်လၢအဒီးပၢ်စုတဂၤအံၤကဆိၣ်တုၤပျၢ်တၢ်န့ၣ်လီၤ.
(သရၣ်မုၢ်ဒီးပၢ်စုခံၣ်တဂၤ, သးတဂၤန့ၣ်, သရၣ်ကဆိၣ်တုၤပျၢ်တၢ်ထဲတဂၤဒီးအဂၤတဖၣ် ကယုၤထီၣ်အစု ဒ်သိးဒီးအီၤခဲလၢ်န့ၣ်လီၤ.)

လံာ်စီဆုံအဆၢတဖၣ်လၢအဘၣ်လိာ်အသးဒီး

တၢ်ပၢ်စုအဆၢကတီၢ်မုၢ်ဝဲ -

၁တံၤ. ၃:၁၇, ၁တံၤ.၆:၂-၁၅, ၂၀, ၂၁, ၂တံၤ.၁:၆, ၁၃, ၁၄, ၂တံၤ.၄:၁-၈, ၅၂.၆:၁-၈, ယုး.၃၃:၁၆, မၤ.၁:၁၆-၁၈, ယီၤ.၂၀: ၁၅-၁၇, ယံး.၁:၄-၉, မၤ.၁:၈, မး.၂၇:၁၀-၂၀, လိာ်.၁:၁၀-၂၀, ယုး. ၃၃:၁-၆, မး.၂၈:၁၈-၂၀, ၄မိၤ.၂၇:၁၅-၂၅, မး.၉:၃၅-၃၈, လူၤ.၄:၁၆-၂၂, ယီၤ.၁၀:၁-၁၁, ၂၁:၁၅-၁၇, အုး.၄:၁-၈, ၁၁-၁၃.

ကိး, ဝံၤဒီးခဝုၣ်ရှၢၣ်ကွဲးကိၣ်ကး ဆူခဝုၣ်ရှၢၣ်ပၤဆူတၢ်ကမံးတံၢ်ဒီး ကိၣ်တဖၣ်အခါၣ်စးကိးဘျဲးဒီး လၢကဟံးသမံးသမိးဒီး ပၢ်စုသရၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်ကးမ့ၢ်ဟဲတုၤဖှိၣ် ဒ်တၢ်ကွဲးသုၣ်န့ၣ်ဖးသီအသိးန့ၣ် ကိၣ်ကး ကယုထၢထီၣ်ပှၤပၤလီၤဆုၣ်နီၤတဂၤ ဒီးပှၤကွဲးနီၣ်တၢ်တဂၤ ဒီးသရၣ် လၢအကသံကွၢ်သရၣ်ကဒီးပၢ်စုတဂၤန့ၣ်တက့ၢ်.

ကိၣ်ကးကမံးတံၢ်အတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ.

- (၁) ပှၤပၤလီၤဆုၣ်နီၤ.
- (၂) အိးထီၣ်လၢတၢ်ထုကဖၣ်.
- (၃) ဖးဖျါထီၣ်လံာ်ကွဲးလၢ ကိၣ်ကးကမံးတံၢ် တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဘျီအံၤ အဂီၢ်.
- (၄) ကတိၤတူၢ်လီၤ ကိၣ်ကးကမံးတံၢ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အခါၣ်စး လၢအ ဟဲတုၤအိၣ်ဖှိၣ်တဖၣ်.
- (၅) ယုသုၣ်ညါပၢ်ဖျါထီၣ်က့ၤ တၢ်ဘၣ်သးလၢ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဒီး ကိၣ်လၢသရၣ်ကဒီးပၢ်စုတဂၤ အတၢ်ဘၣ်ထွဲအဝုၢ်.
- (၆) တၢ်သံကွၢ်သရၣ် လၢကဒီးပၢ်စုတဂၤ.
- (၇) တၢ်ယုကညး သရၣ်လၢကဒီးပၢ်စုတဂၤ ကဟးထီၣ်လၢခိတ ဝိၣ်ဝံၤ, တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ကကတိၤသကိးက့ၤ တၢ်သံကွၢ်ဒီးသရၣ်အ တၢ်စံးဆၢတဖၣ်အဝုၢ် မ့ၢ်မံသုၣ်မံသးလၢပှၤခဲလၢၢ်အဂီၢ် သု တသု, မ့ၢ်ကြဲးဒီး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ကအါၣ်လီၤတူၢ်လီၤလၢတၢ်က ပၢ်စုသရၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးကကိးက့ၤသရၣ်လၢ ကဟဲက့ၤ န့ၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤလီၤ.
- (၈) တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ကယုထၢထီၣ် ကမံးတံၢ်ကျဲၤတၢ်ပၢ်စုအတၢ်ဘၣ်

၆. တၢ်ဟံးစုသရၣ်.

(က) တၢ်ကွဲးကိၣ်ကး.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖု လၢအမံသ့ၣ်မံသး လၢအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ် အစီၣ်ခိၣ် လၢအမၤတၢ်ယံာ်လံာ်အယိမုၢ်ဂ့ၤ, လၢအသကဲာ်ပဝး, အတၢ်ဖဲး တၢ်မၤဒီး အတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးခဲလၢာ် မံသ့ၣ်မံသးဒီးထီၣ်ဘးကစီ ဒီးဒီး, သရၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤ လၢကဒီးပာ်စုကစီ ဒီးန့ၣ်, မံတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် ကအိၣ်ဖျိၣ်သးကျဲၤဒီး ကကွဲးကိၣ်ကး ဒ်ပဝးတၢ် အသး ကယုအကီၢ်ခိၣ်ကီၢ်န့ၣ် ပၤဆှၢတၢ်ကမံးတံာ် အတၢ်အၢၣ်လီၤ ဒီးကွဲးကိၣ်ကးလၢ ကဟဲသမံသမိဒီးပာ်စုသရၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မုၢ်ဟံးမံးရၢၣ် အပှၤစီာ်တၢ်သးခုကစီၣ်တဂၤ လၢကီၢ်ခိၣ်န့ၣ် ကွၢ်ဒီးအလီၤအိၣ် လၢကဒီးပာ်စုအီၤ ဒီးအသကဲာ်ပဝး, အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ ဒီးအတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သး မံသ့ၣ်မံသးဒီး ထီၣ်ဘးကစီဒီး ဒီးအဝဲအနီၣ် ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤလၢကဒီးပာ်စုကစီဒီးန့ၣ် မံကီၢ်ခိၣ်ကီၢ် န့ၣ်ကယုအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် လၢအဝဲဘၣ်သးဒီးအီၤတဖု အတၢ်ဘၣ်အ သးဒီး မုၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးကီၢ်အဂၤဒီး မံပကယုစုၢ်ကီၢ်အဂၤတဘျီအ တၢ်ဘၣ်အသးတက့ၢ်.

မုၢ်ခဝုရၢၣ်အပှၤမၤတၢ်ဖိ, ဒ်ပဝးတၢ်အသး, ခဝုရၢၣ်န့ၣ်ရဲၣ် ဒီးပှၤစီာ်တၢ်သးခုကစီၣ်တဖၣ်န့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်တဖၣ် အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤ အသကဲာ်ပဝး, အတၢ်ပာ်သ့ၣ်ပာ်သးခဲလၢာ် မံသးဒီးထီၣ်ဘးကစီဒီးဒီး သရၣ်အနီၣ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲ အၢၣ်လီၤတူၢ်လီၤ လၢကဒီးပာ်စုကစီဒီးန့ၣ်ဒီး မံခဝုရၢၣ်ခိၣ်န့ၣ်ပၤဆှၢတၢ်ကမံးတံာ် ကယုဆိသရၣ်ကဒီးပာ်စု အတၢ် အိၣ်ဖျိၣ် ဒီးအကီၢ်လၢအဝဲဘၣ်သးဒီးအီၤတဖၣ် အတၢ်ဘၣ်အသးစုၢ်

(၁၁) ကဘၣ်သုတူၢ်လိာ် တၢ်ဟ့ၣ်ကျဲၣ်ဟ့ၣ်ဖးဖဲ အလီၢ်အိၣ်တဘျီ လၢလၢန့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပုၤပၤစုအမူအဒါ.

- (၁) ပဘၣ်သုန့ၣ်ပၢၢ် တၢ်ပၢၢ်စုစရိဖဲအကြၢၤ, ဒီးသုပၢၢ်စုစရိပတီၢ်စုၢ် ကီးဒီးဘၣ်မုၢ်ပုၤလီၤတံၢ်လီၤဆဲးတၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၂) ကဘၣ်မုၢ်ပုၤလၢပုၤန့ၣ်န့ၣ်အီၤသု လၢတၢ်ခဲလၢၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.
- (၃) ကဘၣ်ဒုးန့ၣ်စရိပတီၢ် ဒီးစုတဖၣ် ဖဲပုၤသမံသမိးစုဒီးစုစရိပတီၢ် သမံသမိးစုစရိဒီးစုအံၤန့ၣ်လီၤ.
- (၄) မုၢ်သုကဘၣ်ပၢၢ်ဖျါထီၣ် စုစရိတလီၤတဘျီမုၢ်ဂ့ၤ, ဖဲအလီၢ်အိၣ် တဘျီဂ့ၤတဘျီဂ့ၤဆူ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ, မုတမုၢ်ဖဲတၢ်အိၣ် ဖှိၣ်ဃုလၢအကဘၣ် တၢ်ပၢၢ်ဖျါထီၣ်တဘျီဂ့ၤတဘျီဂ့ၤန့ၣ်လီၤ.
- (၅) ကဘၣ်အိၣ်ဒီးစုစရိ ဒ်အဖျါလၢလၢၢ်တဖၣ်အံၤအသိးန့ၣ်လီၤ.
- (က) မုၢ်ထူၣ်တၢ်ဘါတၢ်ထၢဖှိၣ်အစုစရိ.
- (ခ) တၢ်အိၣ်ဘျီအတၢ်ထၢဖှိၣ်အစုစရိ.
- (ဂ) အိၣ်ဘျးန့ၣ်အတၢ်မၤလိ အတၢ်ထၢဖှိၣ်အစုစရိ.
- (ဃ) တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်အစုပၢၢ်ကီၤအစုစရိ(စုဘၣ်ဘျး)
- (င) တၢ်ထၢဖှိၣ်လီၤဆီ ဒ်ခရံၣ်အိၣ်ဖျဲၣ်, တၢ်လီၤဖဲးလီၤမၤ, တၢ်ဖဲး ဘျးဖဲးဖှိၣ်, တၢ်ပၢၢ်စီဆဲး, တၢ်ဂ့ၤလိာ်မုၢ်လိာ်ဒီးအဂၤတဖၣ် အစု စရိတက့ၢ်.
- (စ) စရိပၢၢ်ဖှိၣ်က့ၤတၢ်ခဲလၢၢ်တဘျီ.
- (ဆ) စုဟဲန့ၣ်ဒီးစုဟးထီၣ်အလံၣ်ဖိတဖၣ်(Receipts and Vouchers)
- (ဇ) မုၢ်သုစရိဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်အ(ပင်စင်)
- (ဇ) ကဘၣ်ကွဲးဘီးဘၣ်သုၣ်ညါ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်စရိ လၢကဃုတၢ်မၤ ဘျီလၢအလိၣ်တဖၣ် လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ကျဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိတဖၣ်မ့ၢ်ဝုၤန့ၣ်လီၤ.

(၄) ကဘၣ်အိၣ်ဒီးလံၣ်ကွဲးနီၣ်တဖၣ် လၢလၢပဲၤပဲၤ ဒ်ပဝံးတၢ်အသး -

(က) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်စံၣ်စိၤတဲၤပၤ အဝုၢ်အပိၢ်အလံၣ်ကွဲးနီၣ်.

(ခ) ဟံၤအိၣ်ဖျိၣ်ဖိ အမံၤ, အသး, စရိလၢလၢပဲၤပဲၤတက့ၢ်.

(ဂ) လံၣ်မံးတၢ်အစရိတဘျီ.

(ဃ) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလံၣ်ကွဲးနီၣ်တဘျီ.

(င) လံၣ်စဲဖျိၣ်(File)တဖၣ် လၢကစဲဖျိၣ်ဃာ်တၢ်ဝုၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်လၢအဟဲလၢကီၢ်မ့ၢ်ဝုၤ, လၢခဝုၣ်မ့ၢ်ဝုၤန့ၣ်လီၤ.

(၅) မ့ၢ်သု, မ့ၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ပနီၣ် (Seal)ဝုၤဒိၣ်လီၤ.

(၆) ကဘၣ်ဘီးဘၣ်သုညါဆိဝံၣ်စၢၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ကအိၣ်ဖျိၣ်အမုၢ်န့ၣ်မုၢ်သီ, ဆိတနွံဝုၤခဲနွံဝုၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးဆုၤဃုၢ်တၢ်ဝုၢ်တၢ်ကျိၤလၢတၢ်ကအိၣ်ဖျိၣ်အိၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၇) တၢ်ကွဲးကျဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝုၢ်မ့ၢ်ဝုၤ, သရၣ်အဝုၢ်မ့ၢ်ဝုၤ, မ့ၢ်အိၣ်အဝဲကဘၣ်ကွဲးဝဲ ဘၣ်ဆၢဘၣ်ကတိၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၈) ကဘၣ်အိၣ်ဒီး နၢ်ဒီးလံၣ်, ဟးဒီးလံၣ်အဒိတဖၣ် ဒီးတၢ်ဒီးဘျီအလံၣ်အုၣ်အသးအဒိတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

(၉) မ့ၢ်သုကဘၣ်ထီၣ်ဘါယွၤကိးဘျီဒဲး ဒီးမၤနီၣ် အပျဲၤဟဲထီၣ်ဘါယွၤ အနီၣ်ဝံၣ်ပုၤဝုၤဝုၤ ဒ်သိးကမၤန့ၢ် အပျဲၤဟဲထီၣ်ဘါယွၤဒီးန့ၣ်အအဲဝုၤကသုဝုၤတက့ၢ်.

(၁၀) ကဘၣ်ဟ့ၣ်ရံၣ်ဖိး တဘျီဘၣ်တဘျီ ဖဲအလီၢ်အိၣ်ဘၣ်ဃးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ရိဖျိၣ်အဝုၢ်အကျိၤ, လီၤဆိဒုၣ်တၢ်, လံၣ်မံးတၢ်တန့ၣ်တဘျီတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အရံၣ်ဖိးအဝုၢ်အကျိၤတဖၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပုၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် တလိတဘျီဝုၤ, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လီၤဆိဝုၤန့ၣ်လီၤ.

- (၅) ဘၣ်အံးက့ၢ်ကွၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ် ဖဲအလီၤအိၣ်ဝဲတဘျီဂ့ၢ် တဘျီဂ့ၢ်, လၢတၢ်အိၣ်တၢ်အိၣ်မုၢ်ဂ့ၢ်, လၢတၢ်မၤစၢၤလၢကျိၣ် လၢစ့မုၢ်ဂ့ၢ်, လၢနီၤခိၣ်ဘၢမုၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၆) ဘၣ်လူၤသဆၣ်ထီၣ်အဖျဲၣ်အဘိၣ်လၢ အပါရမံဆးတဖၣ် အခဲ ခိးဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘၢအဝဲသ့ၣ် ခိးသိၣ်က့ၢ်သီက့ၢ် အဝဲသ့ၣ် ဖဲအလီၤအိၣ်ဝဲတဘျီလၢလၢ.
- (၇) ဘၣ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်လၢ အဆၢကတီၢ် ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မၤအိၣ် မုၢ်ဂ့ၢ်, ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တအိၣ်ဘၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အမူ မုၢ်ဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤ.
- (၈) ဘၣ်မုၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အဘုၣ်ဒိၣ်ဒုၣ်လီၤ.
- (၉) ကဘၣ်တီၣ်ခိၣ်ရိၣ်မဲးဒီး မၤလၢညါ ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တကြး မၤဘၣ်အလီၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (၁၀) ကဘၣ်ကျဲးစးအိၣ်မူထီၣ်ဘး ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢတဂၤအ သိးန့ၣ်လီၤ.
- (၁၁) ကဘၣ်ကျဲးစးဘၢထီၣ်ယွၤကိးဘၢဒီး, မ့ၢ် ခိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ မုၢ် တဘၣ်တံၢ်တၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်မုၢ်မုၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပှၢကွဲးလံာ်အမူအဒါ.

- (၁) ကဘၣ်မုၢ်, မုၢ်သ့, နၢပၢၢ်တၢ်ကွဲးလံာ်ကွဲးလံာ်, သုပၢၢ်စရိပတီၢ် ဖဲအကြးတဂၤန့ၣ်လီၤ.
- (၂) ဖဲတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ အိၣ်ဖျိၣ်တဘျီလၢလၢမုၢ်ဂ့ၢ်, ကဘၣ်ကွဲး နီၣ်ယၢ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဝဲအပီၢ် ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.
- (၃) ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အၢၣ်လီၤစံၣ်ညီၣ်ဝဲအသိး အဝဲကဘၣ်လူၤပိၢ် ထွဲမၤလၢပဲၤ တၢ်စံၣ်ညီၣ်တဖၣ်, လၢတၢ်ကွဲးဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ

(၂) တၢ်ပၢ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်မိၣ်န့ၣ်အဂၢၤတဖၣ်.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်မိၣ်န့ၣ်, ဒ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤကွဲးလံာ်, တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤပၤစု, ပူၤထီၣ်လိအိၣ်ဘျးန့ၣ်အတၢ်မၤလိ, ခွါယၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်မိၣ်တၢ်န့ၣ်အဂၢၤတဖၣ်, တၢ်ပၢ်ထီၣ်အိၣ်သ့, ဒ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သးပူၤအတၢ်ပၢ်ထီၣ်အသီးသ့ဝဲစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ် တၢ်ပၢ်ထီၣ်စုလၢအလီၤအလီၤတအိၣ်ဘၣ်.

လံာ်မိၣ်ဆၢတဖၣ်.

၁တံၤ.၃:၈-၁၁, ၁၂, ၁၃, ၂တံၤ.၂:၁၅, ၂တံၤ.၂:၂၀-၂၁, ၂တံၤ.၂:၂၄-၂၆, တံတူး.၂:၇, လူၤ.၂:၄၁-၅၂, ၂တံၤ.၁:၁-၁၄, ၂တံၤ.၂:၁-၁၅.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သးပူၤအပူၤအဒါ.

- (၁) အံးက့ၢ်ကွၢ်က့ၢ်ပူၤဖျိၣ်ဖိယၢ်မိ လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အပူၤ ဒီးပူၤလၢအလီၣ်ဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်.
- (၂) ဟးဘါယုၤပူၤဆုးပူၤဆါဒီး ပူၤအိၣ်တမုၢ်တဖၣ်အယွၤ ဒီးမၤမုၢ်မၤစုၣ် ပူၤဘၣ်မိၣ်ဘၣ်မးတဖၣ်အသး.
- (၃) မဲတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အၢၣ်လီၤဝံၣ်ညီၣ် တၢ်မံးတၢ်မၤတမံၤဂ့ၢ်တမိၣ်ဂ့ၢ်, တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သးပူၤတဖၣ် ဘၣ်လဲၤကျဲၤဒ်သီးတၢ်မၤဒ်တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အၢၣ်လီၤဝံၣ်ညီၣ်ဝဲ ကကဲထီၣ်လိၣ်ထီၣ်အဂီၢ်.
- (၄) တၢ်အိၣ်ဖိၣ်သးပူၤတဖၣ် ဘၣ်ကတဲၣ်ကတီၤ ကိၣ်ဒီးစဝံးထံ လၢတၢ်အိၣ်ဘျးအဂီၢ်, ဘၣ်လူၤနီၤဟ့ၣ် ကိၣ်ဒီးစဝံးထံ မဲတၢ်အိၣ်ဘျးတဘျီလၢလၢ; ဒီးကတဲၣ်ကတီၤစ့ၢ်ကိးလၢ တၢ်ဒီးဘျးတအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

“ယုတၢ်အၢၣ်လီၤလၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ်”

“ဒ်န့တၢ်တၢ်ယုတၢ်ထီၣ်န့ၣ် လၢနကမၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုအံၤအပူၤဒီး မ့ၢ်န့အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့သး လၢတၢ်သးအိၣ်ဒ်တၢ်အပူၤဒီး လၢတၢ်အံၣ်တၢ်ပကစၢ်ခရၢ်, လၢနတသးတီၢ်ဒီးကစၢ်ခရၢ် ဒီးအတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် လၢနတၢ်ဖဲးတၢ်မၤအပူၤ, ဒီးအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ လၢနကမၤသးကိးတၢ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဖိ, လၢနကမၤဒ်ထီၣ်ထီၣ် တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်ကိးကပၤဒီး ဒ်တၢ်လၢတၢ်အိၣ်ဒီးန့ၣ်အသိးန့ၣ်ဃါ?”

ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်ကကတီၤတၢ်ဆူကမျၢၢ်.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်မ့ၢ်အၢၣ်လီၤဒီး တူၢ်လိၣ်ပဒီပုၢ်ဝဲၢ်တၢ်ဂၤအံၤ ဒ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ်တၢ်ဂၤအသိး ဒီးလၢအကမၤသးကိးတၢ်ဒီးအိၣ်, ဒီးကဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါအိၣ်, ဒီးဘါထုကဖၣ်လၢအဂီၢ်အပူၤန့ၣ်, မိပကစၢ်ဆၢထၢၣ်ပၤဖျါထီၣ် လၢတၢ်ထုကဖၣ်သးကိးအပူၤတကၢ်.

သရၣ်ဘါထုကဖၣ်တၢ်လၢအဂီၢ်.

[တၢ်ပၤထီၣ်အစု လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ်အလီၤန့ၣ် အိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖု အတၢ်ဘၣ်အသးဒီး အတၢ်ကျဲၤဒေၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.]

ဘါထုကဖၣ်ဝံၤဒီး သရၣ်ကဆၢဝုၤဆၢဝါအိၣ်, ဝံၤဒီးသရၣ်ကဟံးစုကွၢ်မဲၤအိၣ် လၢစုထွဲအတၢ်ရလိၣ်ဝံၤ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ်အဂၤတဖုဟံးစုကွၢ်မဲၤအိၣ်သ့စုၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ. ဝံၤမၤကတၢ်ကၤလၢတၢ်ဖျါတၢ်ဘါလၢကမျၢၢ်တၢ်သးဝံၣ်န့ၣ်လီၤ.

ခိၣ်ဒီးအိၣ်ဒီးကုၢ်ဂီၤအါမံၤ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်အါမံၤအသိး, လၢကစၢ်ယွၤအ
ဘျးအဖျိၣ် နဘၣ်တၢ်ကိးထီၣ်န့ၤ လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ယုထၢလၢန
ကကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢတၢ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤအံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢအ
အိၣ်ပၢ်စၢၤတၢ်လံာ်လၢပျၢၤ လၢပှၢတၢ်မၤဖိအစီၤ, အိၣ်ဒီးအလၢက
ပီၤ, လၢအဘၣ်တၢ်ယုထၢထီၣ်အီၤ ကကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခါစး
လၢကအံးက့ၤကွၢ်က့ၤ ပှၢဖျိၣ်ဖိယၢ်ဖိ, ပှၢဘၣ်ကီၤဘၣ်ခဲဒီး အါန့ၢ်
အန့ၢ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်ဖဲတၢ်မၤ အဝုၤအဂၤတဖၣ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.
(ဖးထီၣ်လံာ်စီဆံ - ၁တံၤ.၃:၈-၁၃)

ဒ်န့ၣ်အသိး, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခုအပှၢတဖၣ်န့ၣ် ဘၣ်မ့ၢ်ပှၢလၢ
အသ့ၣ်ဂၢ်သးကျၢၤ, တမ့ၢ်ဘၣ်ပှၢအပျၢၤခဲဘၣ်, ပှၢအီၤစပံးထံလၢအ
အါ, ပှၢမၤတၢ်လၢအလၢကပီၤတအိၣ် ဒ်သိးအကန့ၢ်စ့ဘၣ်. ဒီးဘၣ်
ဟံးယၢ်တၢ်ခူသ့ၣ်ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်န့ၣ်, လၢအသးလၢအသ့ၣ်ညါဒ်တၢ်
လၢအဝုၤအပူၤလီၤ. ဒီးပှၢတဖၣ်အံၤစ့ၢ်ကိး မံၤအဘၣ်ဆိတၢ်မၤကွၢ်အီၤ
ဒီးလၢခဲက့ၤ ပၢ်တၢ်ကမၣ်လၢအလီၤ အလီၤမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီး မံၤအမၤ
တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခုအပှၢအတၢ်တက့ၢ်.

ဒ်န့ၣ်အသိး ပိၣ်မ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်, ဘၣ်မ့ၢ်ပှၢလၢအသ့ၣ်ဂၢ်သး
ကျၢၤ, တမ့ၢ်ဘၣ်ပှၢဒ်ဒွဲၣ်တၢ်ဘၣ်, ဘၣ်မ့ၢ်ပှၢမိးအသး, ပှၢလၢအက
လုၢ်တီၤလၢတၢ်ခဲလၢ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခုအပှၢန့ၣ် မံၤအိၣ်ဒီးအမၤတဂၤငါတက့ၢ်.
မံၤအစံၣ်ညီၣ်အဖိအလံာ် ဒီးအဟံၣ်ဒ်ဝဲ ဝုၤဝုၤဘၣ်ဘၣ်တက့ၢ်. အ
ဝုၤဒ်အံၤ, ပှၢလၢအမၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အခုအပှၢအတၢ် ဝုၤဝုၤဘၣ်ဘၣ်
တဖၣ်န့ၣ် န့ၢ်ဘၣ်အလီၤဝုၤလၢအကစၢ်ဒ်ဝဲအဂီၢ်, ဒီးအသးခူတလုၢ်
အါလၢတၢ်န့ၣ် ယုၣ်ဂ္တးခရံၣ်အပူၤလီၤ. (၁တံၤ.၃:၈-၁၃, မၤ.၆:၂-
၈, ၁တံၤ.၅:၁၃, တံၤကူ.၂:၁-၅)

- ၁၃. တၢ်သိၣ်က့ၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်.
- ၁၄. တၢ်ကတိၤတူၢ်လိာ်ဟံးစုကွၢ်မံာ် - လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အခၢၣ်စး.
- ၁၅. တၢ်ကတိၤဆၢဂ့ၤတၢ် - လၢသရၣ်အသီ.
- ၁၆. ကမ့ၢ်တၢ်သးဝံၣ်.
- ၁၇. ဆိၣ်ဂ့ၤပျၢ်တၢ်.

ခ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အမူအဒါ.

တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်တဂၤ ကဘၣ်မၤတၢ်ဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ် ဒီးအဝဲအနီၢ်ကစၢ်ဒၣ်ဝဲကဘၣ်မ့ၢ် ပှၤလၢအ တၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်ဂၢၢ်ကျၢၤ; တကဒ်ကဒါဘၣ်. ကဲဒိကဲတဲာ်လၢတၢ်ခဲလၢာ် အဖီခိၣ်, ကဘၣ်မ့ၢ်ပှၤတံၣ်ဂၤ လၢအပာ်စီဆ့အသးကိးန့ၣ်ဒီး လၢတၢ်မၤ အဂီၢ်ဒီးယုယွၤန့ၣ်အီၤကျဲ လၢတန့ၣ်တန့ၣ် အတၢ်ဖံးတၢ်မၤအ ပူၤ, ဒီးကဘၣ်သ့ၣ်ညါလီၤကျဲအသး လၢသးစီဆ့အတၢ်ဟ့ၣ် လၢအ ဟ့ၣ်လီၤအီၤလၢတၢ်မၤန့ၣ် ကဘၣ်ပၤယၢ်မၤဝဲဒီး, ကဘၣ်မ့ၢ်ပှၤ လၢတၢ်ပာ်တၢ်ကမၣ်လၢအလီၤ အလီၤတအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်လီၤ. (မၤ.၃: ၁၄, လူၤ.၁၀:၁, မး.၂၈:၁၉). တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အတၢ်မၤ လၢအမ့ၢ်တၢ်စံာ် တဲာ်တဲာ်လီၤ, တၢ်သိၣ်က့ၤသီက့ၤ, တၢ်သိၣ်လိသီလိ, ဒီးမၤဂၢၢ်မၤကျၢၤ ထီၣ်က့ၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်တဖၣ်န့ၣ် ကဘၣ်ကျဲးစးမၤဝဲ (အုး. ၄:၁၂), ဒီးကဘၣ်မ့ၢ် ပှၤလၢအကြးဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ယုးယီၣ်ခံစး (၁ပုး.၅:၃, ၁တံၤ.၅:၁၇, ငၤ.၁၃:၁၇). ကဘၣ်မ့ၢ် ပှၤကွၢ်သီလၢအဂ့ၤ လၢအဘျုးအိၣ်ဘျုးအိၣ်အသီတဖၣ် လၢတၢ်သးအိၣ်ဒၣ်တၢ် လၢတၢ်အိၣ် တၢ်ကွံအပူၤ(မၤ. ၂၀:၁၈, ၁ပုး.၅:၂), ကဘၣ်ကဲထီၣ် တၢ်အဒိအတဲာ် လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၢ်, လၢတၢ်မၤ, လၢတၢ်ကတိၤ, လၢတၢ်အိၣ်တၢ်ကွံအ ပူၤ, ဘၣ်အမ့ၢ်ဂ့ၤ, ဘၣ်အဖျိၣ်ဂ့ၤ, သ့ၣ်ခုသးခုဂ့ၤ, သ့ၣ်အုးသးအုးဂ့ၤ,

ဘၣ်သ့ၣ်ညါလၢအမုၢ် ယွၢ်အတၢ်ကိးဒီးဟံးန့ၢ် တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢ ကကဲထီၣ်သရၣ်ကွၢ်တၢ် လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တဖုန့ၣ်အဂီၢ်စ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢအဖီလၢ်တဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ပၢ်ထီၣ်သရၣ် တဂၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ, မ့တမ့ၢ်ဒီး ဒံသရၣ်တဖၣ် ဆိကမိၣ်ဝဲ ကြးဝဲဘၣ်ဝဲအသိး မၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒၣ်ဝဲသ့န့ၣ်လီၤ. အအံၤမ့ၢ် တၢ်ဟ့ၣ်ကူၣ်တနီၤန့ၣ်လီၤ.

“ တၢ်ပၢ်ထီၣ်သရၣ်တဂၤအတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ ”

၁. တၢ်ဒုတၢ်အူဆူန့ၢ်.
၂. အိးထီၣ်တၢ်ဘါ.
၃. ခွါယၢၣ်တဖၣ်.
၄. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ်အကျိတဂၤဂၤ အတၢ်ပၢ်ဖျါလၢတၢ်ပၢ်ထီၣ် သရၣ်အဂ့ၢ်.
၅. တၢ်ထုကဖၣ်.
၆. ကမျၢၢ်တၢ်သးဝံၣ်.
၇. လံၢ်စိဆံအဆၢတနီၤ လကြးဘၣ်တၢ်ဖးအိၣ်ထဲတနီၤ.
(၃မိၤ.၂၇:၁၅-၂၃, မး.၉:၃၅-၃၈, မး.၂၈:၁၈-၂၀, လူၤ.
၃:၁၆-၂၂, ယိၤ.၁၀:၁-၁၁. ယိၤ.၂၁:၁၅-၁၇, အုး.၄:၁-
၈, အုး.၄:၁၁-၁၃, ၂တံၤ.၄:၁-၈.)
၈. ခွါယၢၣ်.
၉. တၢ်စံၣ်တံၤတဲလီၤ.
၁၀. တၢ်ပၢ်ထီၣ်သရၣ်အတၢ်ထုကဖၣ်.
၁၁. ကမျၢၢ်ထီၣ်သးဝံၣ်.
၁၂. တၢ်သိၣ်ကုၤသရၣ်.

လၢအလံၣ်နီၤလီၤလိၤမကၢ် ကလံၤဒုးအိၣ်အီၤလီၤ. (ဖဲအံၤစ့ၢ်ကိး, ဖဲပုၤနီၤလီၤလိၤအခါ ပုၤခဲလၢ်မၤမ့ၢ်န့ၢ်မး အိၣ်တၢ်ညီၤသု, မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ဒီး တၢ်န့ၢ်ဘၣ်လိၤခီ, တၢ်အိၣ်ဒၣ်အတၢ် သုစ့ၢ်ကိး, ဖဲအဆိ ကမိၣ်ဝဲကြးဝဲဘၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ.)

ဖဲပုၤခဲလၢ်အိၣ်ခိၣ်ဝဲဒီး, သရၣ်ကစံး, ပကစၢ်ဝဲဒၣ်, ပုၤဖှိၣ် ဖိယၢ်ဖိတဖၣ် အိၣ်ဒီးသုတထံၣ်ဃီလီၤ. မ့မ့ၢ်, သုမ့ၢ်မၤပုၤအဆံးက တၢ်တၢ် လၢယဒိပုၤဝဲၢ်အကျါအံၤဒီး, မ့ၢ်သုမၤယၤလီၤ. (ယိၤ. ၁၂:၈, မး. ၂၅:၄၈.)

(တုၤန့ၢ်တဖု သရၣ်ကမၤပုၤထၢဖှိၣ်တၢ်မၤဘျၢ်) ထၢဖှိၣ်တၢ် မၤဘျၢ်ဝဲဒီးသရၣ်ကစံးကဒီးဝဲ -

* ဒီးအုၣ်တၢ်ဝဲဒီး လဲၤထီၣ်ဆူကစၢ်သုၣ်စးယံးအလီၤလီၤ. (မး. ၂၆:၃၀)

တုၤန့ၢ်တဖု ကသးဝဲတၢ်လီၤ. သးဝဲတၢ်ဝဲဒီး ကပျၢ်တၢ် အိၣ်ဖှိၣ်လၢ တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤပျၢ်တၢ်လီၤ.

၄. တၢ်ဟံၣ်ထီၣ်သရၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်အမူအါ.

က. တၢ်ဟံၣ်ထီၣ်သရၣ်.

တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖု လၢအအဲၣ်ဒီးဟံၣ်ထီၣ်သရၣ်တၢ် ဒ်အတၢ် အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်တၢ်အသိး, လၢအမၤကွၢ်တၢ်လံၣ်ခဲန့ၣ်ဂ့ၤ, သၢန့ၣ် ဂ့ၤ, ဒီးမံၤသုၣ်မံၤသးတၢ်လံၣ်န့ၣ်, ဘိးဘၣ်သုၣ်ညါအကဝီၤခိၣ်န့ၢ်, ဒီး အကိၢ်ခိၣ်ကိၢ်န့ၢ်မ့ၢ်ဂ့ၤ, ကွဲၤကိၣ်ကးမ့ၢ်ဂ့ၤ, လၢကဟံၣ်ထီၣ်န့ၢ်အီၤလၢ သရၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖု အဖိခိၣ်သုဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးသရၣ်စ့ၢ်ကိးက

အအံၤမ့ၢ်ယၢ်နီၤခိၣ် လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤကွၢ်အိၣ် လၢသုၣ်လီၤ. မၤတၢ်အံၤ လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤယၢ်အဝုၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

(ဖဲအံၤကဟ့ၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ်လၢကိၣ်, လၢဝဲလၢအပျဲၢ်အဘိၣ်တဖၣ်အဂီၢ်လီၤ.)

လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်တနီၤနီၤ တဂၤအိၣ်ကိၣ် ဘၢထုကဖၣ်ဒၣ်ဝဲစ့ၣ်စ့ၣ်, တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂၤတနီၤ, အိၣ်ခိးပှၢ်ကမ္ပၢ်န့ၣ်ကိၣ်ခဲလၢၢ်မးအိၣ်သကိးဝဲတဘျီဃီန့ၣ်လီၤ.

ဖဲသးပှၢ်တဖၣ် နီၤကိၣ်ဝံၤအလီၢ်ခဲ, သရၣ်ကဒုးအိၣ်အဝဲသ့ၣ်ဝံၤ, ကသံကွၢ်ဝဲမ့ၢ်အပျဲၢ်အိၣ်လီၤတဲၣ်တၢ်တဂၤလၢ လၢအတန့ၣ်တၢ်ဒဲးဝဲကိၣ်ငါ. မ့ၢ်အိၣ်ဒီးသးပှၢ်မကၢၢ်ကလဲၤဒုးအိၣ်အိၣ်န့ၣ်လီၤ.

* အိၣ်ကိၣ်မ့ၢ်ဝံၤလၢၢ်ဒီး သရၣ်ကဂၢ်လီၤစဝဲထံဆူလီၤခိၣ်ပူၤ, ဝံၤကဟံးန့ၣ်လီၤခိးဝဲဒၣ်,-

“ဒ်န့ၣ်အသိးစ့ၢ်ကိး, အိၣ်တၢ်အိၣ်လၢဟါအိၣ်ဝံၤဒီး ဟံးန့ၣ်လီၤခိးဝဲထီၣ်ပတြၢ်တၢ်အဘျးအဖျိၣ်န့ၣ်လီၤ.” (ဖဲအံၤသရၣ်ကဘၢထုကဖၣ်ကဒီးတၢ်န့ၣ်လီၤ. မ့ၢ်ဝံၤဒီးသရၣ်ကဟံးန့ၣ်လီၤခိးကစံးဝဲ) -

“လီၤခိးအံၤ မ့ၢ်တၢ်အိၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိး လၢယသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲဒၣ်သုအိၣ်တၢ်အံၤတစုစုဒီး, မၤလၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ယၢ်အဂီၢ်တက့ၢ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ဖဲသုအိၣ်ကိၣ်အံၤ, ဒီးအိၣ်လီၤခိးအံၤတစုစုန့ၣ်, သုဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ် ကစၢ်အဒီးသံအသးတုၤအဟဲန့ၣ်လီၤ.(၁ကရံၣ်.၁၁:၂၃-၂၄)”

ဒီးသရၣ်ကဟ့ၣ်လီၤခိး လၢတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပှၢ်အစုပူၤ လၢကလူၤဒုးအိၣ်အပျဲၢ်အဘိၣ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝံၤ သရၣ်ကဒုးအိၣ်ပှၢ်သးပှၢ် လၢအလူၤဟ့ၣ်နီၤလီၤလီၤခိးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. ဒီးသရၣ်ကသံကွၢ်ကဒီး မ့ၢ်ပှၢ်အိၣ်လီၤတဲၣ်တၢ်တဂၤလၢ လၢအတန့ၣ်တၢ်ဒဲးဝဲကိၣ်ငါ. မ့ၢ်အိၣ်ဒီး သးပှၢ်

အိၣ်ဒီးတၢ်မူလီၤထူလီၤယိၣ်, ဒီးယကဒုးဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၢ်အီၤ လၢမုၢ်
နံၤကတၢၢ်လီၤ.- အဝုၣ်ဒ်အံၤ, ယညၣ်မုၢ်တၢ်အိၣ်နီၣ်နီၣ်, ဒီးယသွံၣ်
မုၢ်တၢ်အိၣ်နီၣ်နီၣ်လီၤ.- ပုၤလၢအအိၣ်ယညၣ်, ဒီးအိၣ်သွံၣ်န့ၣ်, အိၣ်ဝဲ
ဆိးဝဲလၢယပူၤ, ဒီးယအိၣ်ယဆိးယဲလၢအပူၤလီၤ.- ဒ်ပၢ်လၢအမၤ
လီၤယၤမူဝဲ, ဒီးယမူဝဲကိးလၢပၢ်အသိးန့ၣ်, ပုၤလၢအအိၣ်ယၤကမူဝဲ
စုၢ်ကိးလၢယၤလီၤ.- တၢ်အံၤမုၢ်ကိၣ်လၢအပဲလီၤလၢမူခိၣ်လီၤ. တမ့ၢ်
ဘၣ်ဒ်ပုၢ်သ့ၣ်အိၣ်မၤန့ၣ်, ဒီးသံဝဲအသိးန့ၣ်ဘၣ်. ပုၤလၢအအိၣ်ကိၣ်
အအံၤ, ကမူဝဲလီၤထူလီၤယိၣ်လီၤ.

၁ပုၤ. ၁:၁၈-၁၉. အဝုၣ်ဒ်အံၤ, သုသ့ၣ်ညါလၢတၢ်တပူၤက့ၢ်သုလၢ
တၢ်အုၣ်သံကျိၣ်သံ, ဒ်စုဒီးထူအသိး လၢသုလုၢ်သုလုၢ် လၢမိၢ်မိၢ်ပၢ်မိၢ်
အပူၤဘၣ်.- မ့ၢ်တၢ်ပုၤက့ၢ်သုလၢခရံၣ်အသွံၣ်, လၢအတၢ်လုၢ်ဒိၣ်
ပုၤဒိၣ် ဒ်လၢသိမိလၢ အတၢ်သံၣ်သုမိၣ်ကျိၣ်, ဒီးအတၢ်မဲၣ်သုမဲၣ်ဂီၤ
တအိၣ်ဘၣ်အသိးလီၤ.

မးသဲၣ်၁၁:၂၈-၂၉. ပုၤလၢတၢ်ဘျးအသး, ဒီးဝဲတၢ်ယိးတၢ်ယၢခဲလၢၢ်
သုၣ်သုၣ်, ပဲဆူယအိၣ်တက့ၢ်. ဒီးယကဒုးအိၣ်ဘျးသုလီၤ.- ပံးထီၣ်
ယနီၣ်ယိးဘိလၢသုလီၤ, ဒီးမၤလိတၢ်လၢယၤတက့ၢ်. အဝုၣ်ဒ်အံၤ,
ယသးစူၤ, ဒီးယသးဆိၣ်လီၤယသးလီၤ. ဒီးသုကထံၣ်န့ၣ်တၢ်အိၣ်ဘျး
လၢသုသးအဝီၢ်လီၤ.

* အန့ၣ်ဒီးသရၣ်ကစံးဝဲဒၣ် ... “ကစၢ်ယုၣ်ဂ္ဂုး လၢမုၢ်နၤလၢ
တၢ်ဟ့ၣ်လီၤကွံၣ်အီၤန့ၣ်, ပံးန့ၣ်ကိၣ်ဒီးဝဲထီၣ်ပတြၢ တၢ်အဘျးအဖျိၣ်
ဒီးဝီၣ်ဘျးဝဲလီၤ.” (ဖဲအံၤသရၣ်ကဘိထုကဖၣ် ဒ်အကဘၣ်လိာ်
အသးဒီး တၢ်အိၣ်ကိၣ်တမံၤအသိး, အန့ၣ်ဒီးသရၣ်ကစိၢ်ဘျးကိၣ်ဒီး
ကစံးဝဲဒၣ်) -

(၅)

“လံာ်စီဆုံအဆၢအဂၤတနီၤ လၢကြးဒီး တၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်ဝံးထံ.”

ယီၤဟ့ၣ်ဖိၣ်:၃၂-၃၅. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ယုၣ်ရှုးစံးဘၣ်အီၤ, ယံးဘၣ်တဲ
ဘၣ်သုတီတီလီၤလီၤ, စီၤမိၤရှုတဟ့ၣ်ဘၣ်သု ကိၣ်လၢမူခိၣ်ဘၣ်. မ့ၢ်
ယပၢ်န့ၣ်, ဟ့ၣ်သုကိၣ်နီၣ်နီၣ်လၢမူခိၣ်လီၤ.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ယွၤအကိၣ်
မ့ၢ်ပုၤလၢအဟဲလီၤလၢမူခိၣ်, ဒီးဟ့ၣ်လီၤတၢ်မူလၢဟီၣ်ခိၣ်တဂၤန့ၣ်
လီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး အဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် စံးဘၣ်အီၤ, တစၢ်ၤ, ဟ့ၣ်
လီၤပုၤလၢကိၣ်အဝဲန့ၣ် တထံၣ်ဃီတက့ၢ်.- ဒီးယုၣ်ရှုးစံးဘၣ်အီၤ,
ယဲဒၣ်, ယမ့ၢ်ကိၣ်မူန့ၣ်လီၤ. ပုၤလၢအဟဲဆူယအိၣ်န့ၣ် တၢ်တသံၣ်
ဝံၤလၢတၢ်အသးဘၣ်. ဒီးပုၤလၢအစ့ၢ်က့ၢ်န့ၣ်တၢ်ယၤန့ၣ်, တၢ်တ
သုလၢတၢ် အသးလၢထံဘၣ်.

ယီၤဟ့ၣ်ဖိၣ်:၄၇-၅၈. ယံးဘၣ်တဲဘၣ်သု တီတီလီၤလီၤ, ပုၤလၢအစ့ၢ်
က့ၢ်န့ၣ်တၢ်ယၤန့ၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ်မူအထူယိၣ်လီၤ.- ယဲဒၣ်အံၤ, ယမ့ၢ်တၢ်
မူအကိၣ်လီၤ.- သုပၢ်တဖၣ်အိၣ်မၤန့ၣ်လၢပုၤမုၢ်ကနၤ ဒီးသံဝဲလီၤ.-
ကိၣ်လၢအဟဲလီၤလၢမူခိၣ်, မ့ၢ်အအံၤ, ဒ်သိးပုၤလၢအအိၣ်ဝဲတဖၣ်,
အသုတသံတဂၤလီၤ.- ယဲဒၣ်အံၤ, ယမ့ၢ်တၢ်မူအကိၣ် လၢအဟဲလီၤ
လၢမူခိၣ်လီၤ. ပုၤမ့ၢ်အိၣ်ကိၣ်အံၤဒီး, ကမူဝဲလီၤထူလီၤယိၣ်လီၤ. ဒီး
ကိၣ်လၢယဟ့ၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်ယညၣ်လၢယဟ့ၣ် လၢဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်မူအ
ဂီၢ်လီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ပုၤယုၤဒၤဖိးလိာ်ဃီလိာ်အသးဒီးစံးဝဲဒၣ်,
အဝဲဒၣ်န့ၣ် ဟ့ၣ်အိၣ်ပုၤလၢအညၣ်တသုဒ်လဲၣ်.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး
ယုၣ်ရှုးစံးဘၣ်အီၤ, ယံးဘၣ်တဲဘၣ်သုတီတီလီၤလီၤ, သုမ့ၢ်တအိၣ်
ဘၣ်ပုၤကညိဖိခွါအညၣ်, ဒီးသုမ့ၢ်တအိၣ်ဘၣ်အသွံၣ်ဘၣ်ဒီး, တၢ်မူတ
အိၣ်ဘၣ်လၢသုပူၤဘၣ်.- ပုၤလၢအအိၣ်ယညၣ်, ဒီးအိၣ်သသွံၣ်န့ၣ်,

ယီၤဟံၣ်၁၂:၂၄-၃၃. ယဝံးဘၣ်တဲဘၣ်သုတီတီလီၤလီၤ, ဘုရံၣ်တ
 ဖျါၣ်မုၢ်တလီၤတၢ်လၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီး အုၣ်သံဘၣ်ဒီး အိၣ်ဒၣ်အတၢ်တ
 ဖျါၣ်ဇီၤလီၤ. မ့ၢ်, မ့ၢ်အုၣ်သံဒီး, သၣ်ထီၣ်ဝဲအါဖျါၣ်လီၤ.- ပုၤလၢအ
 သးလီၤအသးန့ၣ်, မၤတၢ်မၤကွၢ်အိၣ်လီၤ. ဒီးပုၤလၢအသးဟ့ၣ်လီၤအသး
 လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢအံၤ, ကန့ၢ်က့ၤအသးလီၤထူလီၤယီၤလီၤ.- ပုၤမုၢ်မၤ
 ယတၢ်တၢ်ဂၤဒီး, မိၤအိၣ်ယခံတက့ၢ်. ဒီးဖဲယအိၣ်အလီၤန့ၣ် ယဒု
 ယပုၤကအိၣ်ဝဲဖဲန့ၣ်စ့ၢ်ကီးလီၤ. ဒီးပုၤမုၢ်မၤယတၢ်တၢ်ဂၤဒီး, ပၢ်ကဒုး
 လၢကပီၤအိၣ်လီၤ.- ခဲကန့ၣ်အံၤ, ယသ့ၣ်ကိၢ်ယသးကိၢ်လီၤ. ဒီးယက
 ဝံးတၢ်ဒ်လဲၣ်: မုၢ်ယကဝံး, ပၢ်ဇၤ, အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤယၤလၢန့ၣ်ရံၣ်အံၤ
 တက့ၢ်ဇၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်အံၤအံၤယီၤ ယဟဲဆူန့ၣ်ရံၣ်အံၤလီၤ. ပၢ်ဇၤ, ဒုး
 လၢကပီၤန့ၣ်တက့ၢ်.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး တၢ်အကလုာ်သိၣ်လီၤလၢမူခိၣ်,
 ယဒုးလၢကပီၤလဲ, ဒီးယကဒုးလၢကပီၤကဒီးလီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး
 ပုၤဂီၢ်မုၢ်လၢအဆၢထၢၣ်ဒီးန့ၢ်ဟူတၢ်န့ၣ်, ဝံးဝဲလၢလီၤသိၣ်လီၤ. အဂၤ
 တနီၤဝံးဝဲဒၣ်, မုၢ်ကလူးတၢ်ကတိၤတၢ်ဒီးအိၣ်လီၤ.- ယုၣ်ဂူးကတိၤ
 ဆၢတၢ်ဒီးဝံးဝဲဒၣ်, တၢ်အကလုာ်သိၣ်န့ၣ် တမုၢ်လၢယဂီၢ်ဘၣ်. မုၢ်
 လၢသုဂီၢ်လီၤ.- ခဲကန့ၣ်အံၤ, ဟီၣ်ခိၣ်ဘၣ်တၢ်ဝံးညီၣ်လီၤ. ခဲကန့ၣ်
 အံၤ, ဟီၣ်ခိၣ်အိၣ် ဘၣ်တၢ်ဟီၣ်ထီၣ်ကွၢ်အိၣ်လီၤ.- ယဲဒၣ်အံၤ, ယမုၢ်
 ဘၣ်ယူၢ်ထီၣ် ယသးလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢဒီး, ယကမိၤယီၤပုၤခဲလၢၢ်ဆူယ
 အိၣ်လီၤ. ကတိၤတၢ်န့ၣ် မုၢ်အဒုးန့ၣ်ဝဲလၢ အကသံဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်အဂ့ၢ်
 န့ၣ်လီၤ.

ဂၢၢ်ပသးကျၢၤ လၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အပူၤ၊ ဒီးတမ့ၢ်ဘၣ်လၢတၢ်အိၣ်တဖၣ်၊ လၢပုၤလဲၤလၢအပူၤ၊ တန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ဘျးဘၣ်န့ၣ်ဘၣ်.- ပအိၣ်ဒီးတၢ်လုၢ်အလီၢ်လၢပုၤလၢအမၤဒဲအတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ်၊ တဂ့ၢ်အိၣ်ဘၣ် တၢ်လၢအိၣ်ဘၣ်.

အဝုၢ်ဒ်အံၤ၊ ဆၣ်ဖိကီၢ်ဖိလၢပုၤလုၢ်တၢ်အိၣ် စိၣ်အသွံၣ်ဆူလီၢ်စိဆ့အပူၤ လၢတၢ်ဒဲးဘးအယိၣ်န့ၣ်၊ တၢ်ဆူးထီၣ်ကွဲၣ်အမိၢ်ပုၤလၢပုၤသ့ၣ်ဒဲအလီၢ်လၢမိလီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး၊ ယုၣ်ရှုး၊ ဒ်သီးအကမၤစိဆ့ပုၤကညီ လၢအသွံၣ်ဒၣ်ဝဲဒီး၊ ဒီးတၢ်လၢဝဲတရီၤအိၣ်တခါလီၤ.- အန့ၣ်ဒီး မိၣ်ဝဲစိၣ်အတၢ်ဒုၣ်ဒွဲၣ်၊ ဒီးလဲၤယီၤဆူအအိၣ် လၢပုၤသ့ၣ်ဒဲအလီၢ်လၢမိတက့ၢ်.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ၊ ပခုပဝုၢ် လၢအအိၣ်ဒၣ်တၢ်တအိၣ်ဘၣ်ဖဲအံၤဘၣ်၊ မုၢ်ပယုတၢ်လၢအကအိၣ်ဆူညါန့ၣ်လီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးလၢအဝဲဒၣ်အယိၣ်၊ မိၣ်ပၢ်ထီၣ်တၢ်လုၢ်စံးထီၣ်ဝဲတြၢၤ ယွၤတဘိယုၢ်ယီၤ၊ ဒ်ပစံးတၢ်အသီး၊ ပထးခိၣ်အတၢ်သ့ၣ် လၢတၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအမံၤန့ၣ်တက့ၢ်.- ဘၣ်ဆၣ်ဒီး တၢ်မၤဂ့ၢ်တၢ်၊ ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ညီတၢ်န့ၣ်သးပုၤနီၣ်တဂ့ၢ်.အဝုၢ်ဒ်အံၤ၊ တၢ်လုၢ်ဒ်န့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်ယွၤအသးလီၤ. ယီၤဟ့ၣ်၃-၁၄-၁၇. ဒီးဒ်စိၤမိၤရှုယုၢ်ထီၣ်ဂုၢ်လၢ ပုၢ်မုၢ်ကနၢ်အသီးန့ၣ်၊ ပုၤကညီအဖိခွါအံၤ ကဘၣ်တၢ်ယုၢ်ထီၣ်အိၣ်ဒ်န့ၣ်အသီး၊- ဒ်သီးကယဲၢ်ပုၤလၢ အစုၢ်ကုၤန့ၣ်ကုၤအိၣ် တဂၤလၢလၢန့ၣ်၊ ကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မူလီၤထူလီၤယိၣ်လၢအိၣ်လီၤ.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ၊ ယွၤအဲၣ်ဟီၣ်ခိၣ်ဖိတုၤအဟ့ၣ်လီၤကွဲၣ်အဖိခွါအိၣ်တဂၤယီၤ၊ ဒ်သီးကယဲၢ်ပုၤလၢအစုၢ်ကုၤန့ၣ်ကုၤအိၣ်တဂၤလၢလၢန့ၣ်၊ အသုတဟးဂီၤတဂ့ၢ်ဒီး၊ ကန့ၢ်ဘၣ်တၢ်မူအထူအယိၣ်လီၤ.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ၊ တမ့ၢ်ဘၣ်ယွၤမၤလီၤ အဖိခွါဆူဟီၣ်ခိၣ်အံၤ ဒ်သီးအကစံၣ်ညီၣ်ဟီၣ် ခိၣ်ဖိတၢ်. မုၢ်ဒ်သီးဟီၣ်ခိၣ်ဖိကဘၣ်တၢ်အုၣ်ကုၤခိၣ်ကုၤလၢအိၣ်လီၤ.

လီၤဝုၤဒိၣ်တက့ၢ်အတၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျၢၤန့ၣ်လီၤ.- ဒီးမၢ်တၢ်တြီၤအအိၣ်
ဒိၣ်တၢ်, လၢတၢ်သံအယီၤဒီး, အဝဲသ့ၣ်ဘၣ်ကဲထီၣ် လၢပုၤလုၢ်တၢ်အ
ဒိၣ်အါဂၤလီၤ.- မ့ၢ်အအံၤတဂၤအိၣ်ဝဲ အစၢၤစၢၤအယၢၣ်ယၢၣ်သတး
ဒီး, အပုၤလုၢ်တၢ်အဒိၣ် အလီၢ်တလဲလိာ်အသးဘၣ်.- မၤသးဒိၣ်
ဒီး, မၢ်အမူဝဲတထံၣ်ယီၤ ဒိသိးအကယုကညးတၢ် လၢအဂီၢ်သတးဒီး,
အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤ ပုၤလၢအဟဲဆူယွၤအအိၣ် လၢအီၤတဖၣ်န့ၣ် တုၤအ
လၢၣ်သုလီၤ.- အဝုၢ်ဒိအံၤ, ပအိၣ်ဒီးပုၤလုၢ်တၢ်အဒိၣ် ဒိန့ၣ်သိးတဂၤ
အလီၢ်အိၣ်, ပုၤလၢအစီအဆၢ, ပုၤလၢအတၢ်အတၢ်သီတအိၣ်, ပုၤလၢ
အတကၣ်အဘၣ်သီဘၣ်, ပုၤလၢအအိၣ်လီၤဖးဒီးပုၤတၢ်ဒီးဘးဖိ,
ဒီးကဲထီၣ်ထီၣ် မူဒိၣ်တဖၣ်လီၤ.- အဝဲဒိၣ်န့ၣ် ဒိပုၤလုၢ်တၢ်အဒိၣ်
တဖၣ်အသိးန့ၣ်, ဘၣ်ပာ်ထီၣ်တၢ်လုၢ်ကိးမုၢ်န့ၣ်ဒီး, အဆိတမံၤလၢအ
တၢ်ဒီးဘးဒိၣ်ဝဲအယီၤ, ဒီးလၢခံက့ၤလၢပုၤဂီၢ်မုၢ်အယီၤ, တမံၤဘၣ်. အဝုၢ်
ဒိအံၤ, ဖဲအပာ်ထီၣ်အသးဒိၣ်ဝဲဒီး, မ့ၢ်အမၤတၢ်န့ၣ်တဘျီဇၤလီၤ.

ဇုၤတြီၤ.၈:၁၁-၁၃. ဒီးတသိၣ်လိလၢဘၣ် တဂၤအပုၤလၢအယၢၤ,
တဂၤအပုၤလၢအယၢၤ, ဒီးတဂၤအဒိပုၢ်ဝဲ, တဂၤအဒိပုၢ်ဝဲ, ဒီးစံး,
သ့ၣ်ညါယွၤတက့ၢ်န့ၣ်ဘၣ်. အဝုၢ်ဒိအံၤ, ပုၤခဲလၢၣ်ကသ့ၣ်ညါယၤလၢ
အဆံးပာ်လၢအဒိၣ်လီၤ.- အဝုၢ်ဒိအံၤ, ယကသးကညီၤ အတၢ်တတီ
တလီၤဘၣ်, ဒီးအတၢ်ဒီးဘး, ဒီးအတၢ်ကမၣ်တဖၣ်န့ၣ် ယတသ့ၣ်နီၣ်
ထီၣ်လၢဘၣ်. [ယံး.၃၁:၃၁-၃၄].- စံးဝဲလၢတၢ်အသိးဒီး, မ့ၢ်အပာ်
အဝံၢ်ဒိၣ်တမံၤ လၢအလီၢ်လံာ်ကွံၣ်လံာ်လီၤ. ဒီးတၢ်လၢအလီၢ်လံာ်, ဒီး
ပုၢ်ဝဲန့ၣ်, အိၣ်ဘူးဒီးအကဒံကွံၣ်လီၤ.

ဇုၤတြီၤ.၁၃:၈-၁၆. မဟီၤ, ဒီးမဆါအံၤ, ဒီးအစၢၤစၢၤအယၢၣ်ယၢၣ်န့ၣ်,
ယုၣ်ရှူးခရံၣ်မုၢ်တၢ်ဒိလီၢ်လီၤလီၤ.- သုတဒုးစိၣ်ဝုၤဝီၤသုသး လၢတၢ်
သိၣ်တၢ်သီလီၤဆီ အကလုာ်ကလုာ်တဂ့ၤ. အဝုၢ်ဒိအံၤ, ဝုၤလၢပသ့ၣ်

တၢ်အိၣ်ဘၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.

(၄)

“ပှၤအံၣ်စရလးဖိအိၣ်ဘၣ်လဲၤကပၢ်အိၣ်ထံးတဘျီ
ဒ်အံၣ်ဒ်န့ၣ်အဝုၤဒီးပှၤခရံၣ်ဖိၣ်ကြးအိၣ်ဒီးအသး ဒ်လဲၣ်ဒ်လဲၣ်.”

၂ပီၤ.၁၂:၁၁. ဒီးသုဘၣ်အိၣ်အိၣ်ဒ်အံၣ်, သုယီၤဒုတံၢ်တူၢ်အသး, သု
ခိၣ်ဖံးအိၣ်လၢသုခိၣ်လီၤ, ဒီးသုနီၣ်ထိးဘိ လၢသုစုပူၤလီၤ. ဒီးသုဘၣ်
အိၣ်အိၣ်ချ့ချ့လီၤ. မ့ၢ်ဝဲလၢယွၤအလဲၤကပၢ်တၢ်လီၤ.

၁ပုၤ.၁၃-၁၆. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, ကံၢ်တူၢ်ထီၣ်သုသးအယီၤဒု, ဒီးကီၤ
သုသး, ဒီးမုၢ်လၢလၢသံပုၢ်ပုၢ် တၢ်ဘျးတၢ်ဖိၣ် လၢတၢ်တဖၣ်စိၣ်န့ၣ်သု,
ဖဲယုၣ်ရှုးခရံၣ်တအိၣ်ဖိၣ်ထီၣ်န့ၣ်တက့ၢ်.- ဒ်ဖိသုၣ်လၢအနီၣ်လီၤအသိး
န့ၣ်, ဒုးမၤက့ၢ်သုက့ၢ်သုဂီၤ ဒ်တၢ်သးကွဲးအိၣ်ထံး လၢသုတသုၣ်ညါ
ဘၣ်တၢ်ဘၣ်အပူၤအသိးန့ၣ်တဂ့ၤ.- မ့ၢ်ဒ်ပှၤလၢအကိးန့ၣ်သု, မ့ၢ်
အစီအဆုံအသိးန့ၣ်, ကဲထီၣ်သုဝဲစ့ၢ်ကိးလၢ အစီအဆုံလၢသုမၤတၢ်
ဖံးတၢ်ကိးအမံၤဒဲးအပူၤတက့ၢ်.- အဝုၤဒ်အံၣ်, တၢ်ကွဲးအသး, ကဲထီၣ်
ပှၤစီဆုံတက့ၢ်. အဝုၤဒ်အံၣ်, ယမုၢ်ပှၤစီဆုံလီၤ.

ဧၤတြီၤ.၇:၁၉-၂၇. (အဝုၤဒ်အံၣ်, တၢ်သိၣ်တၢ်သိတမၤလၢထီၣ်ပွဲၤ
ထီၣ်ဘၣ်တၢ်နီတမံၤဘၣ်,) ဒီးတၢ်ဆူၤန့ၣ်တၢ်မုၢ်လၢ ဂုၤန့ၣ်အန့ၣ်တက့ၢ်,
လၢပသးဘူးပသးဆူယွၤအအိၣ် လၢအယီၤန့ၣ်လီၤ.- ဒီးအအံၣ်တဂၤ
ကဲထီၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်လၢတၢ်ဆိၣ်ဂုၤန့ၣ်လီၤ.- ဘၣ်ဆၣ်ဒီးအဝဲသုၣ်ကဲထီၣ်
ပှၤလုၢ်တၢ်အိၣ် လၢတၢ်ဆိၣ်တအိၣ်ဘၣ်လီၤ. အအံၣ်တဂၤန့ၣ်ကဲထီၣ်
လၢတၢ်ဆိၣ်, ဒ်တၢ်ဖံးဘၣ်အိၣ်, ယွၤဆိၣ်တၢ် ဒီးတဖၣ်ယၢ်လီၤတုၤဘၣ်
အသး, နမ့ၢ်ပှၤလုၢ်တၢ်အိၣ်လီၤထူလီၤထီၣ် ဒ်စီမၤလကံးဒုး အလုၢ်
အလုၢ်အသိးန့ၣ်လီၤ.- ထဲန့ၣ်အသိးယုၣ်ရှုးကဲထီၣ် တၢ်အိၣ်လီၤအိၣ်

၁ကရံၣ်.၁၀:၁၆-၁၇. တၢ်ဆိၣ်ဂ့ၤအလီၤဒီး လၢပဆိၣ်ဂ့ၤအီၤန့ၣ်, တမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ရဲလိာ်ဒီး ခရံၣ်အသွၣ်ဘၣ်ဍဲ. ကိၣ်လၢပဝီၢ်ဘျးအီၤန့ၣ်, တမ့ၢ်ဘၣ်တၢ်ရဲလိာ်ဒီးခရံၣ်အနီၢ်ခိဘၣ်ဍဲ.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ပဝဲဒၣ်ပအိၣ်အါဂၤဒီး, ပမ့ၢ်ကိၣ်တဖျၢၣ်ဃီ, ပမ့ၢ်နီၢ်တဂၤဃီလီၤ. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ပအိၣ်ကိၣ်တဖျၢၣ်ဃီခဲလၢာ်လီၤ.

(၃)

“ ပှၤယူၤဒၤဖိအိၣ်ဒီးအဘျုးလဲၤကပၢ်, ဒ်ဝီၤမိၤဂ့ၤပၢ်ဖျါထီၣ်ဝဲအသီး, မ့ၢ်ပှၤခရံၣ်ဖိအဘျုးလဲၤကပၢ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်ဝဲထံအလုၢ်အလၢ်န့ၣ်လီၤ.”

၂မိၤဂ့ၤ၁၂:၇,၈-၂၃. ဒီးဘၣ်ဟံးန့ၣ်အသွၣ်တနီၤ ဒီးပၢ်ဝဲလၢကျဲၤစၢၤအထူၣ်လီၤခံၣ်ဒီး, ဒီးလၢကျဲၤစၢၤအခိၣ်ပိာ်လီၤ, လၢဟံၣ်တဖၣ် ဖဲအကအိၣ်အီၤလီၤ.- ဒီးတၢ်လၢမုၢ်န့ၣ်န့ၣ် ကဘၣ်အိၣ်အညၣ်ကၣ်လၢမ့ၢ်အူ, ဒီးကိၣ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီး ကိၣ်မံၣ်ဘၣ်, ဒီးဘၣ်အိၣ်ဝဲဒီးတၢ်ဒီးအခၣ်လီၤ. ... ဒီးယွၤကလဲၤခိၣ်တၢ် ဒ်သီးအကကျိၣ်ကွၢ် ပှၤအဲၤကူပတူၤမိ, ဒီးတုၤအထံၣ်တၢ်သွၣ် လၢကျဲၤစၢၤခိၣ်ပိာ်လီၤ ဒီးလၢကျဲၤစၢၤအထူၣ်ခံၣ်အလီၤဒီး, ကလဲၤကပၢ်ကျဲၤစၢၤန့ၣ်, ဒီးတဟ့ၣ်တၢ်မၤဟံးဂီၤလဲၤန့ၣ်လၢသုဟံၣ်ပှၤ ဒ်သီးအကကျိၣ်ကွၢ်တၢ်ဘၣ်လီၤ.

၁ကရံၣ်.၅:၇-၈. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ဒ်သုမ့ၢ်တၢ်တဘၣ်ဘၣ်ဒီး ကိၣ်မံၣ်ဘၣ်ဒီး, ဒ်သီးသုကကဲထီၣ်တၢ်တဖျၢၣ် လၢအသီသတးဒီး, မၤကဆိကွၢ်ကိၣ်မံၣ်လီၤလံၤန့ၣ်တက့ၢ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ပတၢ်ဘျုးလဲၤကပၢ် ခရံၣ်န့ၣ်, ဘၣ်တၢ်မၤသံအီၤလၢပဝီၢ်စုၢ်ကီးလီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီးပမၤဘျုးန့ၣ်မိပသုကမၤဒီး ကိၣ်မံၣ်လီၤလံၤ, တၢ်အၢတၢ်သီ, ဒီးတၢ်ဒီးဘးန့ၣ်အကိၣ်မံၣ်တဂ့ၤ. မ့ၢ်, လၢတၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါဒီး တၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအကိၣ်မံၣ်

နီၣ်ထီၣ်ကုၤယၤအဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.- ဒ်န့ၣ်အသိးစ့ၢ်ကီး, အိၣ်တၢ်အိၣ်
လၢဟါအိၣ်ဝံၤဒီး, ဟံးန့ၢ်လီၤဒီးဝံးဝဲဒၣ်, လီၤဒီးအံၤ မ့ၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤ
အိၣ်လီၤအသိး လၢယသ့ၣ်န့ၣ်လီၤ.

ဖဲဒၣ်သုအိၣ်တၢ်အံၤတရုဒီး, မၤလၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ယၤအ
ဂီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ဖဲသုအိၣ်ကိၣ်အံၤ, ဒီးအိၣ်လီၤဒီးအံၤတရု
န့ၣ်, သုဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ကစၢ်အဒီးသံအသး, တုၤအဟဲန့ၣ်လီၤ.- မၤသး
ဒ်န့ၣ်ဒီး, ဖဲဒၣ်ပုၤလၢအအိၣ်ကိၣ်မ့ၢ်ဝုၤ, ဒီးအိၣ်ကစၢ်အလီၤဒီးမ့ၢ်ဝုၤ, တ
ဝုၤတဘၣ်ဘၣ်တဂၤဂၤန့ၣ်, တၢ်ဒီးဘးလၢအမၤကမၣ်ဘၣ် ကစၢ်အနီၢ်
ဒီးဒီးအသ့ၣ်န့ၣ်, ဝုၤဘၣ်အိၣ်လီၤ.- ဘၣ်ဆၣ်ဒီး မ့ၢ်ပုၤသံကွၢ်သံဒီးလီၤ
အသး, ဒီးအိၣ်ကိၣ်, ဒီးအိၣ်လီၤ ဒ်န့ၣ်အသိးတက့ၢ်.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ,
ပုၤလၢအအိၣ်ဝဲဒီးအိၣ်ဝဲဒီး တဆိကမိၣ်နီၤဖးဘၣ် ကစၢ်အနီၢ်ဒီးအဝုၢ်
ဒီး, အိၣ်ဝဲဒီးအိၣ်ဝဲလၢ တၢ်စံၣ်ညီၣ်ဃၣ်လၢအဂီၢ်ဒၣ်ဝဲလီၤ.- လၢတၢ်
အံၤအသိးဒီး ပုၤအိၣ်လၢသုကျါ လၢအဝံၢ်စၢ်ဘါစၢ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဆူး
တၢ်ဆါအါဂၤ, ဒီးပုၤမံသပုၤ တဝုၤဂၤဘၣ်လီၤ.- အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ပမ့ၢ်
စံၣ်ညီၣ်လီၤပသးဒီး, တၢ်တစံၣ်ညီၣ်ဘၣ်ပုၤဘၣ်.- မ့ၢ်တုၤပဘၣ်
တၢ်စံၣ်ညီၣ်ပုၤဒီး, ကစၢ်သိၣ်ဃီၣ်ပုၤ ဒ်သိးပသုတဘၣ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်
ဃၣ်ဒီးဟီၣ်ခိၣ်န့ၣ်တဝုၤလီၤ.

၁ကရံၣ်. ၅:၇-၈. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ဒ်သုမ့ၢ်တၢ် တဘၣ်ဘၣ်ဒီးကိၣ်မံၣ်
ဘၣ်ဒီး, ဒ်သိးသုကကဲထီၣ် တၢ်တဖျါလၢအသိးသးဒီး, မၤကဆိ
ကွံၣ်ကိၣ်မံၣ်လီၤလံၤန့ၣ်တက့ၢ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ပတၢ်ဘျီၣ်လဲၤကပၢ်ခရံၣ်
န့ၣ်, ဘၣ်တၢ်မၤသံအိၣ်လၢပဂီၢ်စ့ၢ်ကီးလီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ပမၤ
ဘျီၣ်န့ၣ် မံသုတမၤဒီးကိၣ်မံၣ်လီၤလံၤ, တၢ်အၢတၢ်သိ, ဒီးတၢ်ဒီး
ဘးန့ၣ်အကိၣ်မံၣ်တဝုၤ. မ့ၢ်လၢတၢ်ဝုၤတၢ်ဝါ ဒီးတၢ်မ့ၢ်တၢ်တီအကိၣ်
မံၣ်တအိၣ်ဘၣ်န့ၣ်, တက့ၢ်.

၀၁၊ ကဟ့ၣ်လီၤကွံာ်ယၤလီၤ- ဒီးအဝဲသ့ၣ်အသ့ၣ်အးအသးအး၊
ဒီးစံးဘၣ်အိၣ်တၢ်တၢ်တၢ်၊ မ့ၢ်ယၤလီၤ၊ ဒီးအဝဲတၢ်၊ မ့ၢ်ယၤလီၤ-
ဒီးအဝဲဒၣ်စံးဆၢတၢ်ဒီး စံးဘၣ်အိၣ်၊ မ့ၢ်လၢပုၤတဆဲးဝဲၣ်န့ၣ်အကျိ၊
ပုၤလၢအဘျၢလီၤယုၣ်တၢ်လၢ လီၤခိပူၤဒီးယၤတၢ်လီၤ- ဒ်တၢ်ကွဲး
အသးလၢအဝဲအသးန့ၣ်၊ ပုၤကညိဖိခွါအံၤကၤ ဝဲလီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီး
ပုၤလၢအဟ့ၣ်လီၤကွံာ် ပုၤကညိဖိခွါတၢ်န့ၣ် ဘၣ်အဖျိၣ်လီၤ. ပုၤ
တၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ဘၣ်ဒီး၊ တၢ်ဒၣ်တၢ်လၢအဂီၢ်လီၤ. ဒီးအိၣ်
တၢ်အဖၢမုၢ်ဒီး၊ ယုၣ်ဂ္တးဟံးန့ၣ်ကိၣ်၊ ဒီးဆိၣ်ဂ့ၤတၢ် ဒီးစိၣ်ဘျဲးဝဲ ဒီးဟ့ၣ်
လီၤအဝဲသ့ၣ်၊ ဒီးစံးဝဲဒၣ်၊ ဟံးန့ၣ်အိၣ်တၢ်. အအံၤမုၢ်ယၤနီၢ်ခိလီၤ-
ဒီးဟံးန့ၣ်လီၤခိ၊ ဒီးစံးထီၣ်ပတြၢတၢ်အဘျးအဖျိၣ်၊ ဒီးဟ့ၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ်၊
ဒီးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်ခဲလၢ် အိၣ်တၢ်လၢအပူၤလီၤ- ဒီးစံးဘၣ်အိၣ်၊ အအံၤ
မုၢ်ယၤသ့ၣ်ဘၣ်ယးဒီး တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအသိ၊ လၢအလူလီၤအသး
လၢပုၤအဂီၢ်လီၤ- ယစံးဘၣ်သုတီတီ၊ လၢယတအိၣ်လီၤတၢ်
စံးသ့ၣ်အထံ၊ တုၤမုၢ်တန့ၣ်လၢယအိၣ်လီၤအသိ လၢယွၤအတီအမုၢ်
အပူၤလီၤ- ဒီးသးဝဲၣ်တၢ်ဝဲဒီး၊ လဲၤထီၣ် ဝဲဆူတစၢ်သ့ၣ်စၢ်ယံး
အလီၤလီၤ.

(၂)

“စီၤပီလူးပၢ်ဖျါထီၣ် တၢ်သိၣ်တၢ်သိဘၣ်ယးဒီး
တၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်စံးထံ အလုၢ်အလၢ်.”

၁ကရံၣ်.၁၁:၂၃-၂၂. အဝဲဒ်အံၤ၊ တၢ်လၢယဒီးန့ၣ်လၢကစၢ်အအိၣ်၊
ယဟ့ၣ်လီၤစၢ်ကိးသု၊ လၢကစၢ်ယုၣ်ဂ္တး၊ လၢမုၢ်န့ၣ်လၢတၢ်ဟ့ၣ်လီၤကွံာ်
အိၣ်န့ၣ်၊ ဟံးန့ၣ်ကိၣ်၊- ဒီးစံးထီၣ်ပတြၢတၢ်အဘျးအဖျိၣ်၊ ဒီးစိၣ်ဘျဲး
ဝဲ၊ ဒီးစံးဝဲဒၣ်၊ အအံၤမုၢ်ယၤနီၢ်ခိလၢသုဂီၢ်လီၤ. မၤတၢ်အံၤလၢတၢ်သ့ၣ်

ကမၤတၢ်န့ၣ်တမံၤဒီး, အဝဲသ့ၣ်သံကွၢ်လိာ်အသးလီၤ.

မးသဲၤ၂၆-၂၉. ဒီးအိၣ်တၢ်အဖၤမုၢ်န့ၣ် ယုၣ်ရှုးဟံးန့ၣ်ကိၣ်ဒီးဆိၣ်
၇၁ဝဲ, ဒီးစိၣ်ဘျဲးဝဲ, ဒီးဟ့ၣ်လီၤလၢအပျဲၣ်အဘီၣ်, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ဟံးန့ၣ်
အိၣ်တက့ၢ်. အအံၤမုၢ်ယနီၣ်ခိၣ်လီၤ.- ဒီးဟံးန့ၣ်လီၤဒီး, ဒီးစံးထီၣ်ပတြၢၤ
တၢ်အဘျးအဖျိၣ်, ဒီးဟ့ၣ်ဝဲလၢအိၣ်ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ဒီးသုဝဲခဲလၢလၢအိၣ်
တက့ၢ်.- အဝုၣ်ဒ်အံၤ, အအံၤမုၢ်ယသ့ၣ် ဘၣ်ဃးဒီးတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်
လီၤအသိ, လၢအဘၣ်လူလီၤအသးလၢပုၤအါဂၤအဂီၢ် လၢတၢ်ပျၢ်
တၢ်ဒီးဘးအဝုၣ်လီၤ.- ဒီးယစံးဘၣ်တဲဘၣ်သု, တုၤအံၤအုညါယတ
အိၣ်လၢတၢ် စဝံးသ့ၣ်အထံအံၤ, တုၤလၢမုၢ်တနံၤ လၢယအိၣ်အိၣ်အသိ
ဒီးသုလၢယပၢ်အဘီၣ်အမုၢ်အပူၤလီၤ.

မၤကူးၤ၁၄-၁၂-၂၆. ဒီးဘျၢ်ကိၣ်တအိၣ်ဘၣ်ဒီးကိၣ်မံၣ် အိၣ်တံး
တနံၤ, လၢပုၤမၤသံဘျၢ်လဲၤကပၢ်န့ၣ် အပျဲၣ်အဘီၣ်စံးဘၣ်အိၣ်, ဒီးသိး
နကအိၣ်ဘျၢ်လဲၤကပၢ်ဒီး, ဘၣ်နသးလၢပလဲၤကတဲၣ်ကတီၤတၢ်
ဖဲလဲၣ်ပူၤလဲၣ်.- ဒီးမၤလီၤအပျဲၣ်အဘီၣ်ခံၣ်, ဒီးစံးဘၣ်အိၣ်, လဲၤအု
ဝုၣ်ပူၤ, ဒီးပုၤစိၣ်သပၤထံ ကဘၣ်သဃိာ်သုတၢ်လီၤ. ပိာ်ထီၣ်အခံ
တက့ၢ်.- ဒီးဖဲဒၣ်အလဲၤန့ၣ်ဝဲကပူၤပူၤန့ၣ်, စံးဘၣ်ဟံၣ်ကစၢ်လၢ
သရၣ်စံးဝဲဒၣ်, ဒီးတဖျါၣ် ဖဲယကအိၣ်ဘျၢ်လဲၤကပၢ်ဒီး ယပျဲၣ်ယဘီၣ်
န့ၣ်အိၣ်ဖဲလဲၣ်.- ဒီးကဒုးန့ၣ်သု ဒီးဖးဒိၣ်ထီၣ်ထီၣ်တတီၤ မၤဝုၤထီၣ်
အသး, ဒီးကတဲၣ်ကတီၤပၢ်အသးလီၤ. ဒီးကတဲၣ်ကတီၤတၢ်လၢပဂီၢ်
ဖဲန့ၣ်တက့ၢ်.- ဒီးအပျဲၣ်အဘီၣ်ဟးထီၣ်, ဒီးလဲၤဝဲအုဝုၣ်ပူၤ, ဒီးထံၣ်န့ၣ်
တၢ် ဒ်ယုၣ်ရှုးစံးဘၣ်အိၣ်အသိန့ၣ်, ဒီးကတဲၣ်ကတီၤ ဘျၢ်လဲၤကပၢ်
လီၤ.- ဒီးတုၤမုၢ်ဟါလီၤဒီး, ဟဲဝဲဒီး အပျဲၣ်အဘီၣ်တဆံၣ်ဂၤန့ၣ်လီၤ.-
ဒီးဆုၣ်နီၤသန့ၤဒီး အိၣ်တၢ်အဖၤမုၢ်ဒီး, ယုၣ်ရှုးစံးဝဲဒၣ်, ယစံးဘၣ်
တဲဘၣ်သုတီတီအံၤ, လၢပုၤလၢသုကျါ လၢအအိၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဒီးယၢတ

လၢအဖီလၢအံၤ မ့ၢ်ဝဲလံာ်ဖီဆၢတဖၣ် လၢအဘၣ်လိာ်
အသးဒီး တၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်ဝဲထံအဆၢကတီၢ်, ဒ်အဂ့ၢ်ဟဲလီၤဆီဝဲ
အသးန့ၣ်လီၤ.

(၁)

“ ခရံၣ်ဒုးကဲထီၣ်သီတၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်ဝဲထံအလုၢ်အလၢ်.”

လူၤကၢၣ်၂၂:၁၄-၂၃. ဒီးတၢ်အန့ၣ်ရံၣ်ဘၣ်ဒီး, ဆၣ်နီၤသန့ယုာ်ဒီး
ပှၤတၢ်မၤဖိတဆံခံၣ်န့ၣ်, ဒီးဝဲဘၣ်အီၤ, ယဲဒၣ်အံၤ, ယတချုးဒီးဒဲး
ဘၣ်တၢ်ဒီး, တၢ်မိၣ်အိၣ်ယုာ်သးလၢ တၢ်လဲၤကပၢ်အံၤဒီးသုဒိၣ်
မးလီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယဝဲဘၣ်တဲဘၣ်သု လၢယတချုးလၢထီၣ်ပွဲၤ
ထီၣ်ဒဲးဘၣ် လၢယွၤအဘီအမၤဒီး, ယတအိၣ်လၢဘၣ်အီၤဘၣ်.
ဒီးဟံးန့ၣ်လီၤဒီး ဝဲထီၣ်ပတြၢတၢ်အဘျးအဖျိၣ်, ဒီးဝဲဒၣ်, ဟံး
န့ၣ်တၢ်အံၤ, ဒီးနီၤဖးလိာ်သုသးလၢအီၤတက့ၢ်. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ယဝဲဘၣ်
သုလၢယွၤအဘီအမၤတချုးဟံးဒီး, ယတအီၤလၢဘၣ်လၢဝဲမ့ၢ်
အသၣ်အထံဘၣ်. ဒီးဟံးန့ၣ်ကိၣ် ဒီးဝဲထီၣ်ပတြၢ တၢ်အဘျးအဖျိၣ်,
ဒီးစိၣ်ဘျးဝဲ, ဒီးဟ့ၣ်လီၤအပျဲၤအဘီၣ်, ဒီးဝဲဒၣ်, တၢ်အံၤမၤနီၣ်မိ
လၢအဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤကွံာ်အီၤ လၢသုဂီၢ်လီၤ. မၤတၢ်အံၤလၢသုသ့ၣ်
နီၣ်ထီၣ်က့ၤယၤအဂ့ၢ်န့ၣ်တက့ၢ်. လၢအအိၣ်တၢ်အိၣ်လၢဟါအိၣ်
အလီၢ်ခဲဒီး, လီၤခိၣ်န့ၣ်အသးဝဲကိး, ဒီးဝဲဒၣ်, လီၤခိၣ်အံၤမ့ၢ်တၢ်
အၢၣ်လီၤအီၤလီၤအသီ လၢယသွံၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဂံၢ်လီၤအီၤ လၢသုဂီၢ်
လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးကွံာ်ကွံာ်, ပှၤလၢအဟ့ၣ်လီၤကွံာ်ယၤတဂၤ, အစု
အိၣ်ဒီးယၤလၢ စီၢ်နီၤခိၣ်အဖီခိၣ်လီၤ. မ့ၢ်မးပှၤကညီဖီခွါအံၤ
လဲၤတၢ် ဒ်တၢ်ဝံၣ်ညီၣ်ပာ်ဝဲအသးန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီး ပှၤလၢအဟ့ၣ်
လီၤကွံာ်အီၤတဂၤန့ၣ်, ဘၣ်အဖျိၣ်လီၤ. ဒီးမ့ၢ်မတၤမတၤ လၢအကျါ

ခ. တၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်ပံးထံအဂ့ၢ်.

တၢ်မၤဘျုးသ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် မ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်တမံၤလၢ၊ ခရံၣ်ပာ်တီၢ်ဝဲ လၢပကမၤအိၣ်လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်ကျဲအိၣ် လၢခရံၣ်အတၢ်တူၢ်သံအသး လၢထူၣ်စုညါအလီၤလၢတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤပှၤ လၢပတၢ်ဒီးဘး အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ဖဲပမၤဘျုးသ့ၣ်နီၣ်တၢ်ဘါအဆၢကတီၢ်န့ၣ် ပဆိကမိၣ်ထီၣ်ခရံၣ်အတၢ်အိၣ်မူဒီး အတၢ်ဖံးတၢ်မၤတဖၣ် ဒီးအတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးလၢလၢန့ၣ်ဆု ဆု ကျဲအသံတစုလၢပဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကိၣ်လၢအဘၣ်တၢ်ဖိၣ်ဘျဲးအိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်လၢခရံၣ်အနီၣ်မိဘၣ်တၢ်မၤဘျဲးအိၣ်လၢထူၣ်စုညါအလီၤ ဒီးလီၤခိၣ်တၢ်ပနီၣ်လၢ ခရံၣ်အသွံၣ်ဘၣ်တၢ်ဂၢ်လီၤအသး လၢပတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ကျဲလၢတၢ်မၤဘျုးသ့ၣ်နီၣ်အံၤ ကလီၤဆိဝဲဒၣ်လၢ ခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်တဖၣ်ဒီးတဖၣ်န့ၣ်လီၤ. နၢ်သက့ဒီးတၢ်နၢ်ပာ်အမိၢ်ပှၤတခါမ့ၢ်ဒၣ်တၢ်တမံၤဃီလၢအမ့ၢ်ဝဲ တၢ်ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်ယုၣ်ဂ္တးအတၢ်ဒီးသံအသးတုၤအဟဲန့ၣ်လီၤ.

လၢတၢ်အိၣ်ဘျုးသ့ၣ်နီၣ် အဆၢကတီၢ်န့ၣ်, တမ့ၢ်တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအကတီၢ်ဘၣ်. မ့ၢ်မိၣ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤအသးဒီး ကစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤပာ်စၢ်ဒၣ်ဝဲ တုၤအမံၤသ့ၣ်သးန့ၣ်တက့ၢ်. မ့ၢ်ဖဲအမ့ၢ်တၢ်အိၣ်ဘျုးသ့ၣ်နီၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ်, သရၣ်ကဖးလံာ်စိဆ့ၣ်ကိၣ်ဒီး မ့ၢ်သဆၣ်ထီၣ်ပှၤခဲဒီးကြးမ့ၢ်ထဲၣ်ကိၣ်ဒီးန့ၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ကြးမၤတၢ်အလုၢ်အလၢအံၤလၢအကဒုးသ့ၣ်နီၣ် တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိလၢပကစၢ်အတၢ်ဒီးသံအသးအါန့ၢ် တၢ်ဒိကန့ၣ် တၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတက့ၢ်န့ၣ်လီၤ. အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ခရံၣ်စံးဝဲဒၣ်, ဖဲသုမၤတၢ်အံၤတစုစုန့ၣ်, မၤလၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤယၤအဂ့ၢ်တက့ၢ်.

ဒ်အံၤ, “ (ဝီၤ... မ့တမ့ၢ် နီၢ်...)ဇၢ, မ့ၢ်န့ၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ကစၢ်ယုၣ်ရှုး
ခရံၣ်လၢနသးဒီးဖျါန့ၣ်ဇၢ. ” ဒီးအဝဲဒၣ်ကစံးဆၢဝဲ, “ယန့ၢ်လီၤ.”
တုၤန့ၤတစု သရၣ်ကစံး ဒ်လၢအဖီဒိၣ်အသိး, “မ့ၢ်န့ၣ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ
လၢန့ၣ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ ကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်သတးဒီး, လၢမၢ်ကစၢ်, ဖိခွါ
ကစၢ်, ဒီးသးစီဆုံကစၢ်အမံၤအပူၤန့ၣ် ယဘျၢန့ၤလီၤ.” (အန့ၣ်ဒီး
ဘျၢဝဲဝံၤကစံးထွဲ “အၤမ့ၢ်” န့ၣ်လီၤ.)

ဖဲသရၣ်ဘျၢပုၤလၢထံအခါ, မ့တမ့ၢ် ဘၣ်ဒီး သရၣ်ဘျၢပုၤလၢ
ထံဝံၤတဂၤ, သးဝံၣ်ထီသးဝံၣ်တဆၢ, ဝံၤတဂၤသးဝံၣ်ထီသးဝံၣ်တ
ဆၢသ့ဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ. ထီသးဝံၣ်လၢအကြးဒီး တၢ်ဒီးဘျၢထံအိၣ်ဝဲ
အါမး ဒ်နီၣ်ဝံၢ် ၂၀၅, ၂၈၁, ၂၈၂, ဒီးအဂၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

တုၤသရၣ်ဘျၢတၢ်ဝံၤဒီး ဟဲက့ၤထီၣ်လၢ ထံကျါအဖၢမုၢ်န့ၣ်,
ပုၤဂီၢ်မုၢ်ကသးဝံၣ်လၢသ့ၣ်ဖုံသးညီ -

“ပတြၢၤက့ၤယွၤတၢ်ဝဲဒၣ်ဆၢၣ်, ကယဲၢ်ပုၤအိၣ်လၢဟီၣ်ခိၣ်
ချၢ, ကယဲၢ်မူခိၣ်အဖီသးဝံၣ်, ပတြၢၤပၢ်, ဖိ, ဒီးသးစီဆုံ.”

တုၤန့ၤတစု, သရၣ်ကပျၢ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢ တၢ်ဆိၣ်ဝဲပျၢ်တၢ်
လီၤ.

ပုၤလၢအဒီးဘျၢထံဝံၤတဖၣ် မံၤအကဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်နူးဆဲး
အဝဲသ့ၣ်ဆူတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အပူၤ ဖဲတၢ်မၤဘျၢသ့ၣ်နီၣ်ပကစၢ်ခရံၣ် အဆၢ
ကတီၢ်န့ၣ်တက့ၢ်.

ယမၤလိာ်တၢ်ခဲလၢာ်တက့ၢ်. ဒီးကွၢ်ကွၢ်, ယအိၣ်ဒီးသုကိး မုၢ်န့ၣ်မုၢ်န့ၣ်
ဒဲး, တၢ်တၢ်အစၢ်ကတၢၢ်လီၤ. အမ့ၢ်.

မၤတၢ်၁၀:၄၄-၄၈. ဒီးစီၤပုးတရူး ကတိၤတၢ်အမၤမုၢ်ဒီး, သးစီၤဆုံ
လီၤဘၣ်လၢကယဲၢ်ပုၤလၢအန့ၢ်ဟူတၢ်ကတိၤန့ၣ်အလီၤလီၤ.- ဒီးပုၤဒီး
တၢ်ကူးတရံး လၢအစုၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤ, လၢအဟဲဒီးစီၤပုးတရူးတဖၣ်န့ၣ်,
ပၢ်အသးကမၤကမ့ၢ် လၢသးစီၤဆုံဂၢ်လီၤအသး လၢပုၤကလုာ်တဖၣ်
အလီၤန့ၣ်အဃိလီၤ.- အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, နၢ်ဟူပုၤတဖၣ်န့ၣ် ကတိၤတၢ်အ
ကလုာ်ကလုာ်, ဒီးစံးထီၣ်ပတြၢယွၤလီၤ.- တၢ်န့ၣ်တရူး စီၤပုးတရူး
ကတိၤဆၢတၢ်, ပုၤလၢအဒီးန့ၢ်သးစီၤဆုံ ဒ်ပဝဲအသးတဖၣ်အံၤ, ဒ်သး
အ သုတဒီးဘျးအသးတဂ့ၤဒီး, ပုၤတြီၣ်ထံသုတဂၢၤဂၢၤ.- ဒီးမၤလိာ်ဝဲ,
ဒ်သးအဝဲသ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ် ကဒီးဘျးအသးလၢကစၢ်အဝဲလီၤ. တၢ်န့ၣ်
တရူး ပုၤယုကညးအီၤ ဒ်သးအကအိၣ်ကဆိး အန့ၢ်အသိတနီၤနီၤလီၤ.

မၤတၢ်၁၆:၂၅-၃၄. ဒီးလၢဖးဖိမုၢ်န့ၣ် စီၤပိလူးဒီးစီၤဝဲလၢ ဘီထု
ကဖၣ်တၢ်, ဒီးသးဝံၣ်သးဆၢယွၤ, ဒီးပုၤယိာ်ဖိကန့ၣ်ဝဲလီၤ.- ဒီးဟီၣ်ခိၣ်
ဟူးဝးဝဲသတူၢ်ကလၢာ်ဒိၣ်မး တၢ်ယိာ်အခိၣ်ထံးဟူးဝးဝဲ, ဒီးတြီၣ်ခဲလၢာ်
အိးထီၣ်အသးတကီၢ်ခါ, ဒီးပုၤခဲလၢာ်အပျံၤလီၤယုၣ်ဝဲလီၤ.- ဒီးပုၤ
ယိာ်ဒိၣ်ဖုသံနီၣ်ထီၣ်, ဒီးထံၣ်ဝဲလၢယိာ်အတြီၣ် အိၣ်အိးထီၣ်အသး,
ဒီးဆိကမိၣ်လၢပုၤယိာ်ဖိယုၢ်ကွၢ်သးဒီး, ဘီၣ်ထီၣ်နးဒ်သးအကမၤသံ
လီၤအသးလီၤ.- ဒီးစီၤပိလူးကိးထီၣ်လၢအကလုာ်ဖးဒိၣ် ဒီးစံးဝဲဒၣ်,
မၤအလီၤနသးနီၣ်တမံၤတဂ့ၤ, အဂ့ၢ်ဒ်အံၤ, ပအိၣ်ဖဲအံၤခဲလၢာ်လီၤ.-
ဒီးအဝဲဒၣ်ယုတၢ်ကပိၤတဖၣ်, ဒီးယုၢ်န့ၣ်ကနိးကစုာ်, ဒီးထီၣ်လီၤပီၤ
အသးလၢစီၤပိလူးဒီးစီၤဝဲလၢအဝဲၣ်ညါ,- ဒီးဆုၤထီၣ်အီၤဆူခိ ဒီးစံး
ဝဲဒၣ်, ကစၢ်သ့ၣ်၉, ဒ်သးယကတုၤလၢ တၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤယၤဒီး,
ယဘၣ်မၤမနုၤလဲၣ်.- ဒီးအဝဲသ့ၣ်စံးဘၣ်အီၤ, စူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤကစၢ်

မုၢ်ဒီး, အဝဲဒၣ်လိာ်ဖျါထီၣ်အသးလၢအီၤ, ဒီးမုၢ်အတၢ်န့ၣ်တၢ်ပုၤလၢ
 အထံၣ်တၢ်အီၤ လၢအဝဲၤဆၢထၢၣ်က့ၤအလီၢ်ခဲဒီး, ဒူဝဲအလီၤလၢ
 အတၢ်န့ၣ်တၢ်တၢ်အသိ, ဒီးလၢအသးကိၤဝဲအသိလီၤ.- ဒီးစံးတၢ်
 အီၤ, လဲၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးတၢ်ညါ, ဒီးစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်သးခုအကစီၣ်
 လၢကယဲၢ်တၢ်တၢ်တၢ်အသး တၢ်လၢလၢတက့ၢ်.- ပုၤလၢအစ့ၢ်က့ၤ
 န့ၣ်က့ၤဝဲ, ဒီးဒီးဘျၢအသးန့ၣ်, ကတုၤလၢတၢ်အၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအီၤလီၤ.
 မ့ၢ်ပုၤလၢအတၢ်တၢ်န့ၣ်တၢ်န့ၣ်, ကတၢ်တၢ်စံၣ်ညီၣ်ယၢၣ်အီၤလီၤ.
မၤ.၂၃၈-၄၂. ဒီးစိၤပုးတရးစံးတၢ်အီၤ, သ့ၣ်နီၣ်ပိၢ်ယၢၣ်လီၤက့ၤသု
 သး, ဒီးဒီးဘျၢသုသး, တၢ်ဒီးတၢ်, လၢယုၣ်ရှုးအမံၤလၢ တၢ်ပျၢ
 တၢ်ဒီးဘးအဝဲတက့ၢ်, ဒီးသုကဒီးန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်သးစိဆ့ၤလီၤ.- အဝဲ
 ဒ်အံၤ, တၢ်စံးတၢ်တၢ်ဒီးသု, ဒီးသုဖိသုလံၤ, ဒီးပုၤလၢအသံၤခဲလၢၢ်,
 ဖဲဒၣ်ပုၤလၢယွၤပကစၢ် ကကိးက့ၤအီၤတဖၣ်လီၤ.- ဒီးအုၣ်အသး,
 ဒီးသဆၣ်ထီၣ်ပုၤအခဲ, လၢတၢ်ကတိၤအဝဲအဝဲအါထံၣ် ဒီးစံးဝဲဒၣ်,
 အုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤသုသး လၢပုၤအန့ၣ်က့ၢ် တစိၤအံၤအကျိတက့ၢ်.-
 မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး ပုၤလၢအတူၢ်လိာ်အကလုာ်တဖၣ်န့ၣ်, ဒီးဘျၢအသး,
 ဒီးတၢ်လၢမုၢ်တနံၤန့ၣ် တၢ်ပၢ်ဖျိၣ်ပုၤသၢကထိယၢၣ်ယၢၣ်လီၤ.- ဒီးအဝဲ
 သ့ၣ်တဖၣ်န့ၣ်, အိၣ်ဝဲတဘိယုၢ်ယီၤလၢ ပုၤတၢ်မၤဖိအတၢ်သိၣ်တၢ်သိ
 အပူၤ, ဒီးလၢတၢ်ရဲလိာ်,ဒီးတၢ်စိၤဘျဲးကိၣ်, ဒီးတၢ်ဘါထုကဖၣ်အ
 ပူၤလီၤ.

မၤ.၂၃၈-၂၀. ဒီးယုၣ်ရှုးဟဲးယီၤ, ဒီးကတိၤတၢ်ဒီးအီၤ, ဒီးစံးဝဲဒၣ်,
 တၢ်ဟ့ၣ်လီၤလံၤယၢၣ်လၢ ကယဲၢ်တၢ်စိၤတၢ်ကမိၤလၢမူခိၣ်, ဒီးလၢဟီၣ်
 ခိၣ်ချၢလီၤ.- မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, လဲၤဒုးကဲထီၣ်ပုၤအကလုာ်တဖၣ်ခဲလၢၢ်
 လၢယပျဲၤယဘိၣ်တက့ၢ်. ဒီးဘျၢအီၤလၢပၢ်, ဒီးဖိခွဲၤ, ဒီးသးစိဆ့ၤအမံၤ
 အပူၤတက့ၢ်.- ဒီးသိၣ်လိာ်သိလိာ်အီၤ, ဒ်သိးအကတိၢ်န့ၣ် ကယဲၢ်တၢ်လၢ

လၢယဝ်အိၣ်လၢမူခိၣ်အမဲၣ်ညါလီၤ.

(၃)

“ မ့ၢ်တၢ်ကျၢၣ်အဝုၢ်အကျိၤဒီးအခီပညိ ”

ရိပုၤဖိး၃-၄. ဖဲဒၣ်ပုၤလၢအဒီးကျၢအသးဆူ ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ်အပူၤ, ပဝဲဒၣ်အံၤ, ပဒီးကျၢပသးဆူအတၢ်သံအပူၤန့ၣ်, သုတသုၣ်ညါဘၣ်ငါ.- မၤသးဒီးန့ၣ်ဒီး ပဘၣ်တၢ်ခူၣ်လီၤဃုၣ်ဒီးအိၤဆူ တၢ်သံအပူၤလၢတၢ်ကျၢအယီ, ဒ်သီးဒ်ခရံၣ်ဝဲၤဆၢထၣ်က့ၤလၢ တၢ်သံအပူၤလၢပၢ်အလၢကဝီၤအသီးန့ၣ်, ပကလဲၤတၢ်ပဝဲဒၣ်လၢတၢ်မူအသိ, ဒ်န့ၣ်အသိးစ့ၢ်ကီၤလီၤ.

ကလၢတံၣ်၃:၂၇-၂၉. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ဖဲဒၣ်ပုၤဒီးကျၢအသးဆူခရံၣ်အပူၤတဖၣ်န့ၣ်, မ့ၢ်အကူထီၣ်သီးထီၣ်ခရံၣ်လီၤ.- ပုၤယူၤဒၤဖိတအိၣ်, ပုၤဟးလုၣ်ဖိတအိၣ်, ပုၤကုၢ်ဖိတအိၣ်, ပုၤသဘျီဖိတအိၣ်, ပုၤပိၣ်မုၢ်တအိၣ်, ပုၤပိၣ်ခွါတအိၣ်ဘၣ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, သုမ့ၢ်တၢ်တမံၤယီၤခဲလၢၢ်, လၢယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ်အပူၤလီၤ. ဒီးသုမ့ၢ်ခရံၣ်အတၢ်ဒီး, သုမ့ၢ်ဝီၤအၤတြၢဟ့ၣ်အချံအသၣ်, ဒီးပုၤကန့ၢ်ဘၣ်သါတၢ် ဒ်တၢ်ဝံးပၢ်တဲၣ်အသိးန့ၣ်လီၤ. ကလီၤစဲၣ်၂:၁၂. ဒီးသုဘၣ်ခူၣ်လီၤကွံၣ်ဃုၣ်ဒီးအိၤ လၢတၢ်ဒီးကျၢန့ၣ်လီၤ. လၢအဝဲန့ၣ်အပူၤ သုဘၣ်ဝဲၤဆၢထၣ်ဃုၣ်စ့ၢ်ကီၤ ဒီးအိၤလၢတၢ်န့ၣ်ဘၣ်သးဒီး ယွၤအတၢ်မၤတၢ် လၢအမၤဝဲၤဆၢထၣ်က့ၤအိၤလၢတၢ်သံန့ၣ်လီၤ.

၂တံၢ်ၤ၂:၁၁-၁၂. တၢ်ကတိၤ အမ့ၢ်အတီမ့ၢ်တၢ်အံၤ, ပမ့ၢ်သံဃုၣ်ဒီးအိၤဒီး, ပကမူဃုၣ်စ့ၢ်ကီၤဒီးအိၤလီၤ.- ပမ့ၢ်ဝံးဝံးဂူၤတၢ်ဒီး, ပကကဲဃုၣ်စီၤပၤဒီးအိၤစ့ၢ်ကီၤလီၤ. ပမ့ၢ်သမၤအိၤဒီး, ကသမၤစ့ၢ်ကီၤပုၤလီၤ. မၢ်ကူး၁၆:၁၄-၁၆. လၢခံက့ၤန့ၣ်, ပုၤတဆံတဝၤဆၣ်နီၤသန့ၤအဖၢ

လၢ်လၢ်တက့ၢ်.- ပှၤလၢအစ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤဝဲ, ဒီးဒီးဘျၢအသးန့ၣ်
တတုၤလၢတၢ်အိၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤအီၤလီၤ. မ့ၢ်ပှၤလၢအတစ့ၢ်တန့ၣ်ဘၣ်
န့ၣ်, ကဘၣ်တၢ်ဝံၣ်ညီၣ်ယၣ်အီၤလီၤ.

(၂)

“မ့ၢ်ပှၤဒုဒံၣ်ဖိအတၢ်ဒီးဘျၢအသးအဝုၢ်, ဒီးဂျၢမရံဖိ
အဒိအတဲၣ်ဒီး ခရံၣ်အတၢ်ကတိၤ.”

မၤတၢ်.၈:၃၆-၃၉. ဒီးလဲၤတၢ်လၢကျဲအမၤမုၢ်ဒီး, တုၤဝဲလၢထံတပူၤ,
ဒီးပှၤဒုဒံၣ်ဖိဝဲဒၣ်, ကွၢ်ကွၢ်, ထံအိၣ်ဝဲလီၤ. ဒ်သိးယသုတဒီးဘျၢယ
သးတဝုၢ်ဒီး, မ့ၢ်မနုၤတြီၤတမံၤလဲၣ်.- [ဒီးစီၤဖဲလံးပုးဝဲဒၣ်, နမ့ၢ်
စ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤလၢနသးဒီးဖျၢၣ်ညါဒီး, ဝုၤဒီးနၤလီၤ. ဒီးအဝဲဒၣ်ကတိၤ
ဆၢကၢ်ဒီးဝဲဒၣ်, ယနၢ်လၢယုၣ်ဂ္တးခရံၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ယွၤအဖိခွါလီၤ.]-
ဒီးမၤလိာ်ဝဲ ဒ်သိးလုၣ်ကတိၤကအိၣ်ကတိၤလီၤ. ဒီးစီၤဖဲလံးပုး, ဒီးပှၤ
ဒုဒံၣ်ဖိ, လဲၤလီၤဆူထံကျဲခဲၤလၢၣ်, ဒီးအဝဲဒၣ်ဘျၢအီၤလီၤ.- ဒီးတုၤ
အဖဲက့ၤထီၣ်လၢထံကျဲဒီး, ယွၤအသးန့ၣ်ထုးကွံာ် စီၤဖဲလံးပုး ဒီးပှၤ
ဒုဒံၣ်ဖိန့ၣ် တထံၣ်လၢဘၣ်အီၤဘၣ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, အသ့ၣ်ခုအသး
ခုဒီး, လဲၤဒၣ်တၢ်လၢအကျဲလီၤ.

မၤတၢ်.၈:၁၂. ဘၣ်ဆၣ်ဒီးတုၤပှၤတဖၣ်န့ၣ် စ့ၢ်က့ၤန့ၢ်က့ၤစီၤဖဲလံးပုး
ဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ ယွၤအဘီအမုၢ်ဒီး ယုၣ်ဂ္တးခရံၣ်အမံၤအဝုၢ်န့ၣ်ဒီး, အဝဲ
သ့ၣ်ဒီးဘျၢအသးဒီးမုၢ်ဒီးခွါလီၤ.

မးသဲ.၁၀:၃၂-၃၃. မၤသးဒ်န့ၣ်ဒီး, ကယဲၢ်ပှၤလၢအအၢၣ်လီၤအီၤ
လီၤယၤ လၢပှၤကညီအမဲၣ်ညါကိးဂၤဒဲးန့ၣ်, ယကအၢၣ်လီၤအီၤလီၤ
အီၤစုၢ်ကိးလၢ ယဝ်အိၣ်လၢမူခိၣ်အမဲၣ်ညါလီၤ.- မ့ၢ်ဖဲဒၣ်ပှၤလၢ
အသမၤယၤလၢ ပှၤကညီအမဲၣ်ညါတဂၤဂၤန့ၣ်, ယကသမၤစုၢ်ကိးအီၤ

လၢသရၣ်ပူၤတၢ်) ပုၤခဲလၢၣ်တၢ်ဆၢထၢၣ် ဒီးအဆၢကတီၢ်လၢကဒိ
ကန့ၣ်တၢ်အဂီၢ်တၢ်တၢ်. လၢတၢ်လီၤတမ့ၢ်တၢ်တၢ်, ပုၤတနီၤနီၤ
ဆၢထၢၣ်တကဲတၢ်မုၢ်တၢ်အယီ, ကကဲထီၣ် တၢ်မၤဘျးပုၤသးအဂီၢ်န့ၣ်
လီၤ.

လံၣ်စီဆုံအဆၢလၢအဖီလၢတဖၣ်အံၤ,
မံၤသရၣ်ကယုထၢတၢ်ထံၣ်ဖဲအကွၢ်ဝဲကြးဝဲတၢ်ဝဲတက့ၢ်.

(၁)

“မုၢ်ပကစၢ်ယုၣ်လူၤအကစၢ်ဒၣ်ဝဲ ဒီးဘျးအသးအဝုၢ်ဒီး
အတၢ်မၤလိၣ်”

မးသဲး၁၃-၁၇. တၢ်န့ၣ်တရုၤယုၣ်လူၤဟဲလၢကၢလံၤလၢ ဆူစီၤယီၤ
ဟၣ်အိၣ်ဖိၣ်ဖဲယၢ်ဒၣ်အနံၤ, ဒ်သးအကဒီးဘျးအသး လၢအရုပူၤလီၤ.-
ဒီးစီၤယီၤဟၣ်ကတီၢ်တြီၤတၢ်, ဒီးစံးဝဲဒၣ်, ယဲဒၣ်အံၤ ယဒီးဘျးယသး
လၢန့ၣ်ပူၤအလီၢ်အိၣ်, ဒီးန့ၣ်နဲဆူယအိၣ်ငါ.- ဒီးယုၣ်လူၤကတီၢ်ဆၢ
တၢ်စံးတၢ်အီၤ, ခဲကန့ၣ်အံၤပျဲတက့ၢ်. အဝုၢ်ဒ်အံၤ, ဂုၤပမၤလၢထီၣ်
ပျဲထီၣ် ကယဲၣ်တၢ်တီၢ်လီၤခဲလၢၣ်ဒ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်န့ၣ်တရုၤအဝဲဒၣ်
ပျဲအီၤလီၤ.- ဒီးယုၣ်လူၤဒီးဘျးအသးဝံၤဒီး, လဲၤထီၣ်တကီၢ်ခါလၢထံ
ကျိ, ဒီးကွၢ်ကွၢ်, မူခိၣ်အိၣ်ထီၣ်အသးလၢအဂီၢ်, ဒီးထံၣ်ယွၤအသး
ယုၢ်လီၤအသး ဒ်ထီၣ်လွံၢ်အသး, ဒီးဟဲလီၤလၢအလီၤန့ၣ်လီၤ.- ဒီး
ကွၢ်ကွၢ်, တၢ်အကလုာ်သီၣ်လီၤလၢမူခိၣ် ဒီးစံးဝဲဒၣ်, အဝဲတဂၤအံၤ
မုၢ်ယဖိခွါလၢယအဲၣ်, ဒီးဘၣ်ယသးလၢအီၤလီၤ.

မၤကူး ၁၆:၁၅,၁၆. ဒီးစံးတၢ်အီၤ, လဲၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘျးညါ, ဒီး
စံၣ်တၢ်တဲလီၤတၢ်သးခုအကစီၣ် လၢကယဲၣ်တၢ်တၢ်တၢ်အသးတဂၤ

၃. တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အလုၢ်အလၢ်ဖီၣ်ဆုံ.

က. တၢ်ဒီးဘျာၣ်အဝုၢ်.

တၢ်ကတိၤ “ဒီးဘျာ” တဘီအံၤ ဟဲလၢဟးလုၣ်အကျိၣ်, “ဘးပတံၢ်,” အဒိပညိၣ်နီၣ်နီၣ် မ့ၢ်စ့ၣ်လီၤဘျာလီၤန့ၣ်လီၤ.

ဖဲခရံၣ်ဟဲလီၤအဆၢကတိၢ်န့ၣ် အဝဲမၤလၢပုၤ ယူဒၤအတၢ်သိၣ် တၢ်သီ ဒိဖျိအကၢၢ်ဒၣ်ဝဲအတၢ်ဒီးဘျာထံဝံၤ ဒီးပျဲအပျဲအဘီၣ်တၢ်မၤဖိတဖၣ် မၤပိၣ်ထွဲလုၢ်လၢ်တမံၤသီအံၤန့ၣ်လီၤ.

တၢ်ဒီးဘျာထံအဒိပညိၣ်န့ၣ် ပကပၢ်ဖျါ ဒ်လၢလၢ်အသိးအံၤန့ၣ်လီၤ.

(၁) မ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်လၢ တၢ်သုစိကွၢ်ပတၢ်ဒီးဘး ဒိဖျိတၢ်ပိၣ်ယၢ်လီၤ က့ၤပသးနီၣ်နီၣ် ဒီးတၢ်ခူၣ်လီၤကွၢ် အအံၤတယၣ်နီၣ်နီၣ်အံၤလၢ ခရံၣ်အပူၤ ဒီးတၢ်ဂဲၤဆၢထၢၣ်ယုၢ်ဒီးခရံၣ် လၢတၢ်အိၣ်မူအသိးအပူၤန့ၣ်လီၤ.

(၂) မ့ၢ်တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤ လၢပုၤကညိဒီးတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အမဲၣ်ညါ လၢပတူၢ်လိာ်ယုၣ်ဂ္ၤခရံၣ် ဒ်ပတၢ်အုၣ်က့ၤဒိၣ်က့ၤကၢၢ် ဒီးပတၢ်အိၣ်မူ ဒ်ခရံၣ်ဖိနီၣ်နီၣ်အသိးအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

(၃) မ့ၢ်တၢ်ပနီၣ် လၢပကဲထီၣ် ခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိတဂၤလံၣ်န့ၣ်လီၤ. တၢ်ဒီးဘျာထံမ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်လၢဒိ လၢအဒုးန့ၣ်ဖျါတၢ်လဲလိာ် လၢပပူၤတဒိဒီးတၢ်သုစိပုၤလၢပတၢ်ဒီးဘးန့ၣ်လီၤ. တၢ်လဲလိာ် လၢပပူၤလၢသ့ၣ်လၢသးတဒိမ့ၢ်တၢ်လၢအကါဒိၣ်န့ၣ်လီၤ.

တၢ်နီၣ် - ကွၢ်ကွၢ်, သရၣ်မ့ၢ်ဖးလံာ်ဖီဆုံ ဒီးကြးမ့ၢ်ထဲၣ်ကိာ်ဒိၣ်န့ၣ် ဖဲအဘျာပုၤလၢထံအခါလီၤ. အဝုၢ်န့ၣ်, လၢတၢ်လိာ်တနီၣ်(တမုၢ်တၢ်

(၁၀)

တၢ်မၤလိၣ်လၢအဖီခိၣ်, ဒီးတၢ်မၤလိၣ်အဂၤတဖၣ် ဖဲပထံၣ်န့ၣ်
အိၣ်ဒီးဖဲတၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါပုၤတၢ်ဒီးတၢ်ဒီး, ဖဲအအိၣ်သမုးလၢလံၣ်စီဆုံ
အပူၤန့ၣ်ပအာၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပကတိၣ်န့ၣ်အိၣ်, ဒ်တၢ်မၤဆူၣ်အသိး
န့ၣ်တမုၢ်လၢ, မုၢ်လၢတၢ်အဲၣ်တၢ်ကွဲ, ဒီးတၢ်သ့ၣ်ဒုးသးန့ၣ်လီၤ.

မံး.၄၀:၈, ၁ယိၤ.၅:၃.

ကွၢ်တၢ်, တၢ်တၢ်တၢ်, ဝုၤလၢသရၣ်ဖးတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤ
အံၤ, လၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်အမဲၣ်ညါ, တထံၣ်ဒီးတထံၣ်, ဒီးတၢ်အဖးဝံၤဒီး
ဝုၤလၢတၢ်အိၣ်ဖိၣ်ဖိ ပၤဖျါထီၣ်အသး လၢအအာၣ်လီၤအိၣ်လီၤန့ၣ်
လၢအဝဲၤဆၢထၢၣ်ကိးဂၤဒဲးအယိ, ဒီးဖဲအအိၣ်ဆၢထၢၣ်အဖးမုၢ်န့ၣ်,
ပိသရၣ်ဆူၣ်အိၣ် လၢတၢ်ထုကဖၣ်အပူၤ ဒ်သိးအဝဲသ့ၣ်မၤလၢတီၣ်ပွဲၤ
ထီၣ် အတၢ်အာၣ်လီၤအိၣ်လီၤ လၢအသ့ၣ်ဂၤသးကျၢၤကသုန့ၣ်တက့ၢ်.

— — — — —

(၇)

ပှၤလၢအဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ တၢ်သးခုကစီၣ် ကမူဝဲလၢတၢ်သးခု
အကစီၣ်, ဒီးပှၤလၢအဟ့ၣ်လီၤပှၤလၢတၢ်ဘၣ်သးဒီးသးန့ၣ်, ကဒီးန့ၣ်
ယုၣ်ပတၢ်ဘၣ်သးဒီးဖဲဒီးညၣ်တသါန့ၣ် မ့ၢ်ပကစၢ်အတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်
လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ပအာၣ်လီၤအီၤလီၤလၢပကတိၢ်န့ၣ်
အီၤလီၤ.

၁ကရံၣ်.၉:၁၁,၁၄, ကလၤ.၆:၆.

(၈)

ပကစၢ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ် လၢတၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်ဝံးထံ အလုာ်
လၢ, ဒီးလၢပကမၤတၢ်န့ၣ် လၢတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤအီၤအဝုၢ်န့ၣ်, မ့ၢ်
အတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ပအာၣ်လီၤအီၤလီၤလၢပကတိၢ်န့ၣ်
အီၤလီၤ.

၁ကရံၣ်.၁၁:၂၃-၂၉.

(၉)

လၢပကလဲၤလၢဟီၣ်ခိၣ်ဒီးဘၣ်ညါ ဒီးဝံၣ်တဲၤတဲၤလီၤ တၢ်သး
ခုအကစီၣ် လၢကယဲၢ်တၢ်ဘၣ်တုအသးကိးဂၤဒဲးန့ၣ်, မ့ၢ်ပကစၢ်အ
တၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ဖဲတၢ်လီၤဘၣ်ပှၤစုၣ်စုၣ်ဒီး ပမၤသ့
အသိးန့ၣ်, ပအာၣ်လီၤအီၤလီၤလၢပကတိၢ်န့ၣ်အီၤလီၤ.

မၤတၢ်၂၀:၁၈-၂၀, မၤ.၁၆:၁၅-၁၆, ရီ.၁၀:၁၃-၁၅.

(၄)

လၢပကအဲၣ်လိာ်ကွဲၣ်လိာ်ပသး, မၤစၢၤလိာ်ပသး, ဝံလိာ်သကိးပ
တၢ်ဝံတၢ်ယိး, သးခုဒီးပှၤလၢအသးခု, သးအုဒီးပှၤလၢအသးအုးန့ၣ်,
မ့ၢ်ပကစၢ်အတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ပအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပကတိၢ်န့ၣ်
အိၣ်လီၤ.

ယိၤ.၁၅:၁၂, ၁၇, ၁၇:၂၁, ရီ.၁၂:၁၀-၁၅, ၁ကရံၣ်.၁၂:၂၆,
၂၇, ၁၃:၁-၇, ကလၤ.၆:၂, အုး.၄:၃၂.

(၅)

လၢပကဟးဆွဲးတၢ်အၢ ကိးအကုၢ်အဂီၤဒဲးန့ၣ်, မ့ၢ်ပကစၢ်အ
တၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ပအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပကတိၢ်န့ၣ်
အိၣ်လီၤ.

၁သုး.၅:၂၂, ရီ.၁၂:၁၇, ၂ကရံၣ်.၈:၂၁, ၁ပုး.၁:၁၅-၁၆,
၂:၉. တံ.၂:၁၂.

(၆)

လၢပကမၤလၢမၤကပီၤယွၤ, လၢပစုလီၢ်ဒိၣ်ဒိၣ် ဒီးပာ်ဖှိၣ်တၢ်
လၢယွၤအဂီၢ်ဖဲပဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ဘျးတၢ်ဖှိၣ်အသိး, ဒီးလၢပကဟ့ၣ်တၢ်
ညီ, မ့ၢ်ပကစၢ်အတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ပအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပကတိၢ်န့ၣ်
အိၣ်လီၤ.

ကတိၤ.၇:၉, ၁ကရံၣ်.၁၆:၂, ၂ကရံၣ်.၉:၇.

မုၢ်ခရံၣ်အတၢ်မၤလိာ်လၢပတၢ်တၢ်န့ၣ်အိၣ်အိၣ်ဒဲးအါထံၣ်
ဒီးလိာ်ခရံၣ်ကတိၤဒဲးတၢ်ဒီးပုၤ, ဝဲးဒဲးဒၣ်, “သုမုၢ်အဲၣ်ယၢဒီးတၢ်န့ၣ်
ယတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်တက့ၢ်” အသိးန့ၣ်လီၤ.

(၁)

လၢပတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤ မုၢ်အိၣ်ဘျဲးအနံၤဒီး ပုၤဖိဆဲးအိၣ်န့ၣ်
မုၢ်ပကစၢ်အတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ပအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပတၢ်တၢ်န့ၣ်
အိၣ်လီၤ.

၂၆၁.၂၀:၈-၁၀, ယိၤ.၂၀:၁, မၤ.၂၀:၇, ဘကရံၣ်.၁၆:၂.

(၂)

လၢပသုတဟးဆဲး တၢ်အိၣ်ဖိၣ်ရိၣ်ဖိၣ်လၢပကဘျဲးသကိးဘါ
သကိးတၢ်အိၣ်တဂ့ၤ, မုၢ်ပကစၢ်အတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ပအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပကတၢ်န့ၣ်
အိၣ်လီၤ.

ဇၢ.၁၀:၂၅, မၤ.၃:၁၆, မး.၁၈:၂၀.

(၃)

ပကလဲၤန့ၣ်ဆူပဒးပုၤ ဒီးဘါထုကဖၣ်တၢ်လၢပပၢ်လၢအအိၣ်
လၢတၢ်ခူသ့ၣ်န့ၣ်, မုၢ်ပကစၢ်အတၢ်မၤလိာ်န့ၣ်လီၤ.

အတၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ်, ပအၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤလၢပကတၢ်န့ၣ်
အိၣ်လီၤ.

မး.၆:၆, မၤ.၁:၃၅, လူၤ.၁၁:၁, မၤ.၁၀:၉.

၂. တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤအထံၣ်တဆံ.

သရၣ်ကြးဖး လံာ်တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤအထံၣ်တဆံ တဘျီတဘျီတဘျီတဘျီ လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အပူၤ တဂၤလၢလံာ်အမဲၣ်ညါ, ဒီးဒုးအၢၣ်လီၤအီၤအီၤန့ၣ်လီၤ. ကြးဖးစုၣ်ကိးတဘျီတဘျီ လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိမဲလၢာ်အမဲၣ်ညါ, လီၤဆီဒုၣ်တၢ်ဖဲအဘူးဒီး အကူအိၣ်ကိၣ်အီၤစဝံးထံအခါန့ၣ်, ဒ်သိးအကဒုးသုၣ်နီၣ်ထီၣ်ကုၤပုၤ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်ဖိလၢအတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤဒုၣ်ဝဲ အဝုၣ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. ဒီးထဲန့ၣ်ဇၤတကးဘၣ်, ဝုၤလၢသရၣ်ကစံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်တဘျီတဘျီလၢတၢ်အၢၣ်လီၤအီၤအထံၣ်တဆံအံၤအဝုၣ်အကျိၤန့ၣ်လီၤ. လၢယဲၣ်န့ၣ်အတီၢ်ပူၤ မ့ၢ်စံၣ်တဲၤတဲၤလီၤတၢ်တထံၣ် အဝုၣ်တဘျီ, တထံၣ်အဝုၣ်တဘျီ, တုၤအပွဲၤထီၣ်ဆံဆဲၣ်တဘျီညါန့ၣ်ဒီး, ကကဲတၢ်ဘျးဖးဒိၣ်လၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ဒ်စီၤယုဒၤစံးဝဲအသိး, ဝုၤလၢသရၣ် ဝံသးစူၤမၤလီၤ. စံးဝဲဒ်အံၤ (ဆၢဖိ ၅) “ဒီးသုသုၣ်ညါတဘျီ ဘၣ်ဆၢဒီး, တၢ်မိၣ်ဒုးသုၣ်ညါထီၣ်ကုၤယသးလၢသု”လီၤ.

“တၢ်အၢၣ်လီၤအီၤအထံၣ်တဆံ”

ကစၢ်ယၣ်ရှုးစံးဝဲဒ်, “သုမ့ၢ်အဲၣ်ယၢဒီး တီၢ်န့ၢ်ယတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်တက့ၢ်” (ယီၤ.၁၄:၁၅). လၢတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်အကျိၤ တၢ်မၤလိာ်တထံၣ်မ့ၢ်ဝဲ လၢပုၤလၢအစူၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤအီၤ တဂၤလၢလံာ်ကဒီးဘျးအသးလၢထံ လၢပာ်ကစၢ်, ဖိခွါကစၢ်, ဒီးသးစီဆုံကစၢ်အမံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. (မး. ၂၈:၁၉, မၤ.၁၆:၁၆). ပအဲၣ်အီၤသတးဒီး တၢ်မၤလိာ်တထံၣ်န့ၣ် ပတီၢ်န့ၢ်လံာ်, ဒီးပဒီးဘျးပသးလၢထံ, ဒ်အတၢ်မၤလိာ်အိၣ်ဝဲအသိးန့ၣ်လီၤ.

တၢ်စံၣ်ညီၣ် ဒ်အတၢ်တီၢ်တၢ်လီၤဒၣ်ဝဲအသိး ဆူတၢ်မူအထူအယိၣ်န့ၣ်လီၤ.

မၤလၢကံး ခုးဝဲစ, ကတိၤ.၁၂:၂၆, ရှိၤ.၅:၂၀, မၤ.၁၀:၃၄-၃၅, ၁:၁၇, ဂုး၆, ဝယိၤ.၂:၂၉, ခုးဂု, ရီၤ.၆:၈-၂၂, ဝကရံၣ်.၁၁:၃၂, ကတိၤ. ၁၁:၃၁, ဝပုး. ၄:၁၇-၁၈, ဝယိၤ.၅:၁၉, တလၢကံး. ခုးဝဲစ, ယိၤ.၃:၃၆, ရှိၤ.၅:၂၀, ၅၅:၇, လူၤ.၁၆:၂၅, ယိၤ.၈:၂၀-၂၄, ကတိၤ.၁၀:၂၄, လူၤ.၁၂:၄-၅, ယိၤ.၁၂:၂၅-၂၆, စံၣ်.ခုးဝဲစ.

(ယ) 'ဆၢယးဟီၣ်ခိၣ်အစိၤကတၢၢ်.

ပနၢ်လၢ ဟီၣ်ခိၣ်အစိၤကတၢၢ်န့ၣ်ကဟဲဝဲ ဖဲခရံၣ်ကဟဲလီၤဝဲလၢမူခိၣ်ဒီး ကဒုးဝဲဆၢထၢန့ၣ်သမူထီၣ်ကုၤပုၤသံးတဖၣ် ဆူတၢ်စံၣ်ညီၣ်အပူၤဒီး ပုၤတီၢ်ပုၤလီၤတဖၣ် ဆူတၢ်မူအထူအယိၣ် အတၢ်သးခုအထူအယိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဝပုး.၄:၇, မး.၂၅:၃၁,၂၈:၂၀, ဝဒုးဝဲ-၄၃, ၂ပုး.၃:၃-၁၃, မၤ.၁:၁၁, လီၣ်.၁:၇, လီၣ်.၁:၇, ငၤ.၉:၂၈, မၤ.၂၄:၁၅, ဝကရံၣ်. ၁၅:၁၂-၁၈, လူၤ.၁၄:၁၄, ဒၤ.၁၂:၂, ယိၤ.၅:၂၈-၂၉, ၆:၄၀, ၁၁:၂၅-၂၆, မၤ.၁၀:၄၂, မး.၁၃:၃၇-၄၃,၄၉, ၂၄:၃၀-၃၁, ၂၅:၃၁-၄၅, လီၣ်.၂၂:၁၁, ဝကရံၣ်.၆:၉-၁၀, မၤ.၉:၄၃-၄၈, ၂ပုး.၂:၉, ယူၤ.၁:၇, ဖဲ.ခုးဝဲစ, ရီၤ.၆:၂၃, ၂ကရံၣ်.၅:၁၀, ယိၤ.၄:၃၆, ၂ကရံၣ်. ၄:၅, မၤ.၁၁:၃၁, ရီၤ.၂:၂-၂၆, လီၣ်.၂၀:၁၁-၁၂, ဝယိၤ.၂:၂၈, ၄:၁၇, ၂ပုး.၃:၁၁-၁၃.

— န န — န န — န န — န န —

၂၉, မး.၂၆-၃၀, မၢ်.၁၄-၂၂-၂၅, လူၤ.၂၂:၁၄-၂၀, ဝကရံၣ်. ၅:၈, ဝကရံၣ်.၁၀:၃-၃၂, ဝကရံၣ်.၁၁:၁၇-၃၃, ယိၤ.၆:၂၆-၇၁.

(ဖ) ဘၣ်ဃးမုၢ်အိၣ်ဘျဲးန့ၣ်.

ပနၢ်လၢ နွံသီတသီလၢအမုၢ် မုၢ်ခိၣ်ထံးအနၢ်တနၢ်န့ၣ် မုၢ်ကစၢ် အမုၢ်တနၢ် လၢအမုၢ်ခရံၣ်ဖိအမုၢ်အိၣ်ဘျဲးန့ၣ် လၢပကတၢ်ပၢ်စီဆ့ၣ် အီၤ လၢတၢ်ဘျီတၢ်ဘျီ အလုၢ်အလၢ်စီဆ့ၣ် ဒီးဟးဆဲးကယဲၢ်မုၢ် တၢ်ဖဲး တၢ်မၤ, ဒီးဟီၣ်ခိၣ်အတၢ်ဖဲးတၢ်မၤကိးမံၤဒဲးန့ၣ်လီၤ.

မၤ.၂၀:၇, ကလိး.၂:၁၆-၁၇, မၢ်.၂:၂၇, ယိၤ.၂၀:၁၉, ဝကရံၣ်.၁၆:၁-၂, လိာ်.၁:၁၀, စံး.၁၁၈:၂၄, ရှိၤ.၅၈:၁၃-၁၄, ငှၢ်.၁၀:၂၄-၂၅, ၄:၃-၁၃.

(ဘ) ဘၣ်ဃးပဒိၣ်ပပုၢ်.

ပနၢ်လၢ ပဒိၣ်ပပုၢ်န့ၣ် ဘၣ်တၢ်ပၢ်လီၤအီၤလၢ ကစၢ်ယွၤ လၢပၤထံဖိကိၢ်ဖိ အတၢ်ဂ့ၤဒီး အတၢ်ဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖှိၣ်အဂီၢ်, ဒီးလၢ ပကပးကဲအီၤ, ယူးယိၣ်အီၤ, ဒီးဘီထုကဖၣ်လၢအဂီၢ် ဒီးသျှၣ်နီၣ် ထီၣ်လၢကစၢ်ခရံၣ်မုၢ် ကစၢ်တဖၣ်အကစၢ် ဒီးတၢ်ယုတၢ်ဖိ အစီပၤ လၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ဆၣ်ဒီး တၢ်အိၣ်ဖှိၣ် ကဘၣ်အိၣ်ဖးဒီး ထံကိၢ်အတၢ်ပၤတၢ်ပၤန့ၣ်လီၤ.

ရိ.၁၃:၁-၇, ၅မိၤ.၁၆:၁၈, ၂ရမူၤ.၂၃:၃, ၂မိၤ.၁၈:၂၁-၂၃, ယံး.၃၀:၂၁, မး.၂၂:၂၁, တံး.၃:၁, ၁ပုး.၂:၁၃, ၁တံၤ.၂:၁-၃, မၤ. ၅:၂၉, ဒၤ.၃:၁၅-၁၈, ၆:၇-၁၀, မၤ.၄:၁၈-၂၀, မး.၂၃:၁၀, လိာ်.၁၉:၁၆.

(မ) ဘၣ်ဃးပုၤတီၤပုၤလိၤဒီးပုၤတတီၤတလီၤ.

ပနၢ်လၢ ပုၤလၢအစုၢ်က့ၢ်န့ၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ပၢ်တီၤပၢ် လီၤအီၤလၢ ခရံၣ်အဃိသတးဒီး လၢမုၢ်နၢ်ခဲကတၢ် အဝဲသ့ၣ်ဒီးဘၣ်

လုၢ်အလၢဒၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ. ဒီးအိၣ်အနၢ်တဖၣ်မ့ၢ်ဝဲ တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်
ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သးပုၢ်တဖၣ်လီၤ.

၁ကရံၣ်.၁:၁-၁၃, မး.၁၈:၁၇, ၁၁:၂၂-၂၃, ၁ကရံၣ်.၄:၁၇,
၁၄:၂၃, ၁တံၤ.၃:၅, မၤ.၂:၄၀-၄၂, ၂ကရံၣ်.၈:၄-၅, မၤ.၂:၄၇,
၁ကရံၣ်.၅:၁၂-၂၃, မး.၂၈:၁၉-၂၀, ယီၤ.၁၄:၁၅-၂၁, ယီၤ.၁၅:
၁၂, ၁ယီၤ.၄:၂၁, ၁သး.၄:၂, ၂ယီၤ.၁:၆, ကလၤ.၆:၂, ၁ကရံၣ်.
၁၁:၂, ၂သး.၃:၆, ရီၤ.၁၆:၁၇-၂၀, ၁ကရံၣ်.၁၁:၂၃-၃၄, မး.၁၈:
၁၉-၂၀, ၂ကရံၣ်.၂:၁၇, ၁ကရံၣ်.၄:၁၇, အး.၄:၇, ၁ကရံၣ်.၄: ၁၂,
မၤ.၁၄:၂၃, မၤ.၁၅:၂၂, ၁တံၤ.၃ဒီဆၢ, တံတူး.၁ဒီဆၢ.

(ပ) ဘၣ်ဃးတၢ်ဒီးဘျၢထံဒီးတၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်ပံးထံ.

ပနၢ်လၢခရံၣ်ဖိအတၢ်ဒီးဘျၢအသးန့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်ဘျၢလီၤပုၢ်လၢ
အစုၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤခရံၣ်န့ၣ် ဆူထံကျိၤ လၢပၢ်ကစၢ်, ဖိခွါတစၢ်ဒီးသးစီ
ဆံ့ကစၢ်အမံၤအပူၤ, ဒီးမ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်လၢ အမၤဖျါထီၣ် ပကစၢ်ခရံၣ်
အတၢ်ဒီးသံအသး လၢထူၣ်စုညါအလီၤ, ဘၣ်တၢ်ခူၣ်လီၤကွံၣ်အိၣ်ဒီး
ဝဲဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်ဝဲ လၢတၢ်သံဒီး မ့ၢ်တၢ်ပနီၣ်တမံၤ လၢပသံ
သဒၣ်ကွံၣ် တၢ်ဒီးဘးဒီး ဝဲဆၢထၢၣ်သမူထီၣ်က့ၤ ဆူတၢ်မူအသီလၢ
ကစၢ်အပူၤန့ၣ်လီၤ.

ဒီးလၢအဘၣ်ဃးဒီး တၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်ပံးထံန့ၣ်, ဒုးန့ၣ်ဖျါထီၣ်
တၢ်မၤတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ် ပကစၢ်ခရံၣ်အတၢ်ဒီးသံအသးလၢပဂီၢ် တုၤအ
ဟဲတစုန့ၣ်လီၤ.

မၤ.၈:၁၂, ၃၆-၃၉, မး.၃:၅-၆, ယီၤ.၃:၂၂-၃၂, ယီၤ.၄:၁၂,
မၤ.၁၆:၁၆, မၤ.၂:၃၈, မၤ.၁၆:၃၂-၃၄, မၤ.၁၀:၈, မၤ.၁၀:၄၇-
၄၈, ကလၤ.၃:၂၇-၂၈, ရီၤ.၆:၁-၄, ကလီၤ.၂:၁၂, ၁ပုး.၃:၂၀-၂၁,
မၤ.၂၂:၁၆, မၤ.၂:၄၁-၄၂, မး.၂၈:၁၉-၂၀, ၁ကရံၣ်.၁၁:၂၆-

လာကစၢ်ယွၤအစိကမီၤ တၢ်အတုၤလာတၢ်အုၣ်ကုၤနီၣ်ကုၤန့ၣ်လီၤ.

ယီၤ.၈:၃၀, ဝယီၤ.၂:၂၇-၂၈, ဝယီၤ.၃:၉, ၂ပု:၁:၁၇, ငၤ. ၁၂:၈, လီၣ်. ၂:၁၀, ၃:၁၀, ၁ကရံၣ်.၁၅:၅၈, ဝယီၤ.၅:၁၈, ကလၤ. ၅:၁, ၁ပု:၅:၉, ရီၤ.၈:၂၈, ယံ:၃၂:၄၀, စံ:၁၂:၂, စံ:၉၁:၁၁-၁၂, စံ:၁၆, ယူၤ.၁:၂၄, ဝယီၤ.၄:၄.

(ဒ) ဘၣ်ယးတၢ်သိၣ်တၢ်သီဒီးတၢ်သးခုကစီၣ်.

ပနာ်လာ ကစၢ်ယွၤအတၢ်သိၣ်တၢ်သီန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်လာအတက ဒံကဒါဘၣ်ဒီး အိၣ်ဝဲလီၤထူလီၤယိာ်လာ အတၢ်စံၣ်ညီၣ်ပာ်ဆၢတၢ်အ ပူၤဒီးစိဆံၣ်, တီဝဲလီၤဝဲ, ဒီးဂုၤဝဲဝဲန့ၣ်လီၤ. ပုၤကညီၣ်လီၤကမၢ်တၢ်ဒီး အဲၣ်တၢ်ဒီးဘးအအယိန့ၣ် မၤလာထီၣ်ပွဲၤထီၣ် ယွၤအတၢ်သိၣ်တၢ် သီန့ၣ်တသုလၤဘၣ် ဒီးတၢ်သးခုကစီၣ်အတၢ်မၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒ်သိးကစၢ် ယုၣ်ဂူးခရံၣ်အယိန့ၣ်, ပုၤဟီၣ်ခိၣ်ဖိကထူၣ်ဖျဲးထီၣ်ကွံၣ် လၢတၢ်ဒီးဘး ဒီးကဲထီၣ်ကုၤ ပုၤလာအစူၢ်ကုၤန့ၣ်ကုၤ ကစၢ်ယွၤအတၢ်မၤလိာ်လီၤ.

မ:၅:၁၇-၁၈, လူၤ.၁၆:၁၇, ရီၤ.၃:၂၀, ရီၤ.၇:၇-၁၂, ၁၄, ၂၂, ကလၤ.၃:၁၂, စံ:၁၁၉ဒီယုၢ်ညါ, ရီၤ.၈:၇-၈, ယိၤရှု ၂၄:၁၉, ယံ:၁၃:၂၃, ယီၤ.၆:၄၄, ရီၤ.၈:၁-၄, ၁၀:၄, ငၤ. ၈:၁၀, ၁၂:၁၄, ယူၤ.၁:၂၀-၂၁, ယီၤ.၂၀:၃၁.

(န) ဘၣ်ယးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်လၢတၢ်သးခုကစီၣ်ဒုးကဲထီၣ်ဝဲ.

ပနာ်လာ ခရံၣ်အတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်န့ၣ် မ့ၢ်ပုၤလာ အစူၢ်ကုၤန့ၣ်ကုၤ အီၤဒီးဒီးဘျၢအသးတဖၣ်န့ၣ် အတၢ်ပာ်ဖျိၣ်လိာ်အသး, ဒီးဂုၤလိာ်မုာ် လိာ်အသး ဘၣ်ယးဒီးတၢ်သးခုကစီၣ် ဒီးပၤအသးလၢခရံၣ်အတၢ် သိၣ်တၢ်သီဒီး မၤဝဲဒ်ခရံၣ်အလုာ်အလၢ ဒီးအတၢ်မၤလိာ်တဖၣ်အ သးန့ၣ်လီၤ. ဒ်ခရံၣ်ဟ့ၣ်လီၤတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ် လၢပုၤကီးဂၤဒဲးအသးန့ၣ်, အဝဲသ့ၣ်မၤသကိးတၢ်ဒီး အစိကမီၤဒၣ်ဝဲ, အတၢ်စံၣ်ညီၣ်ဒၣ်ဝဲ, ဒီးအ

အတၢ်ကိးန့ၣ် ဒုးအိၣ်ထီၣ်န့ၣ်ပုၤခရံၣ်ဖိ အတၢ်သးမုၢ်သးမံးဒီး ကမုၢ် တၢ်ဂၢၢ်တၢ်ကျၢၤအဝီၢ်န့ၣ် ပတၢ်ကျဲးစးတၢ်ဆူၣ်ဆူၣ်လီၤ.

၂တံၤ.၁:၈-၉, အံး.၁:၃-၁၄, ရီ.၁၁:၅-၇,၂၈, ရီ.၉:၁၁, ၁သး.၁:၄, ၂ပုး.၁:၁၀, ရီ.၈:၂၈, အံး.၁:၁၀, အံး. ၃:၁၁, ၂သး.၁:၃-၁၄, မၤ.၁၃:၄၈, ယီၤ.၁၀:၁၆, မၤ.၁၅:၁၄, ၂မိၤ.၃၃:၁၈-၁၉, ရီ. ၁၁:၂၈-၂၉, ယၤ.၁:၁၇-၁၈, ၂တံၤ.၁:၉, ရီ.၁၁:၃၂-၃၆, အံး. ၁:၁၁, ရီ.၉:၂၃-၂၄, ယံး.၃၁:၃. ဘကရံၣ်.၁:၂၆-၃၁, ရီ.၄:၁၆, ကလီး.၃:၁၂, ဘကရံၣ်.၁၅:၁၀, ၁ပုး.၅:၁၀, ၁သး.၂:၁၂-၁၃, ၁ပုး. ၂:၉, ၂တံၤ.၂:၁၀, ယီၤ.၆:၃၇-၄၀, အံး.၃:၁၂.

(တ) ဘၣ်ယးတၢ်မၤစီဆုံထီၣ်ပသး.

ပနံၣ်လၢ ကစၢ်ယွၤတၢ်အသးလၢ ကမၤစီဆုံထီၣ်ပသးဒီး ပကဒီးန့ၣ်တၢ်စီတၢ်ဆုံ စးထီၣ်ဖဲအမၤက့ၤပသး လၢအသိန့ၣ်ဒီးဆူၣ် ထီၣ်ဝဲဒၣ် ဆူၣ်ညါကွၢ်ကွၢ်န့ၣ်, ဒီးမၤအသးလၢပသးကံၢ်ပူၤ လၢသးစီဆုံ အစိကမိၤအဃိ ဒီးဖျိတၢ်လၢကစၢ်ယွၤတၢ်လီၤပုၤတဖၣ်န့ၣ်လီၤ.

၁သး.၄:၃, ၁သး.၅:၂၃, ၂ကရံၣ်.၇:၁, အံး.၁:၄, ယီၤ.၁၇:၁၇, အံး.၅:၂၆, ငၤ.၁၃:၁၂,၉:၁၄, ကတိၤ.၄:၁၈, ငၤ.၆:၁, ၂ပုး.၁:၅-၈, ဖဲ.၃:၁၂-၁၆, ၂ပုး.၃:၁၈, ၂ကရံၣ်. ၉:၁၀, ၁သး.၃:၁၂, အံး. ၄:၁၅, ၁ပုး.၂:၂-၃, အံး.၄:၁၂.

(ထ) ဘၣ်ယးခရံၣ်ဖိအတၢ်အိၣ်ဂၢၢ်အိၣ်ကျၢၤ.

ပနံၣ်လၢ ခရံၣ်ဖိလၢအတၢ်စုၢ်တၢ်န့ၣ် မုၢ်တၢ်န့ၣ်နီၢ်နီၢ်န့ၣ် အိၣ် ဂၢၢ်ဆိးကျၢၤဝဲလၢခရံၣ်အပူၤ တၢ်အကတၢ် ဒီးအဝဲသ့ၣ်အတၢ်အိၣ် ဂၢၢ်ကျၢၤလၢခရံၣ်အပူၤန့ၣ် မုၢ်တၢ်လၢအမၤလီၤဆီအီၤဒီး ပုၤလၢ အတၢ်စုၢ်တၢ်န့ၣ် တမုၢ်တၢ်နီၢ်နီၢ်ဘၣ်တဖၣ်, ဒီးကစၢ်ယွၤကွၢ်ထွဲ အဝဲ သ့ၣ်လၢ အဝဲသ့ၣ်အတၢ်ဝဲထီၣ်အဝီၢ် ဒီးဘၣ်တၢ်ဟံးယၢ်ကျၢၤအီၤ

ယိၤ.၁:၁၃, ယၤ.၁:၁၈, အုၤ.၄:၂၀-၂၄, ကလိၤ.၃:၉-၁၀, ဝယိၤ. ၃:၉, ရိၤ.၈:၉, ကလၤ.၅:၁၆-၂၃, အုၤ.၂:၁၄-၂၁, မးၤ.၃:၈-၁၈, ဝယိၤ. ၅:၄-၁၈.

(၅) ဘၣ်ဃးတၢ်ပိၢ်ယၢ်လီၤက့ၤပသးဒီးတၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်.

ပနၢ်လၢတၢ်ပိၢ်ယၢ်လီၤက့ၤပသးဒီး တၢ်စ့ၢ်တၢ်န့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်တၢ် လၢကဘၣ်အိၣ်ဒီး တၢ်သပျာ်ကတၢၢ် ဒီးမ့ၢ်တၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်လၢအလံာ် ဃုာ်တၢ်ခဲၣ်လၢကစၢ်ယွၤအသးစီဆုံ ဒုးအိၣ်ထီၣ်ဝဲလၢပသးပူၤလၢ တၢ်ပိၢ်ယၢ်လီၤက့ၤပသးန့ၣ် ပဟဲက့ၤဆူကစၢ်ယွၤအအိၣ်, အိၣ်ဒီးတၢ် တဲလီၤကျဲၤလီၤပတၢ်ကမၣ်ဒီး တၢ်ဃုာ်အတၢ်သးကညီၤ, ပျၢ်ပတၢ်ကမၣ် ဒီးတဘျီဃီန့ၣ် ပအၢ်လီၤအိၣ်လီၤခရံၣ် ဒီးပၢ်အိၣ်လၢပတၢ်အုၣ်က့ၤခိၣ် က့ၤအလၢအပူၤကစၢ်တဂၤဇၤန့ၣ်လီၤ.

မၤ.၁:၁၅, မၤ.၁၁:၁၈, ငၤ.၁၁:၆, ဝယိၤ.၃:၂၃-၂၄, ဃုး. ၁၈:၃၀, မၤ.၃:၁၉-၂၀, မၤ.၆:၃၀-၃၁, မၤ.၂:၃၇-၃၈, လူၤ. ၁၈: ၁၃, လူၤ.၁၅:၁၈-၂၁, ယၤ.၄:၇-၁၀, ၂ကရံၣ်. ၇:၁၀, စံး.၅၀:၁, ငၤ.၇:၂၅, ၂တံၤ.၁:၁၂, ရိၤ.၄:၁၀.

(ည) ဘၣ်ဃးကစၢ်ယွၤအတၢ်ကူၣ်ပၢ်ဒီးဟ့ၣ်ပူၤလၢအဘျးအဖျိၣ်.

ပနၢ်လၢကစၢ်ယွၤဃုာ်တၢ်ဒီးအုၣ်က့ၤခိၣ်က့ၤတၢ် ဒ်အတၢ်ကူၣ် ပၢ်လီၤထူလီၤယိၣ်အိၣ်ဝဲအသးန့ၣ်, ဃုာ်လိာ်ဖိးလိာ်အသးဒီး အတၢ်ဟ့ၣ် လီၤပုၤကညီၤလၢတၢ်သဘျီ ဒီးကျဲၤပၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်ခဲလၢ် လၢအဘၣ်ထွဲ လိာ်အသးဒီးအတၢ်ကူၣ်ပၢ်, လၢအမၤဖျိထီၣ်အတၢ်ဂ့ၤတၢ်ဝါ, အတၢ် ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, အတၢ်စီတံၢ်ဆုံ, အတၢ်ဂၢ်တၢ်ကျဲၤလၢ အလၢအ ပူၤန့ၣ်, မၤစၢၤပူၤ ဒ်သီးပကသန့ၤပသးလၢယွၤ; မၤစၢၤပူၤ ဒ်သီးပက သုဒီးသုပသးဒီး တၢ်အိၣ်ဒီးပုၤတဖၣ်န့ၣ် လၢကျဲၤအဂ့ၤကတၢၢ်ဖျိဝဲလၢ ကယဲၢ်ပူၤလၢအစ့ၢ်က့ၤန့ၣ်က့ၤနီၣ်နီၣ် တၢ်သးခုကစီၣ် လၢကစၢ်ယွၤ

၇၂.၅၃:၁၀, ရီ.၈:၁, ရီ.၅:၉, မး.၉:၆, မၤ.၁၀:၄၃, ရီ.၅:၁၇, တံ.၃:၅-၇, ရီ.၅:၂၁, ရီ.၄:၅, ရီ.၆:၂၃, ဖံ.၃:၇-၉, ရီ.၅:၁၉, ရီ.၃:၂၄-၂၆, ရီ.၄:၂၃-၂၅, ဝယီ.၂:၁၂, ရီ.၅:၁၂, ရီ.၅:၃-၁၁.
(၈) တၢ်ဃးတၢ်ဒီးန့ၣ်ကလိာ်တၢ်အုၣ်ကုၤနီၣ်ကုၤ.

ပနာ်လၢတၢ်အုၣ်ကုၤနီၣ်ကုၤန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ကလိာ် လၢပုၤကိး ဂၤဒဲးအဂီၢ်, ဒီးမ့ၢ်ပုၤကိးဂၤဒဲးအမူအဒါလၢ အကစူၢ်ကုၤန့ၣ်ကုၤနီၣ်ကုၤ ဒီးတူၢ်လိာ်အတၢ်အုၣ်ကုၤနီၣ်ကုၤ, ဒီးတၢ်မနုၤမးတြီၤဒီး မၤတံာ်တၢ်ပုၤ တၢ်ဒီးဘးဖိ အဒိၣ်ကတၢၢ်တဂၤ လၢအကန့ၢ်ဘၣ် တၢ်အုၣ်ကုၤနီၣ်ကုၤန့ၣ်တသ့ဘၣ်. မ့ၢ်တၢ်လၢအတြီၤမၤတံာ်တၢ်အီၤန့ၣ် မ့ၢ်အသးဒၣ် ဝဲလၢအတူၢ်လိာ်ဘၣ် တၢ်အုၣ်ကုၤနီၣ်ကုၤအံၤန့ၣ်ဒီး တဘၣ်တၢ်စံာ် ညီၣ်ဃၣ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

၇၂.၅၅:၁, လိာ်.၂၂:၁၇, ရီ.၃:၂၄, လူၤ.၃:၆, မၤ.၂:၂၁, ရီ.၁၁:၁၃, ဝတံၤ.၂:၄, တံ.၂:၁၁, ရီ.၁:၁၆-၁၇, မၤ.၁၆:၁၅-၁၆, ယိၤ.၃:၁၇, ၂သး.၁:၇-၈, ၂ပး.၃:၉, ရီ.၁၆:၂၅-၂၆, ယိၤ.၅:၄၀, မး.၂၃:၃၇, မၤ.၁၃:၄၆.

(ဆ) တၢ်ဃးတၢ်မၤကုၤပသးလၢအသီ.

ပနာ်လၢဒ်သီးပကဒီးန့ၣ် တၢ်အုၣ်ကုၤနီၣ်ကုၤန့ၣ်, ပုၤတၢ်ဒီးဘး ဖိဘၣ်ဒီးန့ၣ် တၢ်မၤကုၤပသးလၢအသီန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤကုၤပသးလၢ အသီန့ၣ်, မ့ၢ်တၢ်မၤစိဆုံထီၣ်ကုၤပသး, ဟဲလၢသးစိဆုံအစိကမိၤဒီး အသးအိၣ်ဒၣ်ဝဲလၢအကစူၢ်ယွၤ ဒီးမၤဖဲအသးန့ၣ်လီၤ. ဒီးတၢ်သ့ၣ် ညါအီၤသ့လၢ တၢ်ပိာ်ယၢ်လီၤကုၤသးအပနီၣ်, လၢတၢ်စူၢ်တၢ်န့ၣ်, တၢ် ဂၤတၢ်ဝါဒီးတၢ်မူအသီ လၢအပူၤန့ၣ်လီၤ.

ယိၤ.၃:၃-၇, ယိၤ.၁:၁၂-၁၃, ဝပး.၁:၃-၂၃, တံ.၃:၅, ဝယီ. ၅:၁, ရီ.၁၂:၂, ကလိာ်.၃:၁၀, ၂ကရံၣ်.၅:၁၇, ယး.၃:၆, ယိၤ. ၃:၈,

(ဂ) ဘၣ်ယးပုၤကညိလီၤကမၣ်တၢ်.

ပနၢ်လၢကစၢ်ယွၤတုၤလီၤပုၤကညိ ဒ်ပုၤစီဆ့ၣ်အသိး ဘၣ်ဆၣ်ဒီးပုၤကညိလုၣ်သ့ၣ်ခါပတၢ် ကစၢ်ယွၤအတၢ်မၤလိာ် ဒီးလီၤတၢ်ကွၢ်ဝဲဒၣ်လၢအတၢ်စီဆ့ၣ်အလီၢ် ဒီးကဲထီၣ်ဝဲလၢပုၤတၢ်ဒီးဘးဖိ လၢပုၤကညိလီၤစၢၤလၢအီၤ ဒီးယၣ်အသးဆူတၢ်အတၢ်သီအပူၤအယိ ကဘၣ်တၢ်ဝံၣ်ညီၣ်အီၤဆူ တၢ်ဟးဂီၤ လီၤထူလီၤယိာ်အပူၤ ဒီးကတိၤပူၤဖျဲးအသးတသ့လၢဘၣ်လီၤ.

၁မိၤ.၁:၂၇,၃၁, ဝံၣ်တဲၤ.၇:၂၉, မၤတၢ်၁၇:၂၆-၂၉, ၁မိၤ.၂:၁၆-၁၇, ၁မိၤ.၃:၆-၂၄, ရီ.၅:၁၂, ရီ.၅:၁၉, ဝံ. ၅၁:၅, ရီ.၅:၁၅-၁၉, ရှိ.၅၃:၆, ၁မိၤ.၆:၁၂, ရီ.၃:၆-၁၈, ရှိ.၁:၃, အု.၂:၁-၃, ယု.၁၈:၁၉-၂၀, ရီ. ၃:၁၆.

(ဃ) ဘၣ်ယးတၢ်အုၣ်ကုၤခိၣ်ကုၤအကျဲ.

ပနၢ်လၢပုၤတၢ်ဒီးဘးဖိတဂၤ တုၤလၢတၢ်အုၣ်ကုၤခိၣ်ကုၤန့ၣ်မ့ၢ်ဒၣ်လၢတၢ်ဘျးတၢ်ဖျိၣ်အပူၤလၢၢ်လၢၢ်ဆုဆု လၢယွၤအဖိခွါပကစၢ်ယုၣ်ရှုးခရံၣ်အယိ, လၢအဖဲဖဲန့ၣ်ပုၤကညိအကုၢ်အဂီၢ်ဒီး လၢအဝဲအတၢ်ဒီးသံအသးအယိ, ပတၢ်ဒီးဘးဘၣ်တၢ်ပျၢ်ကွၢ်အီၤန့ၣ်လီၤ.

အု.၂:၈, မ.၁၈:၁၁, မၤ.၁၅:၁၁, ယိၤ.၃:၁၆, ကလၢ.၄:၄-၅, ရှိ.၅၃:၅, ရီ.၄:၂၅, ၁ယိၤ.၄:၁၀, ၁ယိၤ.၂:၂, ၁ကရံၣ်.၁၅:၁-၃, ၄ၤ.၉:၁၄-၁၅, ၄ၤ.၇:၂၅.

(င) ဘၣ်ယးတၢ်ပၢ်တီပၢ်လီၤပုၤ.

ပနၢ်လၢပုၤလၢအစူၢ်ကုၤန့ၣ်ကုၤခရံၣ်တဖၣ် ဘၣ်တၢ်ပၢ်တီပၢ်လီၤအီၤလၢခရံၣ်အသ့ၣ်အယိ လၢတၢ်ပျၢ်တၢ်ဒီးဘး ဒီးတၢ်န့ၣ်ဘၣ်တၢ်မူအထူအယိာ်, တမ့ၢ်ဘၣ်လၢပတၢ်မၤဂုၤဒီး ပတၢ်တီတၢ်လီၤအယိန့ၣ်ဘၣ်.

အဆၢဒိၣ် ၁.

တၢ်အိၣ်ဖိၣ်အဂ့ၢ်.

၁. ဘျၢထံၣ်ခိၣ်မိၣ်အတၢ်စုၣ်တၢ်န့ၣ်မိၣ်ပုၤ.

(က) ဘၣ်ဃးလံၣ်စိဆံ့.

ပနၢ်လၢလံၣ်စိဆံ့န့ၣ် မ့ၢ်ယွၢ်အကလုာ်ကထိ၊ ကတိၤတၢ်ဒီးပုၤ
ကညိလၢပုၤကညိအတၢ်ဂ့ၢ်အဝီၢ် ဒီးဘၣ်တၢ်ကွဲးအိၣ်လၢပုၤကညိ ဒီးယွၢ်
အသးစိဆံ့ဒုးကွဲးအိၣ်အသးန့ၣ်လီၤ.

၂တၢ်.၃:၁၅-၁၇, ၂ပုး.၁:၁၂, ၂ရမူၤ.၂၃:၂, မၤတၢ်၁:၁၆,
မၤတၢ်၃:၂၁, ယိၤ.၁၀:၃၅, စံး.၁၁၉:၁၁၁, ၁ပုး.၁:၁၀, ယိၤ.၅:၃၉,
ကတိၤ.၃၀:၅, ယိၤ.၁၇:၁၇, လိာ်.၂၂:၁၈-၁၉, စံး.၁၇:၇-၈, စံး.၉:၃:
၅, အုးဖုး.၆:၁၇, စံး.၁၁၉:၅၉.

(ခ) ဘၣ်ဃးကစၢ်ယွၢ်.

ပနၢ်လၢကစၢ်ယွၢ်လၢအမ့ၢ်အတီၢ်န့ၣ် အိၣ်တဂၤယီၤ, မ့ၢ်သူၣ်
မ့ၢ်သး, မူဝဲလီၤထူလီၤယီၤ, လၢပဲၤဒီးတၢ်ကူၣ်ဘၣ်ကူၣ်သ့, ဒီးတၢ်မိ
တၢ်ကမိၤ, အကဟုကညိၢ်, အလၢကပိၤ ဒီးစိဝဲဆံ့ဝဲ, ဒီးတုၤလိၤပၢ်လီၤ
တၢ်ခဲလၢ် ဒီးပၢ်ဆုၢ်ဝဲလီၤ. ဒီးယွၢ်သၢကတဂၤယီၤ လၢပကိးလၢပၢ်
ကစၢ်, မိကစၢ်, သးစိဆံ့ကစၢ် လၢအမ့ၢ်တၢ်တၢ်တမံၤယီၤ ဒီးမၤတၢ်တ
မံၤယီၤန့ၣ်လီၤ.

ယိၤ.၄:၂၄, စံး.၁၄၇:၅, စံး.၈၃:၁၈, ငၤ.၃:၄, ရိ.၁:၂၀, ယံး.
၁၀:၁၀, ၂မိၤ.၁၅:၁၁, ရှိၤ.၆:၃, ၁ပုး.၁:၁၅-၁၆, လိာ်.၄:၈, မး.၂၈:
၁၉, ယိၤ.၁၅:၂၆, ယိၤ.၁၀:၃၀, မၤ.၅:၃-၄, ၁ကရံၣ်.၂:၁၀-၁၁,
၂ကရံၣ်. ၁၃:၁၄.

အဆင့် - ၂. တင်အိန်ဖိုင်ဘူတင်ဘါတင်အဝ်.

(၁) တင်အိန်ဖိုင်အတင်ဘူတင်ဘါ.	... ၇၉
(၂) တင်အိန်ထိုင်တင်ဘါလံးစိဆုံအဆာတဖန်.	... ၈၁
(၃) တင်ဆိန်ဂုယုတင်လံးစိဆုံအဆာတဖန်.	... ၈၇
(၄) မုနံလီဆီတဖန်အဂီလံးစိဆုံအဆာ.	... ၈၉
(၅) တင်ပင်စိဆုံတင်သုင်ထိုင်ဒီးအဂါတဖန်.	... ၁၁၂
(၆) တင်တုတင်ဖျီအဝ်.	... ၁၃၀
(၇) တင်ခွင်လီပုသံအဝ်.	... ၁၄၆
(၈) တင်သုင်နီထိုင်အတင်ဘူတင်ဘါ.	... ၁၆၅
(၉) ယူဘလံအတင်ဘါ.	... ၁၆၈
(၁၀) တင်မလဲမလဲကဝါတင်ဘါ	... ၁၇၁

အဆင့် - ၃. တင်ဝ်အဂါအဂါတဖန်.

(၁) တင်စံးဘူစံးဖိုင်အတင်ဘူတင်ဘါ.	... ၁၇၉
(၂) တင်အိန်ဖျိုင်ဆာကုမုနံလံးစိဆုံ အဆာတဖန်.	... ၁၈၂
(၃) တင်နုလီတင်ဖံးတင်မအတင်ဘူတင်ဘါ.	... ၁၈၄
(၄) ခရံဖိဟံးဖိယိဖိ.	... ၁၈၉
(၅) တင်ဘါလဲဆာကတီအဂါတဖန်.	... ၁၉၂
(၆) တင်ပင်တင်အိန်ဖိုင်အစရိပတီ.	... ၁၉၇
(၇) တင်ကရကရိတဖန်.	... ၂၀၁
* တင်အိန်ဖိုင်အစရိ(အဒိ)	... ၂၀၃
* တင်အိန်ဖိုင်အစရိ(အဒိ)	... ၂၀၄
* တင်အိန်ဖိုင်အလံးပရဲလံးတဲ(အဒိ)	... ၂၀၅

လံာ်အဂ္ဂုၢ်အစိၣ်တၢ်.

အဆၢဒိၣ် - ၁. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂ္ဂုၢ်.

(၁) ဘျၢထံခရံၣ်ဖိအတၢ်စုၢ်တၢ်နၢ်မိၢ်ပုၢ်.	...	၆
(၂) တၢ်အၢၣ်လီၤအိၣ်လီၤအထံၣ်တဆံ.	...	၁၅
(၃) တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အလုၢ်အလၢ်စီဆံ.		
က. တၢ်ဒီးဘျၢထံ	...	၂၀
ခ. တၢ်အိၣ်ကိၣ်အိၣ်စံးထံအဂ္ဂုၢ်	...	၂၈
(၄) တၢ်ပၢ်ထီၣ်သရၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ် အမူအဒါ.		
က. တၢ်ပၢ်ထီၣ်သရၣ်	...	၄၁
ခ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်သရၣ်အမူအဒါ	...	၄၃
(၅) တၢ်ပၢ်ထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်နၢ်အဂၤတဖၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်ခိၣ်နၢ်အမူအဒါ.	...	၄၄
(၆) တၢ်ပၢ်စုသရၣ်.	...	၅၁
(၇) တၢ်ဒုးကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂ္ဂုၢ်	...	
က. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဒုးကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂ္ဂုၢ်	...	၆၂
ခ. တၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အသီတခါကဲထီၣ်တၢ်အိၣ်ဖျိၣ် အဂ္ဂုၢ်	...	၆၄
- တၢ်ဘျၢဒီးတၢ်သိၣ်တၢ်သီ	...	၆၅
- တၢ်သိၣ်တၢ်သီလၢတၢ်မၤတၢ်အိၣ်ဖျိၣ်အဂ္ဂုၢ်	...	၇၃

အဂီၢ်အသိး, ပနၢ်လၢလံာ်အဝဲအံၤ ကကဲထီၣ်မးတၢ်မၤစၢၤ, တၢ်ဂံၢ်တၢ်
ဘၢလၢတၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်ဒီး ပှၤစီၣ်တၢ်သးခုကစီၣ်တဖၣ်အဂီၢ် တဒီးကွဲ
ဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ပတၢ်ကွၢ်မိလၢလံာ်အံၤအဂီၢ် မ့ၢ်တၢ်မနုၤလဲၣ်. လံာ်တဘျီအံၤ
ဒ်ကမံးဘၣ်လၢသးတဖၣ်အံၤ ကိးန့ၢ်အမံၤလၢ “ပှၤကညီၤကျၢထံခဝုၣ်
တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်အလံာ်န့ၣ်ကျဲ” အသိး ပနၢ်စဲယဲၤလၢကကဲထီၣ်
တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ်တဖၣ်, တၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်မၤဖိတဖၣ် ဒီးတၢ်အိၣ်
ဖှိၣ်အခိၣ်အန့ၢ်တဖၣ် အတၢ်စုကဝဲၤလၢအဝုၤတခါ လၢကသုဝဲလၢယွဲၤ
အဘီအမုၢ် တၢ်သးခုကစီၣ်တၢ်ဖံးတၢ်မၤအပူၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ. ပတံး
လၢလံာ်တဘျီအံၤ မ့ၢ်တၢ်လၢတၢ်ပွဲၤလၢခဲလၢခဲဆုန့ၣ်ဘၣ်. ဘၣ်ဆၣ်
ပမုၢ်ထီၣ်သတြီၤကွၢ် လၢသရၣ်ကွၢ်တၢ်အလံာ် လၢတၢ်ထးထီၣ်အီၤလၢ
အပူၤကွၢ်တဖၣ်, ဒီးပဘျီစံးလၢလံာ်အဝဲအံၤ လၢပွဲၤဖးဒိၣ်ညါန့ၣ်လီၤ.
တၢ်ဂ့ၢ်လၢအကါဒိၣ်ဝဲလၢ တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်အတၢ်မူတၢ်ဝဲၤအဂီၢ်န့ၣ် အိၣ်
ဖျါဝဲလၢလံာ်အံၤအပူၤန့ၣ်လီၤ. မိပကသုသကိးလံာ်အဝဲအံၤ လၢယွဲၤ
အလၢကဝီၤအဂီၢ်ဒီး စံးဘျးက့ၤအီၤလၢကျဲအါဘီ ဒ်သိးပလံာ်မိ
တဘျီအံၤ ကကဲထီၣ်ဝဲအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

ပစံးဘျးဘၣ်စုၢ်ကိး သရၣ်စီၤဖီဝါ လၢအမုၢ်လဲၤဆူညါတး
ခိၣ် ဒီးအပှၤမၤသကိးတၢ်ဖိခဲလၢခဲဆု လၢအဝုၤကျဲးစး စံးကျဲးမၤ
ဝဲၤက့ၤခဝုၣ်တၢ်အိၣ်ဖှိၣ်သရၣ် အလံာ်န့ၣ်ကျဲတဘျီအံၤ ဒီးဟးထီၣ်
ဘၣ်သၢဘျီတဘျီအယိန့ၣ်လီၤ. ပစံးဘျးယွဲၤစုၢ်ကိး လၢပမၤန့ၢ်စးခိ
ဝုၤဝုၤ လၢပလံာ်တဘျီအံၤ အဂီၢ်အယိန့ၣ်လီၤ. မိပကစၢ်ယွဲၤအမံၤ
ဘၣ်တၢ်စံးထီၣ်ပတြၢအီၤ လၢပဝဲလၢအမုၢ် တၢ်ဘၣ်တုခဲလၢခဲန့ၣ်
တက့ၢ်.

ချုဖိးကိၣ်ဒွ.(နိၣ်ခွဲၣ်), ပှၤကညီၤကျၢထံခဝုၣ်.

မာ်ကတိလၢညါ

ဖဲပုၤကညိၤကျၢၤထံၤခဝ်ၤရၢၤ ပၤဆၢတၢ်ကမံးတံၢ် အိၣ်ဖိၣ်ဝဲဖဲ ၁၇.၆.၆၈, အနံၤန့ၣ်ဝံၣ်ညိၣ်အၢၣ်လီၤဝဲ လၢပကစဲကျဲးဒၣ်ပဝဲသ ရၢၣ်ကွၢ်တၢ်အလံာ်အသီတဘျီလီၤ. ဒီးတၢ်မၤအံၤဘၣ်တၢ်အးလီၤ အီၤဆူကမံးတံၢ်ဖိတဖု လၢအမုၢ်ဝဲ, သရၢၣ်မူးသု, သရၢၣ်တးသၢၣ်, သ ရၢၣ်ဘၣ်ထူဝု, သရၢၣ်ပါယုၣ်, ဒီးကထၢၣ်ခွဲးမိၣ်, သရၢၣ်ရိလဲ, ဒီးခဝ်ၤရၢၤ န့ၣ်ခွဲၣ်တဖုလၢ ကအိၣ်ဖိၣ်သုးကျဲၤ ဒုးကဲထီၣ်လံာ်အဝဲအံၤအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ. ကမံးတံၢ်တဖုအံၤ ဒ်ခဝ်ၤရၢၤန့ၣ်န့ၣ်အီၤဒီး ပၤတၢ်မၤဖးဒိၣ်အံၤ လၢအစုပူၤအသိး ဂုၢ်ကျဲးစးမၤ အတၢ်မၤအံၤဂုၤဂုၤဘၣ်ဘၣ် တုၤအ ဝံၤတစုန့ၣ်လီၤ. ကမံးတံၢ်အံၤ အိၣ်ဖိၣ်ဝဲခဲလၢၢ်ယုၤဘျီ ဒီးတဘျီတ ဘျီန့ၣ် တၢ်ဆၢကတိၢ်လၢၢ်ဒ်န့ၣ်လီၤ. လၢခံကတၢ်တဘျီန့ၣ်ပဘၣ် အိၣ်ဖိၣ်ဆဲးခံသိးမး တၢ်မၤဝဲအံၤဝံၤဝဲကဲဝဲန့ၣ်လီၤ. တၢ်ဂုၢ်တနီၤနီၤန့ၣ် ကမံးတံၢ်ဖိတဖု အသးတယုၤယိၣ်လီၤပလီၢ် ခဲလၢၢ်ခဲဆုဘၣ်. ပဘၣ် ဝဲၤစံးဝဲၤကတိၢ်, ဟ့ၣ်ကူၣ်ဟ့ၣ်ဖးလိာ်သး တဲန့ၢ်ပၢၢ်မးဒီး လၢခံကတၢ် ပဘၣ်ဟံးန့ၢ်တူၢ်လိာ်ကုၤတၢ်ဂုၢ်လၢ ကမံးတံၢ်ဖိအါတက့ၢ်ဘၣ်အသး န့ၣ်လီၤ. ကမံးတံၢ်ဖိတဖု အတၢ်မၤအဒိၣ်ကတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဒၣ်တၢ်ကွဲး ထုးထီၣ်ကုၤတၢ်ဂုၢ်တဖု ဒ်အဘၣ်တၢ်အၢၣ်လီၤတူၢ်လိာ်အီၤအသိး န့ၣ်လီၤ. ကမံးတံၢ်ဖိကိးဂၤဒဲး ဟံးန့ၢ်မူဒါစုၢ်စုၢ်ဒီးကျဲးစးကွဲးဝံၤတၢ် ဂုၢ်တၢ်ကျိၤ လၢအဘၣ်တၢ်နီၤလီၤန့ၢ်အီၤတဖုဝံၤ ဖဲကမံးတံၢ်အိၣ်ဖိၣ် ကဒါကုၤအခါန့ၣ် ဖးဖျါထီၣ်ကုၤအတၢ်ဂုၢ်ဒီး တၢ်ဘျီအလီၢ်မ့ၢ်အိၣ်ဘျီ သကိးကုၤဝံၤမးဒီး တၢ်ကွဲးခဲလၢၢ်ခဲဆုန့ၣ်, ဘၣ်တၢ်တူၢ်လိာ်ပၤဂၢၢ်ပၤ ကျၢၤကုၤအီၤန့ၣ်လီၤ. အယီၤဒီး, ဒ်ကမံးတံၢ်တဖုအံၤ ဟ့ၣ်လီၤအသး, အတၢ်ဆၢကတိၢ်, အတၢ်ကူၣ်တၢ်ဆး, လၢၢ်လၢၢ်ဆုလၢတၢ်မၤအံၤ

တၢ်အိၣ်ဖျါသရၢ်အလံၤန့ၣ်ကျဲ

PASTOR HAND BOOD

ဘၣ်တၢ်ကတဲာ်ကတီၤအီၤ

လၢ

ပုၤကညီဘျၢထံခဝ်ရှၢၣ်